

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/125

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 4. prosinca 2025.

Hs**NP*022-02/25-01/125*65-25-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o energetskej učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 4. prosinca 2025. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Ivu Milatića, Vedrana Špehara, Gorana Romeka i Ivana Rakociju.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/77
URBROJ: 50301-05/14-25-5

Zagreb, 4. prosinca 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o energetskej učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o energetskej učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Ivu Milatića, Vedrana Špehara, Gorana Romeka i Ivana Rakociju.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 41/21. i 40/25.) (u daljnjem tekstu: Zakon) u hrvatsko zakonodavstvo prenesene su odrednice Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Direktiva o energetskej učinkovitosti 2012/27/EU). Direktivom (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. godine o energetskej učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2023/1791) stavlja se izvan snage Direktiva o energetskej učinkovitosti 2012/27/EU od 12. listopada 2025.

Novi Zakon o energetskej učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Zakon) predlaže se radi prenošenja odredbi Direktive (EU) 2023/1791 u području energetske učinkovitosti u hrvatsko zakonodavstvo.

Dio odredbi Direktive (EU) 2023/1791, osim ovim Zakonom, prenijet će se drugim aktima koji uređuju područje energetske učinkovitosti u zgradarstvu, tržište toplinske energije, tržište električne energije, obnovljive izvore energije i visokoučinkovite kogeneracije, sustav za praćenje, mjerenje verifikaciju ušteda energije i gospodarenju energijom u javnom sektoru i u poduzećima.

Svrha ovoga Zakona je smanjivanje negativnih utjecaja iz energetskeg sektora na okoliš, poboljšanje sigurnosti opskrbe energentima, smanjenje upotrebe fosilnih goriva, pomoć energetske siromašnim građanima u energetskej tranziciji, smanjenje troškova tvrtkama pri provođenju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske.

Ovim Zakonom je po prvi puta propisana obvezna primjena načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u osmišljavanju politika, za strateško planiranje i upravljanje razvojem, pri osmišljavanju planova energetske učinkovitosti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, te pri donošenju odluka o ulaganjima u strateške investicijske projekte i velike investicijske projekte čija vrijednost prelazi 100 milijuna eura.

Primjena načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ može uključiti i izradu analize troškova i koristi koja u obzir uzima osim ekonomskih kriterija i šire društvene kriterije kao što je i borba protiv siromaštva i zaštita okoliša.

Također, ovim Zakonom se propisuje primjena načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ pri sklapanju ugovora o javnoj nabavi te sklapanja koncesijskih ugovora.

Direktivom (EU) 2023/1791 je određen cilj maksimalne potrošnje energije u EU u 2030. godini, te je određen i cilj potrošnje energije za sve države članice. Za Republiku Hrvatsku cilj potrošnje energije u 2030. godini je 5,88 Mten i on je utvrđen u Integriranom nacionalnom energetske i klimatskim planu za razdoblje od 2021. do 2030. godine. Uštede energije koje će dovesti do smanjenja potrošnje energije i ispunjenja cilja potrošnje energije ostvaruju se kod krajnjih kupaca kroz sustav obveza energetske učinkovitosti i alternativnim mjerama politike. Sustav obveza ušteda energije nalaže opskrbljivačima energijom, čije su isporuke energije iznad praga, obvezu ostvarivanja uštede energije kod krajnjih kupaca. Opskrbljivači energijom svoju obvezu ušteda energije mogu ispuniti tako da sami provode mjere za povećanje ušteda energije ili da kupuju uštede energije.

Integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom za razdoblje od 2021. do 2030. godine određeni su i nacionalni ciljevi energetske učinkovitosti, te politike i mjere za ostvarivanje ciljeva energetske učinkovitosti i okvirna trajektorija smanjenja potrošnje energije do 2030., te su postavljeni okviri za daljnju prilagodbu Republike Hrvatske u cilju postizanja klimatski neutralne Europe do 2050.

Dvogodišnjim izvještavanjem o napretku u postizanju ciljeva energetske učinkovitosti prati se napredak u postizanju ciljeva zadanih u Integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu i o tome se izvještava Europska Komisija.

Nacionalnim akcijskim planom se utvrđuju mjere i provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti za trogodišnje razdoblje te nositelji aktivnosti i rokovi provedbe. Godišnjim izvješćima se prati provođenje Nacionalnog akcijskog plana.

Akcijskim planovima velikih gradova i županija, koji se donose za trogodišnje razdoblje, se utvrđuje provedba politika za poboljšanje energetske učinkovitosti na područjima velikih gradova i županija. Akcijski planovi energetske učinkovitosti velikih gradova i županija obavezno moraju sadržavati planove za smanjivanje potrošnje energije za 1,9 % godišnje u javnom sektoru, energetske obnovu 3,0 % ukupne korisne površine poda zgrada javnih tijela, planove korištenja obnovljivih izvora energije, te planove za razvoj centraliziranog nisko temperaturnog grijanja i planove hlađenja.

U sklopu praćenja provedbe smanjenja potrošnje energije u javnom sektoru uspostavlja se registar javnih zgrada u sklopu ISGE sustava. Registar zgrada javnih tijela uspostavlja Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN).

Zakonom se također pretpostavlja da će se do 2035. energetske obnoviti sva javna rasvjeta u Republici Hrvatskoj.

Prilikom izrade nacrtu Zakona naročita pažnja se posvetila smanjenju financijskog opterećenja poduzeća, iako se ovim Zakonom poduzećima uvode nove obveze iz područja energetske učinkovitosti.

Tako se ovim nacrtom u Zakon uvodi obveza uvođenja sustava za gospodarenje energijom ili provedbe energetske pregleda za „energetski intenzivna poduzeća“ umjesto za velika poduzeća kao do sada. Energetski intenzivna poduzeća su ona poduzeća koja prosječno

godišnje troše više od 10 TJ energije. Obveza „energetski intenzivnih poduzeća“ je uvesti sustav gospodarenja energijom ili provesti energetske preglede. Ona poduzeća koja provode energetske preglede dužna su izraditi akcijski plan kojim će provesti preporuke proizašle iz prijašnjih energetskih pregleda, te su dužna javno objaviti akcijski plan i rezultate provedbe akcijskog plana u godišnjim izvještajima. Poduzećima će se osigurati programi financijske i tehničke pomoći za provedbu mjera energetske učinkovitosti. Očekuje se da će kombinacija obveze i pomoći omogućiti poduzećima da dugoročno smanjuju svoju potrošnju energije, a time i povezane troškove, što će im smanjiti financijsko opterećenje.

U sustavu obveza energetske učinkovitosti znatno se smanjuje cijena naknade za neostvarene uštede energije koje su opskrbljivači energijom u sustavu obveza energetske učinkovitosti dužni uplaćivati u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Novom analizom ulaganja, koje je proveo Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), u projekte za povećanje energetske učinkovitosti uzeta je u obzir dugotrajnost učinka mjera za povećanje energetske učinkovitosti te je procijenjena nova vrijednost jediničnih ulaganja, koja je manja od dosadašnje naknade, tri do šest puta i izražava se u euro/kWh. Jedinična cijena ulaganja je jednaka naknadi koju opskrbljivači energijom u sustavu obveza energetske učinkovitosti moraju uplaćivati Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ako ne ostvare dio svoje obveze ušteda energije koje utvrđuje Ministarstvo gospodarstva.

Ovim Prijedlogom zakona uvedena je mogućnost dobrovoljnog plaćanja naknade za neostvarene uštede energije opskrbljivačima energijom u sustavu obveza energetske učinkovitosti kojim će opskrbljivači moći ispuniti dio ili cijelu utvrđenu obvezu ušteda energije te će zbog korištenja mogućnosti dobrovoljnog uplaćivanja u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost imati i druge, dodatne benefite.

Uvođenje mogućnosti dobrovoljnog plaćanja naknade po novo izračunatoj jediničnoj cijeni, naknade će smanjiti i cijenu ostvarenih ušteda energije s kojima se trguje, te će se i time financijski pomoći opskrbljivačima energije koji se odluče svoju utvrđenu obvezu ostvariti kupovinom ušteda energije na tržištu.

Ovim Prijedlogom zakona su predviđene i kazne za one opskrbljivače energijom koji neće poduzimati nikakve uštede energije, te će u tome slučaju naknada za neostvarene uštede energije biti pet puta veća nego novo izračunata naknada.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost će prikupljena sredstva, koja uplaćuju opskrbljivači energijom, morati ulagati u energetske učinkovitost kućanstava. Time će se pomagati svim kućanstvima u energetske tranziciji te će se uvesti posebni programi pomoći energetski siromašnim kućanstvima.

Nadalje, zakonom se potiče uspostaviti financijske mehanizme kako bi se povećalo korištenje privatnih financijskih sredstava za poticanje energetske učinkovitosti. Cilj je kombinirati javna i privatna sredstva, kroz kombinaciju bespovratnih sredstava iz javnih izvora i kredita komercijalnih banaka, kako bi se osigurao što širi obuhvat financijskih mehanizama.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći:

Glavne promjene u Zakonu odnose se na:

- povećanje ciljeva vezanih uz energetske učinkovitost do 2030. godine

- praćenje primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“
- pomoć građanima koji su u riziku od energetskog siromaštva
- izmjene prihvatljivih ulaganja u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti
- smanjenja financijskog opterećenja poduzećima prilikom provođenja mjera za povećanje energetske učinkovitosti
- povećanje mogućnosti financiranja projekata za povećanje energetske učinkovitosti.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona bit će potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. Zbog povećanja posla Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama, koja vodi sustav ISGE, će trebati zaposliti nove djelatnike. Procjena troška za nove zaposlene je 144.000 eura godišnje u 2026. i 2027. godini.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku na temelju članka 206. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) sukladno kojem se po hitnom postupku donose zakoni koji se usklađuju s dokumentima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Ovim Zakonom Republika Hrvatska kao država članica Europske unije usklađuje svoje zakonodavstvo s Direktivom (EU) 2023/1791. Sukladno članku 38. Direktive (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti države članice su bile dužne do 12. listopada 2025. donijeti nacionalne propise kojom se preuzima Direktiva. Kako Republika Hrvatska nije do 20. studenog 2025. obavijestila Europsku Komisiju da je preuzela Direktive, Europska komisija je uputila pismo službene obavijesti, povreda br. 2025/0328 zbog neizvještavanja o preuzimanju Direktive.

Slijedom navedenog, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju mjere politike za poticanje energetske učinkovitosti i učinkovitog korištenja energije, obveze tijela koja obavljaju poslove iz ovog Zakona u provedbi državne politike energetske učinkovitosti, utvrđivanje ušteda energije te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti.

Primjena pravne stečevine Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (SL L br. 231 od 20. rujna 2023.).

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

1. Uredbe (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28. 7. 2017.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/1369)

2. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) 663/2009 i (EZ) 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1999) u dijelu koji se odnosi na energetske učinkovitost

3. Uredbe Komisije (EU) 2022/2299 od 15. studenoga 2022. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu strukture, formata, tehničkih pojedinosti i postupka za integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku (SL L 306, 25.11.2022), (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/2299) u dijelu koji se odnosi na energetske učinkovitost

4. Uredbe (EZ) 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetske statistici (SL L 304, 14. 11. 2008.), (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) 1099/2008) u dijelu koji se odnosi na definiciju podatkovnog centra i

5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/1364 od 14. ožujka 2024. o prvoj fazi uspostave zajedničkog programa Unije za ocjenjivanje podatkovnih centara (SL L, 2024/1364, 17.5.2024.), (u daljnjem tekstu: Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/1364).

Primjena Zakona

Članak 3.

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu:

Fond) te na ostale pravne i fizičke osobe određene ovim Zakonom kao nositelji obveza ili mjera energetske učinkovitosti.

(2) Na odnose vezane uz energetske učinkovitost koji nisu uređeni ovim Zakonom supsidijarno se primjenjuju propisi kojima se uređuje energetski sektor i pojedina tržišta energije, gradnja, zaštita okoliša, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti proizvodi koji se stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu, državne potpore i drugi propisi.

Svrha Zakona i interes Republike Hrvatske

Članak 4.

(1) Svrha je ovoga Zakona ostvarivanje ciljeva održivog energetskog razvoja kroz smanjenje negativnih utjecaja na okoliš iz energetskog sektora, poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom smanjenjem ovisnosti o uvozu energije i o uvozu fosilnih goriva, zadovoljavanje potreba potrošača energije i ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske u području smanjenja emisije stakleničkih plinova.

(2) Učinkovito korištenje energije od interesa je za Republiku Hrvatsku.

Mjere politike za promicanje energetske učinkovitosti

Članak 5.

(1) Ovim Zakonom određuje se okvir mjera politike za promicanje energetske učinkovitosti unutar Republike Hrvatske kako bi se osiguralo postizanje nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj za 2030. godinu.

(2) Mjere politike za promicanje energetske učinkovitosti utvrđuju se za sve sektore krajnje potrošnje energije i za uklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje tržišnih nedostataka koji ograničavaju poboljšanje energetske učinkovitosti u proizvodnji, prijenosu/transportu, distribuciji, skladištenju i korištenju energije te se pobliže definiraju u planovima energetske učinkovitosti iz članka 11.-15. ovoga Zakona.

(3) U izradi planova i osmišljavanju mjera politike za promicanje energetske učinkovitosti iz stavka 2. ovoga članka, Republika Hrvatska primjenjuje načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“.

(4) U svrhu definiranja i unaprjeđenja mjera politike iz stavka 2. ovoga članka, Ministarstvo nadležno za energetiku (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) će izraditi procjenu potrebnih kapaciteta u skladu s načelom nediskriminacije za pružatelje energetskih usluga, ovlaštene osobe za provedbu energetskih pregleda, osobe odgovorne za sustavno gospodarenje energijom, neovisne stručnjake, instalatere dijelova zgrada sukladno propisima koji uređuju područje energetske učinkovitosti u zgradarstvu te stručnjake koji provode sveobuhvatnu obnovu na način da se procjeni i jaz između dostupnih i traženih stručnjaka.

(5) Ministarstvo će, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva, procjenu potrebnih kapaciteta iz stavka 4. ovoga članka s preporukama koje iz nje proizlaze i mjerama iz stavka 2. ovoga članka javno objaviti na svojim mrežnim stranicama i na platformi iz članka 47. ovoga Zakona te dostaviti Europskoj komisiji svake četiri godine.

Nacionalni ciljevi energetske učinkovitosti

Članak 6.

(1) Nacionalni ciljevi energetske učinkovitosti utvrđuju se i izražavaju u apsolutnim iznosima potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2030. godini na način utvrđen i iskazan u Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: NECP) iz članka 11. ovoga Zakona, te predstavljaju doprinos ostvarenju ciljeva Europske unije za 2030. godinu.

(2) Pri utvrđivanju ciljeva iz stavka 1. ovoga članka u obzir se uzima:

1. cilj Unije za krajnju potrošnju energije 2030. od najviše 763 Mten te za potrošnju primarne energije 2030. od najviše 992,5 Mten
2. obveze i mjere predviđene člancima 16., 19., 29., 30., 41. i 44. ovoga Zakona
3. mjere za promicanje energetske učinkovitosti predviđene u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona
4. relevantne čimbenike koji utječu na mogućnosti poboljšanja energetske učinkovitosti, kako slijedi:
 - a) rane aktivnosti u području energetske učinkovitosti poduzete prije 1. siječnja 2021. godine, a koje imaju učinke u razdoblju iz stavka 1. ovoga članka
 - b) ravnopravnu raspodjelu nastojanja u cijeloj Uniji
 - c) energetski intenzitet gospodarstva i
 - d) preostali troškovno učinkovit potencijal za uštedu energije
5. nacionalne okolnosti koje utječu na potrošnju energije:
 - a) razvoj i predviđanja u vezi s BDP-om i demografijom
 - b) promjene u uvozu i izvozu energije, promjene u strukturi izvora energije i uvođenje novih održivih goriva
 - c) razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljika
 - d) dekarbonizaciju energetski intenzivnih industrija
 - e) razinu ambicije u nacionalnim planovima za dekarbonizaciju ili klimatsku neutralnost
 - f) gospodarski potencijal za uštedu energije i
 - g) trenutačne klimatske uvjete i predviđanja u vezi s klimatskim promjenama.

(3) U NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona utvrđuju se i okvirne trajektorije kretanja potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije do 2030. godine, s pogledom do 2040. i do 2050. godine.

(4) Okvirne trajektorije iz stavka 3. ovoga članka prikazuju udjele sektora neposredne potrošnje u potrošnji primarne energije i u krajnjoj potrošnji energije, koji uključuju industriju, kućanstva, usluge i transport te sektor informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

(5) Ministarstvo je dužno pratiti ostvarenje nacionalnih ciljeva i o tome izvještavati u godišnjem izvješću o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.

(6) Ako se utvrdi da je ostvarena potrošnja energije iznad utvrđene okvirne trajektorije iz stavka 3. ovog članka, Ministarstvo je dužno u izvješću o provedbi nacionalnog energetskeg i klimatskog plana iz članka 13. ovoga Zakona predložiti Vladi Republike Hrvatske donošenje dodatnih mjera kojima će se nadomjestiti utvrđeni raskorak te osigurati ostvarenje nacionalnih ciljeva iz stavka 1. ovog članka.

(7) Dodatne mjere iz stavka 6. ovoga članka uključuju sljedeće mjere:

1. nove mjere koje će donijeti dodatne uštede energije, uključujući jače mjere tehničke pomoći za razvoj projekata za poboljšanje energetske učinkovitosti
2. povećanje obveze ušteda energije iz članka 39. ovoga Zakona
3. povećanje obveze za javna tijela iz članka 16. ovoga Zakona ili
4. povećanje sredstava Fonda namijenjenih za poticanje mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, u skladu s člankom 52. ovoga Zakona, pri čemu financijska sredstva odgovaraju potrebnim investicijama za ostvarenje okvirne trajektorije iz stavka 3. ovoga članka.

Načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“

Članak 7.

(1) Načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ jedno je od temeljnih načela planiranja i upravljanja razvojem, koje se primjenjuje pri izradi planova energetske učinkovitosti na nacionalnoj razini i na područnoj (regionalnoj) i lokanoj razini iz članaka 11.-15. ovoga Zakona, osmišljavanju mjera politike za promicanje energetske učinkovitosti, donošenju odluka o ulaganjima u velike investicijske projekte iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona i prilikom donošenja odluka o ulaganjima u strateške investicijske projekte iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Načelo iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i pri izradi ostalih planova i osmišljavanju mjera politike koje utječu na potrošnju energije u energetske sektoru i ne-energetskim sektorima koji uključuju sektor zgradarstva, prometa, vodnog gospodarstva, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, poljoprivrede i financija.

(3) Tijela državne uprave, područne (regionalne) i lokalne samouprave koja izrađuju planove i osmišljavaju mjere iz stavka 1. i 2. ovoga članka, dužni su o primjeni načela iz stavka 1. ovoga članka izvještavati Ministarstvo, odmah po donošenju planova iz stavka 1. ovoga članka odnosno mjera iz stavka 2. ovoga članka, a najmanje jednom godišnje do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu.

(4) Ministar pravilnikom o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ propisuje metodologiju primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u izradi planova u energetske i ne-energetskim sektorima koji utječu na potrošnju energije na nacionalnoj, područnoj (regionalnoj) i lokanoj razini, osmišljavanju mjera politike za promicanje energetske učinkovitosti te u donošenju odluka o ulaganjima u velike investicijske projekte iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona i strateške investicijske projekte iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, kao i način praćenja primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“, uključujući metodologiju za analizu troškova i koristi za te projekte, koja uključuje procjenu širih okolišnih, ekonomskih i društvenih koristi energetske učinkovitosti.

Primjena načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u donošenju investicijskih odluka

Članak 8.

(1) Proračunski korisnici državnog proračuna, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prilikom donošenja odluka o ulaganjima u velike investicijske projekte u prometnoj infrastrukturi čija je procijenjena investicija veća od 175 milijuna eura te u energetske sektoru, u sektoru zgradarstva, prometa, vodnog gospodarstva, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, poljoprivrede i financija čija je procijenjena investicija veća od 100 milijuna eura, i sve druge velike javne investicijske projekte u skladu sa zakonom kojim se uređuje proračun i odobravanje investicijskih projekata, dužni su:

1. primijeniti načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona,
2. prilikom planiranja investicijskih projekata primijeniti priručnik ministarstva financija kojim se utvrđuje minimalni sadržaj pred-investicijskih studija i
3. izraditi analizu troškova i koristi sukladno pravilniku iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i obavijestiti Ministarstvo o njoj najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za projekte analizirane u prošloj godini.

(2) Privatni i javno-privatni investitori prilikom donošenja odluka o ulaganjima u strateške investicijske projekte sukladno zakonu kojim se uređuju strateški investicijski projekti, dužni su:

1. primijeniti načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona,
2. izraditi analizu troškova i koristi sukladno pravilniku iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i obavijestiti Ministarstvo o njoj najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za projekte analizirane u prošloj godini.

(3) Metodologija za analizu troškova i koristi, koja se utvrđuje pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona uzima u obzir šire koristi energetske učinkovitosti, koje će biti određene tim pravilnikom, kroz cjelokupni životni vijek i u dugoročnoj perspektivi, učinkovitost sustava i troškovnu učinkovit, sigurnost opskrbe energijom i kvantifikaciju društvenih, zdravstvenih, gospodarskih i klimatskih učinaka, kao i načela održivosti i kružnog gospodarstva u prijelazu na klimatsku neutralnost i utjecaj na energetska siromaštvo.

Praćenje primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“

Članak 9.

(1) Ministarstvo je obvezno pratiti primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“.

(2) Ministarstvo jednom godišnje, do 30. rujna tekuće godine, za prethodnu godinu, izrađuje izvješće o:

- učinku regulatornih okvira, uključujući financijske propise, te odluke o politikama, planiranju i velikim ulaganjima iz članka 8. stavka 1. i stavka 2. ovoga Zakona, na potrošnju energije, energetska učinkovitost i energetske sustave
- tome kako je načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ uzeto u obzir u nacionalnim, regionalnim i lokalnim odlukama o planovima, politikama i velikim ulaganjima povezanim s nacionalnim i regionalnim energetske sustavima, uključujući procjenu primjene i koristi

načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u energetske sustavima u odnosu na potrošnju energije te popis aktivnosti poduzetih kako bi se uklonile sve nepotrebne regulatorne ili ne-regulatorne prepreke u provedbi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ i rješenja na strani potražnje energije, uključujući identifikaciju nacionalnog zakonodavstva i mjera koji su u suprotnosti s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“.

(3) Izvješće iz stavka 2. ovoga članka sastavni je dio godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.

Definicije pojmova

Članak 10.

- (1) U ovom se Zakonu koriste i pojmovi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:
1. agregator – sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta električne energije
 2. bijeli certifikat – elektronička isprava kojom se potvrđuju ostvarene i verificirane uštede energije nastale ulaganjima u mjere energetske učinkovitosti
 3. davatelj subvencije – tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondovi i pravne osobe u vlasništvu države i druge pravne osobe koje dodjeljuju ili upravljaju subvencijama u Republici Hrvatskoj
 4. distributer energije – energetske subjekt koji sudjeluje na tržištu energije i bavi se distribucijom energije sukladno zakonima koji uređuju tržišta energije, uključujući operatora distribucijskog sustava i distributera toplinske energije
 5. energetska obnova zgrade – primjena mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetske svojstva zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade i temeljnog zahtjeva za građevinu koji se odnosi na energetske učinkovitost i toplinske svojstva građevine, pri čemu mjere energetske učinkovitosti obuhvaćaju: energetske pregled i energetske certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije za energetske obnovu zgrade kojom se dokazuje ušteda energije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, grijanog ili hlađenog dijela zgrade prema nekondicioniranom dijelu, unapređenje tehničkih sustava zgrade ili zamjenu energetske učinkovitijim koji uključuju tehničku opremu za grijanje, hlađenje, ventilaciju, klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sustav rasvjete, sustav automatizacije i upravljanja zgrade ili njezina dijela te uvođenje sustava obnovljivih izvora energije, a može uključivati i sveobuhvatnu obnovu zgrade
 6. energetska učinkovitost – odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka
 7. energetska učinkovitost na prvom mjestu – načelo kojim se, pri energetske planiranju te pri donošenju politika i odluka o ulaganju, u najvećoj mogućoj mjeri uzimaju u obzir alternativne troškovno učinkovite mjere poboljšanja energetske učinkovitosti, kojima se povećava učinkovitost potrošnje i opskrbe energijom, a osobito za povećanje učinkovitosti potražnje za energijom i opskrbe energijom, a osobito mjere za troškovno učinkovito postizanje ušteda energije u krajnjoj potrošnji, inicijativa za upravljanje potražnjom te mjere za postizanje učinkovitije pretvorbe, prijenosa i distribucije energije, pri čemu se i dalje ostvaruju ciljevi tih odluka
 8. energetske usluga – provedba mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetske učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske učinkovitosti i/ili ušteda energije i/ili vode

9. energetski pregled – sustavan postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima
10. energetski troškovni centar (u daljnjem tekstu: ETC) – funkcionalna cjelina za koju je moguće mjeriti pripadajuću potrošnju energije i/ili vode te parametre koji na dotičnu potrošnju utječu, a odnosi se na komplekse zgrada, zgrade, dijelove zgrada, javnu rasvjetu, sustave javne vodoopskrbe i odvodnje, industrijske komplekse, proizvodne pogone i postrojenja i sl.
11. energetsko siromaštvo – znači da kućanstvo nema pristup osnovnim energetskim uslugama, pri čemu se takvim uslugama osiguravaju osnovne razine i pristojan životni i zdravstveni standard, uključujući odgovarajuće grijanje, toplu vodu, hlađenje, rasvjetu i energiju za napajanje kućanskih uređaja, u relevantnom nacionalnom kontekstu, postojećim nacionalnim socijalnim politikama i ostalim relevantnim nacionalnim politikama, što je uzrokovano kombinacijom čimbenika, uključujući cjenovnu nepristupačnost, nedovoljan raspoloživ dohodak, visoke izdatke za energiju, loša energetska svojstva zgrada i lošu energetske učinkovitost kućanstava
12. energija – primarni energent i/ili transformirani oblik energije, odnosno električna energija, toplinska energija, plin, nafta i naftni derivati, energija iz obnovljivih izvora i bilo koji drugi oblik energije, kako je definirano u članku 2. točki (d) Uredbe (EZ) 1099/2008
13. europska norma – normativni dokument koji donose europske organizacije za normizaciju, tj. Europski odbor za normizaciju (CEN), Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (CENELEC) ili Europski institut za telekomunikacijske norme (ETSI) te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu
14. gospodarenje energijom – sve radnje kontinuiranog praćenja i analize potrošnje energije i vode koje obuhvaćaju utvrđivanje promjena u trendovima potrošnje energije i vode, određivanje ciljeva za uštedu energije i vode, uspoređivanje ostvarene potrošnje s predviđenom potrošnjom te prijedloge i provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti na toj osnovi
15. građani u riziku od energetskog siromaštva – osobe pogođene energetskim siromaštvom, ugroženi kupci, osobe u kućanstvima s niskim prihodima, osobe koje žive u socijalnom stanovanju
16. javna tijela – pravne osobe koje nemaju industrijski ili komercijalni karakter i koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (proračunski korisnici), koje su izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te poduzeća koja se bave komunalnom djelatnošću održavanja javne rasvjete i/ili vodoopskrbe i/ili odvodnje
17. kogeneracija – proces za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu
18. korisnik energetske usluge – fizička ili pravna osoba koja dobiva energetske usluge u svrhu poboljšanja energetske učinkovitosti građevina ili postrojenja u svojem vlasništvu od pružatelja energetske usluge temeljem ugovora o energetskom učinku
19. krajnji kupac – fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu krajnju uporabu, odnosno vlastitu potrošnju, samostalno ili putem posrednika, sukladno zakonima koji uređuju tržišta energije
20. krajnja potrošnja energije – znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, uključujući potrošnju energije u međunarodnom zračnom prometu, kućanstva, javne i privatne usluge, poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo i drugi sektori krajnje potrošnje, isključujući potrošnju energije u međunarodnim pomorskim spremnicima, energiju iz okoliša i isporuke sektoru pretvorbe i energetskom sektoru uključujući isporuku energije za ne-energetsko korištenje te gubitke zbog prijenosa odnosno transporta i distribucije kako su definirani u Prilogu A Uredbi (EZ) 1099/2008

21. kupac energije – kupac toplinske energije sukladno zakonu iz područja tržišta toplinske energije
22. mala i srednja poduzeća – subjekti malog gospodarstva kako su definirani posebnim propisom o poticanju razvoja maloga gospodarstva
23. međunarodna norma – normativni dokument koji je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti
24. mjera politike – regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti
25. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti – sve radnje koje redovito vode provjerljivom i mjerljivom ili procjenjivom poboljšanju energetske učinkovitosti, odnosno smanjenju potrošnje energije i/ili vode
26. nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (u daljnjem tekstu: ISGE) – računalna aplikacija za praćenje i analizu potrošnje energije i vode te praćenje ušteda koje se utvrđuju mjerenjem potrošnje energije i/ili vode, u koju se unose opći, konstrukcijski i energetske podaci te podaci o krajnjoj potrošnji energije i vode za svaku zgradu ili dio zgrade, ostale građevine i vozila u vlasništvu javnih tijela ili koje koriste javna tijela prema potrebi i za druge građevine, odnosno zgrade
27. ne-energetska potrošnja energenta - upotreba energenata kao sirovine, redukcijskog sredstva ili komponente u industrijskim, kemijskim ili drugim procesima, pri čemu se energenti ne koriste za proizvodnju toplinske, mehaničke ili električne energije putem izgaranja, nego se njihova kemijska svojstva iskorištavaju u svrhu dobivanja drugih proizvoda
28. nositelj objedinjenog izvješća – povezana osoba koja je stranka obveznica i koju su njezine povezane osobe ovlastile za podnošenje objedinjenog izvješća o ostvarenim uštedama svih povezanih osoba
29. nove godišnje uštede energije – uštede energije koje se postižu primjenom mjera energetske učinkovitosti u godini u kojoj je završena provedba mjere i koje su određene na način utvrđen pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
30. osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom – fizička ili pravna osoba odgovorna za uspostavu i provedbu sustavnoga gospodarenja energijom te za praćenje i nadzor potrošnje energije i/ili vode u svim zgradama ili dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima u vlasništvu ili koje koristi javno tijelo, a koje troše energiju i/ili vodu
31. operator distribucijskog sustava – fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske elektroenergetske mreže sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije, te fizička ili pravna osoba koja obavlja energetske djelatnosti distribucije plina i odgovorna je za rad i održavanje distribucijskog sustava na svom distribucijskom području sukladno zakonu kojim se uređuje tržište plina
32. operator podatkovnog centra – kako je definirano u članku 2. točki 7. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/1364
33. operator prijenosnog sustava – fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne elektroenergetske mreže sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije
34. operator transportnog sustava – energetske subjekt koji obavlja energetske djelatnosti transporta plina sukladno zakonu kojim se uređuje tržište plina
35. operator tržišta - pravna osoba kojoj su ovim Zakonom dodijeljene posebne ovlasti ili obveze u pogledu obavljanja djelatnosti organiziranja tržišta ušteda energije

36. opskrbljivač energijom – energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti kupnje i prodaje energije kupcu energije, odnosno krajnjem kupcu, što uključuje opskrbu električnom energijom, plinom, toplinskom energijom, trgovinu na malo naftnim derivatima (motornim benzinom, dizelskim gorivom i loživim uljima) i trgovinu na malo ukapljenim naftnim plinom, sukladno zakonima koji uređuju tržišta energije
37. ostvarena ušteda – smanjenje godišnje potrebne/potrošnje energije, ostvareno nakon provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, u odnosu na referentnu godišnju potrebu/potrošnju energije prije provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, a koja se dokazuje postupkom verifikacije uštede energije sukladno pravilniku o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
38. poboljšanje energetske učinkovitosti – smanjenje potrošnje energije uz iste referentne uvjete i jednak učinak kao prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili projekta energetske učinkovitosti, a koje je posljedica primjene energetski učinkovitih tehnologija, sustava i proizvoda, primjene obnovljivih izvora energije za pretežno ili potpuno pokrivanje vlastite potrošnje energije u građevini i/ili promjena u ponašanju korisnika
39. podatkovni centar – kako je definirano u točki 2.6.3.1.16 Priloga A Uredbe (EZ) 1099/2008
40. poduzeće – trgovačko društvo ili pravna osoba osnovana radi obavljanja gospodarske djelatnosti, u skladu sa zakonom koji uređuje trgovačka društva, bez obzira na pravni oblik, veličinu, vlasničku strukturu ili sektor djelovanja, koje posluje na tržištu i nije proračunski niti izvanproračunski korisnik u smislu zakona koji uređuje proračun,
41. pojedinačna mjera – mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koja se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike
42. potrošnja primarne energije – bruto raspoloživa energija bez međunarodnih pomorskih spremnika, neenergetske krajnje potrošnje i energije okoliša
43. povezane osobe – dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba od kojih jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom ili drugima ili dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba kod kojih jedna od njih ima, izravno ili neizravno, značajan utjecaj na drugu ili druge, pri čemu se pojmovi kontrole i utjecaja tumače prema propisima koji uređuju područje trgovačkih društava i obveznih odnosa
44. pružatelj energetske usluge – fizička ili pravna osoba koja pruža energetske usluge u svrhu poboljšanja energetske učinkovitosti građevina ili postrojenja u vlasništvu korisnika energetske usluge ili koje on koristi po drugoj pravnoj osnovi, temeljem ugovora o energetskom učinku
45. registar bijelih certifikata – elektronički sustav kojeg uspostavlja i vodi operator tržišta a kojim se evidentiraju bijeli certifikati
46. referentna potrošnja energije i/ili vode – godišnja potrošnja energije ili godišnja potreba zgrade za energijom i/ili godišnja potrošnja vode, pri referentnim uvjetima prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koja se koristi kao osnova za usporedbu u određivanju budućih ušteda energije i/ili vode
47. referentni uvjeti – predstavljaju vrijednosti neovisnih varijabli koje utječu na referentnu potrošnju energije i/ili vode prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, u odnosu na koje se provodi normalizacija potrošnje energije i/ili vode nakon provedbe mjere
48. stranka obveznica – osoba na koju se primjenjuje sustav obveza energetskih ušteda iz članka 41. ovoga Zakona
49. subvencija – bespovratna sredstva ili financijski instrumenti čiji izvori su javnog karaktera, odnosno nacionalni, europski ili iz drugih međunarodnih izvora, a koji se koriste za financijsko poticanje provedbe projekata energetske učinkovitosti
50. suprotstavljeni interesi – znači da ne postoji pravedna i razumna raspodjela financijskih obveza i nagrada povezanih s ulaganjima u energetske učinkovitost među dotičnim akterima, na primjer između vlasnika i najmoprimaca, ili između vlasnika različitih samostalnih

uporabnih cjelina zgrade, ili između vlasnika i najmoprimaca ili različitih vlasnika zgrada s više stanova ili višenamjenskih zgrada

51. sustav gospodarenja energijom – skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje, a uključuje praćenje stvarne potrošnje energije, aktivnosti poduzetih za povećanje energetske učinkovitosti i mjerenje napretka

52. trgovačka platforma za trgovanje uštedama energije – elektronički sustav za organiziranu trgovinu bijelim certifikatima

53. ugovor o energetskom učinku – ugovor između korisnika i pružatelja energetske usluge, verificiran i praćen tijekom cijelog svog trajanja, pri čemu se investicija u radove, opremu i usluge za provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti obuhvaćenih energetskom uslugom otplaćuje prema ugovorenom stupnju poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugim ugovorenim kriterijima, kao što su financijske uštede

54. učinkovito grijanje i hlađenje – sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi sukladno zakonu kojim se uređuje tržište toplinske energije i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju

55. učinkovito individualno grijanje i hlađenje – sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednak utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju

56. ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade – ukupna korisna površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta

57. ušteda energije – količina uštedene energije i/ili vode utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene jedne ili više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz normalizaciju prema referentnim uvjetima, kao i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije i/ili kogeneracije za koju se ne ostvaruje poticajna cijena temeljem posebnih propisa

58. veliki grad – jedinica lokalne samouprave određena zakonom kojim se uređuju jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave

59. zajamčena ušteda – vrijednost uštede energije i/ili vode koju jamči pružatelj energetske usluge, a ostvaruje se tako da mjere utvrđene ugovorom o energetskom učinku u referentnim uvjetima dovode do provjerljivih ušteda energije i/ili vode koje se mogu utvrditi mjerenjem ili procjenom

60. vrijednost zajamčene uštede – novčana vrijednost uštede energije i/ili vode utvrđena ugovorom o energetskom učinku.

(2) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, plina, toplinske energije, nafte i naftnih derivata, korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, biogoriva za prijevoz i Uredbom (EU) 2017/1369, ako ovim Zakonom nisu uređeni drugačije.

II. PLANOVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan

Članak 11.

(1) NECP je temeljni akt strateškog planiranja Republike Hrvatske, u kojem se utvrđuju ciljevi smanjenja potrošnje energije i energetska ušteda, politika i mjere za ostvarivanje ciljeva energetska učinkovitosti.

(2) NECP je dokument koji se izrađuje, donosi, mijenja i usklađuje s Uredbom (EU) 2018/1999 i kojega donosi Vlada Republike Hrvatske odlukom.

(3) U NECP-u iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se nacionalni ciljevi energetska učinkovitosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona i okvirne trajektorije za postizavanje tih ciljeva te se iskazuju udjeli sljedećih sektora neposredne potrošnje u potrošnji primarne energije i krajnjoj potrošnji energije: industrija, kućanstva, usluge i promet, te se iskazuje okvirno predviđanje krajnje potrošnje energije u sektoru informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

(4) Sastavni dio NECP-a iz stavka 1. ovoga članka je sveobuhvatna procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj, koja se izrađuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište toplinske energije.

(5) Prilikom izrade NECP-a iz stavka 1. ovoga članka i sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj, ministar je obavezan primijeniti načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona.

Nacionalni akcijski plan energetska učinkovitosti

Članak 12.

(1) Nacionalni akcijski plan energetska učinkovitosti je akt strateškog planiranja kojim se temeljem ovoga Zakona utvrđuje provedba politika za poboljšanje energetska učinkovitosti za trogodišnje razdoblje, najkasnije do 1. travnja godine donošenja.

(2) Nacionalni akcijski plan energetska učinkovitosti iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. mjere za poboljšanje energetska učinkovitosti u skladu s NECP-om iz članka 11. ovoga Zakona
2. dodatne mjere za poboljšanje energetska učinkovitosti, koje nisu definirane u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona
3. mjere za postizanje cilja smanjenja potrošnje energije javnih tijela iz članka 16. ovoga Zakona
4. mjere za postizanje cilja obnove zgrada javnih tijela iz članka 19. ovoga Zakona
5. programe potpore poduzećima, malim i srednjim poduzećima i obrtima za provedbu mjera energetska učinkovitosti iz članka 37. ovoga Zakona
6. alternativne mjere politika za postizanje dijela obveznog kumulativnog cilja ušteda energije iz članka 44. ovoga Zakona i
7. mjere za informiranje i podizanje svijesti krajnjih korisnika i kupaca iz članka 46. ovoga Zakona.

(3) Za svaku mjeru i program potpore iz stavka 2. ovoga članka u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđen je plan njihove provedbe u trogodišnjem razdoblju, koji uključuje:

1. popis aktivnosti nužnih za provedbu mjere
2. nositelje aktivnosti i rokove provedbe aktivnosti
3. procjenu potrebnih sredstava i izvora financiranja za mjeru i
4. očekivane nove godišnje uštede i kumulativne uštede energije mjere utvrđene na način propisan pravilnikom iz članka 46. ovoga Zakona.

(4) Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti iz stavka 1. ovoga članka izrađuje Ministarstvo, u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša

(5) Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti objavljuje na svojim mrežnim stranicama Ministarstvo.

Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti

Članak 13.

(1) Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti izrađuje Ministarstvo, u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, i objavljuje ga do 30. rujna tekuće godine za prošlu godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

1. ocjenu učinaka svih mjera iz NECP-a i Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti ostvarenih u prošloj godini utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona
2. ocjenu učinaka sustava obveze iz članka 41. ovoga Zakona ostvarenih u prošloj godini utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, i uštedu energije koju je ostvarila svaka pojedinačna stranka obveznika
3. ocjenu ostvarenog doprinosa ciljevima i obvezama iz članka 6., članka 16., članka 19., članka 29., članka 30. i članka 39. ovoga Zakona
4. ocjenu ostvarenih učinaka programa suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. i članka 49. ovoga Zakona
5. informacije o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s člancima 7., 8. i 9. ovoga Zakona
6. informacije o preprekama za primjenu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uključujući prepreke za primjenu ugovora o energetskom učinku,
7. informacije o ostvarenju ostalih obveza u skladu s ovim Zakonom i
8. sve ostale podatke vezane uz energetske učinkovitost određene sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 i Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2022/2299.

(3) Nositelji provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti iz NECP-a i Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti dužni su Ministarstvu dostaviti podatke i informacije potrebne za izradu izvješća iz stavka 2. ovoga članka do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu.

(4) Ministarstvo izvješće iz stavka 1. ovoga članka objavljuje na svojim mrežnim stranicama i na platformi iz članka 47. ovoga Zakona.

Akcijski plan energetske učinkovitosti

Članak 14.

(1) Akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: akcijski plan) je akt strateškog planiranja kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno na području velikog grada, a koji se donosi za trogodišnje razdoblje.

(2) Akcijski plan donose jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi, a mogu ga donijeti i druge jedinice lokalne samouprave.

(3) Akcijski plan sadrži obveze donositelja kojim se obvezuje:

- smanjiti ukupnu krajnje potrošnje energije sukladno članku 16. stavku 1. ovoga Zakona
- energetski obnavljati zgrade u vlasništvu donositelja svake godine sukladno članku 19. stavku 1. ovoga Zakona barem do standarda zgrada gotovo nulte energije ili zgrada s nultim emisijama u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu i
- obnavljati sustave javne rasvjete i sustave javne vodoopskrbe i odvodnje na svome području sukladno članku 22. ovoga Zakona.

(4) Jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi u svojim akcijskim planovima utvrđuju mjere za ostvarenje ciljeva iz članka 16. stavka 1. i članka 19. stavka 1. ovoga Zakona na svom području, kojima će obuhvatiti sva javna tijela u svojoj nadležnosti.

(5) Jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi dužni su svoje akcijske planove i podatke o svim projektima kojima se ostvaruju obveze iz stavka 3. ovoga unositi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona.

(6) Akcijski plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada odlukom najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeće tri godine.

(7) Prije donošenja akcijskog plana predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada dužno je provesti postupak savjetovanja s relevantnim dionicima, među ostalim, s odgovarajućim energetske agencijama, i javnošću, s građanima u riziku od energetske siromaštva ili koji su izloženi njegovim posljedicama.

(8) Postupak savjetovanja iz stavka 7. ovoga članka traje ne kraće od 30 dana.

(9) Jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno veliki gradovi dužni su dostaviti svoje akcijske planove Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana donošenja kroz sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona.

(10) Akcijski plan se izrađuje poštujući načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona.

(11) Jedinica područne (regionalne) samouprave i veliki grad, te jedinica lokalne samouprave ako je izradila akcijski plan dužni su o primjeni načela iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona izvještavati Ministarstvo odmah po donošenju akcijskog plana, a najmanje jednom godišnje do 1. ožujka tekuće godine za proteklu godinu.

(12) Akcijski plan velikih gradova sadrže i politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustavima centraliziranog grijanja i hlađenja na svome području u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište toplinske energije, te moraju:

- a) biti utemeljeni na podacima i informacijama iz sveobuhvatne procjene iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona i sadržavati procjenu i mapiranje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti razvojem nisko-temperaturnog centraliziranoga grijanja, visokoučinkovitim kogeneracijom, iskorištavanjem otpadne topline i energije iz obnovljivih izvora u grijanju i hlađenju na tom području
- b) biti u skladu s načelom iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona
- c) sadržavati strategiju za iskorištavanje potencijala utvrđenog na temelju točke a) ovog stavka
- d) biti izrađeni uz sudjelovanje svih relevantnih područnih (regionalnih) ili lokalnih dionika i osigurati sudjelovanje javnosti te energetske subjekata iz područja koje uređuje zakon o tržištu toplinske energije
- e) uzeti u obzir relevantnu postojeću energetska infrastrukturu
- f) uzeti u obzir zajedničke potrebe relevantnih jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave
- g) procijeniti ulogu energetskih zajednica i drugih inicijativa koje vode potrošači i koje mogu aktivno doprinijeti provedbi lokalnih projekata grijanja i hlađenja
- h) uključiti analizu uređaja i sustava za grijanje i hlađenje u lokalnim fondovima zgrada kojom se u obzir uzimaju potencijali za mjere energetske učinkovitosti specifični za određeno područje i kojom se rješavaju problemi zgrada s najlošijim svojstvima i potrebe ugroženih kućanstava
- i) procijeniti kako financirati provedbu politika i mjera te utvrditi financijske mehanizme kojima se potrošačima omogućuje prelazak na grijanje i hlađenje s pomoću energije iz obnovljivih izvora i učinkovitih sustava centraliziranog grijanja i hlađenja.
- j) uključiti trajektoriju za postizanje ciljeva iz planova u skladu s klimatskom neutralnošću te praćenje napretka provedbe utvrđenih politika i mjera
- k) nastojati stare i neučinkovite uređaje za grijanje i hlađenje u javnim tijelima zamijeniti visokoučinkovitim alternativama s ciljem postupnog ukidanja fosilnih goriva i
- l) procijeniti moguće sinergije s planovima susjednih područnih (regionalnih) ili lokalnih samouprava kako bi se potaknuli zajednička ulaganja i troškovna učinkovitost.

(13) Akcijski plan velikih gradova i županija može sadržavati i politike za poticanje poboljšanja energetske učinkovitosti u poduzećima, malim i srednjim poduzećima i obrtima koji djeluju na njihovom području, u skladu sa člankom 37. ovoga Zakona.

Program suzbijanja energetskog siromaštva

Članak 15.

(1) S ciljem smanjenja broja kućanstva u riziku od energetskog siromaštva, Vlada Republike Hrvatske donosi odlukom program suzbijanja energetskog siromaštva, u skladu s NECP-om iz članka 11. ovoga Zakona.

(2) U programu suzbijanja energetske siromaštva iz stavka 1. ovoga članka Vlada Republike Hrvatske utvrđuje kriterije za utvrđivanje građana odnosno kućanstava u riziku od energetske siromaštva, koji uključuju materijalnu ugroženost, udio troškova energije u ukupnom raspoloživom dohotku kućanstva, količinu potrošene energije, energetske učinkovitosti zgrade kao i ostale relevantne pokazatelje iz područja socijalne skrbi te pokazatelje za praćenje i izvještavanje o energetske siromaštva.

(3) Program suzbijanja energetske siromaštva iz stavka 1. ovoga članka sadrži ciljeve smanjenja broja kućanstava u riziku od energetske siromaštva, pokazatelje za praćenje ostvarenja tih ciljeva te mjere poboljšanja energetske učinkovitosti i obnove zgrada u kojima se nalaze kućanstva u riziku od energetske siromaštva i mjere informiranja i zaštite potrošača u skladu sa člankom 49. ovoga Zakona.

III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNIH TIJELA

Obveza smanjenja krajnje potrošnje energije

Članak 16.

(1) Javna tijela dužna su smanjivati krajnju potrošnju energije za najmanje 1,9 % svake godine u odnosu na utvrđenu osnovnu vrijednost krajnje potrošnje energije za 2021. godinu.

(2) Osnovnu vrijednost krajnje potrošnje energije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u daljnjem tekstu: APN) za sva javna tijela, za pojedinačne grupe djelatnosti javnih tijela te za pojedinačna javna tijela sukladno uredbi iz stavka 9. ovoga članka.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, APN neće u osnovnu vrijednost krajnje potrošnje energije uključiti potrošnju energije u javnom prijevozu i u sektoru oružanih snaga.

(4) Na temelju obveze iz stavka 1. ovoga članka i osnovne vrijednosti krajnje potrošnje energije iz stavka 2. ovoga članka, APN utvrđuje ciljanu trajektoriju buduće krajnje potrošnje energije za sva javna tijela, za pojedinačne grupe djelatnosti javnih tijela te za pojedinačna javna tijela.

(5) Osnovna vrijednost krajnje potrošnje energije iz stavka 2. ovoga članka i ciljana trajektorija buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka APN mora prilagoditi stvarnim podacima o krajnjoj potrošnji energije javnih tijela.

(6) Pri određivanju trajektorije buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka APN uzima u obzir primjenu obveze iz stavka 1. ovoga članka na javna tijela u jedinicama lokalne samouprave s:

1. 50 000 i više stanovnika
2. od 5 000 do 49 999 stanovnika i
3. manje od 5 000 stanovnika.

(7) Trajektorija buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka za sva javna tijela i za pojedinačne grupe djelatnosti javnih tijela te mjere kojima će se postići cilj iz stavka 1. ovoga članka iskazuju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona i Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona.

(8) Pojedinačna javna tijela informaciju o vlastitim trajektorijama buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka dobivaju putem ISGE iz članka 18. ovoga Zakona.

(9) Vlada Republike Hrvatske donosi uredbu o sustavnom gospodarenju energijom za javna tijela kojom se uređuje:

1. način utvrđivanja osnovne vrijednosti krajnje potrošnje za 2021. godinu iz stavka 2. ovoga članka
2. način obrade podataka o krajnjoj potrošnji energije koji se prikupljaju kroz ISGE iz članka 17. ovoga Zakona
3. način prilagodbe krajnje potrošnje prema parametrima koji na tu potrošnju utječu
4. način agregiranja krajnje potrošnje prema grupama djelatnosti i geografskoj pripadnosti jedinici lokalne samouprave
5. metodologija utvrđivanja ciljane trajektorije buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka ovoga Zakona
6. način dostave podataka i analize potrošnje energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama i vozilima koja javna tijela koriste za vlastite potrebe iz članka 17. ovoga Zakona
7. sadržaj registra i podatke o potrošnji energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama u vlasništvu javnih tijela ili koje koriste javna tijela i vozilima koja javna tijela koriste za vlastite potrebe koji se prikupljaju u ISGE-u i
8. ostala pitanja bitna za utvrđivanje osnovne vrijednosti krajnje potrošnje energije i ciljane trajektorije buduće krajnje potrošnje javnih tijela kao i za praćenje ostvarene krajnje potrošnje energije.

Praćenje krajnje potrošnje energije i izvještavanje o ostvarenju obveze

Članak 17.

(1) Javna tijela dužna su pratiti potrošnju energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama i vozilima koja koriste za vlastite potrebe koja su u njihovom vlasništvu, na korištenju i/ili upravljanju, a za koje se energija i voda plaća javnim sredstvima, i to tako da:

1. redovito prate i najmanje jednom mjesečno unose podatke u ISGE o potrošnji energije i vode u tim zgradama, dijelovima zgrada i ostalim građevinama te najmanje jednom godišnje unose podatke u ISGE o potrošnji energije u vozilima koja koriste za vlastite potrebe.
2. redovito, a najmanje jednom godišnje, ažuriraju podatke o zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koriste za vlastite potrebe u ISGE i
3. analiziraju periodički kroz ISGE, najmanje jednom godišnje, potrošnju energije i vode u zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koriste za vlastite potrebe.

(2) Javna tijela dostavljaju APN-u podatke i analiziraju potrošnju energije i vode iz stavka 1. ovoga članka sukladno stavku 1. ovoga članka i uredbi iz članka 16. stavka 9. ovoga Zakona.

(3) APN prati ukupnu krajnju potrošnju energije svih javnih tijela na godišnjoj razini, analizira je i prilagođava na način utvrđen uredbom iz članka 16. stavka 9. ovoga Zakona, utvrđuje ostvareno smanjenje krajnje potrošnje energije i odstupanje od ciljane trajektorije iz članka 16. stavka 4. ovoga Zakona za sva javna tijela, za pojedinačne grupe djelatnosti javnih tijela te za pojedinačna javna tijela.

(4) APN rezultate analize iz stavka 3. ovoga članka dostavlja Ministarstvu za potrebe godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona, najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu.

(5) Ako APN utvrdi odstupanje od trajektorije za pojedinačno javno tijelo, koje ukazuje na neizvršenje obveze iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, o tome obavještava javno tijelo kroz ISGE.

(6) Ako APN utvrdi odstupanje od trajektorije za sva javna tijela ili za pojedinačnu grupu djelatnosti javnih tijela, koje ukazuje na neizvršenje obveze iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo u sklopu dostave godišnje analize iz stavka 4. ovoga članka te predložiti dodatne mjere za javna tijela s ciljem ispunjavanja cilja iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona.

Informacijski sustav za gospodarenje energijom u javnim tijelima

Članak 18.

(1) APN uspostavlja, vodi, održava i unaprjeđuje ISGE te osigurava povezivanje ISGE-a s drugim digitalnim alatima na razini države, iz kojih se mogu preuzeti potrebni podaci, a sve s ciljem osiguravanja jednoznačnosti prikupljenih podataka i administrativnog rasterećenja obveze javnih tijela.

(2) ISGE sadrži registar svih javnih tijela.

(3) Javna tijela iz stavka 2. ovoga članka u ISGE unose podatke o zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koriste za vlastite potrebe, koji su u vlasništvu, korištenju ili upravljanju tog javnog tijela i za koje to javno tijelo plaća račune za energiju i vodu te podatke o krajnjoj potrošnji energije u skladu sa člankom 17. stavkom 1. ovoga Zakona, te su odgovorna za vjerodostojnost i točnost podataka koje unose u ISGE.

(4) S ciljem ažurnog i točnog prikupljanja podataka o krajnjoj potrošnji energije iz stavka 3. ovoga članka, javna tijela iz stavka 2. ovoga članka na svim mjernim mjestima potrošnje energije i vode u zgradi, dijelu zgrade, skupini zgrada i ostalim građevinama na kojima je godišnji trošak potrošnje energije i vode jednak ili veći od 100.000 EUR, dužna su ugraditi sustav daljinskog očitavanja potrošnje sukladno propisima koji uređuju tržišta energije i vodne usluge, povezati ga na ISGE, održavati ga te osigurati njegovo ispravno funkcioniranje i kontinuirani prijenos podataka u ISGE.

(5) Za sve umrežene energente, javna tijela iz stavka 2. ovoga članka dužna su podnijeti zahtjev distributerima energije, operatoru distribucijskog sustava, operatoru prijenosnog sustava te javnom isporučitelju vodnih usluga za izravnu dostavu podataka s obračunskih mjernih mjesta u ISGE.

(6) Distributeri energije i operatori distribucijskog i prijenosnog sustava te javni isporučitelji vodnih usluga su podatke iz stavka 5. ovoga članka dužni dostavljati u ISGE bez naknade, najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka te potom kontinuirano, najmanje na mjesečnoj razini, do 15. u mjesecu za prošli mjesec.

(7) Javna tijela iz stavka 2. ovoga članka za izvršenje obveza odlukom imenuju osobu odgovornu za sustavno gospodarenje energijom, za zgradu, dio zgrade, građevinu, sustav i/ili vozila koji je u vlasništvu, korištenju ili upravljanju kod tog javnog tijela.

(8) Osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom iz stavka 7. ovoga članka dužna je unositi podatke u ISGE u skladu sa člankom 17. stavkom 1. ovoga Zakona te predlagati i provoditi mjere kojima će se osigurati ostvarenje obveze smanjenja krajnje potrošnje energije iz članka 16. ovoga Zakona za javno tijelo te obavljati druge aktivnosti sustavnog gospodarenja energijom u skladu s uredbom iz članka 16. stavka 9. ovoga Zakona.

(9) Osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom iz stavka 7. ovoga članka može se imenovati za pojedinačnu zgradu, dijelove zgrade, građevine, sustave i/ili vozila, ili skupno za više zgrada, građevina, sustava i/ili vozila u nadležnosti istog javnog tijela.

(10) Ovisno o tome je li osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom iz stavka 7. ovoga članka imenovana za obavljanje poslova iz stavka 8. ovoga članka za jednu zgradu, dio zgrade ili više zgrada, sustava i/ili vozila, ta se osoba može zaposliti na puno radno vrijeme ili na polovicu radnog vremena ili se obavljanje tih poslova može povjeriti radniku koji je već zadužen za održavanje drugih sustava zgrade.

(11) Ako je radniku na postojećem radnom mjestu dano ovlaštenje za obavljanje poslova osobe odgovorne za sustavno gospodarenje energijom iz stavka 7. ovoga članka uz obavljanje svojih redovitih poslova, poslodavac je dužan osigurati tom radniku naknadu plaće za najmanje 4 sata tjedno za obavljanje poslova iz stavka 8. ovoga članka i uredbe o sustavnom gospodarenju energijom iz članka 16. stavka 9. ovoga Zakona.

(12) Javna tijela iz stavka 2. ovoga članka dužna su sve podatke o zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima te o potrošnji energije i vode, dostaviti APN-u u skladu s člankom 17. stavkom 1. ovoga Zakona.

Obnova zgrada javnih tijela

Članak 19.

(1) Javna tijela dužna su svake godine obnoviti 3,0 % ukupne korisne površine poda kondicioniranog dijela zgrada u svojem vlasništvu najmanje do standarda zgrada gotovo nulte energije ili standarda zgrada s nultim emisijama.

(2) Standarde zgrada gotovo nulte energije i standard zgrada s nultim emisijama iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva, u propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu.

(3) Ukupnu korisnu površinu poda kondicioniranog dijela zgrada koju su javna tijela dužna svake godine obnoviti uz stopu obnove iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje APN na temelju podataka iz ISGE-a o zgradama koje su na dan 1. siječnja 2024. godine bile u vlasništvu javnih tijela, čija je ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade veća od 250 m² i koje nisu bile zgrade gotovo nulte energije.

(4) Ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade koju je potrebno svake godine obnoviti iz stavka 3. ovoga članka iskazuje se za cjelokupni fond zgrada utvrđen u registru iz članka 20. ovoga Zakona u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona, nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona i nacionalnom planu obnove zgrada u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu.

(5) Standardi iz stavka 2. ovoga članka ne moraju se postići za sljedeće zgrade:

a) zgrade upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske ili zgrade koje se nalaze u kulturno-povijesnoj cjelini upisanoj u taj Registar, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske svojstava na neprihvatljiv način promijenio njihov značaj ili izgled

b) zgrade koje su u vlasništvu oružanih snaga ili središnje vlasti i koje su namijenjene nacionalnoj obrani, osim pojedinačnih prostora za stanovanje ili uredskih zgrada za oružane snage i drugo osoblje koje zapošljavaju tijela za nacionalnu obranu i

c) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe.

(6) Standardi iz stavka 2. ovoga članka ne moraju se postići i za zgrade koje nisu obuhvaćene stavkom 5. ovoga članka, ukoliko se dokaže da takva obnova nije tehnički, ekonomski ni funkcionalno izvediva.

(7) Ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrada obnovljenih u skladu sa stavkom 6. ovoga članka ne ubraja se u postizanje cilja iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Ako javna tijela koriste zgradu koja nije u njihovu vlasništvu, pregovaraju s vlasnikom vezano uz postizanje cilja iz stavka 1. ovoga članka, prilikom obnove zakupa, promjene upotrebe, značajnih popravaka ili radova održavanja, s ciljem utvrđivanja ugovornih klauzula kako bi zgrada postala barem zgrada gotovo nulte energije ili zgrada s nultim emisijama.

(9) U cilj iz stavka 1. ovoga članka ubraja se i ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade novogradnje u vlasništvu javnih tijela, koja je izgrađena kao zamjena za određene zgrade javnih tijela srušene tijekom bilo koje od prethodne dvije godine, pod uvjetom da se dokaže da je takva novogradnja bila troškovno učinkovitija i održivija u smislu energije i emisija CO₂ tijekom životnog vijeka u odnosu na obnovu postojećih zgrada.

(10) U nacionalnom planu obnove zgrada i programu energetske obnove zgrada javnoga sektora koji se donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti u zgradarstvu utvrđuju se, između ostalog, i mehanizmi tehničke i financijske pomoći za zgrade javnog sektora u svrhu postizanja ciljeva iz stavka 1. ovoga članka imajući, osim ušteda energije, u vidu šire ekonomske i društvene koristi energetske učinkovitosti, temeljene na ocjeni emisija ugljika u cijelom životnom vijeku, izbjegavanju negativnih utjecaja na socijalno ugrožene građane kao i na poboljšanju sigurnosti opskrbe energijom eliminacijom korištenja fosilnih goriva zamjenom neučinkovitih sustava grijanja.

(11) Metodologiju za utvrđivanje troškovne učinkovitosti i održivosti iz stavka 9. ovoga članka utvrđuje ministar nadležan za poslove graditeljstva pravilnikom.

Registar zgrada javnih tijela

Članak 20.

- (1) Za utvrđivanje i praćenje ostvarenja cilja iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona uspostavlja se registar grijanih i hlađenih zgrada javnih tijela ukupne korisne površine poda kondicioniranog dijela zgrade veće od 250 m² koje su u vlasništvu ili na korištenju javnih tijela.
- (2) Registar iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja APN u sklopu ISGE-a iz članka 18. ovoga Zakona.
- (3) Registar iz stavka 1. ovoga članka sadrži sljedeće podatke za svaku zgradu:
1. broj katastarske čestice zgrade i katastarska općina
 2. naziv vlasnika i korisnika zgrade
 3. ukupnu korisnu površinu poda kondicioniranog dijela zgrade
 4. izmjerenu godišnju potrošnju svih vrsta energije i energenata u zgradi – po energentima i po kategorijama: grijanje, hlađenje, topla voda i električna energija, ukoliko su podaci dostupni i
 5. poveznicu na energetske certifikat zgrade, izrađen prema zakonu kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu.
- (4) APN javno objavljuje podatke iz registra zgrada javnih tijela najkasnije do 1. ožujka tekuće godine sa stanjem na dan 31. prosinca prošle godine.
- (5) Detaljan sadržaj registra zgrada javnih tijela, dio podataka za javnu objavu, način i pristup javno objavljenom registru propisuje se uredbom iz članka 16. stavka 9. ovoga Zakona.
- (6) Podaci iz registra iz stavka 1. ovoga članka koriste se pri izradi nacionalnog plana obnove zgrada u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu.

Praćenje i izvještavanje o obvezi obnove zgrada javnih tijela

Članak 21.

- (1) APN na temelju informacije iz ISGE-a jednom godišnje javno objavljuje ukupnu korisnu površinu poda kondicionalnog dijela zgrada koju su javna tijela dužna obnoviti te godine, te popis zgrada javne vlasti koji su u obvezi, a čija je ukupna površina poda kondicionalnog dijela zgrada veća od 250 m² te koje nisu zgrade gotovo nulte energije ili zgrade s nultim emisijama.
- (2) APN prati ispunjavanje obveze obnove zgrada javnih tijela temeljem informacija iz ISGE-a.
- (3) APN rezultate analize iz stavka 2. ovoga članka dostavlja Ministarstvu za potrebe godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu i o svemu obavještava ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva.
- (4) Ako APN utvrdi neispunjavanje obveze obnove zgrada, u skladu s ciljem iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona, o tome obavještava Ministarstvo i ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva.

(5) Ministarstvo predlaže dodatne mjere za javna tijela s ciljem ispunjavanja cilja iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Ako na temelju analize iz stavka 3. ovoga članka APN utvrdi da je u jednoj godini premašen cilj iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona, taj se višak može prinijeti u sljedeće tri godine, ako je višak ostvaren u bilo kojoj godini do 31. prosinca 2026.

(7) Ako na temelju analize iz stavka 3. ovoga članka APN utvrdi da je cilj iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona premašen i višak ostvaren u bilo kojoj godini nakon 1. siječnja 2027. višak se može prenijeti u sljedeće dvije godine koje slijede godini kad je ostvaren taj višak.

Javna rasvjeta i vodne usluge

Članak 22.

(1) Javna tijela dužna su održavati i rekonstruirati javnu rasvjetu tako da smanjuju potrošnju električne energije i ispunjavaju ostale uvjete propisane zakonom kojim se uređuje zaštita od svjetlosnog onečišćenja.

(2) U akcijskom planu iz članka 14. ovoga Zakona, javna tijela dužna su planirati zamjenu javne rasvjete tako da do 31. prosinca 2035. bude zamijenjena sva energetske neučinkovita javna rasvjeta.

(3) Za provedbu projekata modernizacije energetske neučinkovite javne rasvjete, javna tijela u pravilu primjenjuju energetske usluge sukladno članku 25. ovoga Zakona odnosno ugovaranje po energetske učinku sukladno članku 27. ovoga Zakona.

(4) Javna tijela dužna su poboljšavati energetske učinkovitost sustava javne vodoopskrbe i odvodnje, što uključuje smanjenje gubitaka vode i smanjenje potrošnje energije potrebne za rad sustava.

(5) Za provedbu projekata rekonstrukcije sustava vodoopskrbe i odvodnje, javno tijelo odnosno javni isporučitelj vodnih usluga dužan je razmotriti primjenu energetske usluge sukladno članku 25. ovoga Zakona odnosno ugovaranje po energetske učinku sukladno članku 27. ovoga Zakona.

(6) Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša provodi program povećanja energetske učinkovitosti sustava javne vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, u skladu s NECP-om iz članka 11. ovoga Zakona.

Energetske učinkovitost u javnoj nabavi

Članak 23.

(1) Pri sklapanju ugovora o javnoj nabavi čija je vrijednost jednaka ili veća od europskih pragova, utvrđenih sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, javni i sektorski naručitelji u pravilu kupuju robe, radove i usluge koje zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti, odnosno vode se načelom „energetske učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, ako je ono primjenjivo u konkretnom postupku javne nabave.

(2) Javni i sektorski naručitelji dužni su, za postupke javne nabave koji ispunjavaju kriterije energetske učinkovitosti, provode se u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz stavka 1. ovoga članka i čija je vrijednost jednaka ili veća od europskih pragova, objaviti informacije u odgovarajućim obavijestima u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske te označiti da je predmetni postupak primjer zelene javne nabave.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako se ugrožava javna sigurnost ili ometa odgovor na izvanredna stanja u području javnog zdravlja ne primjenjuju se obveze iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na ugovore vojne opreme kako je definirano Uredbom o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti („Narodne novine“, broj 19/18.) ne primjenjuju se obveze iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Obveze iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se na ugovore oružanih snaga samo u mjeri u kojoj njihova primjena nije u suprotnosti s primarnim ciljem aktivnosti oružanih snaga.

(6) Ministarstvo nadležno za politiku javne nabave, Ministarstvo i ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, svako u okviru svoje nadležnosti, dužno je pružati stručnu podršku javnim i sektorskim naručiteljima u prihvaćanju zahtjeva energetske učinkovitosti u javnoj nabavi.

Zahtjevi energetske učinkovitosti za javnu nabavu

Članak 24.

(1) Kriteriji energetske učinkovitosti iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuju se u sljedećim slučajevima:

a) ako je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju Uredbe (EU) 2017/1369 ili povezanim provedbenim aktom Komisije, javni i sektorski naručitelji kupuju samo proizvode koji ispunjavaju kriterij utvrđen u članku 7. stavku 2. te uredbe

b) ako je proizvod koji nije obuhvaćen točkom a) obuhvaćen provedbenom mjerom u okviru Uredbe (EU) 2024/1781, javni i sektorski naručitelji kupuju samo proizvode sukladne s referentnim vrijednostima za energetske učinkovitosti koje su određene u toj provedbenoj mjeri

c) ako je proizvod ili usluga obuhvaćen kriterijima EU za zelenu javnu nabavu ili dostupnim jednakovrijednim nacionalnim kriterijima, u pogledu energetske učinkovitosti proizvoda ili usluge, javni i sektorski naručitelji ulažu napore kako bi kupovali samo proizvode i usluge koji ispunjavaju barem tehničke specifikacije utvrđene na „osnovnoj“ razini relevantnih kriterija EU za zelenu javnu nabavu ili dostupnih jednakovrijednih nacionalnih kriterija, uključujući među ostalim za podatkovne centre, prostorije za poslužitelje i usluge u oblaku, cestovnu rasvjetu i prometnu signalizaciju, računala, zaslone, tablete i pametne telefone

d) javni i sektorski naručitelji kupuju samo gume koje ispunjavaju kriterij pripadnosti najvišem razredu energetske učinkovitosti s obzirom na potrošnju goriva, kako je definirano u Uredbi (EU) 2020/740, što ih ne sprečava u kupnji guma najvišeg razreda s obzirom na prijanjanje na mokroj podlozi ili vanjsku buku kotrljanja ako je to opravdano sigurnosnim razlozima ili razlozima javnog zdravlja

e) u svojim pozivima za podnošenje ponuda za ugovore o uslugama zahtijevaju da za potrebe pružanja predmetnih usluga pružatelji usluga upotrebljavaju samo proizvode koji su u skladu s točkama a), b) i d) ovoga stavka prilikom pružanja predmetnih usluga. Taj se zahtjev primjenjuje samo na nove proizvode koje pružatelj usluga kupuje djelomično ili u cijelosti za potrebe pružanja predmetnih usluga i

f) javni i sektorski naručitelji kupuju ili sklapaju nove sporazume o najmu za zgrade s barem razinom gotovo nulte energije, u skladu s propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost u zgradama, osim ako je namjena kupnje:

1. temeljita obnova ili rušenje
2. u slučaju javnih tijela, ponovna prodaja zgrade, a njezina uporaba za potrebe javnog tijela ili
3. očuvanje zgrade kao službeno zaštićene zgrade jer pripada posebno zaštićenom području ili zbog njezine posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti.

(2) Zadovoljavanje uvjeta iz stavka 1. točke f) ovoga članka dokazuje se energetskim certifikatom zgrade, izrađenim u skladu s propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost u zgradama.

(3) Obveze iz članka 23. ovoga Zakona primjenjuju se i prilikom sklapanja koncesijskih ugovora vrijednosti veće od pragova propisanih zakonom kojim se uređuje područje koncesija.

Energetska usluga za javna tijela

Članak 25.

(1) Javni i sektorski naručitelji dužni su prilikom nabave usluga koje imaju značajan utjecaj na potrošnju energije izraditi usporednu financijsku i energetske analizu izvedivosti ugovaranja najmanje dva načina provedbe takve usluge, od kojih je jedan obvezno model energetske usluge odnosno sklapanja dugoročnih ugovora o energetske učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije.

(2) Analiza iz stavka 1. ovoga članka obvezno se provodi prije pokretanja postupka javne nabave za usluge opskrbe toplinske energijom ili energentom za grijanje i hlađenje prostora, usluge održavanja i obnove zgrada, usluge modernizacije javne rasvjete, usluge vodoopskrbe ili usluge održavanja i obnove postrojenja koja imaju značajnu potrošnju energije, pri čemu se značajnom potrošnjom energije smatra potrošnja dijela sustava postojeće potrošnje energije koja je veća od 10 % potrošnje energije cjelokupnog sustava.

(3) Analiza iz stavka 1. ovoga članka obvezna je za sve zgrade javnih tijela ukupne korisne površine poda kondicioniranog dijela zgrade veće od 750 m².

(4) Ako analiza iz stavka 1. ovoga članka pokaže isplativost nabave energetske usluge odnosno sklapanje ugovora o energetske učinku, javni i sektorski naručitelji dužni su provesti javnu nabavu energetske usluge.

(5) Sredstva za plaćanje naknade za energetske uslugu, do vrijednosti određene ugovorom o energetske učinku, smatra se rashodom u okviru redovnih materijalnih troškova.

(6) Ministarstvo je dužno pratiti provedbu projekata energetske učinkovitosti prema modelu energetske usluge, analizirati učinke te o tome izvještavati u sklopu godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.

(7) Ministarstvo je dužno promovirati energetske usluge objavom sljedećih informacija na internetskoj platformi o energetske učinkovitosti iz članka 47. ovoga Zakona:

1. obrazac sa standardiziranim dijelovima ugovora o energetske učinku koji mora biti u skladu s odredbama članka 27. ovoga Zakona
2. informacije o dostupnim financijskim instrumentima, poticajima, bespovratnim sredstvima, revolving fondovima, jamstvima, programima osiguranja i zajmovima kojima se podupire provedba projekata prema modelu energetske usluge
3. informacije o dostupnim pružateljima energetske usluga
4. informacije o dostupnim metodama za mjerenje i verifikaciju ušteda energije i
5. poveznicu na informacije iz članka 26. stavka 4. ovoga Zakona.

(8) Distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i opskrbljivači energijom dužni su suzdržati se od svih aktivnosti koje mogu onemogućiti potražnju za energetske uslugama ili mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti ili njihovu isporuku, ili spriječiti razvoj tržišta za takve usluge ili mjere, uključujući sprečavanje pristupa tržištu za konkurente ili zlorabu vladajućeg položaja.

(9) Način ugovaranja energetske usluge za javna tijela, metodologiju za analizu iz stavka 1. ovoga članka, obveze pružatelja i naručitelja energetske usluge, sadržaj ugovora o energetske učinku te proračunsko praćenje energetske usluge za naručitelje upisane u registar zgrada javnih tijela iz članka 21. ovoga Zakona, Vlada Republike Hrvatske propisuje uredbom.

Javna nabava energetske usluge

Članak 26.

(1) APN provodi postupak javne nabave za energetske uslugu u zgradama i drugim građevinama javnih tijela u ime i za račun proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Javna tijela koja nisu određena stavkom 1. ovoga članka, a obveznici su upisa u registar zgrada javnih tijela iz članka 20. ovoga Zakona, mogu ugovoriti s APN-om da u njihovo ime i za njihov račun provodi postupak javne nabave za energetske uslugu u zgradama i ostalim građevinama.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, pravne osobe su dužne APN-u podmiriti troškove tih postupaka, uključujući troškove povezane s njihovom provedbom.

(4) APN je dužan na svojim mrežnim stranicama objaviti:

- obrazac sa standardiziranim dijelovima ugovora o energetske učinku za energetske obnovu zgrada koji mora biti u skladu s odredbama članka 27. ovoga Zakona
- informacije o primjerima najbolje prakse zgrada javnih tijela obnovljenima po modelu energetske usluge, uključujući, ako je raspoloživo, analizu troškova i koristi korištenjem pristupa analize u cijelom životnom vijeku, informacije o provedenim projektima obnove zgrada javnih tijela i projektima obnove zgrada javnih tijela koji su u tijeku, a čija se provedba temelji na modelu energetske usluge, koje uključuju ciljne i ostvarene uštede energije.

Ugovor o energetsom učinku

Članak 27.

(1) Ugovor o energetsom učinku za javna tijela sklapa se u pisanom obliku i mora sadržavati sljedeće podatke i odredbe:

1. podatke o referentnom stanju i referentnim vrijednostima prije sklapanja ugovora o energetsom učinku u odnosu na koje će se određivati učinak provedenih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti
2. jasan i transparentan popis mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s energetsom učinkovitošću koje treba ostvariti te ostalih mjera koje će se provesti
3. zajamčene uštede koje treba ostvariti provedbom ugovorenih mjera i novčanu vrijednost ostvarenih energetske ušteda
4. ključne faze ispunjenja ugovora i njihovo trajanje
5. jasan i transparentan popis koraka u provedbi mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti
6. trajanje ugovora i otkazni rok
7. jasan i transparentan popis obveza svake ugovorne strane
8. odredbe o preuzimanju rizika i o sankcijama za kršenje obveza
9. referentni datum za utvrđivanje ostvarene uštede
10. obvezu potpune provedbe mjera iz ugovora i dokumentiranje svih promjena napravljenih tijekom provedbe projekta
11. odredbe o mjerenju i verifikaciji ušteda energije, razdobljima za koja se moraju raditi verifikacije ili praćenja potrošnje, metode i dokaze kojima se ugovorne strane mogu služiti
12. jasan i transparentan prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju ugovornih strana u ostvarenim novčanim uštedama, odnosno naknadu pružatelju energetske usluge
13. provjere kvalitete izvedbe mjera
14. jamstva pružatelja energetske usluge za ispunjenje ugovora o energetsom učinku
15. odredbe koje uređuju podugovaranje energetske usluge
16. odredbe u svezi s raspolaganjem viškova energije proizvedenim korištenjem ulaganja pružatelja energetske usluge
17. odredbe koje reguliraju normalizaciju referentne potrošnje energije i/ili prilagodbe ugovorene novčane vrijednosti energetske ušteda
18. odredbe u kojima se objašnjava postupak u slučaju promjene okvirnih uvjeta koji utječu na sadržaj i ishod ugovora, odnosno promjene cijene energije i intenziteta uporabe postrojenja i
19. detaljne informacije o obvezama svake ugovorne stranke i sankcijama za njihovo kršenje.

(2) Za ugovorenu odgovornost pružatelja energetske usluge za ostvarenje ušteda verifikacija ušteda koje se utvrđuju procjenom izračunavaju se na temelju verificiranog projekta pružatelja energetske usluge, verifikacija ušteda koje se utvrđuju mjerenjem izračunavaju se na temelju mjerenja, a ništetna je ugovorna odredba koja obvezuje na plaćanje naknade za uštede koje nisu verificirane.

(3) Ugovorom o energetske učinku pružatelj energetske usluge obvezuje se korisniku energetske usluge provesti ulaganja, odnosno radove i/ili usluge, u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kojima se postiže zajamčeno poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade odnosno zajamčena ušteda energije i/ili ušteda vode u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili vode korisnika energetske usluge, na način da većinske rizike takvog ugovaranja preuzme pružatelj energetske usluge, a korisnik se pružatelju energetske usluge obvezuje za trajanja ugovora plaćati naknadu temeljenu na ugovorenoj novčanoj vrijednosti ostvarene i utvrđene razine energetske učinkovitosti odnosno energetske uštede.

(4) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se ili mjerenjem u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona ili procjenom sukladno stavku 5. ovoga članka.

(5) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede energije utvrđuje se glavnim projektom koji izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu iz područja gradnje ili se za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, za koje nije potrebna izrada projekta, zajamčene uštede energije utvrđuju elaboratom, koji se izrađuje na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.

Ulaganja pružatelja energetske usluge

Članak 28.

(1) Pružatelj energetske usluge može temeljem ugovora o energetske učinku ulagati u nepokretnu imovinu korisnika energetske usluge, u pokretnine ili činiti nematerijalna ulaganja, a može se obvezati i na opskrbu korisnika energetske usluge energijom u skladu s propisima kojima se uređuje pojedino tržište energije, a koju će pružatelj energetske usluge proizvoditi na građevini za potrebe građevine na kojoj se provodi energetska usluga koja je predmet ugovora o energetske učinku.

(2) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu korisnika energetske usluge mogu obuhvaćati ulaganja u poboljšanje energetske svojstva zgrade, mjere poboljšanja ovojnice grijanog ili hlađenog dijela zgrade, a što uključuje i održavanje obnovljenih dijelova zgrade i opremu izrađenu za specifične potrebe korisnika, a pri kojem ulaganju dolazi do spajanja uloženog s nepokretnom imovinom tako da se ono ne može odvojiti ili bi odvajanjem ulaganje ili sama nepokretna imovina bili uništeni ili bi im se bitno umanjila vrijednost.

(3) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu iz stavka 2. ovoga članka za čitavog trajanja ugovora o energetske učinku predstavljaju ulaganje pružatelja energetske usluge u tuđu imovinu.

(4) Pružatelj energetske usluge kao vlasnik je dužan održavati i upravljati pokretninama kada su one ugovorom o energetske učinku namijenjene zadovoljavanju energetske potreba korisnika energetske usluge.

(5) Korisnik energetske usluge je dužan pružatelju energetske usluge omogućiti pristup pokretninama iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Nematerijalna ulaganja pružatelja energetske usluge mogu obuhvaćati savjetodavne usluge, upravljanje, nadzor, nabavu ili ostale djelatnosti koje dovode do provjerljive uštede energije i/ili vode ili provjerljive financijske uštede za korisnika energetske usluge, a koje su nastale promjenom ponašanja korisnika energetske usluge ili općenito poboljšanjem upravljanja potrošnjom energije na strani korisnika energetske usluge.

IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA

Obveza uvođenja sustava gospodarenja energijom

Članak 29.

(1) Poduzeća čija je prosječna godišnja krajnja potrošnja energije, izračunata na temelju potrošnje svih energenata u prethodne tri godine, veća od 23,61 GWh dužna su uvesti sustav gospodarenja energijom certificiran od akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama.

(2) Poduzeća iz stavka 1. ovoga članka obvezu uvođenja sustava gospodarenja energijom mogu ostvariti i:

- uvođenjem sustava upravljanja okolišem koji u sebi sadrži sustav gospodarenja energijom na razini cijelog poduzeća u skladu s minimalnim kriterijima iz članka 31. ovoga Zakona, na temelju certifikata izdanog od akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama ili
- provedbom ugovora o energetske učinku u skladu s člancima 27. i 28. ovoga Zakona, ako ugovor ima odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom pod uvjetom da se sustavnim gospodarenjem energijom obuhvaćaju svi značajni energetske troškovni centri na razini cijelog poduzeća te da isti uključuje sustavno gospodarenje energijom u okviru cjelokupnog poslovnog procesa.

(3) Dokaz izvršenja obveze iz stavka 1. ovoga članka je certifikat izdan od strane akreditiranog neovisnog tijela sukladno zakonu kojim se uređuje područje akreditacija.

(4) Ako obveznici iz stavka 1. ovoga članka koriste neku od mogućnosti iz stavka 2. ovoga članka, dužni su Ministarstvu dostaviti certifikat izdan od akreditiranog neovisnog tijela za uvedeni sustav upravljanja okolišem i izvješće o sustavnom gospodarenju energijom koji je sastavni dio tog sustava odnosno ugovor o energetske učinku, poštujući eventualne poslovne tajne, iz kojeg su vidljive odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom.

Obveza provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana

Članak 30.

(1) Poduzeća čija je prosječna godišnja krajnja potrošnja energije, izračunata na temelju potrošnje svih energenata u prethodne tri godine, veća od 2,78 GWh, a koja nemaju uveden sustav gospodarenja energijom iz članka 29. ovoga Zakona, dužna su provesti energetske pregled poduzeća svake četiri godine.

(2) Dokaz izvršenja obveze iz stavka 1. ovoga članka je izvješće o energetskeg pregledu izrađeno od neovisne ovlaštene osobe za provođenje energetskeg pregleda poduzeća iz članka 32. ovoga Zakona.

(3) Poduzeća iz stavka 1. ovoga članka dužna su izraditi akcijski plan na temelju preporuka iz izvješća o energetske pregledu najkasnije u roku od 15 dana od datuma preuzimanja izvješća o energetske pregledu od izrađivača energetske pregleda, u kojem se definiraju mjere za provedbu preporuka iz energetske pregleda, koje su tehnički i ekonomski izvedive.

(4) Akcijski plan iz stavka 3. ovoga članka izrađuje se za razdoblje od četiri godine odnosno za razdoblje do sljedeće obvezne provedbe energetske pregleda.

(5) Uprava poduzeća usvaja akcijski plan iz stavka 3. ovoga članka i javno ga objavljuje u sklopu godišnjeg izvješća o radu poduzeća.

(6) U sklopu godišnjeg izvješća o radu poduzeća, poduzeće izvještava o provedenim mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti iz akcijskog plana iz stavka 3. ovoga članka u protekloj kalendarskoj godini, potrošnji energije iskazanoj u kWh i potrošnji vode iskazanoj u m³ u prošloj kalendarskoj godini te usporedbi tih potrošnji s potrošnjom iz prethodne tri kalendarske godine.

(7) Poduzeća iz stavka 1. ovoga članka obvezu provođenja energetske pregleda iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i na način:

- uvođenjem sustava upravljanja okolišem koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetske pregleda na razini cijelog poduzeća u skladu s minimalnim kriterijima iz članka 31. ovoga Zakona, na temelju certifikata izdanog od akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama ili
- provedbom ugovora o energetske učinku u skladu s člancima 29. i 30. ovoga Zakona, ako ugovor ima odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom pod uvjetom da se sustavnim gospodarenjem energijom obuhvaćaju svi značajni energetske troškovni centri na razini cijelog poduzeća te da isti uključuje sustavno gospodarenje energijom u okviru cjelokupnog poslovnog procesa.

(8) Ako obveznici iz stavka 1. ovoga članka koriste neku od mogućnosti iz stavka 7. ovoga članka, dužni su Ministarstvu dostaviti certifikat izdan od strane akreditiranog neovisnog tijela za uvedeni sustav upravljanja okolišem i izvješće o energetske pregledu koji je proveden u sklopu tog sustava odnosno ugovor o energetske učinku, poštujući eventualne poslovne tajne, iz kojeg su vidljive odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom.

(9) Ako uvjeti iz stavka 7. ovoga članka za priznavanje drugih načina ostvarenja obveze iz stavka 1. ovoga članka nisu ispunjeni, obveznik je dužan provesti energetske pregled poduzeća u skladu s ovim člankom i člankom 31. ovoga Zakona u roku 60 dana od utvrđivanja neispunjavanja uvjeta.

Kriteriji za provedbu energetske pregleda poduzeća

Članak 31.

(1) Energetske pregledi poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona moraju udovoljavati sljedećim transparentnim i ne diskriminirajućim kriterijima:

- a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim podacima o potrošnji vode, energije i profilima opterećenja

- b) obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz
- c) utvrđuju mjere energetske učinkovitosti za smanjenje potrošnje energije
- d) utvrđuju potencijal za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
- e) procjenjuju tehničku i ekonomsku izvedivost priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja
- f) kada je to moguće, provode analizu cjeloživotnih troškova, a ne samo jednostavno razdoblje povrata investicije, s ciljem uzimanja u obzir dugoročnih ušteda, preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope i
- g) razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetske svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(2) Energetski pregled poduzeća mora sadržavati detaljne i potvrđene izračune ušteda energije za predložene mjere, u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, s ciljem pružanja jasnih informacija o mogućoj uštedi energije i povezanih troškova.

(3) Podaci koji se upotrebljavaju u energetske pregledima moraju biti trajno pohranjeni kod obveznika provedbe energetskeg pregleda i prikladni za povijesnu analizu i praćenje učinaka.

(4) Podatke iz stavka 3. ovoga članka obveznik provedbe energetskeg pregleda dužan je staviti na raspolaganje Ministarstvu, na način propisan pravilnikom o sustavnom gospodarenju i energetskeg pregledu poduzeća iz stavka 7. ovoga članka.

(5) Energetske pregledom se utvrđuju i provedene mjere predložene u prethodnom energetskeg pregledu, ako je isti proveden i ako je predložio mjere, kao i ostale mjere energetske učinkovitosti provedene u razdoblju od prethodnog energetskeg pregleda te se analiziraju učinci tih mjera.

(6) Energetski pregled ne smije uključivati odredbe o zabrani prijenosa nalaza pregleda kvalificiranom ili akreditiranom pružatelju energetske usluga, osim u slučaju da se naručitelj energetskeg pregleda tome protivi.

(7) Ministar donosi pravilnik o sustavnom gospodarenju i energetskeg pregledu poduzeća kojim se uređuje:

1. način provođenja energetskeg pregleda poduzeća
2. sadržaj izvješća o energetskeg pregledima poduzeća
3. sadržaj izvještajnog sažetka o energetskeg učinkovitosti poduzeća
4. sadržaj akcijskeg plana energetskeg učinkovitosti poduzeća
5. okvirni sadržaj i način provedbe programa izobrazbe i stručnog usavršavanja osoba koje mogu provoditi energetski pregled poduzeća
6. sadržaj i način vođenja registra osoba ovlaštenih provoditi energetski pregled poduzeća
7. sadržaj i način vođenja registra poduzeća iz članka 35. ovoga Zakona.

Ovlaštene osobe za provedbu energetskog pregleda poduzeća

Članak 32.

(1) Energetski pregled poduzeća provodi stručnjak koji za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(2) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem na sedam godina uz obvezu usavršavanja.

(3) Podnositelj zahtjeva za ishođenje ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta za izdavanje ovlaštenja.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(5) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka daje se fizičkoj osobi koja:

1. ima završen diplomski sveučilišni ili specijalistički diplomski stručni studij arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke i koja je tijekom studija stekla najmanje 300 ECTS bodova
2. ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci
3. je uspješno završila program izobrazbe iz članka 33. ovoga Zakona.

(6) Ovlaštena osoba dužna je poslove za koje je ovlaštena obavljati stručno, samostalno, neovisno i nepristrano, provoditi energetski pregled poduzeća i izrađivati izvješće na način propisan pravilnikom iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona te:

1. voditi evidenciju o izrađenim izvješćima o energetskom pregledu poduzeća
2. pohraniti sve podatke i dokumentaciju kojom raspolaže, a koja je potrebna za provedbu neovisne kontrole iz članka 34. ovoga Zakona
3. čuvati podatke i dokumentaciju o provedenim energetskim pregledima najmanje deset godina i
4. stručno se usavršavati na način propisan pravilnikom iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona.

(7) Ovlaštena osoba ne smije provoditi energetski pregled poduzeća:

1. u kojem ima dionice ili poslovne udjele
2. koje je u njezinu vlasništvu, suvlasništvu ili zajedničkom vlasništvu
3. koje je u vlasništvu, suvlasništvu ili zajedničkom vlasništvu pravne osobe u kojoj je zaposlena, bračnog druga ili srodnika u ravnoj liniji
4. čiji je član nadzornog odbora, član uprave, prokurist, opunomoćenik ili zaposlenik
5. čiji je član nadzornog odbora, član uprave, prokurist, opunomoćenik ili zaposlenik njegov bračni drug ili srodnik u ravnoj liniji.

(8) Ovlaštena osoba smije sudjelovati u provedbi energetskog pregleda poduzeća u kojem se zaposlena, kao član stručnog tima za provedbu energetskog pregleda, na način propisan pravilnikom iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona.

(9) Ministarstvo rješenjem ukida ovlaštenje za energetski pregled poduzeća osobi koja:

1. ne ispunjava propisane uvjete prema kojima je dobila ovlaštenje
2. ne obavlja poslove za koje je ovlaštena stručno, u skladu s pravilima struke i važećim propisima

3. obavlja poslove za koje nije ovlaštena ili
4. je podnijela zahtjev za ukidanje.

(10) Protiv rješenja iz stavka 9. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(11) Ministarstvo vodi Registar ovlaštenih osoba za energetske preglede poduzeća.

(12) Registar iz stavka 11. ovoga članka je javan.

(13) Ako je stručnjak već ovlašten za provedbu energetskog pregleda poduzeća u nekoj drugoj članici EU, Ministarstvo će mu, na temelju dokaza koje dostavi, izdati ovlaštenje iz stavka 2. ovoga članka na rok ne duži od roka važenja ovlaštenja u zemlji u kojoj je ovlaštenje izdato ili ako inozemno ovlaštenje nema rok važenja tada se isto izdaje na rok od sedam godina nakon upisa u Registar ovlaštenih osoba za energetske preglede poduzeća iz stavka 12. ovoga članka, sukladno pravilniku iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona.

(14) Ovlaštenje za provođenje energetskog pregleda poduzeća izdaje se pravnoj osobi, ako:

1. je registrirana za projektiranje, stručni nadzor građenja, tehničko savjetovanje, znanstveno-istraživačku djelatnost, arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo, građevinarstvo, istraživanje i razvoj u tehničkim znanostima, znanstvene i stručne poslove u području energetike, za energetske certificiranje i energetski pregled zgrade
2. ima stalno zaposlene najmanje dvije ovlaštene osobe u skladu sa stavkom 5. ovoga članka, od kojih najmanje jedna mora biti elektrotehničke ili strojarske struke
3. ima sklopljen ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti
4. protiv nje i odgovorne osobe u pravnoj osobi se ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koje se goni po službenoj dužnosti
5. protiv nje i protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više kaznenih djela koje se goni po službenoj dužnosti.

(15) Ovlaštenje iz stavka 14. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem na sedam godina uz obvezu ispunjavanja svih uvjeta za ovlaštenu fizičku osobu propisanih u stavku 6. ovoga članka.

(16) Ovlaštena osoba iz stavka 14. ovoga članka određuje najmanje jednu imenovanu osobu, koja je stalno zaposlena, s punim radnim vremenom na neodređeno vrijeme i koja ispunjava uvjete iz stavka 6. ovoga članka, a koja će u ime ovlaštene osobe potpisivati izvješća o provedenim energetskim pregledima te druge osobe koje sudjeluju u izradi energetskog pregleda.

Programi izobrazbe i stručnog usavršavanja neovisnih ovlaštenih osoba za provedbu
energetskog pregleda poduzeća

Članak 33.

(1) Program izobrazbe i stručnog usavršavanja provodi nositelj programa odnosno pravna osoba kojoj je Ministarstvo izdalo suglasnost za provedbu programa u skladu s uvjetima propisanim stavkom 4. i stavkom 5. ovoga članka.

(2) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, po službenoj dužnosti, nositelju programa izdaje rješenje na razdoblje od sedam godina, a čije se ponovno izdavanje može zatražiti na isti rok na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Suglasnost za provedbu programa izobrazbe i stručnog usavršavanja daje se pravnoj osobi koja:

1. je registrirana za provedbu edukacija
2. čiji je plan izobrazbe i stručnog usavršavanja verificiralo Ministarstvo
3. zapošljava ili na drugi način osigurava stručne osobe koje će voditi izobrazbu i stručno usavršavanje te provjeru znanja ovlaštenih osoba
4. raspolaže prostorom za provedbu programa izobrazbe
5. raspolaže potrebnom tehničkom opremljenosti za provedbu programa izobrazbe, stručnog usavršavanja i
6. ima potrebnu administraciju za vođenje svih potrebnih evidencija i obavljanje drugih administrativnih poslova.

(5) Stručne osobe iz stavka 4. točke 1. ovoga članka su osobe koje:

1. imaju završen diplomski sveučilišni studij arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke ili specijalistički diplomski stručni studij tehničke struke i koja je tijekom studija stekla najmanje 300 ECTS bodova
2. imaju najmanje deset godina radnog iskustva u struci i trajno rade na pripremi ili primjeni tehničke regulative iz područja energetske učinkovitosti koja je predmet programa izobrazbe i stručnog osposobljavanja i
3. priznati su stručnjaci iz područja programa izobrazbe i stručnog usavršavanja.

(6) Osobe koje imaju suglasnost za provedbu programa iz stavka 1. ovoga članka dužne su javno objavljivati informacije o programima koje provode.

(7) Ministarstvo na internetskoj platformi iz članka 46. ovoga Zakona objavljuje informacije o programima izobrazbe i stručnog usavršavanja i osobama koje imaju suglasnost za njihovu provedbu iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Ministarstvo, rješenjem ukida suglasnost za provedbu programa iz stavka 1. ovoga članka osobi koja:

1. ne ispunjava propisane uvjete prema kojima je dobila ovlaštenje
2. ne obavlja poslove za koje je ovlaštena stručno, u skladu s pravilima struke i važećim propisima
3. obavlja poslove za koje nije ovlaštena ili
4. je podnijela zahtjev za ukidanje.

(9) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Kontrola izvješća o energetsom pregledu poduzeća

Članak 34.

- (1) Ministarstvo kontrolira usklađenost izvješća s minimalnim kriterijima iz članka 31. ovoga Zakona.
- (2) U slučaju utvrđenih odstupanja od minimalnih kriterija iz članka 31. ovoga Zakona, Ministarstvo može pokrenuti detaljnu neovisnu kontrolu izvješća o energetsom pregledu.
- (3) Neovisnu kontrolu iz stavka 2. ovoga članka provodi pravna ovlaštena osoba za provedbu energetskog pregleda koja nije provela energetski pregled koji je predmet kontrole.
- (4) Neovisnu kontrolu iz stavka 2. ovoga članka pravna ovlaštena osoba za provedbu energetskog pregleda iz stavka 3. provodi na temelju ugovora s Ministarstvom, sastavni dio kojega su smjernice za provedbu kontrole.

Registar poduzeća

Članak 35.

- (1) Za utvrđivanje i praćenje izvršavanja obveza poduzeća o uvođenju sustava gospodarenja energijom iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona, provedbe energetskog pregleda poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona i izrade akcijskog plana iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona, Ministarstvo uspostavlja i vodi Registar poduzeća.
- (2) Registar poduzeća iz stavka 1. ovoga članka sadrži sljedeće podatke:
 1. naziv poduzeća, OIB i adresu sjedišta
 2. vrstu djelatnosti i sektor poduzeća
 3. obvezu uvođenja sustavnog gospodarenja energijom ili provedbe energetskog pregleda poduzeća
 4. godišnju potrošnju energije isporučene poduzeću i proizvodnji energije za zadnje tri kalendarske godine
 5. izvještajni sažetak o energetske učinkovitosti poduzeća
 6. podatke o provedenim i planiranim mjerama energetske učinkovitosti u skladu s akcijskim planom
 7. podatke o ostvarenim godišnjim uštedama energije na temelju provedenih mjera energetske učinkovitosti, za poduzeća koja sudjeluju na organiziranom tržištu ušteda energije iz članka 41. stavka 8. podstavka 4. ovoga Zakona
 8. ostale podatke relevantne za planiranje politike energetske učinkovitosti poduzeća i
 9. ostale podatke sukladno pravilniku iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona.
- (3) U Registar poduzeća iz stavka 1. ovoga članka upisuju se poduzeća iz članka 29. stavka 1. i članka 30. stavka 1. ovoga Zakona.
- (4) Poduzeća i obrti koji nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. stavku 1. ovoga Zakona i provedbe energetskog pregleda i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. stavku 1. ovoga Zakona, ako dobrovoljno provode energetski pregled poduzeća i/ili su dobrovoljno uveli sustav gospodarenja energijom sukladno odredbama članaka

29. i 30. ovoga Zakona i pravilnika iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona, dužni su upisati se u Registar poduzeća iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Novo osnovana poduzeća koja postanu obveznici upisa u Registar poduzeća iz stavka 1. ovoga članka, dužna su se upisati u Registar poduzeća u roku od tri mjeseca od dana ispunjavanja uvjeta na temelju kojih se definira obveza u skladu s člancima 29. i 30. ovoga Zakona.

Utvrđivanje liste poduzeća i praćenje izvršavanja obveza poduzeća

Članak 36.

(1) Ministarstvo utvrđuje listu poduzeća koja su obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona.

(2) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin te distributeri toplinske energije dužni su Ministarstvu dostaviti podatke o poduzećima, odnosno kategoriji poduzetništvo kojima pružaju svoje usluge, u svrhu uspostavljanja Registra poduzeća iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona radi utvrđivanja i praćenja obveza poduzeća sukladno člancima 29. i 30. ovoga Zakona i utvrđivanja liste poduzeća iz stavka 1. ovoga članka, do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu.

(3) Ministarstvo obavještava poduzeća s liste iz stavka 1. ovoga članka o obvezi uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. stavku 1. ovoga Zakona ili provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona i upisu u Registar poduzeća iz članak 35. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 30 dana od dana uvrštavanja poduzeća na listu iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Po obavijesti Ministarstva iz stavka 3. ovoga članka da je poduzeće uvršteno na listu iz stavka 1. ovoga članka, poduzeće je obvezno napraviti energetskeg pregled poduzeća u roku od godine dana od obavijesti Ministarstva i izraditi akcijskeg plan u skladu s člankom 30. ovoga Zakona ili uvesti sustav gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona u roku od dvije godine od obavijesti Ministarstva.

(5) Ministarstvo je obvezno jednom godišnje ažurirati listu iz stavka 1. ovoga članka i o nastalim promjenama obavijestiti poduzeća kojih se te promjene tiču, u roku od 30 dana od nastale promjene.

Programi potpore poduzećima za provedbu mjera energetske učinkovitosti

Članak 37.

(1) Ministarstvo će, u prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, utvrditi financijske poticajne programe za provedbu mjera poboljšanja energetske učinkovitosti u poduzećima i obrtima, koje su identificirane kroz sustavno gospodarenje energijom i energetskeg preglede poduzeća provedene u skladu s člancima 29. i 30. ovoga Zakona, u skladu s pravilima o državnim potporama sukladno zakonu kojim se uređuje područje državnih potpora.

(2) Programi potpore poduzećima i obrtima za provedbu mjera energetske učinkovitosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona i predstavljaju alternativne mjere politike iz članka 44. ovoga Zakona, a mogu se utvrditi i u akcijskim planovima županija i velikih gradova iz članka 14. ovoga Zakona.

(3) Poduzeća koja koriste programe potpore iz stavka 1. ovoga članka dužna su zadovoljavati sve zahtjeve vezane uz uvođenje sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskog pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona.

(4) Ministarstvo će za obrte, mala i srednja poduzeća, koja nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskog pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona, uspostaviti programe tehničke potpore kojima će ih se poticati na uvođenje sustava gospodarenja energijom, provedbu energetskih pregleda, izradu akcijskih planova energetske učinkovitosti i provedbu preporučenih mjera energetske učinkovitosti.

(5) Programi iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona, obuhvaćaju potporu u kvantificiranju višestrukih koristi energetske učinkovitosti, izradu akcijskih planova za primjenu mjera energetske učinkovitosti te razvoj mreža energetske učinkovitosti.

(6) Iznimno od stavaka 1. i 4. ovoga članka, korisnici programa potpora mogu biti i poduzeća koja nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskog pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona.

(7) Ministarstvo će na internetskoj platformi o energetskoj učinkovitosti iz članka 47. ovoga Zakona objavljivati informacije o:

- programima potpora iz stavaka 1. i 4. ovoga članka
- višestrukim koristima mjera energetske učinkovitosti za obrte, mala i srednja poduzeća u okviru njihova poslovanja, u razvoju planova energetske učinkovitosti i u razvoju mreža energetske učinkovitosti, uz pomoć neovisnih stručnjaka
- konkretnim primjerima najbolje prakse kako sustavi gospodarenja energijom mogu pomoći poslovanju obrtima, malim i srednjim poduzećima i
- koristima povezivanja poduzeća i obrta, pružatelja energetskih usluga i obveznika sustava obveze energetske učinkovitosti, u svrhu brže i lakše razmjene podataka o potencijalnim projektima i mogućnostima suradnje uz poštivanje pravila o povjerljivosti i zaštiti podataka.

Obveze podatkovnih centara

Članak 38.

(1) Radi praćenja i objavljivanja energetskih svojstava podatkovnih centara operatori podatkovnih centara na području Republike Hrvatske u kojima je snaga instalirane informacijske tehnologije (IT) jednaka 500 kW ili veća dužni su svake godine u europsku bazu podatkovnih centara dostavljati sljedeće podatke:

1. naziv podatkovnog centra

2. naziv vlasnika i operatora podatkovnog centra
3. datum kada je podatkovni centar započeo s radom
4. lokaciju podatkovnog centra
5. ukupnu korisnu površinu poda podatkovnog centra
6. instaliranu snagu IT opreme u podatkovnom centru
7. godišnji ulazni i izlazni podatkovni promet
8. količinu podataka pohranjenih i obrađenih u podatkovnom centru i
9. karakteristike podatkovnog centra tijekom zadnje pune kalendarske godine sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2024/1364 od 14. ožujka 2024. o prvoj fazi uspostave zajedničkog programa Unije za ocjenjivanje podatkovnih centara (SL L, 2024/1364, 17.5.2024).

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, podatkovni centri koji se koriste u svrhu obrane i civilne zaštite ili koji pružaju svoje usluge isključivo s krajnjim ciljem obrane i civilne zaštite nisu obveznici dostave podataka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka operatori podatkovnih centara dužni su dostavljati u europsku bazu podatkovnih centara do 15. svibnja tekuće godine za prošlu godinu.

(4) Operatori podatkovnih centara na području Republike Hrvatske u kojima je snaga instalirane informacijske tehnologije (IT) jednaka 500 kW ili veća dužni su dopisom obavijestiti Ministarstvo o smanjenju snage instalirane informacijske tehnologije ako je ona smanjena na manje od 500 kW.

(5) Operatori podatkovnih centara na području Republike Hrvatske u kojima je snaga instalirane informacijske tehnologije (IT) jednaka 1 MW ili veća dužni su provoditi mjere energetske učinkovitosti i prioritet dati iskorištavanju otpadne topline, u skladu s propisima kojim se uređuje tržište toplinske energije.

(6) Informacije o provedenim mjerama iz stavka 5. ovoga članka operatori podatkovnih centara moraju unijeti u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona.

V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE

Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji

Članak 39.

(1) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđuje se sukladno stavku 3. ovoga članka i iskazuje u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona s ciljem postizanja nacionalnog cilja energetske učinkovitosti iz članka 6. ovoga Zakona kao uštede ostvarene kombinacijom sustava obveza energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike iz članka 44. ovoga Zakona.

(2) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. te nakon toga za svako sljedeće desetogodišnje razdoblje.

(3) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju prosječne godišnje krajnje potrošnje energije izračunate za razdoblje od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2018., tako da nove godišnje uštede energije odgovaraju u svakoj godini razdoblja:

1. od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. 0,8 % izračunate prosječne godišnje krajnje potrošnje energije
2. od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2025. 1,3 % izračunate prosječne godišnje krajnje potrošnje energije
3. od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027. 1,5 % izračunate prosječne godišnje krajnje potrošnje energije i
4. od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2030. 1,9 % izračunate prosječne godišnje krajnje potrošnje energije.

(4) Ostvarenje nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na kraju desetogodišnjeg razdoblja iz stavka 2. ovoga članka, prati se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona te se o napretku u postizanju tog cilja izvještava u godišnjem izvješću iz članka 13. ovoga Zakona.

(5) U desetogodišnjim razdobljima nakon 31. prosinca 2030., nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđuje se prema stavku 3. točki 4. ovoga članka.

(6) Obvezni nacionalni cilj kumulativnih ušteda u krajnjoj potrošnji energije iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti utvrđenim člankom 41. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike utvrđenima člankom 44. ovoga Zakona.

(7) Doprinosi sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnih mjera politike iz članka 44. ovoga Zakona ostvarenju nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona na temelju procjene očekivanih ušteda energije iz svake od tih mjera utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.

(8) Uštede energije koje su ostvarene u sklopu mjera politike uspostavljenih do 31. prosinca 2020., ali su rezultat aktivnosti koje su u sklopu tih mjera politike provedene nakon 31. prosinca 2020., ubrajaju se u ostvarenje nacionalnog cilja kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. iz stavka 2. ovoga članka.

(9) Ako se na kraju razdoblja iz stavka 2. ovoga članka ne postigne nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđen prema stavku 3. i stavku 5. ovoga članka, neostvareni dio nacionalnog cilja mora se ostvariti do kraja sljedećeg desetogodišnjeg razdoblja.

(10) Ako se na kraju razdoblja iz stavka 2. ovoga članka premaši nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđen prema stavku 3. i stavku 5. ovoga članka, višak ostvarenih kumulativnih ušteda energije prenosi se u sljedeće desetogodišnje razdoblje i to u iznosu ne većem od 10 % ostvarenog viška te se za taj iznos umanjuje nacionalni cilj iz stavka 5. ovoga članka.

(11) Uštede energije ostvarene u jednom razdoblju kumuliranja iz stavka 2. ovoga članka ne mogu se prenositi u drugo razdoblje kumuliranja.

Ostvarenje cilja kumulativnih ušteda energije kod građana u riziku od energetske siromaštva

Članak 40.

(1) Dio cilja kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz članka 39. ovoga Zakona ostvaruje se kod građana u riziku od energetske siromaštva.

(2) Udio cilja kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz članka 39. ovoga Zakona, kojega treba ostvariti kod građana u riziku od energetske siromaštva, utvrđuje se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona i odgovara udjelu energetske siromašnih kućanstava u ukupnom broju kućanstava koji je utvrđen u tom planu.

(3) Udio energetske siromašnih kućanstava u ukupnom broju kućanstava iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se uzimajući u obzir sljedeće statističke pokazatelje:

- a) nemogućnost održavanja odgovarajuće temperature u kućanstvu
- b) nepodmireni računi za komunalne usluge)
- c) ukupan broj stanovnika koji živi u stambenom objektu s krovom koji propušta, vlažnim zidovima, podovima ili temeljima ili trulim prozorskim okvirima ili podom i
- d) stopa rizika od siromaštva uz graničnu točku 60 % medijana ekvivalentnog dohotka nakon socijalnih transfera.

(4) Statistički pokazatelji iz stavka 3. ovoga članka preuzimaju se iz statističkih istraživanja o dohotku i životnim uvjetima te o europskom panelu kućanstava, koje provodi Eurostat.

(5) U NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona opisuju se način utvrđivanja udjela energetske siromašnih kućanstava u ukupnom broju kućanstava.

(6) Mjere politike za ublažavanje energetske siromaštva i ostvarenje ušteda energije kod građana u riziku od energetske siromaštva definiraju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona, u programu suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. ovoga Zakona i u nacionalnom planu obnove zgrada, koji se donosi u skladu sa zakonom kojim se regulira energetska učinkovitost u zgradarstvu.

(7) Ostvarenje udjela iz stavka 2. ovoga članka prati se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona te se o tome izvještava u godišnjem izvješću o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.

Sustav obveza energetske učinkovitosti

Članak 41.

(1) Sustav obveza energetske učinkovitosti uspostavlja se radi ostvarivanja dijela obveznih kumulativnih ušteda energije iz članka 39. ovoga Zakona.

(2) Stranke obveznice sustava obveza energetske učinkovitosti iz stavka 1. ovoga članka su svi obveznici stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu sukladno zakonu kojim se uređuje područje biogoriva te opskrbljivači energije i povezane osobe iz stavka 3. ovoga članka, koji su u prethodnoj godini kupce energije, odnosno krajnje kupce te distribucijske stanice koje energiju prodaju krajnjim kupcima opskrbili s ukupno više od:

- 50 GWh energije

- 35 GWh energije i
- 20 GWh energije.

(3) Povezane osobe smatraju se strankom obveznicom iz stavka 2. ovoga članka ako kao cjelina ispunjavaju kriterije za nastup obveze uštede energije, u razdoblju za koje se obveza određuje, bez obzira na količinu godišnje prodaje energije koju je svaka pojedina članica povezanih osoba pojedinačno isporučila u promatranoj godini kupcima energije, odnosno krajnjim kupcima.

(4) Stranke obveznice dužne su Ministarstvu jednom godišnje, do 31. ožujka tekuće godine, dostaviti izvješće o ostvarenim uštedama energije u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca prošle godine prema obliku, sadržaju i načinu dostave izvješća koji se propisuje pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.

(5) Povezane osobe iz stavka 3. ovoga članka mogu odrediti nositelja koji će u ime povezanih osoba, koje su donijele takvu odluku, dostavljati podatke o prodanim količinama energije kupcima, odnosno krajnjim kupcima i koji će za povezane osobe predati jedinstveno izvješće o ostvarenim uštedama energije.

(6) Nositelj iz stavka 5. ovoga članka je dužan u jedinstvenom izvješću o ostvarenim uštedama priložiti odluke povezanih osoba iz kojih je vidljivo davanje suglasnosti za podnošenje jedinstvenog izvješća o ostvarenim uštedama.

(7) U izvješću iz stavka 4. ovoga članka i jedinstvenom izvješću iz stavka 5. ovoga članka, prikazuju se nove godišnje i kumulativne uštede energije koje su ostvarile isključivo stranke obveznice, a ne sve povezane osobe, s naznakom načina na koji su ostvarile te uštede, u skladu sa stavkom 8. ovoga članka.

(8) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije ostvariti na jedan od sljedećih načina:

- ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje, i to tako da se takva ulaganja ostvare kroz mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti određene pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, ne isključujući pri tome i sva druga ulaganja u mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje energije za koje stranka obveznica dokaže ostvarenje novih ušteda energije na način koji je u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona i/ili

- kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona i/ili

- uplatom u Fond naknade za energetska učinkovitost propisanu člankom 43. ovoga Zakona i/ili
- sudjelovanjem na organiziranom tržištu ušteda energije, u skladu sa stavkom 27. ovoga članka.

(9) Uštede iz mjera koje su rezultat nove primjene tehnologija za izravno izgaranje fosilnih goriva smatraju se neprihvatljivima, osim ako su provedena u poduzećima čija krajnja potrošnja energije prelazi 2,78 GWh, uz zadovoljavanje uvjeta propisanih pravilnikom iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona i predocjenjem dokaza da:

- se provedbom mjera ne povećava potrošnja energije poduzeća ili kapacitet postrojenja u poduzeću

- se koristi tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u skladu s najnovijim odgovarajućim zakonodavstvom Europske unije o vrijednostima emisija stakleničkih plinova te da se osigurava buduća kompatibilnost s klimatski neutralnim alternativnim gorivima i tehnologijama
- je razdoblje povrata investicije, izračunato metodom jednostavnog razdoblja povrata, pet godina ili manje
- ako je razdoblje povrata investicije, izračunato metodom jednostavnog razdoblja povrata, veće od -pet godina, provedena mjera poboljšanja energetske učinkovitosti ima životni vijek -deset godina ili više, čime ostvaruje značajne kumulativne uštede energije i
- nijedno alternativno, održivo rješenje za nefosilno gorivo nije tehnički izvedivo.

(10) Uštede energije ostvarene kupnjom odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće strane dokazuju se i verificiraju unosom u sustav iz članka 45. ovoga Zakona te postupkom određenim pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.

(11) Stranke obveznice dužne su obvezu ušteda energije ostvariti:

- ulaganjem i poticanjem energetske učinkovitosti koja dovode do većeg učinka nego što bi to imala mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi
- ulaganjem i poticanjem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti ili aktivnosti koje, u trenutku kada se ulaganje ugovara ili započinje izvoditi, nisu već obuhvaćene alternativnim mjerama, a radi izbjegavanja dvostrukog obračuna ušteda.

(12) Da bi se smatralo da je ulaganje i poticanje energetske učinkovitosti dovelo do većeg učinka nego što bi to imala mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti učinjena u razini koju nalažu propisi i tehnički standardi, potrebno je da:

- stranka obveznica ili njezina povezana osoba nije ostvarila kakvu komercijalnu prednost toga ulaganja mimo ispunjenja obveze ili
- krajnji kupac nema pristup financiranju kakvo je ostvarila stranka obveznica ili njezina povezana osoba
- krajnji kupac nema znanja i/ili podatke za ostvarenje takve uštede energije bez utjecaja stranke obveznice ili njezine povezane osobe.

(13) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije stranka obveznica sustava obveza energetske učinkovitosti ili nositelj objedinjenog izvješća o ostvarenim uštedama odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju barem jednog od uvjeta iz stavka 12. ovoga članka.

(14) U ostvarenju obveze energetske učinkovitosti stranke obveznice se potiče povećavati energetske učinkovitost prioritarno u kućanstvima koja su u riziku od energetskog siromaštva, i to na sljedeći način:

- izračunate uštede koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima sukladno odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj uvećavaju se za 10 %
- izračunate uštede koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima korisnika naknade za ugroženog kupca uvećavaju se za 20 %
- izračunate uštede koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima korisnika naknade za ugroženog kupca energenta na područjima s razvojnim posebnostima uvećavaju se za 30 %.

(15) Stranka obveznica postavlja svoj zahtjev za ostvarenje ušteda energije iz stavaka 14. ovoga članka i zasebno prikazuje te uštede u izvješću o ostvarenim uštedama energije.

(16) Sve uštede energije neostvarene zbog uvećanja ušteda energije sukladno stavku 14. ovoga članka nadoknadit će se posredstvom Fonda korištenjem sredstava uplaćenih na ime neostvarene uštede u alternativne mjere, kao i korištenjem financijskih sredstava sukladno propisu kojim se uređuje područje klimatskih promjena i zaštite ozonskog sloja.

(17) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i prikazom u izvješću o ostvarenim uštedama energije, stranka obveznica odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju uvjeta za uvećanje ušteda energije iz stavka 15. ovoga članka.

(18) Izračun i obračunavanje ostvarenih ušteda energije stranke obveznice dužne su provesti na način utvrđen pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.

(19) Nove godišnje uštede energije ostvarene u određenoj godini stranke obveznice mogu prikazati kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prošle ili tri sljedeće godine unutar istog razdoblja kumuliranja, a kumulativne uštede ostvarene u razdoblju kumuliranja vrijede u bilo kojoj godini tog razdoblja.

(20) Iznimno od stavka 19. ovoga članka, nove godišnje i kumulativne uštede energije ostvarene mjerama energetske učinkovitosti koje su provele treće strane u bilo kojoj godini razdoblja kumuliranja, stranke obveznice mogu kupiti i prijaviti za zadovoljavanje svojih obveza novih godišnjih i kumulativnih ušteda u bilo kojoj godini razdoblja kumuliranja u kojem su uštede nastale.

(21) Stranke obveznice dužne su unijeti sve podatke o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu, te su odgovorne za davanje istinitih iskaza o provedenim mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti i zadovoljavanju uvjeta iz stavaka 11., 12. i 14. ovoga članka.

(22) Strankama obveznicama Ministarstvo, po službenoj dužnosti, rješenjem do 30. rujna tekuće godine utvrđuje ostvarene nove godišnje uštede energije u krajnjoj potrošnji energije izražene u kWh za prošlu godinu.

(23) U rješenju iz stavka 22. ovoga članka, utvrđuju se i kumulativne uštede energije ostvarene od početka razdoblja kumuliranja do kraja godine za koju se rješenje izdaje te preostalu obvezu kumulativnih ušteda do kraja razdoblja kumuliranja.

(24) U izradi rješenja iz stavka 22. ovoga članka Ministarstvo koristi podatke iz sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona.

(25) Stranke obveznice iz stavka 2. ovoga članka pri ispunjavanju svoje obveze energetske učinkovitosti ne smiju stvarati prepreke svojim kupcima vezano uz prelazak k drugom opskrbljivaču energije.

(26) Stranke obveznice ne mogu ostvariti obvezu uštede energije uštedama energije koje su nastale u prethodnom razdoblju kumuliranja.

(27) Za potrebe organiziranja tržišta ušteda energije uvodi se sustav bijelih certifikata kojim se uštede energije ostvarene mjerama energetske učinkovitosti iskazuju prenosivim i utrživim elektroničkim dokumentom.

(28) Za operatora tržišta u Republici Hrvatskoj određuje se HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., Zagreb.

(29) Operator tržišta iz stavka 28. ovoga članka uspostavlja i organizira tržište ušteda energije iz stavka 8. podstavka 4. ovoga članka.

(30) Način organiziranja i djelovanja tržišta ušteda energije, kriteriji za sudjelovanje, prava i obveze tijela nadležnog za uspostavu i vođenje tržišta ušteda energije i sudionika na tržištu ušteda energije, način uređenja međusobnih odnosa, uspostava i vođenje registra bijelih certifikata, uvjeti i postupak vođenja trgovačke platforme za trgovanje uštedama energije, sredstva osiguranja ispunjenja obveza koja proizlaze iz sudjelovanja na tržištu ušteda energije, te druga pitanja vezana za uspostavu i organiziranje tržišta ušteda energije, uređuju se pravilnikom koji donosi operator tržišta uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(31) Trgovačku platformu za trgovanje uštedama energije vodi operator tržišta, a iznimno u ime operatora tržišta trgovačku platformu za trgovanje uštedama energije može voditi HRVATSKA BURZA ELEKTRIČNE ENERGIJE d.o.o., te u tom slučaju djeluju kao ugovorna strana između prodavatelja i kupaca bijelih certifikata, preuzimajući rizike kupnje i prodaje bijelih certifikata u okviru kupoprodajnih transakcija zaključenih na trgovačkoj platformi za trgovanje uštedama energije.

(32) Naknade za sudjelovanje u registru bijelih certifikata i sudjelovanje na trgovačkoj platformi za trgovanje uštedama energije su namjenski prihod operatora tržišta, a određuje ih Agencija na prijedlog operatora tržišta, na temelju opravdanih troškova vezanih uz organizirano tržište ušteda energije.

(33) Za potrebe obavljanja poslova organiziranja tržišta ušteda energije u skladu sa stavkom 31. ovoga članka, operator tržišta i/ili burza organizirana za trgovanje električnom energijom dužni su uspostaviti poseban poslovni račun te novčana sredstva na tom računu ne ulaze u likvidacijsku ili stečajnu masu operatora tržišta i/ili burze niti mogu biti predmetom ovrhe, predstečaja, stečaja, likvidacije ili prijeboja.

(34) Odredbe propisa kojim se uređuje poslovanje burze organizirane za trgovanje električnom energijom će se na odgovarajući način primjenjivati i na upravljanje trgovačkom platformom za trgovanje uštedama energije i trgovanje uštedama energije na toj platformi, uključujući odredbe koje se odnose na posebne poslovne račune koje u sklopu svojeg poslovanja otvara burza, odredbe o pravnom statusu sredstava na posebnim poslovnim računima u slučaju zahtjeva trećih osoba, ovrhe, predstečaja, stečaja, likvidacije te prijeboja.

(35) Protiv rješenja iz stavka 22. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Utvrdjivanje obveze godišnje i kumulativne uštede

Članak 42.

(1) Strankama obveznicama Ministarstvo, po službenoj dužnosti, rješenjem do 30. rujna tekuće godine određuje obvezu ostvarivanja novih godišnjih ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije izraženu u kWh za sljedeću godinu.

(2) Početna osnovica za izračun godišnje obveze uštede energije za sljedeću godinu je podatak o energiji koju je stranka obveznica isporučila kupcima energije, odnosno krajnjim kupcima u prošloj godini, pri čemu se u isporučenu energiju ne ubraja energija isporučena za ne-energetske potrebe.

(3) Hrvatska energetska regulatorna agencija, (u daljnjem tekstu: Agencija) je dužna Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine dostaviti podatke o energiji isporučenoj krajnjim kupcima u prošloj godini za sve opskrbljivače električnom energijom, prirodnim plinom i toplinskom energijom, radi utvrđivanja godišnje obveze ušteda energije.

(4) Ministarstvo, na temelju podataka o energiji isporučenoj krajnjim kupcima u prošloj godini, za sve opskrbljivače energijom koji su trgovci na malo naftnim derivatima i/ili trgovci na malo ukapljenim naftnim plinom temeljem zakona kojim se uređuje tržište nafte i naftnih derivata te za sve obveznike stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu sukladno zakonu kojim se uređuje područje biogoriva, pri čemu se u obzir uzimaju isporuke motornih benzina, dizelskog goriva, loživih ulja i ukapljenog naftnog plina utvrđuje obvezu ostvarivanja novih godišnjih ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije izraženu u kWh za sljedeću godinu.

(5) Za utvrđivanje početne osnovice iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo koristi podatke iz stavka 3. i iz stavka 4. ovoga članka, a stranka obveznica dužna je dostaviti u sklopu izvješća iz članka 41. stavka 4. ovoga Zakona Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu podatke ukoliko želi ostvariti umanjena iz stavka 6. ovoga članka.

(6) Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka izračunava konačnu osnovicu za izračun obveze uštede energije, i to tako da početnu osnovicu iz stavka 2. ovoga članka umanjuje za:

- energiju koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije
- energiju koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova
- energiju koju je opskrbljivač energije isporučio industriji, a čija isporučena energija temeljem uredbe ulazi u osnovicu opskrbljivača unutar sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova prema Direktivi 2023/959 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 10. svibnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije
- energiju iz biogoriva koju su stranke obveznice koje stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila imale obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz

- energiju koja je preuzeta iz mreže za punjenje tehnoloških različitih spremnika energije, a koja uključuje energiju za crpni rad, punjenje baterijskih spremnika električnom energijom, punjenje akumulatora topline i električnu energiju za rad visokonaponskih elektro-bojlera
- potrošenu električnu energiju kod pružatelja pomoćne usluge koja je aktivirana na zahtjev operatora mreže te omogućava pružanje regulacijskih usluga
- energiju korištenu za punjenje električnih vozila
- 20 %, ako stranka obveznica iz vlastitih sredstava uplaćuje naknadu za ugroženog kupca sukladno propisima koji uređuju kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca energije iz umreženih sustava te pravo i iznos naknade za ugroženog kupca energenata.

(7) Umanjenja temeljem stavka 6. ovoga članka obračunavaju se na početnu osnovicu za sve povezane osobe stranke obveznice i ne mogu prijeći 25 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima ili isporuke energije do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima stranke obveznice.

(8) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka stranki obveznici određuje obvezu u visini od 0,8 % konačne osnovice izračunate na način određen stavcima 6. i 7. ovoga članka za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.

(9) Visina obveze godišnjih ušteda energije za svako sljedeće desetogodišnje razdoblje utvrđuje se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona i izražava se kao postotak konačne osnovice.

(10) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka za prvu godinu svakog razdoblja kumuliranja iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje se iznos kumulativnih ušteda energije koje je stranka obveznica dužna postići u cijelom razdoblju kumuliranja.

(11) Osnovica za utvrđivanje obveze iz stavka 10. ovoga članka je doprinos sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 39. stavka 7. ovoga Zakona ostvarenju nacionalnog cilja kumulativnih ušteda iz članka 39. stavka 1. ovoga Zakona, a koji je utvrđen u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona.

(12) Obvezni iznos kumulativnih ušteda energije iz stavka 10. ovoga članka izračunava se kao dio osnovice iz stavka 11. ovoga članka koji odgovara udjelu stranke obveznice u ukupno isporučenoj energiji krajnjim kupcima svih stranaka obveznica u prethodnoj godini od godine početka razdoblja kumuliranja.

(13) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje obveze uštede energije za svaku od osoba koje čine povezane osobe, bez utjecaja godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u prethodnoj godini bilo koje od njezinih povezanih osoba.

(14) Ako stranka obveznica ne ostvaruje svoje obveze na godišnjoj razini u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, dužna je platiti naknadu za neostvoreni iznos ušteda prema članku 43. stavku 10. ovoga Zakona.

(15) Ako je stranka obveznica ostvarila najmanje 30 % svoje obveze, na godišnjoj razini, nije dužna platiti naknadu iz stavka 14. ovoga članka, ali se neostvoreni dio obveze prenosi na sljedeću godinu tekućeg kumulativnog razdoblja.

(16) Ako je stranka obveznica u prethodnim godinama kumulativnog razdoblja ostvarila uštede koje su veće od obveza uštede energije u prethodnim godinama kumulativnog razdoblja, Ministarstvo može stranki obveznici umanjiti obvezu za sljedeću godinu tekućeg kumulativnog razdoblja za tako ostvaren višak ušteda, isključivo na zahtjev stranke obveznice koji se iskazuje u sklopu izvješća iz članka 41. stavka 4. ovoga Zakona te uzimajući u obzir kumulativne uštede koje se pripisuju godišnjim uštedama.

(17) Ako stranka obveznica na kraju razdoblja kumuliranja ne ostvari propisani iznos kumulativnih ušteda energije iz stavka 10. ovoga članka, dužna je platiti naknadu za neostvareni iznos ušteda na način propisan člankom 43. stavkom 10. ovoga Zakona.

(18) Ministarstvo će, po službenoj dužnosti, rješenjem stranki obveznici odrediti iznos koji je stranka obveznica, na ime neostvarene uštede, odnosno naknade iz stavaka 14. i 17. ovoga članka, dužna jednokratno uplatiti Fondu, s rokom uplate od 30 dana od dana primitka rješenja.

(19) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 18. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(20) Stranka obveznica izlazi iz sustava obveza u sljedećoj godini, ako je u prošloj godini kupce energije, odnosno krajnje kupce te distribucijske stanice koje energiju prodaju krajnjim kupcima, opskrbila s količinom energije jednakom ili manjom od praga iz članka 41. stavka 2. ovoga Zakona.

(21) O ispunjavanju uvjeta iz stavka 20. ovoga članka, Ministarstvo u tekućoj godini obavještava stranku obveznicu rješenjem iz stavka 1. ovoga članka.

(22) U slučaju ispunjenja uvjeta iz stavka 20. ovoga članka, Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka obavještava stranku obveznicu o ukupno ostvarenim kumulativnim uštedama energije te ispunjenju proporcionalnog dijela obveznog iznosa kumulativnih ušteda energije iz stavka 10. ovoga članka.

(23) Proporcionalni dio obveznog iznosa kumulativnih ušteda energije iz stavka 22. ovoga članka određuje se na temelju broja godina koje je stranka obveznica provela u sustavu obveza u tekućem desetogodišnjem razdoblju kumuliranja.

(24) Ako stranka obveznica iz stavka 20. ovoga članka ne ostvari proporcionalni dio obveznog iznosa kumulativnih ušteda energije iz stavka 22. ovoga članka, dužna je platiti naknadu za neostvareni iznos ušteda na način određen člankom 43. stavkom 10. ovoga Zakona.

(25) Strankama obveznicama koje u sustav obveza energetske učinkovitosti ulaze u drugoj ili bilo kojoj sljedećoj godini desetogodišnjeg razdoblja kumuliranja, obvezni iznos kumulativnih ušteda energije određuje se razmjerno za razdoblje od ulaska u sustav obveze do kraja razdoblja kumuliranja.

(26) Ako stranka obveznica nakon što je izašla iz sustava obveza energetske učinkovitosti u skladu sa stavkom 20. ovoga članka u istom razdoblju kumuliranja ponovo uđe u sustav obveza energetske učinkovitosti, dužna je ostvariti proporcionalni dio obveznog iznosa kumulativnih ušteda energije utvrđenom u prvom rješenju, a koji se utvrđuje u skladu sa stavkom 23. ovoga članka.

(27) Nakon isteka prvih pet godina razdoblja kumuliranja, Ministarstvo strankama obveznicama koje su u sustavu revidira obvezni iznos kumulativnih ušteda energije i to na temelju prosječne isporučene energije krajnjim kupcima u prve tri godine razdoblja kumuliranja, pri čemu revidirani iznos kumulativnih ušteda energije ne može biti veći od iznosa utvrđenog prema stavku 10. ovoga članka.

(28) Stranke obveznice imaju pravo podnijeti zahtjev za revizijom obveznog iznosa kumulativnih ušteda energije jednom u razdoblju kumuliranja između treće i osme godine razdoblja kumuliranja, zbog značajno izmijenjenih uvjeta na energetsom tržištu koji utječu na njihovu mogućnost ispunjenja obveze, pri čemu se novi izračun mora temeljiti na prosjeku isporuke energije krajnjim kucima u tri uzastopne godine tekućeg razdoblja kumuliranja.

(29) Način utvrđivanja obveznog iznosa kumulativnih ušteda iz stavka 10., stavka 25. i stavka 26. ovoga članka te način revizije tog iznosa iz stavka 27. i stavka 28. ovoga članka utvrđuje se u pravilniku iz članka 45. ovoga Zakona.

(30) Rješenje iz stavka 18. ovoga članka, Ministarstvo će dostaviti i Fondu, prilikom dostave stranki obveznici radi vođenja evidencije Fonda.

Ispunjenje obveze uplatom naknade za energetske učinkovitost u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

Članak 43.

(1) Dio ili cjelokupnu godišnju obvezu uštede energije iz članka 42. stavaka 1. ovoga Zakona stranka obveznica može ostvariti uplatom naknade za energetske učinkovitost u Fond, u skladu s člankom 41. stavkom 8. ovoga Zakona.

(2) O namjeri ispunjenja obveze uštede energije u sljedećoj godini na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka i visini ušteda koje se namjeravaju tako ispuniti, stranka obveznica pisanim putem obavještava Ministarstvo do 31. prosinca tekuće godine.

(3) Ministarstvo će, po službenoj dužnosti, rješenjem stranki obveznici odrediti iznos sukladno stavku 2. ovoga članka koji je stranka obveznica na ime obvezne uštede dužna uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(5) Iznos iz stavka 3. ovoga članka određuje se tako da se prijavljeni dio obvezne uštede u kWh pomnoži jediničnom naknadom, izraženom u euro/kWh.

(6) Jedinična naknada iz stavka 5. ovoga članka određuje se na temelju ulaganja Fonda i kumulativnih ušteda energije iz projekata koje je sufinancirao Fond u sektoru kućanstava.

(7) Jedinična naknada iz stavka 5. ovoga članka korigira se svake godine, u odnosu na utvrđenu korigiranu jediničnu naknadu iz prošle godine, primjenom odnosno množenjem Indeksom potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prošlu kalendarsku godinu.

(8) Jedinična naknada iz stavka 5. ovoga članka korigirana u skladu sa stavkom 7. ovoga članka bit će objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva i na internetskoj platformi o energetske učinkovitosti iz članka 47. ovoga Zakona u roku od sedam dana od dana službene objave Državnog zavoda za statistiku.

(9) Fond je dužan sva sredstva prikupljena sukladno stavku 1. ovoga članka evidentirati na posebnom analitičkom knjigovodstvenom računu i ulagati u mjere poboljšanja energetske učinkovitosti u kućanstvima, uključujući mjere suzbijanja energetske siromaštva u skladu s člankom 49. ovoga Zakona te ostvariti uštede energije barem jednake onima koje je trebala ostvariti stranka obveznica i o učincima izvijestiti Ministarstvo najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu.

(10) Jedinična naknada za neostvareni iznos ušteda energije iz članka 42. stavka 14. i stavka 17. ovoga Zakona utvrđuje se kao peterostruka vrijednost jedinične naknade iz stavka 13. ovoga članka.

(11) Uplatom naknade iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo stranki obveznici priznaje ostvarenje kumulativnih ušteda energije koje odgovaraju provedbi mjere poboljšanja energetske učinkovitosti sa životnim vijekom od 25 godina.

(12) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo će dostaviti i Fondu, prilikom dostave stranki obveznici radi vođenja evidencije Fonda.

(13) Vrijednost jedinične naknade iz stavka 5. ovoga članka za prvu kalendarsku godinu primjene ovoga Zakona iznosi 0,0413 euro/kWh.

Alternativne mjere politike

Članak 44.

(1) Alternativnim mjerama politike ostvaruje se dio cilja kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz članka 39. ovoga Zakona.

(2) Alternativne mjere politike iz stavka 1. ovoga članka moraju ostvarivati uštede energije kod krajnjih kupaca energije, a utvrđuju se i detaljno opisuju u NECP-u iz članka 9. ovoga Zakona.

(3) Dodatne alternativne mjere politike mogu se utvrditi i u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 10. ovoga Zakona.

(4) Mjere definirane u članku 49. ovoga Zakona smatraju se alternativnim mjerama politike za postizanje cilja iz članka 40. ovoga Zakona.

(5) Mjere temeljene na nacionalnom planu obnove zgrada iz članka 15. i članka 49. stavka 2. ovoga Zakona, koji se donosi na temelju propisa kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu, smatraju se alternativnim mjerama politike.

(6) Mjere koje provode javna tijela radi ostvarenja ciljeva iz članka 16. i članka 19. ovoga Zakona smatraju se alternativnim mjerama politike.

(7) Uštede energije ostvarene pojedinačnim aktivnostima u sklopu alternativne mjere politike pripisuju se isključivo toj alternativnoj mjeri politike.

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, uštede energije koje su rezultat aktivnosti koje se provode po modelu energetske usluge iz članka 25. ovoga Zakona, a u sklopu alternativne mjere politike, mogu se raspodijeliti između pružatelja i korisnika energetske usluge na način utvrđen u ugovoru o energetske učinku.

(9) Ako raspodjela ušteda energije iz stavka 7. ovoga članka nije utvrđena u ugovoru o energetske učinku, cjelokupna ušteda se pripisuje kao učinak alternativne mjere politike.

(10) Uštede energije ostvarene alternativnim mjerama politike utvrđuju se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.

Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

Članak 45.

(1) Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije računalni je sustav za prikupljanje, obradu i verifikaciju informacija o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije, a vodi ga Ministarstvo.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka dužni su u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije unositi odgovorne osobe javnih tijela, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije, stranke obveznice, operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava, distributer energije i operator distribucijskog sustava te operator podatkovnog centra.

(3) Informacije iz stavka 1. ovoga članka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije mogu unositi i druge osobe u skladu s odlukom Ministarstva, odnosno i druge osobe koje za to ovlasti odgovorna osoba iz stavaka 2. ovoga članka.

(4) Ministar donosi pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije kojim se određuje:

- sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz stavka 1. ovoga članka
- metodologiju koja obuhvaća način praćenja i izračun pokazatelja potrošnje energije na nacionalnoj i sektorskoj razini, način izračuna uštede energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetske usluga
- način izračuna smanjenja emisija stakleničkih plinova koje su rezultat ostvarenih ušteda energije
- postupak verifikacije ušteda energije
- postupke obračunavanja i prijenosa ušteda energije unutar sustava obveze energetske učinkovitosti i
- način utvrđivanja jedinične naknade za ispunjenje obveze iz članka 43. ovoga Zakona.

VI. INFORMIRANJE, OSNAŽIVANJE I PODIZANJE SVIJESTI POTROŠAČA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

Mjere za informiranje i podizanje svijesti o energetskej učinkovitosti

Članak 46.

(1) Ministarstvo, ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva, ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša, Fond i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, svatko u okviru svojih nadležnosti, donosi odgovarajuće mjere za informiranje, osnaživanje i podizanje svijesti krajnjih korisnika i kupaca, odnosno potrošača o važnosti i koristima energetske učinkovitosti.

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka definiraju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona, nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona, programu suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. ovoga Zakona i u nacionalnom planu obnove zgrada u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu.

(3) Mjere iz stavka 1. ovoga članka mogu uključivati:

1. porezne poticaje
2. pristup financiranju, vaučerima, bespovratnim sredstvima ili subvencijama
3. javno potpomognute procjene potrošnje energije i ciljane savjetodavne usluge i potpore za potrošače u kućanstvima, a posebno za osobe u riziku od energetske siromaštva
4. ciljane savjetodavne usluge za mala i srednja poduzeća i obrte,
5. pružanje informacija u obliku pristupačnom osobama s invaliditetom
6. demonstracijske projekte
7. aktivnosti na radnom mjestu
8. aktivnosti osposobljavanja
9. digitalne alate i
10. strategije za uključivanje i promociju suradnje.

(4) Mjere iz stavka 1. ovoga članka uključuju i mjere za stvaranje poticajnog okvira za sudionike na tržištu da nude ciljane informacije i savjete o energetskej učinkovitosti kućanstvima, malim i srednjim poduzećima i obrtima te drugim krajnjim korisnicima i kupcima, vezano za:

- a) stvaranje jedinstvenih kontaktnih točaka ili sličnih mehanizama za pružanje tehničkih, administrativnih i financijskih savjeta i pomoći u području energetske učinkovitosti, što uključuje energetske preglede za kućanstva, energetske obnove zgrada, informacije o zamjeni starih i neučinkovitih sustava grijanja modernim i učinkovitijim uređajima te korištenje energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije za zgrade
- b) suradnju s privatnim sudionicima na tržištu koji pružaju usluge provedbe energetske preglede i procjene potrošnje energije, rješenja za financiranje i provedbu energetske obnove
- c) obavješćivanje o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije
- d) dijeljenje informacija o mjerama energetske učinkovitosti i financijskim instrumentima i
- e) osiguravanje jedinstvenih kontaktnih točaka radi pružanja svih nužnih informacija o pravima krajnjih korisnika i kupaca, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora.

Internetska platforma o energetskej učinkovitosti

Članak 47.

(1) S ciljem pružanja sveobuhvatnih informacija o energetskej učinkovitosti svim relevantnim sudionicima na tržištu, Ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva uspostavlja internetsku platformu o energetskej učinkovitosti za pružanje informacija o dostupnim mjerama politike za poboljšanje energetske učinkovitosti, pojedinačnim aktivnostima kojima se poboljšava energetska učinkovitost, zakonskom okviru za energetske učinkovitost te raspoloživim instrumentima financiranja.

(2) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadrži relevantne informacije za građane, za građane u riziku od energetske siromaštva, ranjive kupce i kućanstva s niskim prihodima, za poduzeća, za mala i srednja poduzeća i obrte, i za javna tijela.

(3) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadrži i poveznice na druge platforme razvijene od drugih tržišnih sudionika, kojima se ostvaruje cilj iz stavka 1. ovoga članka.

Jedinstvena kontakt točka za građane

Članak 48.

(1) S ciljem pružanja tehničkih, administrativnih i financijskih savjeta o energetskej učinkovitosti, uspostavlja se jedinstvena kontakt točka za građane.

(2) Jedinstvena kontakt točka iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja se kao digitalna internetska platforma, koja je sastavni dio platforme iz članka 47. ovoga Zakona.

(3) Jedinstvena kontakt točka iz stavka 1. ovog članka pruža:

- a) savjete, na temelju pojednostavnjenih informacija, o tehničkim i financijskim mogućnostima i rješenjima za poboljšanje energetske učinkovitosti
- b) potporu svim kućanstvima, kućanstvima u riziku od energetske siromaštva i kućanstvima u zgradama s najlošijim svojstvima, kao i akreditiranim poduzećima i instalaterima koji pružaju usluge vezane uz obnovu zgrada, prilagođene različitim tipologijama stambenih objekata i zemljopisnom području primjene, te se pruža potpora koja obuhvaća različite faze projekta obnove, među ostalim kako bi se olakšala obnova do minimalnog standarda energetske svojstava, koji je utvrđen u propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu
- c) savjete o ponašanju u vezi s potrošnjom energije
- d) informacije o kvalificiranim pružateljima usluga povezanih s energetske obnovom zgrada
- e) informacije o izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova, odnosno alternativnim metodama rješavanja potrošačkih sporova u vezi s pravima i obvezama predviđenima ovim Zakonom putem neovisnog tijela kao što je pučki pravobranitelj, udruge za zaštitu potrošača ili putem nadležnog ministarstva i
- f) objavljuje primjere najboljih praksi obnove zgrada.

(4) Jedinstvena kontakt točka iz stavka 1. ovoga članka posebno osigurava ciljane usluge za građane u riziku od energetske siromaštva, ranjive kupce i kućanstva s niskim prihodima.

Mjere za osnaživanje i zaštitu ranjivih kupaca i ublažavanje energetske siromaštva

Članak 49.

(1) Mjere za suzbijanje energetske siromaštva definiraju se u programu suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. ovoga Zakona, a uključuju mjere poboljšanja energetske učinkovitosti, energetske obnovu zgrada u kojima se nalaze kućanstva u riziku od energetske siromaštva i mjere informiranja i zaštite potrošača.

(2) Politike i mjere za obnovu zgrada iz stavka 1. ovoga članka pobliže se utvrđuju u nacionalnom planu obnove zgrada sukladno zakonu kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu.

(3) Program iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati i mjere kojima se osiguravaju priuštivost troškova života, promicanje neutralnosti troškova stanovanja ili načini da se osigura da od javnog financiranja uloženog u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koristi imaju i vlasnici i najmoprimci zgrada i samostalnih uporabnih cjelina zgrade, posebno kad je riječ o osobama u riziku od energetske siromaštva te mjere za sprečavanje ili popravljivanje situacija u kojima su neke skupine u većoj opasnosti od energetske siromaštva ili izloženije njegovim negativnim posljedicama, na primjer na osnovi njihova prihoda, roda, zdravstvenog stanja ili pripadnosti manjinskoj skupini i demografije.

(4) Za svaku mjeru u programu utvrđuju se tijela odgovorna za provedbu mjere, troškovi provedbe mjere te načini i izvori financiranja provedbe mjere, uključujući sredstva iz članka 43. ovoga Zakona, europska i nacionalna sredstva iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku, te financijska sredstva prikupljena prodajom emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi sukladno propisu kojim se uređuje područje klimatskih promjena i zaštite ozonskog sloja.

(5) O provedbi programa i mjera definiranih u tom programu izvještava se na godišnjoj razini, u sklopu godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.

(6) Pri definiranju politika i mjera za obnovu zgrada uz stavka 2. ovoga članka, ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva u nacionalnom planu obnove zgrada utvrđuje načine rješavanja problema suprotstavljenih interesa vlasnika i najmoprimaca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje vlasništvo i zakonom kojim se uređuje upravljanje i održavanje zgrada.

VII. ENERGETSKA UČINKOVITOST U PROIZVODNJI, TRANSPORTU, PRIJENOSU, DISTRIBUCIJI I SKLADIŠTENJU ENERGIJE

Obveze Hrvatske energetske regulatorne agencije u pogledu energetske učinkovitosti

Članak 50.

(1) Agencija je dužna pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti prema propisima kojim se uređuju tržišta energije, voditi računa o energetske učinkovitosti u vezi sa svojim odlukama primjenjujući načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. ovoga Zakona.

(2) Agencija je dužna osigurati primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. ovoga Zakona pri donošenju odnosno primjeni svojih metodologija za utvrđivanje tarifnih stavki i naknada prema propisima kojima se uređuju tržišta energije, te tom prilikom uzeti u obzir troškovnu učinkovitost, učinkovitost sustava i sigurnost opskrbe te integraciju tržišta, uz istodobnu zaštitu klimatskih ciljeva i održivosti.

(3) Metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezane odluke o visinama tarifnih stavki i iznosima naknada koje donosi Agencija trebaju ispunjavati kriterije iz ovoga članka, uzimajući u obzir mrežna pravila i smjernice razvijene na temelju Uredbe (EU) 2019/943 odnosno Uredbe (EU) 2024/1747 o izmjeni uredaba (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 u pogledu poboljšanja modela tržišta električne energije u Uniji i obveze zakona kojim se uređuje područje tržišta električne energije kako bi se omogućilo da se potrebna ulaganja u elektroenergetske mreže provode na način kojim se osigurava održivost mreža.

(4) Metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije koje donosi Agencija moraju biti transparentne i nediskriminirajuće te moraju biti u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 odnosno Uredbe (EU) 2024/1747 o izmjeni uredaba (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 u pogledu poboljšanja modela tržišta električne energije u Uniji i odražavati uštede troškova u elektroenergetskim mrežama ostvarene mjerama na strani potražnje i mjerama odgovora potražnje te distribuiranom proizvodnjom energije, uključujući uštede nastale smanjenjem troškova isporuke ili ulaganjem u mrežu i optimiranjem rada mreže.

(5) Propisi kojima se uređuje korištenje elektroenergetske mreže i metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije ne smiju sprječavati opskrbljivače električne energije i agregatore da stave na raspolaganje usluge sustava za mjere odgovora potražnje, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju električne energije na organiziranim tržištima električne energije, uključujući izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom energijom, kapacitetima, uslugama uravnoteženja i pomoćnim uslugama u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta, a posebno:

- a) preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije
- b) uštedu energije na temelju odgovora potražnje distribuiranih potrošača od strane neovisnih agregatora
- c) smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetske usluga, uključujući ESCO-e
- d) priključivanje i dispečiranje proizvodnih postrojenja na nižim naponskim razinama
- e) priključivanje proizvodnih postrojenja bliže mjestu potrošnje i
- f) skladištenje energije.

(6) Agencija svojim metodologijama za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada koje se primjenjuju za električnu energiju može poduprijeti dinamično određivanje cijena za sljedeće mjere odgovora potražnje krajnjih kupaca:

- a) tarife s obzirom na vrijeme uporabe
- b) određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja
- c) određivanje cijena u realnom vremenu i
- d) popusti u vrijeme vršnog opterećenja.

(7) Agencija je dužna osigurati ukidanje onih poticaja u svojim metodologijama za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezanih odluka o visinama tarifnih stavki i iznosima naknada koji su štetni za energetske učinkovitost proizvodnje, distribucije plina i električne energije, odnosno transporta plina i prijenosa električne energije te opskrbe njima ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržištima uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga.

(8) Agencija je dužna osigurati da se operatoru prijenosnog sustava, operatoru transportnog sustava i operatorima distribucijskih sustava za električnu energiju i plin iz članka 51. ovoga Zakona pružaju poticaji za poboljšanje učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture za električnu energiju i plin, te da metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezane odluke o visinama tarifnih stavki i iznosima naknada omogućuju poboljšanje sudjelovanja potrošača u energetske učinkovitosti sustava, uključujući odgovor potražnje, ovisno o okolnostima.

(9) Agencija je dužna uvrstiti poseban odjeljak o napretku u poboljšanju energetske učinkovitosti s obzirom na rad infrastrukture za plin i električnu energiju u godišnjem izvješću o svojim aktivnostima i izvršavanju svojih obveza iz zakona kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti, tako da u svom izvješću daje procjenu cjelokupne učinkovitosti u radu infrastrukture za plin i električnu energiju i mjera koje su operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava proveli te, ako je primjenjivo, daje preporuke za poboljšanja energetske učinkovitosti, među ostalim troškovno učinkovite alternative kojima se smanjuju vršna opterećenja i ukupna potrošnja električne energije.

Dužnosti operatora prijenosnog sustava, operatora transportnog sustava i operatora distribucijskog sustava

Članak 51.

(1) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin u donošenju odluka o planiranju mreža, razvoju mreža i ulaganjima dužni su primijeniti načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. ovoga Zakona.

(2) Agencija provjerava primjenjuju li operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. ovoga Zakona, u okviru odobravanja, provjeravanja i praćenja njihovih projekata i planova razvoja mreže na temelju zakona kojima se uređuje tržište električne energije i tržište plina.

(3) Agencija provjerava uzimaju li se u obzir u analizama troškova i koristi, koje koriste operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin, alternative koje uključuju rješenja za energetske učinkovitost, fleksibilnost na strani potražnje i ulaganja u imovinu koja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i šire koristi tih alternativa u skladu s odredbama ovoga članka i pravilnika o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin prate i kvantificiraju ukupnu količinu mrežnih gubitaka i optimiziraju mreže i poboljšavaju učinkovitost mreže provodeći mjere u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, uključujući i mjere razvoja pametnih mreža.

(5) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin procjenjuju učinke mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti iz stavka 4. ovoga članka te o tim mjerama i o očekivanoj uštedi energije postignutoj smanjivanjem mrežnih gubitaka izvještavaju Agenciju.

(6) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operator distribucijskog sustava za električnu energiju i plin dužni su mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti iz stavka 4. ovoga članka unositi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona.

(7) Mjere iz stavka 6. ovoga članka smatraju se alternativnim mjerama politike za postizanje dijela obveznog kumulativnog cilja ušteda energije iz članka 44. ovoga Zakona.

VIII. FINANCIRANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Obveze Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u pogledu financiranja energetske učinkovitosti

Članak 52.

(1) Fond obavlja djelatnost u području poticanja racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti utvrđene Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost („Narodne novine“, br. 107/03. i 144/12.) i ovom Zakonom.

(2) S ciljem ostvarenja nacionalnog cilja i okvirnih trajektorija potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije iz članka 6. ovoga Zakona, Fond je dužan osigurati sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona, u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona i drugim planovima sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu.

(3) Fond je dužan svoj godišnji program rada i financijski plan za područje energetske učinkovitosti uskladiti s planovima i programima iz stavka 2. ovoga članka te ih dostaviti Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva najkasnije do 31. ožujka za tekuću godinu.

(4) Fond je dužan uspostaviti financijske mehanizme, kako bi se povećalo korištenje privatnih ulaganja u energetske učinkovitost te kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti.

(5) U izvršenju obveze iz stavka 4. ovoga članka Fond surađuje sa kreditnim institucijama.

(6) Fond za financijske mehanizme iz stavka 4. ovoga članka može koristiti sredstva prikupljena sukladno posebnom propisu kojim se uređuje područje klimatskih promjena i zaštiti ozonskog sloja, sredstava prikupljena od godišnjih emisijskih kvota u skladu s Uredbom (EU) 2023/857 te po potrebi ostale prihode.

(7) Financijski mehanizmi iz stavka 4. ovoga Zakona prioritetno su usmjereni na građane u riziku od energetske siromaštva i mala i srednja poduzeća.

(8) Za potrebe godišnjeg izvještaja o napretku u postizanju ciljeva iz članka 13. ovoga Zakona, Fond je dužan najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu Ministarstvu dostaviti podatke o visini uloženi sredstava Fonda u mjere energetske učinkovitosti za svaki program financiranja energetske učinkovitosti kojega je Fond provodio i prosječnom faktoru poluge postignutim tim sredstvima kao i o visini i vrsti kreditnih proizvoda koji su korišteni u kombinaciji sa sredstvima Fonda.

(9) Za sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti iz stavka 2. ovoga članka, Fond koristi sredstva prikupljena na osnovi članka 43. stavka 9. ovoga Zakona i financijskih mehanizama iz stavka 4. ovoga članka.

Mjere tehničke i financijske potpore za dekarbonizaciju sustava grijanja i hlađenja

Članak 53.

(1) Na temelju akcijskih planova iz članka 14. ovoga Zakona, čiji su sastavni dio politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustavima centraliziranog grijanja i hlađenja velikih gradova, Ministarstvo utvrđuje mjere tehničke i financijske potpore velikim gradovima za dekarbonizaciju sustava grijanja i hlađenja.

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka definiraju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona i u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona.

(3) Sufinanciranje mjera iz stavka 1. ovoga članka osigurava Fond, što mora biti vidljivo iz godišnjeg programa rada i financijskog plana Fonda kao posebna proračunska aktivnost ili podaktivnost.

(4) Veliki gradovi koji nemaju akcijski plan iz članka 14. ovoga Zakona, čiji su sastavni dio politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustavima centraliziranog grijanja i hlađenja, nemaju pravo koristiti mjere tehničke i financijske potpore iz stavka 1. ovoga članka.

Obveze financijskih institucija

Članak 54.

(1) Kreditne institucije, uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak i Hrvatsku agenciju za malo gospodarstvo, inovacije i investicije dužne su:

- a) surađivati s Fondom ili tijelima državne uprave na uspostavljanju novih ili uporabi postojećih financijskih instrumenata za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti financiranja iz više izvora i kombinacije bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata i tehničke pomoći za poboljšanje energetske učinkovitosti
- b) donijeti mjere kojima se promiču kreditni proizvodi u području energetske učinkovitosti, kao što su zelene hipoteke i zeleni krediti, osigurani i neosigurani, nuditi ih široko i na nediskriminirajući način te omogućiti vidljivost i dostupnost potrošačima
- c) ponuditi kreditne proizvode za energetske učinkovitosti koji zadovoljavaju potrebe različitih tipova klijenata i tržišnih segmenata kako bi potencijalni klijenti imali pristup velikom broju mogućnosti na tržištu

d) procjenjivati interese svojih postojećih i potencijalnih klijenata za poboljšanje energetske učinkovitosti njihove imovine i/ili za nabavu energetski učinkovite opreme te im ponuditi namjenski proizvod kreditiranja energetske učinkovitosti koji najbolje odgovara njihovim interesima

e) osigurati nediskriminaciju zajmova za energetske učinkovitost u odnosu na druge zajmove u svom portfelju kako bi se osiguralo da potrošači mogu izabrati najprikladniji proizvod za njih, bez obzira na primjenjiva pravila o razmatranju rizika

f) poštivati pravila o objavljivanju informacija na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 i

g) poštovati zahtjeve u pogledu objavljivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika u skladu s člankom 449.a Uredbe (EU) 575/2013.

(2) Ministarstvo i Fond dužni su osigurati da se bankama i drugim kreditnim institucijama pruže informacije o:

- prilikama za sudjelovanje u financiranju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, među ostalim putem uspostavljanja javno-privatnih partnerstava

- načinima poticanja uspostave instrumenata kreditnog jamstva za ulaganja u energetske učinkovitost

- sustavima gospodarenja energijom iz članka 29. i energetskim pregledima iz članka 30. ovoga Zakona kao podlogama za donošenje odluka o financiranju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u poduzećima

- mogućnostima i alatima dostupnima iz proračuna Unije i predloženima u okviru inicijative „Pametno financiranje za pametne zgrade” i u Komunikaciji Komisije od 14. listopada 2020. naslovljenoj „Val obnove za Europu – ozelenjivanje zgrada, otvaranje radnih mjesta, poboljšanje života”.

(3) Kreditne institucije dužne su Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, jednom godišnje, do 30. siječnja tekuće godine za prošlu godinu, dostaviti podatke o visini uložених sredstava svake kreditne institucije u mjere energetske učinkovitosti za svaki program financiranja energetske učinkovitosti kojega je kreditna institucija provela te o visini i vrsti kreditnih proizvoda koje je plasirala.

(4) Za potrebe godišnjeg izvještaja o napretku u postizanju ciljeva iz članka 11. ovoga Zakona, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga dužna je Ministarstvu najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu dostaviti podatke iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Osim obveza iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije dužne su razmotriti uspostavu javnih jamstava za projekte poboljšanja energetske učinkovitosti za potrebe različitih tipova klijenata i tržišnih segmenata - stambenih, komercijalnih, industrijskih i javnih.

IX. ENERGETSKA UČINKOVITOST PROIZVODA POVEZANIH S ENERGIJOM

Označivanje energetske učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom

Članak 55.

(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljani na tržište ili na raspolaganje na tržištu samo ako su sukladni zahtjevima Uredbe (EU) 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa.

(2) Gospodarski subjekti u smislu Uredbe (EU) 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa koji stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvode povezane s energijom dužni su u odnosu na označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima ispuniti obveze u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa.

Eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom

Članak 56.

(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljani na tržište samo ako su sukladni sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda i ako je njihova sukladnost utvrđena u propisanom postupku te ako su označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda.

(2) Ministar nadležan za gospodarstvo, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, pravilnikom propisuje okvir za postavljanje zahtjeva za eko-dizajn proizvoda i za stavljanje proizvoda povezanih s energijom na tržište i uporabu, dužnosti uvoznika, postupak ocjene sukladnosti i oznaku sukladnosti te druge uvjete koji osiguravaju primjenu zahtjeva za eko-dizajn proizvoda.

X. NADZOR

Članak 57.

Upravni nadzor nad poslovima povjerenim ovim Zakonom obavlja Ministarstvo.

Članak 58.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode elektroenergetski inspektori Državnog inspektorata, osim poslova iz članka 55. i 56. ovoga Zakona, koji su u nadležnosti tržišnih inspektora Državnog inspektorata za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača.

(2) Ako nadležni inspektori iz stavka 1. ovoga članka pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nepravilnosti i nedostatke, ovlašteni su donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su:

1. distributeru energije, operatoru distribucijskog sustava i javnom isporučitelju vodnih usluga narediti da:

- a) na temelju podnesenog zahtjeva javnog tijela dostavlja izravno podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE (članak 18. stavak 6.)
- b) podatke dostavlja bez naknade (članak 18. stavak 6.)
- c) podatke dostavi u naknadnom roku ne dužem od 15 dana (članak 18. stavak 6.)
- d) nakon podnesenog zahtjeva javnog tijela podatke dostavlja kontinuirano najmanje na mjesečnoj razini, do 15. u mjesecu za prošli mjesec (članak 18. stavak 6.) i

e) unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.)

2. poduzeću narediti da:

- a) uvede sustav gospodarenja energijom certificiran od akreditiranog neovisnog tijela (članak 29.)
- b) Ministarstvu dostavi dokaz iz članka 29. stavka 4. ovoga Zakona o uvedenom sustavu gospodarenja energijom iz članka 29. ovoga Zakona
- c) provede energetske pregled poduzeća svake četiri godine (članak 30.) ili umjesto energetskog pregleda poduzeća provede mjere iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona
- d) izradi akcijski plan iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona
- e) javno objavi akcijski plan u sklopu godišnjeg izvješća o radu poduzeća (članak 30. stavak 5.)
- f) podatke koji se upotrebljavaju u energetske pregledima pohrani trajno i ako nisu prikladni za povijesnu analizu i praćenje učinaka (članak 31. stavak 3.)
- g) staviti na raspolaganje Ministarstvu podatke iz članka 31. stavka 3. ovog Zakona, na način propisan pravilnikom iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona
- h) energetske pregled poduzeća provede stručnjak koji za to ima ovlaštenje Ministarstva (članak 32.) i
- i) se upišu u Registar poduzeća iz članka 35. ovoga Zakona

3. operateru podatkovnog centra, narediti da:

- a) u europsku bazu podatkovnih centara dostavlja podatke iz članka 38. ovog Zakona
- b) dopisom obavijeste Ministarstvo o smanjenju snage instalirane informacijske tehnologije ako je ona smanjena na manje od 500 kW (članak 38. stavak 4.)
- c) provode mjere energetske učinkovitosti i prioritet daju iskorištavanju otpadne topline, u skladu sa propisima kojim se uređuje tržište toplinske energije (članak 38. stavak 5.) i
- d) informacije o provedenim mjerama iz članka 38. stavka 5. unose u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 38. stavak 6.)

4. javnom tijelu narediti da:

- a) prati potrošnju energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama i vozilima koja koriste za vlastite potrebe koja su u njihovom vlasništvu, na korištenju i/ili upravljanju, a za koje se energija i voda plaća javnim sredstvima sukladno članku 17. stavku 1. ovoga Zakona
- b) najmanje jednom mjesečno unose podatke u ISGE o potrošnji energije i vode u zgradama, dijelovima zgrada i ostalim građevinama te najmanje jednom godišnje unose podatke o potrošnji energije u vozilima koja koristi za vlastite potrebe u ISGE (članak 17. stavak 1. točka 1.)
- c) redovito, a najmanje jednom godišnje ažuriraju podatke o zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koristi za vlastite potrebe u ISGE (članak 17. stavak 1. točka 2.)
- d) dostavljaju APN-u podatke sukladno članku 17. stavku 2. ovoga Zakona
- e) analiziraju periodički kroz ISGE, najmanje jednom godišnje, potrošnju energije i vode u zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koristi za vlastite potrebe sukladno članku 17. stavku 1. točki 3. i članku 17. stavku 2. ovoga Zakona,
- f) dostave vjerodostojne i točne podatke u ISGE (članak 18. stavak 3.)
- g) ugrade sustav daljinskog očitavanja potrošnje i povežu ga na ISGE (članak 18. stavak 4.)
- h) održavaju sustav daljinskog očitavanja potrošnje i osiguravaju njegovo ispravno funkcioniranje i kontinuirani prijenos podataka u ISGE (članak 18. stavak 4.)
- i) odlukom imenuju osobu odgovornu za sustavno gospodarenje energijom (članak 18. stavak 7.)

- j) osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom obavlja poslove iz članka 18. stavka 8. ovoga Zakona
 - k) ispune obveze obnove zgrada, u skladu s ciljem iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona (članak 21. stavak 5.)
 - l) u akcijskom planu iz članka 14. ovoga Zakona javno tijelo koje je jedinica područne (regionalne) samouprave ili veliki grad planira zamjenu sve neučinkovite javne rasvjete do 31. prosinca 2035. godine sukladno članku 22. stavku 2. ovoga Zakona
 - m) zamijenjeni svu energetske neučinkovitu javnu rasvjetu do 31. prosinca 2035. sukladno članku 22. stavku 2. ovoga Zakona
 - n) za provedbu projekata rekonstrukcije javne rasvjete primijeni energetske usluge sukladno članku 25. ovoga Zakona odnosno ugovaranje po energetske učinke sukladno članku 27. ovoga Zakona (članak 22. stavak 3.)
 - o) poboljšava energetske učinkovitost sustava javne vodoopskrbe i odvodnje, što uključuje smanjenje gubitaka vode i smanjenje potrošnje energije potrebne za rad sustava (članak 22. stavak 4.)
 - p) za provedbu projekata rekonstrukcije sustava vodoopskrbe i odvodnje, javna tijela odnosno isporučitelj vodnih usluga razmotri primjenu energetske usluge sukladno članku 25. ovoga Zakona odnosno ugovaranje po energetske učinke sukladno članku 27. ovoga Zakona (članak 22. stavak 5.) i
 - r) unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.)
5. pružatelju energetske usluge narediti da:
- a) sklopi ugovor o energetske učinke s korisnikom energetske usluge na način određen člankom 27. ovoga Zakona i
 - b) unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.)
6. stranki obveznici narediti da:
- a) dostavi izvješće o ostvarenim uštedama energije Ministarstvu sukladno članku 41. stavku 5. ovoga zakona u jedinstvenom izvješću o ostvarenim uštedama priloži odluku povezanih osoba iz koje je vidljivo davanje suglasnosti za podnošenje jedinstvenog izvješća o ostvarenim uštedama (članak 41. stavak 7.)
 - b) unese istinite podatke u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 41. stavak 14. i 18.)
 - c) dostavi podatak o energiji koju je stranka obveznica isporučila kupcima energije, odnosno krajnjim kupcima sukladno članku 42. stavku 2.
 - d) plati Fondu iznos koji je dužna uplatiti na ime neostvarene uštede energije iz prošle godine, sukladno odredbi članka 42. stavka 11. i stavku 15., te 43. stavka 3. ovoga Zakona i
 - e) unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.)
7. operatoru prijenosnog sustava, operatoru transportnog sustava i operatorima distribucijskih sustava za električnu energiju i plin narediti da:
- a) unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.)
 - b) prate i kvantificiraju ukupnu količinu mrežnih gubitaka i, ako je to tehnički i financijski izvedivo, optimiziraju mreže i poboljšavaju učinkovitost mreže sukladno članku 51. stavku 6. ovoga Zakona
 - c) procjenjuju učinke mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te o tim mjerama i o očekivanoj uštedi energije postignutoj smanjivanjem mrežnih gubitaka izvještavaju Agenciju, članku 51. stavku 7. ovoga Zakona
 - d) ispunjavaju zahtjeve iz članka 51. stavka 8. ovoga Zakona

e) mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti unose u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 51. stavak 10.).

(4) O žalbi protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka odlučuje unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

Članak 59.

(1) Tržišni inspektori Državnog inspektorata za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača na temelju ovoga Zakona imaju ovlasti:

- zahtijevati od gospodarskih subjekata sve podatke i potrebnu dokumentaciju za dokazivanje sukladnosti proizvoda s propisanim zahtjevima
- provoditi odgovarajuće preglede i ispitivanja proizvoda radi utvrđivanja njihove sukladnosti s propisanim zahtjevima čak i nakon što su stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu
- besplatno uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti s propisanim zahtjevima
- ako nadležno inspekcijsko tijelo ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj instituciji koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

(2) Ako u provedbi inspekcijskog nadzora proizvoda povezanih s energijom tržišni inspektor utvrdi da proizvod nije sukladan s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa, ovlašten je od gospodarskog subjekta koji je proizvod stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu zahtijevati da poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi se proizvod uskladio s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa, prema potrebi povukao s tržišta ili opozvao unutar određenog razdoblja razmjerno prirodi rizika.

(3) Radi ispunjenja obveze iz stavka 2. ovoga članka Zakona tržišni inspektor će zahtjev za poduzimanje korektivne mjere unijeti u zapisnik o inspekcijskom nadzoru i odrediti primjereni rok za njihovo izvršenje.

(4) Ako gospodarski subjekt ne postupi na način iz stavka 3. ovoga članka, odnosno ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere u određenom roku, tržišni inspektor će donijeti rješenje kojim će gospodarskom subjektu koji je stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom:

- zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladnih proizvoda
- narediti povlačenje nesukladnih proizvoda s tržišta ili njihov povrat od krajnjih korisnika.

(5) Prije poduzimanja mjera iz stavka 4. ovoga članka gospodarskom subjektu omogućit će se izjašnjavanje u odgovarajućem roku ne kraćem od 10 dana, osim kada to nije moguće zbog hitnosti poduzimanja mjera radi zaštite zdravlja ili sigurnosti ili drugih razloga koji se odnose na javne interese obuhvaćene odgovarajućim usklađenim zakonodavstvom Europske unije.

(6) Žalba izjavljena protiv rješenja tržišnog inspektora iz stavka 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) O žalbi protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka odlučuje unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

(8) Ovlasti i mjere iz stavaka 1. do 5. ovoga članka Zakona ne ograničavaju postupanja tržišnog inspektora u skladu s odredbama Uredbe (EU) 2017/1369.

XI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 60.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj distributer energije, operator distribucijskog sustava i javni isporučitelj vodnih usluga pravna osoba ako:

- na temelju podnesenog zahtjeva javnog tijela ne dostavlja izravno podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE (članak 18. stavak 6.)
- podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE dostavlja s naknadom (članak 18. stavak 6.)
- je podatke s obračunskih mjernih mjesta dostavio u ISGE u roku dužem od trideset dana od primitka zahtjeva javnog tijela (članak 18. stavak 6.)
- ako podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE ne dostavlja kontinuirano, najmanje na mjesečnoj razini, do 15. u mjesecu za prethodni mjesec (članak 18. stavak 6.)
- ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije koje su rezultat mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje je proveo u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba distributera energije i operatora distribucijskog sustava pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i operator distribucijskog sustava fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura.

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj poduzeće, ako:

- ne uvede sustav gospodarenja energijom certificiran od akreditiranog neovisnog tijela (članak 29.)
- Ministarstvu ne dostavi dokaz iz članka 29. stavka 4. ovoga Zakona o uvedenom sustavu gospodarenja energijom iz članka 29. ovoga Zakona
- ne provede energetske pregled poduzeća svake četiri godine (članak 30.)
- ne izradi akcijski plan iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona
- javno ne objavi akcijski plan u sklopu godišnjeg izvješća o radu poduzeća (članak 30. stavak 5.)
- podatke koji se upotrebljavaju u energetske pregledima ne pohrani trajno i ako nisu prikladni za povijesnu analizu i praćenje učinaka (članak 31. stavak 3.)
- ne staviti na raspolaganje Ministarstvu podatke koji se upotrebljavaju u energetske pregledima na način propisan pravilnikom iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona (članak 31. stavak 4.)
- je energetske pregled poduzeća proveo stručnjak koji za to nema ovlaštenje Ministarstva (članak 32.)
- se poduzeće ne upiše u Registar poduzeća iz članka 35. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u poduzeću.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj poduzeća i obrti koji nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. stavku 1. ovoga Zakona i provedbe energetske pregleda i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. stavku 1. ovoga Zakona, ako dobrovoljno provode energetske preglede poduzeća i/ili su dobrovoljno uveli sustav gospodarenja energijom sukladno odredbama članaka 29. i 30. ovoga Zakona i pravilnika iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona, ako se ne upišu u Registar poduzeća iz članka 35. ovoga Zakona sukladno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona.

Članak 62.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj operator podatkovnog centra pravna osoba, ako:

- u europsku bazu podatkovnih centara ne dostavljaju podatke iz članka 38. ovoga Zakona
- dopisom ne obavijeste Ministarstvo o smanjenju snage instalirane informacijske tehnologije ako je ona smanjena na manje od 500 kW (članak 38. stavak 4.)
- ne provode mjere energetske učinkovitosti i prioritet ne daju iskorištavanju otpadne topline, u skladu s propisima kojim se uređuje tržište toplinske energije (članak 38. stavak 5.)
- informacije o provedenim mjerama iz članka 38. stavka 5. ne unose u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 38. stavak 6.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u operatoru podatkovnog centra pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i fizička osoba koja je operator podatkovnog centra.

Članak 63.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba javnog tijela ako:

- prilikom donošenja planova i mjera ne primjenjuju načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona
- prilikom donošenja odluka o ulaganjima u velikim investicijske projekte u prometnoj infrastrukturi čija je procijenjena investicija veća od 175 milijuna eura, u energetske sektorima i ne-energetskim sektorima, sektoru zgradarstva, prometa, vodnog gospodarstva, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, poljoprivrede i financija čija je procijenjena investicija veća od 100 milijuna eura, i sve druge velike javne investicijske projekte u skladu sa zakonom kojim se uređuje proračun i odobravanje investicijskih projekata, ne primjenjuju načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona, ne izradi analizu troškova i koristi sukladno metodologiji propisanoj pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i ne obavijesti Ministarstvo o provedenoj analizi najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za projekte analizirane u prošloj godini
- ne prati potrošnju energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama i vozilima koja koriste za vlastite potrebe koja su u njihovom vlasništvu, na korištenju

i/ili upravljanju, a za koje se energija i voda plaća javnim sredstvima sukladno članku 17. stavku 1. ovoga Zakona

- najmanje jednom mjesečno ne unose podatke u ISGE o potrošnji energije i vode u zgradama, dijelovima zgrada i ostalim građevinama te najmanje jednom godišnje ne unose podatke o potrošnji energije u vozilima koja koristi za vlastite potrebe u ISGE (članak 17. stavak 1. točka 1.)
- redovito, a najmanje jednom godišnje ne ažuriraju podatke o zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koristi za vlastite potrebe u ISGE (članak 17. stavak 1. točka 2.)
- ne dostavljaju APN-u podatke sukladno članku 17. stavku 2. ovoga Zakona
- ne analiziraju periodički kroz ISGE, najmanje jednom godišnje, potrošnju energije i vode u zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koristi za vlastite potrebe sukladno članku 17. stavku 1. točki 3. i članku 17. stavku 2. ovoga Zakona
- dostave ne vjerodostojne i ne točne podatke u ISGE (članak 18. stavak 3.)
- ne ugrade sustav daljinskog očitavanja potrošnje i ne povežu ga na ISGE (članak 18. stavak 4.)
- ne održavaju sustav daljinskog očitavanja potrošnje i ne osiguravaju njegovo ispravno funkcioniranje i kontinuirani prijenos podataka u ISGE (članak 18. stavak 4.)
- odlukom ne imenuju osobu odgovornu za sustavno gospodarenje energijom (članak 18. stavak 7.)
- osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom ne obavlja poslove iz članka 18. stavka 8. ovoga Zakona
- ne ispunjavaju obveze obnove zgrada, u skladu s ciljem iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona (članak 21. stavak 5.)
- ako u akcijskom planu energetske učinkovitosti ne planira zamjenu sve neučinkovite javne rasvjete do 1. siječnja 2030. godine sukladno članku 22. ovoga Zakona i do 1. siječnja 2030. ne zamijeni svu energetske neučinkovitu javnu rasvjetu sukladno članku 22. stavku 2. ovoga Zakona
- za provedbu projekata rekonstrukcije javne rasvjete ne primijeni energetske uslugu sukladno članku 25. ovoga Zakona odnosno ugovaranje po energetske učinku sukladno članku 27. ovoga Zakona (članak 22. stavak 3.)
- ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba tijela jedinice područne (regionalne) samouprave i velikog grada ako:

- nema donesen akcijski plan energetske učinkovitosti u roku propisanim člankom 14 stavkom 6. ovoga Zakona
- donesen akcijski plan nije u skladu s uvjetima propisanim člankom 14. ovoga Zakona
- o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ opisanog u akcijskom planu energetske učinkovitosti, nije izvijestila Ministarstvo odmah po donošenju akcijskog plana i najmanje jednom godišnje do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu (članak 14. stavak 11.).

Članak 64.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pružatelj energetske usluge pravna osoba ako:

- ne sklopi ugovor o energetsom učinku s korisnikom energetske usluge na način određen člankom 27. ovoga Zakona
- ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pružatelju energetske usluge.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2650 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba obrtnik pružatelj energetske usluge ako ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba davatelja subvencije ako ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.).

Članak 65.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 66.360,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako u roku od 30 dana od dana dostave rješenja ne plati Fondu iznos koji je dužna uplatiti na ime:

- neostvarene uštede energije iz prethodne godine sukladno odredbi članka 42. stavka 14. ovoga Zakona na način određen člankom 43. ovoga Zakona i
- obvezne uštede energije sukladno odredbi 43. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka koji je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 6630,00 do 26.540,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 6630,00 eura.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako:

- ne dostavi do 31. ožujka tekuće godine izvješće o ostvarenim uštedama energije Ministarstvu na način određen člankom 41. stavkom 4. i 5. ovoga Zakona
- u jedinstvenom izvješću o ostvarenim uštedama nije priložena odluka povezanih osoba iz koje je vidljivo davanje suglasnosti za podnošenje jedinstvenog izvješća o ostvarenim uštedama (članak 41. stavak 6.)
- ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.).

(5) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka koji je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 13.270,00 eura.

(6) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura.

Članak 66.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj privatni i javno-privatni investitori ako:

- prilikom donošenja odluka, iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, o ulaganjima u strateške investicijske projekte sukladno zakonu kojim se uređuju strateški investicijski projekti, ne primijeni načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona
- ne izradi analizu troškova i koristi sukladno metodologiji propisanoj pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i ne obavijesti Ministarstvo o provedenoj analizi najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za projekte analizirane u prošloj godini.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba privatnog i javno-privatnog investitora.

Članak 67.

Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u javnom i sektorskom naručitelju ako:

- se javni i sektorski naručitelj pri sklapanju ugovora o javnoj nabavi ne vodi načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. stavka 1. ovog Zakona, ako je to primjenjivo u konkretnom postupku javne nabave sukladno članku 23. i članku 24. ovoga Zakona
- javni i sektorski naručitelj u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske ne unese informacije o sklopljenim ugovorima o javnoj nabavi koji zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti i javno ih ne objavi sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona
- javni i sektorski naručitelj prilikom nabave usluga koje imaju značajan utjecaj na potrošnju energije ne izradi analizu izvedivosti ugovaranja energetske usluge odnosno sklapanja dugoročnih ugovora o energetskom učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije sukladno članku 25. ovoga Zakona.

Članak 68.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin pravne osobe ako:

- ne unose informacije o provedenim mjerama energetske učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.)
- ne prate i kvantificiraju ukupnu količinu mrežnih gubitaka i, ako je to tehnički i financijski izvedivo, ne optimiziraju mreže i poboljšavaju učinkovitost mreže sukladno članku 51. stavku 4. ovoga Zakona
- ne procjenjuju učinke mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te o tim mjerama i o očekivanoj uštedi energije postignutoj smanjivanjem mrežnih gubitaka ne izvještavaju Agenciju, sukladno članku 51. stavku 5. ovoga Zakona
- ne unose informacije o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti smanjivanjem mrežnih gubitaka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 51. stavak 6.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi operatoru prijenosnog sustava, operatoru transportnog sustava i operatoru distribucijskih sustava za električnu energiju i plin.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i operator distribucijskog sustava za električnu energiju i plin fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura.

Članak 69.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj kreditne institucije ako:

- ne surađuju s Fondom ili ostalim tijelima državne uprave na uspostavljanju novih ili uporabi postojećih financijskih instrumenata za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti financiranja iz više izvora i kombinacije bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata i tehničke pomoći za poboljšanje energetske učinkovitosti (članak 54. stavak 1. točka a))
- ne donose mjere kojima se promiču kreditni proizvodi u području energetske učinkovitosti, kao što su zelene hipoteke i zeleni krediti, osigurani i neosigurani, ne nude ih široko i na diskriminirajući način te ne omogućuju vidljivost i dostupnost potrošačima (članak 54. stavak 1. točka b))
- ne nude kreditne proizvode za energetske učinkovitost koji zadovoljavaju potrebe različitih tipova klijenata i tržišnih segmenata (stambeni, komercijalni, industrijski, javni itd.) kako bi potencijalni klijenti imali pristup velikom broju mogućnosti na tržištu (članak 54. stavak 1. točka c)) ne procjenjuju interese svojih postojećih i potencijalnih klijenata za poboljšanje energetske učinkovitosti njihove imovine i/ili za nabavu energetski učinkovite opreme te im ne nude namjenski proizvod kreditiranja energetske učinkovitosti koji najbolje odgovara njihovim interesima (članak 54. stavak 1. točka d))
- ne osiguravaju nediskriminaciju zajmova za energetske učinkovitost u odnosu na druge zajmove u svom portfelju kako bi se osiguralo da potrošači mogu izabrati najprikladniji proizvod za njih, bez obzira na primjenjiva pravila o razmatranju rizika (članak 54. stavak 1. točka e))
- ne poštuju pravila o objavljivanju informacija na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 (članak 54. stavak 1. točka f))
- ne poštuju zahtjeve u pogledu objavljivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika u skladu s člankom 449.a Uredbe (EU) 575/2013 (članak 54. stavak 1. točka g))
- Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, jednom godišnje, do 30. siječnja tekuće godine za prošlu, ne dostavljaju podatke o visini uložених sredstava svake kreditne institucije u mjere energetske učinkovitosti za svaki program financiranja energetske učinkovitosti kojega je kreditna institucija provela te o visini i vrsti kreditnih proizvoda koje je plasirala (članak 54. stavak 3.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u kreditnoj instituciji.

Članak 70.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan zahtjevima članka Uredbe (EU) 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa (članak 55.)
- stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda ili ako njihova sukladnost nije utvrđena u propisanom postupku ili ako nisu označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda (članak 56. stavak 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 60,00 do 6630,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 13.270,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka tržišni inspektor može ne pokrenuti prekršajni postupak ako gospodarski subjekt koji je počinio prekršaj u roku postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora iz članka 58. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, osim ako je gospodarski subjekt već prije bio počinitelj istog prekršaja.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 71.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona završit će se sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.).

Članak 72.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbe iz članka 16. stavka 9. i članka 25. stavka 9. ovog Zakona i program suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. stavka 1. ovog Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će donijeti pravilnike iz članka 7. stavka 4., članka 31. stavka 7. i članka 45. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo će donijeti odgovarajuće mjere za informiranje i podizanje svijesti krajnjih korisnika i kupaca iz članka 46. ovoga Zakona, u roku od devet mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Operator tržišta dužan je donijeti pravilnik iz članka 41. stavka 30. ovoga Zakona u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 73.

(1) Do stupanja na snagu ovog Zakona ostaju na snazi sljedeći propisi doneseni na temelju Zakona o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.):

- Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije – fotonaponskih sustava („Narodne novine“, broj 56/15.)

- Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije – solarnih toplinskih sustava („Narodne novine“, br. 33/15., 56/15. i 12/17.)
- Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije – manjih kotlova i peći na biomasu („Narodne novine“, br. 39/15., 56/15. i 12/17.)
- Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije – plitkih geotermalnih sustava i dizalica topline („Narodne novine“, br. 56/15. i 12/17.) i
- Pravilnik o sustavu izobrazbe i certificiranja građevinskih radnika koji ugrađuju dijelove zgrade koji utječu na energetske učinkovitost u zgradarstvu („Narodne novine“, broj 67/17.).

(2) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 16. stavka 9. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o sustavnom gospodarenju energijom u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 18/15. i 6/16.).

(3) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 25. stavka 9. ovoga Zakona ostaje na snazi Uredba o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru („Narodne novine“, broj 11/15.).

(4) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 7. stavka 4. ovog Zakona ostaje na snazi Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije („Narodne novine“, br. 98/21., 30/22. i 96/23.) u dijelu koji se odnosi na akcijske planove velikih gradova i županija.

(5) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o energetskom pregledu za velika poduzeća („Narodne novine“, br. 123/15., 5/20. i 97/21.).

(6) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 45. stavka 4. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije („Narodne novine“, br. 98/21., 30/22. i 96/23.).

Članak 74.

(1) Vlada Republike Hrvatske, Agencija te operator prijenosnog, operator transportnog i operator distribucijskog sustava dužni su uskladiti propise iz svoje nadležnosti kojima se uređuje tržište električne energije i tržište plina s odredbama ovog Zakona, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Ministar nadležan za financije će Priručnik uz Uredbu o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata („Narodne novine“, broj 158/23.), uskladiti s odredbama ovog Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša dužno je mrežnu stranicu za zelenu javnu nabavu izrađenu sukladno Odluci o provedbi zelene javne nabave („Narodne novine“, broj 137/24.) uskladiti s odredbama članka 24. stavka 5. ovoga Zakona, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Ministarstvo utvrđuje listu poduzeća iz članka 36. ovoga Zakona, do 31. ožujka 2026.

(5) Ministarstvo obavještava poduzeća s liste iz članka 36. ovoga Zakona o obvezi uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. stavku 1. ovoga Zakona ili provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona i upisu u Registar poduzeća iz članak 35. stavka 1. ovoga Zakona, do 31. siječnja 2026.

(6) Ministarstvo će uspostaviti internetsku platformu o energetskej učinkovitosti iz članka 47. ovoga zakona i uskladiti je s odredbama članka 47. i članka 48. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Agencija će Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina („Narodne novine“, broj 48/18.), Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 79/20.), Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije („Narodne novine“, broj 84/22.) i Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije („Narodne novine“, broj 84/22.) iz članka 50. stavka 2. ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(8) APN je dužan utvrditi ciljanu trajektoriju buduće krajnje potrošnje energije iz članka 16. stavka 4. ovoga Zakona, do 31. ožujka 2026.

(9) APN mora prilagoditi osnovnu vrijednost krajnje potrošnje energije i ciljanu trajektorija buduće krajnje potrošnje energije stvarnim podacima o krajnjoj potrošnji javnih tijela iz članka 16. stavka 5. ovoga Zakona, do 11. listopada 2027.

(10) Obveza iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona ne primjenjuje se na javna tijela u jedinicama lokalne samouprave iz članka 16. stavka 6. točke 2. ovoga Zakona do 31. prosinca 2026.

(11) Obveza iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona ne primjenjuje se na javna tijela u jedinicama lokalne samouprave iz članka 16. stavka 6. točke 3. ovoga Zakona do 31. prosinca 2029.

(12) Fond je dužan svoj godišnji program rada i financijski plan za područje energetske učinkovitosti iz članka 52. stavka 3. ovoga Zakona uskladiti s planovima i programima opisanim u članku 52. stavku 2. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(13) Fond je dužan uspostaviti financijske mehanizme iz članka 52. stavka 4. ovoga Zakona u skladu s člankom 52. i članka 53. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(14) Tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i velikog grada dužna su uskladiti svoje postojeće Akcijske planove energetske učinkovitosti iz članka 14. ovoga Zakona koji su doneseni za razdoblje nakon 2026., s odredbama članka 12. i 13. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(15) Javna tijela dužna su se prijaviti u ISGE iz članka 18. ovoga Zakona, do 31. ožujka 2026.

(16) Javna tijela dužna su ugraditi sustav daljinskog očitavanja potrošnje i povezati ga na ISGE sukladno članku 18. stavku 4. ovoga Zakona, do 31. prosinca 2026.

(17) Javna tijela dužna su zamijeniti svu energetske neučinkovite javna rasvjetu sukladno članku 22. stavku 2. ovog Zakona, do 31. prosinca 2035.

(18) Poduzeća iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona dužna su uvesti sustav gospodarenja energijom certificiran od akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama sukladno članku 29. ovoga Zakona, do 11. listopada 2027.

(19) Poduzeća iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona dužna su Ministarstvu dostaviti dokaz iz članka 29. stavka 4. ovoga Zakona o uvedenom sustavu gospodarenja energijom iz članka 29. ovoga Zakona, do 11. listopada 2027.

(20) Poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona koja nisu provela energetske pregled poduzeća sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.) dužna su provesti prvi energetske pregled poduzeća sukladno odredbama ovoga Zakona, do 11. listopada 2026. i svake četiri godine nakon toga.

(21) Poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona koja jesu provela energetske pregled poduzeća sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.) dužna su provesti novi energetske pregled poduzeća usklađen s odredbama ovoga Zakona u roku od četiri godine od prethodnog energetske pregleda poduzeća.

(22) Poduzeća iz članka 29. stavka 1. i članka 30. stavka 1. ovoga Zakona dužna su upisati se u Registar poduzeća iz članka 35. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(23) Operator tržišta je dužan uspostaviti registar bijelih certifikata i organizirano tržište ušteda energije iz članka 41. stavka 8. podstavka 4. ovoga Zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(24) Javna tijela dužna su sve podatke o zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima te o potrošnji energije i vode, uključivo povijesne podatke počevši od 2021. godine, dostaviti APN-u najkasnije do 31. ožujka 2026.

(25) Obveza iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona ne primjenjuje se na stranke obveznice iz članka 41. stavka 2. točke 2. ovog Zakona do 31. prosinca 2027.

(26) Obveza iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona ne primjenjuje se na stranke obveznice iz članka 41. stavka 2. točke 3. ovog Zakona do 31. prosinca 2029.

Članak 75.

(1) Ovlaštenje za energetske preglede poduzeća iz članka 32. Zakona, koje je Ministarstvo izdalo osobi sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.) vrijedi do isteka roka na koje je dano.

(2) Suglasnost za provedbu programa osposobljavanja i stručnog usavršavanja iz članka 33. ovoga Zakona, koje je Ministarstvo izdalo nositelju programa sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.) vrijedi do isteka roka na koje je dana.

(3) Rješenje iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona koja je Ministarstvo izdalo stranki obveznici sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.) vrijedi i dalje u dijelu koje se odnosi na obvezu kumulativnih ušteda u razdoblju od 2021. do 2030. godine, do roka na koje je dano.

(4) Ministarstvo će izdati Rješenje iz članka 42. stavka 1. ovog Zakona strankama obveznicama za koje prethodno nisu donesena Rješenja koja bi uključivala iznos kumulativnih ušteda energije iako su postale stranke obveznice sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.), za razdoblje kumuliranja od stupanja na snagu ovog Zakona do 2030. godine, te novim strankama obveznicama za razdoblje kumuliranja od postanka stranke obveznice do 2030. godine.

Članak 76.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14., 116/18., 25/20., 32/21., 41/21. i 40/25.).

Članak 77.

Ovaj Zakon se objavljuje u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2026., osim članka 43. stavaka 6. do 8. koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovaj članak opisuje predmet Zakona, odnosno utvrđuje da se njime uređuju mjere politike za poticanje energetske učinkovitosti, obveze tijela u provedbi tih mjera, način utvrđivanja ušteda energije te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti.

Uz članak 2.

Ovaj članak opisuje preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo te navodi konkretne direktive i uredbe EU koje se ovim Zakonom provode u području energetske učinkovitosti.

Uz članak 3.

Ovaj članak opisuje na koja se tijela, institucije, pravne i fizičke osobe primjenjuju odredbe ovoga Zakona te utvrđuje da se za pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju drugi relevantni propisi iz energetske i srodnih sektora.

Uz članak 4.

Ovaj članak opisuje svrhu Zakona i ističe da je energetska učinkovitost od interesa za Republiku Hrvatsku, s ciljem smanjenja negativnih utjecaja na okoliš, povećanja sigurnosti opskrbe energijom i ispunjavanja međunarodnih klimatskih obveza.

Uz članak 5.

Ovaj članak opisuje mjere politike za promicanje energetske učinkovitosti te uspostavlja okvir za postizanje nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti do 2030. godine, uz primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“.

Uz članak 6.

Ovaj članak opisuje način utvrđivanja nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti do 2030. godine, čimbenike koji se uzimaju u obzir pri njihovom određivanju te obvezu Ministarstva da prati i izvještava o njihovom ostvarenju.

Uz članak 7.

Ovaj članak opisuje načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ te njegovu primjenu u planiranju, donošenju politika i odlukama o ulaganjima u energetske i ne energetske sektore.

Uz članak 8.

Ovaj članak opisuje obvezu primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ pri donošenju odluka o velikim investicijskim i strateškim projektima te obvezu izrade analize troškova i koristi za takve projekte.

Uz članak 9.

Ovaj članak opisuje obvezu Ministarstva da prati primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ i izrađuje godišnja izvješća o njegovoj provedbi i učincima.

Uz članak 10.

Ovaj članak opisuje ključne pojmove i definicije koji se koriste u Zakonu, kako bi se osiguralo jednoznačno tumačenje važnih termina.

Uz članak 11.

Ovaj članak opisuje Integrirani nacionalni energetske i klimatski plan (NECP) kao temeljni strateški dokument kojim se utvrđuju ciljevi i mjere energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 12.

Ovaj članak opisuje Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti, kojim se na trogodišnje razdoblje utvrđuju mjere, programi i aktivnosti za provedbu politike energetske učinkovitosti.

Uz članak 13.

Ovaj članak opisuje obvezu izrade i sadržaj Godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti.

Uz članak 14.

Ovaj članak opisuje akcijske planove energetske učinkovitosti na regionalnoj i lokalnoj razini te obveze jedinica lokalne i područne samouprave u planiranju i provedbi mjera energetske učinkovitosti.

Uz članak 15.

Ovaj članak opisuje program suzbijanja eneretskog siromaštva i način na koji Vlada Republike Hrvatske utvrđuje mjere, kriterije i ciljeve za smanjenje broja kućanstava u riziku od eneretskog siromaštva.

Uz članak 16.

Ovaj članak opisuje sustav obveze energetske učinkovitosti, način određivanja obveznika, njihove godišnje obveze uštede energije te mogućnosti ispunjavanja tih obveza kroz mjere energetske učinkovitosti.

Uz članak 17.

Ovaj članak opisuje obveze javnih tijela u vezi sa sustavnim gospodarenjem energijom, uključujući praćenje, analiziranje i izvještavanje o potrošnji energije i vode putem informacijskog sustava za gospodarenje energijom (ISGE).

Uz članak 18.

Ovaj članak opisuje vođenje, korištenje i održavanje informacijskog sustava za gospodarenje energijom (ISGE), uključujući obvezu javnih tijela da u njega redovito unose točne i potpune podatke o potrošnji energije i vode.

Uz članak 19.

Ovaj članak opisuje nacionalni cilj obnove zgrada javnih tijela, uključujući godišnji postotak obnove ukupne površine tih zgrada s ciljem povećanja energetske učinkovitosti.

Uz članak 20.

Ovaj članak opisuje uspostavu registra zgrada javnih tijela, njegov sadržaj, način vođenja te svrhu korištenja podataka iz registra za planiranje i praćenje energetske obnove.

Uz članak 21.

Ovaj članak opisuje ulogu APN-a u praćenju i izvještavanju o provedbi obveze obnove zgrada javnih tijela te način izvještavanja Ministarstva o postignutim rezultatima.

Uz članak 22.

Ovaj članak opisuje obveze javnih tijela u vezi s javnom rasvjetom i vodnim uslugama, uključujući smanjenje potrošnje električne energije i postupno uklanjanje energetske neučinkovite rasvjete.

Uz članak 23.

Ovaj članak opisuje obvezu javnih i sektorskih naručitelja da prilikom javne nabave uzimaju u obzir energetske učinke proizvoda, usluga i zgrada te da preferiraju energetske učinkovite rješenja.

Uz članak 24.

Ovaj članak opisuje posebna pravila za energetske učinkovitost u javnoj nabavi, uključujući obvezu kupnje ili najma zgrada koje zadovoljavaju zahtjeve gotovo nulte energije, uz propisane iznimke.

Uz članak 25.

Ovaj članak opisuje energetske uslugu za javna tijela te propisuje obvezu izrade usporedne financijske i energetske analize prije ugovaranja usluga koje značajno utječu na potrošnju energije.

Uz članak 26.

Ovaj članak opisuje ulogu APN-a u provođenju postupaka javne nabave za energetske uslugu za zgrade javnih tijela te njegove obveze u vezi s objavom informacija o projektima.

Uz članak 27.

Ovaj članak opisuje sadržaj, oblik i obvezne elemente ugovora o energetske učinke za javna tijela, uključujući jamstva ušteda, raspodjelu rizika i način verifikacije ostvarenih ušteda.

Uz članak 28.

Ovaj članak opisuje prava i obveze korisnika energetske usluge te pružatelja energetske usluge tijekom trajanja ugovora o energetske učinke.

Uz članak 29.

Ovaj članak opisuje obvezu velikih poduzeća da uvedu sustav gospodarenja energijom ili provedu energetske pregled, uključujući certificiranje tog sustava od strane neovisnog tijela.

Uz članak 30.

Ovaj članak opisuje obvezu redovitog provođenja energetske pregleda poduzeća svakih četiri godine te izradu akcijskog plana temeljem njegovih rezultata.

Uz članak 31.

Ovaj članak opisuje obvezu provođenja energetske pregleda za velika poduzeća, uvjete pod kojima se provodi pregled te tko ga smije obavljati kao ovlaštena osoba.

Uz članak 32.

Ovaj članak opisuje uvjete koje moraju zadovoljiti fizičke i pravne osobe kako bi dobile ovlaštenje za provođenje energetske pregleda, uključujući stručne kvalifikacije i tehničke uvjete.

Uz članak 33.

Ovaj članak opisuje programe izobrazbe i stručnog usavršavanja neovisnih ovlaštenih osoba za provođenje energetske pregleda, uvjete za dobivanje suglasnosti te trajanje ovlaštenja.

Uz članak 34.

Ovaj članak opisuje obvezu kontinuiranog stručnog usavršavanja ovlaštenih osoba kako bi se osigurala kvaliteta i ažurnost u provođenju energetske pregleda.

Uz članak 35.

Ovaj članak opisuje vođenje registra ovlaštenih osoba za provođenje energetske pregleda te način objave i ažuriranja tog registra od strane Ministarstva.

Uz članak 36.

Ovaj članak opisuje postupak oduzimanja ovlaštenja ovlaštenim osobama u slučaju neispunjavanja propisanih uvjeta ili nepravilnosti u radu.

Uz članak 37.

Ovaj članak opisuje način priznavanja energetske pregleda provedenih u drugim državama članicama Europske unije te uvjete njihove primjene u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 38.

Ovaj članak opisuje obvezu energetske učinkovitosti u sektoru podatkovnih centara te propisuje obveze operatera podatkovnih centara u vezi s dostavom podataka i provedbom mjera učinkovitosti.

Uz članak 39.

Ovaj članak opisuje nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji te način njegovog ostvarivanja kroz mjere energetske učinkovitosti.

Uz članak 40.

Ovaj članak opisuje metode i načine izračuna i praćenja postignutih ušteda energije u odnosu na postavljene nacionalne ciljeve.

Uz članak 41.

Ovaj članak opisuje funkcioniranje sustava obveze energetske učinkovitosti, prava i obveze stranaka obveznika te način prijave i priznavanja ostvarenih ušteda energije.

Uz članak 42.

Ovaj članak opisuje način utvrđivanja godišnje i kumulativne obveze uštede energije za obveznike sustava te pravila za njihovo ispunjenje i prijenos viškova ušteda.

Uz članak 43.

Ovaj članak opisuje uspostavu i vođenje registra bijelih certifikata te pravila njegovog funkcioniranja u skladu sa tržištem ušteda energije.

Uz članak 44.

Ovaj članak opisuje trgovačku platformu za trgovanje uštedama energije, način njenog rada te prava i obveze sudionika na tom tržištu.

Uz članak 45.

Ovaj članak opisuje uspostavu sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, način unosa podataka te odgovornosti subjekata u sustavu energetske učinkovitosti.

Uz članak 46.

Ovaj članak opisuje obvezu informiranja i podizanja svijesti krajnjih korisnika i kupaca energije o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti, njihovim pravima i dostupnim mjerama potpore.

Uz članak 47.

Ovaj članak opisuje uspostavu i funkcioniranje nacionalne platforme za energetske učinkovitost, namijenjene razmjeni informacija, podataka i znanja između svih dionika u području energetske učinkovitosti.

Uz članak 48.

Ovaj članak opisuje mjere za zaštitu i informiranje potrošača energije, uključujući pravo na jasne, transparentne i usporedive informacije o potrošnji i cijenama energije.

Uz članak 49.

Ovaj članak opisuje dodatne mjere za suzbijanje eneretskog siromaštva, uključujući posebne programe potpore za energetski ugrožena kućanstva.

Uz članak 50.

Ovaj članak opisuje prilagodbu tarifnih sustava u energetici s ciljem poticanja energetske učinkovitosti i uključivanja troškova i koristi u metodologiju utvrđivanja tarifnih stavki.

Uz članak 51.

Ovaj članak opisuje ulogu kreditnih institucija u poticanju ulaganja u energetske učinkovitost, uključujući obvezu nediskriminatornog postupanja prema zelenim ulaganjima.

Uz članak 52.

Ovaj članak opisuje obveze izvještavanja kreditnih institucija o financiranju projekata energetske učinkovitosti prema nadležnim tijelima.

Uz članak 53.

Ovaj članak opisuje poticanje financiranja energetske učinkovitosti putem financijskih instrumenata, potpora i suradnje s financijskim sektorom.

Uz članak 54.

Ovaj članak opisuje obveze kreditnih institucija u vezi s objavom podataka o održivom financiranju i ulaganju u energetske učinkovitost.

Uz članak 55.

Ovaj članak opisuje obvezu stavljanja na tržište energetske proizvoda sukladno propisima o označavanju energetske učinkovitosti i zahtjevima Uredbe (EU) 2017/1369.

Uz članak 56.

Ovaj članak opisuje obvezu usklađenosti proizvoda povezanih s energijom s propisima o ekodizajnu, uključujući postupke provjere sukladnosti.

Uz članak 57.

Ovaj članak opisuje nadzor nad provedbom odredbi o energetske proizvodima, uključujući nadležnosti inspekcijskih tijela.

Uz članak 58.

Ovaj članak opisuje ovlasti tržišnog inspektora u slučaju utvrđivanja nesukladnih proizvoda, uključujući zabranu prodaje i povlačenje proizvoda s tržišta.

Uz članak 59.

Ovaj članak opisuje postupanje u slučaju nepravilnosti u stavljanju proizvoda povezanih s energijom na tržište i upravne mjere koje se mogu izreći.

Uz članak 60.

Ovaj članak opisuje prekršajne odredbe i novčane kazne za distributere energije, operatore distribucijskih sustava i javne isporučitelje vodnih usluga u slučaju kršenja njihovih obveza propisanih Zakonom.

Uz članak 61.

Ovaj članak opisuje prekršaje i novčane kazne za poduzeća koja ne uvedu sustav gospodarenja energijom, ne provedu energetske pregled ili ne izrade akcijski plan energetske učinkovitosti.

Uz članak 62.

Ovaj članak opisuje prekršajne odredbe za pravne i fizičke osobe koje netočno, nepotpuno ili lažno izvještavaju o energetske podacima i uštedama energije.

Uz članak 63.

Ovaj članak opisuje prekršajne odredbe vezane uz neispunjavanje obveza javnih tijela u području energetske učinkovitosti, uključujući vođenje ISGE-a i provedbu mjera obnove.

Uz članak 64.

Ovaj članak opisuje prekršaje pružatelja energetske usluga ako ne postupaju u skladu s ugovorima o energetske učinku i ne unose podatke u sustav za praćenje i verifikaciju ušteda energije.

Uz članak 65.

Ovaj članak opisuje prekršaje fizičkih osoba i obrtnika u području energetske učinkovitosti, posebno kod provedbe energetske usluga i dostave podataka.

Uz članak 66.

Ovaj članak opisuje prekršaje vezane uz sustav obveze energetske učinkovitosti, osobito ako obveznici ne ispune propisane ciljeve uštede energije ili ne sudjeluju u sustavu u skladu sa Zakonom.

Uz članak 67.

Ovaj članak opisuje prekršaje povezane s neispunjavanjem obveza dostave podataka u registar i sustav praćenja ušteda energije.

Uz članak 68.

Ovaj članak opisuje prekršaje vezane uz kršenje obveza kreditnih institucija u području financiranja energetske učinkovitosti.

Uz članak 69.

Ovaj članak opisuje dodatne prekršaje kreditnih institucija u vezi s neobjavljivanjem ili netočnim objavljivanjem podataka o ulaganjima u energetske učinkovitost.

Uz članak 70.

Ovaj članak opisuje prekršaje i novčane kazne za pravne i fizičke osobe koje stavljaju na tržište proizvode povezane s energijom koji nisu u skladu s propisima o energetskom označavanju i eko-dizajnu.

Uz članak 71.

Ovaj članak opisuje da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema starom Zakonu o energetskoj učinkovitosti.

Uz članak 72.

Ovaj članak opisuje obveze Vlade i ministara u donošenju provedbenih propisa i mjera u određenim rokovima nakon stupanja Zakona na snagu.

Uz članak 73.

Ovaj članak opisuje koji pravilnici i podzakonski akti ostaju na snazi do donošenja novih propisa sukladno ovom Zakonu.

Uz članak 74.

Ovaj članak opisuje posebne prijelazne odredbe za pojedine subjekte i određene obveze koje stupaju na snagu s odgodom.

Uz članak 75.

Ovaj članak opisuje način dovršetka postupaka započetih prema starom zakonu i prijelaz primjene novih odredbi na postojeće subjekte.

Uz članak 76.

Ovaj članak opisuje prestanak važenja dosadašnjeg Zakona o energetskoj učinkovitosti danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 77.

Ovaj članak opisuje dan stupanja na snagu Zakona te iznimke u vezi s pojedinim odredbama koje stupaju na snagu u drugom roku.

- PRILOZI**
- **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**
 - **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

PRILOG 4.:			
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA			
1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo gospodarstva	
1.2.	Naziv propisa:	Nacrt prijedloga Zakona o energetskej učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Da	Naziv pravne stečevine: Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i vijeća od 13. rujna 2023. o energetskej učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/1791 (preinaka)
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	Ovim Zakonom se prenosi Direktiva (EU) 2023/1791 o energetskej učinkovitosti u nacionalno zakonodavstvo. Određuje se cilj potrošnje energije u Republici Hrvatskoj u 2030. godini. Ovim zakon se nastoje ispraviti uočeni nedostaci postojećeg Zakona o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14, 116/18, 25/20,32//21, 41/21 i 40/25), konkretno nedostaci u sustavu obveza ušteda energije. Opskrbljivači energijom čija je isporuka energije krajnjim korisnicima iznad praga dužni su provoditi mjere za povećanje ušteda energije. U protivnom, dužni su plaćati naknadu za neostvarene uštede energije koja se računa kao umnožak jedinične cijene naknade i visine neostvarenih ušteda energije. Visina naknade za neostvarene kumulativne obveze ušteda energije koje bi neki opskrbljivači energijom morali uplatiti Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u slučaju da ne ostvare obveze u 2030. godini mogla bi biti veća od njihovog prihoda, te ugroziti njihovu opstanak na tržištu. Stoga se predloženim izmjenama zakona predlaže niža cijena naknade a ne ulazi se u reviziju visine obveze ušteda.		
2.2.	Izvor podataka: Zakon o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14, 116/18, 25/20,32//21, 41/21 i 40/25) Podatci o ostvarenim uštedama energije koje vodi Ministarstvo gospodarstva Direktiva (EU) 2023/21791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. godine o energetskej učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/1791 (preinaka) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32023L1791 Integrirani nacionalni energetske i klimatske plan Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. - 2030. (NECP)		
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA		

3.1.	Opis posebnog cilja
	1. Prenosjenje odredbi Direktive (EU) 2023/1971 o energetskej učinkovitosti u hrvatsko zakonodavstvo. 2. Ispunjavanje obveza Republike Hrvatske u ostvarivanje ciljeva zaštite klime, naročito cilja smanjenja potrošnje energije do 2030. godine koji je određen u Integriranom nacionalnom energetskeom i klimatskeom planu 3. Borba protiv energetskeog siromaštva i pravedna energetska tranzicija 4. Smanjenje financijskih opterećenja tvrtkama u provođenju mjera za povećanje energetske učinkovitosti 5. Povećanje mogućnosti financiranja mjera za povećanja energetske učinkovitosti
3.2.	Opis svrhe propisa
	Zakon o energetskej učinkovitosti uređuje pitanja od značaja za provedbu mjera energetske učinkovitosti i energetske tranzicije prema klimatski neutralnoj Europi do 2055. godine. Ovim zakonom se zamjenjuje postojeći zakon o energetskej učinkovitosti. Uvode se novi propisi u području energetske učinkovitosti za područje strateškog planiranja, investicija, za javni sektor i gospodarstvo. Također odredbama zakona štite se i građani u opasnosti od energetskeog siromaštva. Propisuju se obveze javnog sektora za smanjenjem potrošnje energije od 1,9 % u odnosu na 2021. godinu, te se uvodi obveza energetske obnove 3,0 % ukupne korisne površine zgrada do standarda nZEB. Uvodi se obveza primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ prilikom izrade strateških projekata, osmišljavanju mjera politike, izradi planova energetske učinkovitosti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, investicijskih projekata procijenjene vrijednosti više od 100 miliona eura. Uvodi se obveza Agenciji za platni promet i posredovanje nekretninama (APN) da kroz ISGE sustav prati potrošnju energije i vode, te da vodi registar javnih zgrada u Republici Hrvatskoj. Mijenjaju se odredbe o obvezi uvođenja sustava za gospodarenje energijom ili obveze provođenja energetskeog pregleda poduzeća. Uvodi se pojam energetske intenzivnog poduzeća umjesto „velikog poduzeća“. Donosi se odredba izrade Akcijskeog plana provedbe preporuka iz energetskeog pregleda i objave rezultata provedbe akcijskeog plana u godišnjim izvješćima poduzeća. Mijenjaju se odredbe kojima se propisuje obveze ušteda energije opskrbljivačima energijom u sustavu obveza ušteda energije. Uvodi se mogućnost dobrovoljne uplate novčanih sredstava u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost umjesto provođenja mjera za povećanje energetske učinkovitosti ili kupovine ušteda energije na tržištu uz obvezu Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost da prikupljena financijska sredstva plasira u projekte za povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima.
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja
	Nenormativnim rješenjima se ne može postići namjeravani cilj s obzirom na to da se radi o materiji koja se uređuje zakonom.

	Druga normativna rješenja su moguća, ali nisu razmatrana jer su se slijedila dosadašnja zakonodavna rješenja. Direktiva (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti prepoznaje drugačija rješenja od onoga koje je Republika Hrvatska prihvatila kada je donesen prvi Zakon o energetske učinkovitosti u 2014. godini.	
3.4.	Izvor podataka:	
	<i>Direktiva (EU) 2023/21791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. godine o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/1791 (preinaka) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32023L1791</i> Internu analizu ulaganja načinio je Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Predmetna analiza prethodila je izradi teksta Zakona o energetske učinkovitosti.	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	1. Prenošnje odredbi Direktive (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti u hrvatsko zakonodavstvo. 2. Ispunjavanje obveza Republike Hrvatske u ostvarivanje ciljeva zaštite klime, naročito cilja smanjenja potrošnje energije do 2030. godine koji je određen u Integriranom nacionalnom energetske i klimatske planu 3. Borba protiv energetske siromaštva i pravedna energetske tranzicija 4. Smanjenje financijskih opterećenja tvrtkama u provođenju mjera za povećanje energetske učinkovitosti 5. Povećanje mogućnosti financiranja mjera za povećanje energetske učinkovitosti	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Učinak na energetske intenzivna poduzeća ali i na druga poduzeća zbog obveze uvođenja sustava gospodarenja energijom ili obveze provođenja energetske pregleda. Učinak na opskrbljivače energijom u sustavu obveza energetske učinkovitosti	Poduzeća – tek treba utvrditi sve obveznike, koji se utvrđuju po potrošnji energije – procjenjuje se sigurno nekoliko stotina subjekata ESCO kompanije – 20 Opskrbljivači energijom – 41
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Učinak zbog obveze provođenje mjera za povećanje energetske učinkovitosti i smanjivanja potrošnje energije.	Građani Mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Obveza ostvarivanja uštede energije u energetske siromašnim kućanstvima.	Energetske siromašna kućanstva.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
		Jedinice područne samouprave i veliki gradovi.

	Obveza izrade akcijskih planova energetske učinkovitosti.	
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	Učinak na energetske intenzivna poduzeća nastaje zbog obveze uvođenja sustava za gospodarenje energijom ili provođenja energetskih pregleda poduzeća. Novost koja se uvodi ovim zakonom je da tvrtke koje provedu energetske preglede moraju napraviti akcijski plan provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i obvezu objave provedbe akcijskog plana u godišnjem izvješću o poslovanju. Ne očekuje se značajnije povećanje potreba poduzeća za stručnim kapacitetima zbog ove odredbe. Odredbe se odnose na energetske intenzivna poduzeća, koje imaju veliku potrošnju energije, a time i povezane troškove pa je izvjesno da kapaciteti koji se bave energetikom poduzeća već postoje. Osim toga, aktivnosti uvođenja sustavnog gospodarenja energijom i energetskih pregleda provode za to ovlaštene osobe, neovisne od poduzeća. Opskrbljivačima energijom u sustavu obveza ušteda energije uvodi se mogućnost dobrovoljnog plaćanja naknade za neostvarene uštede energije, kojom će opskrbljivači moći dio ili cijelu utvrđenu obvezu ušteda energije ispuniti na novoutvrđeni način kojim će imati i druge dodatne koristi. Opskrbljivačima, dodatna novo uvedena mogućnost, ne ograničava primjenu postojećih mogućnosti da sami provode dio mjera za povećanje energetske učinkovitosti ili kupovine ušteda energije na tržištu opskrbljivačima energijom. Utvrđena je nova jedinična cijena troška provođenja mjera za povećanje energetske učinkovitosti prema podacima o troškovima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za projekte povećanja energetske učinkovitosti, po kojoj opskrbljivači energijom plaćaju naknadu za neostvarene uštede energije. Jedinična naknada će biti značajno niža od postojeće jedinične naknade. Predviđa se da će dio opskrbljivača energijom dio svojih obveza ostvarivati dobrovoljnom uplatom u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koji će se na taj način financijski rasteretiti. Jedinična vrijednost naknade za prvu kalendarsku godinu primjene ovoga Zakona iznosi 0,0413 euro/kWh, a visina naknade za neostvarene uštede energije računat će se kao umnožak jedinične cijene naknade i visine neostvarenih ušteda energije. Posredno smanjenje naknada će utjecati i na sniženje cijene po kojoj se trguje uštedama energije na tržištu. Ipak, ne može se isključiti da zbog primjene zakona neki opskrbljivači energijom neće dio troškova prebaciti na krajnje kupce svojih proizvoda.	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	
	Na sve građane i poduzetnike u Republici Hrvatskoj će utjecati ovaj zakon jer je u interesu svih smanjenje potrošnje energije i zaštita klime. Očekuje se da će koristiti za građane biti veći nego za poduzetnike jer će se povećati mogućnost i opseg subvencioniranja projekata za poboljšanje energetske učinkovitosti. Poduzetnici će morati ulagati sredstva u projekte za povećanje energetske učinkovitosti i prilagoditi svoje poslovanje zbog obveza prilagodbe na energetske tranzicije, te je moguće da dio opskrbljivača energijom svoje obveze prebaci na krajnje korisnike svojih proizvoda.	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	Zakonom je predviđeno da se dio ušteda energije u postotku koji je određen u Integriranom energetsko-klimatskom planu ostvaruje kod energetski siromašnih kućanstava. Utjecaj zakona na socijalnu skrb može biti pozitivan ukoliko će stranke obveznice veći dio svojih obveza uštede energije ostvarivati dobrovoljnim uplatama u Fond, a prikupljena sredstva zajedno sa sredstvima prikupljenim prodajom emisijskih jedinica stakleničkih plinova bespovratnim sredstvima poticati ili subvencionirati projekti energetske obnove u energetski siromašnim kućanstvima. Utjecaj zakona na socijalnu skrb može biti pozitivan ukoliko se sufinanciraju projekti energetske obnove u energetski siromašnim kućanstvima iz financijskih sredstava koja obveznici u sustavu obveza uštede energije uplaćuju u Fond.	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:	
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području zaštite ljudskih prava.	

5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:	
	Zakonom je predviđeno da se pri izradi akcijskih planova energetske učinkovitosti primjenjuje načelo energetske učinkovitost na prvom mjestu, te da se pri izradi akcijskih planova energetske učinkovitosti županija i velikih gradova izradi procjena mogućnosti izrade centraliziranog nisko-temperaturnog grijanja na njihovom području, mogućnost upotrebe obnovljivih izvora energije i planova hlađenja. Prema dosadašnjem Zakonu o energetske učinkovitosti takva obveza nije postojala, te se očekuje potreba za stručnim kadrovima za obavljanje tih zadataka.	
5.6.	Izvor podataka:	
	Izvori podataka navedeni su u točki 3.4.	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	Savjetovanje: <i>e-savjetovanje je provedeno od 24. rujna 2025 do 23. listopada 2025.</i> Tijekom e-Savjetovanja na predmetni Nacrt prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona u Ministarstvo gospodarstva pristiglo je 94 komentara. Od navedenog broja primjedbi, usvojeno je 57, primljeno na znanje 4, djelomično prihvaćeno 9, a odbijeno 24.	
6.2.	Konzultacije: Nakon provedenog e-Savjetovanja, Nacrt prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona prosljeđen je na mišljenje: - Vladi Republike Hrvatske, Ured za zakonodavstvo - Ministarstvu vanjskih i europskih poslova - Ministarstvu financija - Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije - Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, - Ministarstvu zaštite okoliša i zelena tranzicije te - Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Od gore navedenih institucija, Ministarstvo gospodarstva dobilo je mišljenje od: - Ministarstva zaštite okoliša i zelena tranzicije - Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije - Povjerenika za informiranje. Sve pristigle primjedbe na Nacrt prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona su razmatrane, prihvaćene ili primljene na znanje.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Očekuje se usklađenje s EU zakonodavstvom u primjene propisa iz područja energetske učinkovitosti. Očekuje se više financijskih sredstava na raspolaganju Fondu za zaštitu okoliša za sufinanciranje projekata povećanja energetske učinkovitosti. Očekuje se dobra prihvaćenost novo uvedene mogućnosti za ispunjenje obveze ušteda energije.	Negativni učinci: Općenito se očekuje potreba za kvalitetnim kadrovima koji će pripremati i provoditi projekte iz područja energetske učinkovitosti i kod poduzetnika i kod tijela područne samouprave i velikih gradova. Moguće je da će se financijski opteretiti kupci energenata iako se ne očekuje znatan utjecaj zbog provođenja zakona na njih. Moguće je da će pojedini subjekti isključivo novo uvedenu mogućnost koristiti za ispunjenje obveze ušteda energije, a da sami druge mjere za povećanje energetske učinkovitosti neće provoditi.

	Očekuje se prihvaćanje obveze uvođenja sustava za gospodarenje energijom ili provedbe energetske pregleda za „energetski intenzivna poduzeća“ umjesto za velika poduzeća kao do sada. Očekuje se manji financijski napor opskrbljivača energijom u pogledu ispunjavanja obveza koje proizlaze iz ovoga zakona.	
7.2.	Zaključak o učincima koji će proistći iz provedbe: Očekuju se pretežito pozitivni učinci zakona na opskrbljivače energijom, energetski intenzivna poduzeća i građanstvo. Očekuje se da će poduzeća koja provedu energetske pregled, pretežito pozitivno prihvatiti obvezu izrade akcijskog plana provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te obvezu objave istoga u godišnjem izvješću o poslovanju poduzeća. U energetski intenzivnim poduzećima ne očekuje se značajno povećanje potreba za stručnim kapacitetima jer oni već postoje.	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu:	
	Nema priloga	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	Potpis: MINISTAR Ante Šušnjarić Datum: 28. studenog 2025.	

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom e-savjetovanju s javnošću za Nacrt prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo gospodarstva
Svrha dokumenta	Očitovanje Ministarstva na pristigle komentare na prijedlog Zakona o energetske učinkovitosti s e-savjetovanja.
Datum dokumenta	29. listopada 2025.
Verzija dokumenta	prva
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo gospodarstva
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Nije bilo predstavnika zainteresirane javnosti bili uključenih u postupak izrade i nije bilo stručne radne skupine za izradu nacrt Zakona.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt zakona je bio objavljen na internetskim stranicama od 25. rujna 2025. do 24. listopada 2025. godine.

Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Predstavnici zainteresirane javnosti koji su dostavili svoja očitovanja su: Termoplind.d., GRADSKA PLINARA ZAGREB-OPSKRBA d.o.o., HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti, MEĐIMURSKA ENERGETSKA AGENCIJA d.o.o., HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA, HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D., GRAD ZAGREB, HEP-OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA D.O.O., HEP-TOPLINARSTVO D.O.O., OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE HRVATSKE GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE, PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O. ZA UVOZ, OPSKRBU I TRGOVINU PLINOM, E.ON ENERGIJA D.O.O. ZA OPSKRBU ENERGIJOM, te osobe NENAD ŠVARC, MIRO OPAČAK, DAMIR MILETIĆ, TEA SMODLAKA i LEO PRELEC.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Ukupno su dostavljene 92. primjedbe na nacrt Zakona. Odgovore Ministarstva gospodarstva možete vidjeti u posebnoj dokumentu u kome je načinjena i predmetna analiza.
Troškovi provedenog savjetovanja	Nije bilo troškova prilikom provedbe savjetovanja.

Izješće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga Zakona o energetskej ućinkovitosti

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	NENAD ŠVARC	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UĆINKOVITOSTI	U prvom dijelu Nacrta prijedloga zakona navodi se energetska ućinkovitost i uštede u potrošnji elektrićne i toplinske energije, plina i vode, dok se u drugom dijelu navodi samo elektrićna energija i plin. Potrebno je dopuniti drugi dio nacrta ovog zakona s dodavanjem potrošnje i gubitka kako toplinske energije tako i vode radi cjelovitosti područja energetske ušteda. Drugi dio teksta zakona poziva se samo na elektrićnu energiju i plin. S obzirom na velićinu i znaćajke potrošnje toplinske energije za potrebe grijanja i hlađenja, Niskotemperaturni centralizirani toplinski sustavi su jamac ostvarenja energetske ušteda). Poglavlje „VII. Energetska ućinkovitost u transportu, prijenosu i distribucije energije“ treba proširiti shodno područjima energetske djelatnosti (prijedlog): „VII Energetska ućinkovitost u proizvodnji, transportu, prijenosu, distribuciji i skladištenju energije te potrošnji vode“. (Nedostaje „boldirano“ u naslovu i tekstu). Dijelove odredbi Direktive (EU)2023/1791 trebati će pored ovog zakona i navedenih „energetske“ zakona (ZOTEE,ZOIE i VUK, ZOTTE, Zakon o energetskej ućinkovitosti u zgradarstvu) treba prenijeti i u „Zakon o javnoj nabavi“, propisati ovim zakonom (stranica 2). U uvodnom dijelu (str.3.) ispraviti navod da „uštede energije ostvaruju opskrbljivaći energijom“ s obzirom da su opskrbljivaći odgovorni za izvršenje obveza ušteda energije ostvaruju se kod krajnjih kupaca. Nije dovoljno jasno objašnjeno „smanjenje troškova tvrtkama pri provođenju mjera za poboljšanje energetske ućinkovitosti“ odnosno navedeno „smanjenje financijskog opterećenja poduzeća“ s obzirom da je jasno napisano da se prikupljena sredstva preko Fonda za zaštitu okoliša „moraju ulagati u	Djelomićno prihvaćen	Slažemo se da je toplinska energija iz CTS-a izrazito bitna, ali to se područje regulira kroz Zakon o tržištu toplinske energije te se neće ponavljati u ovome Zakonu. Stoga prijedlog da se toplinska energija integrira u drugi dio Zakona ne prihvaća. Također, drugi dio Zakona, na kojega se komentar odnosi, vezan je uz transpoziciju Direktive o energetskej ućinkovitosti, koja se fokusira upravo na elektrićnu energiju i plin. Prijedlog da se u naslov poglavlja VII. doda proizvodnja i skladištenje se prihvaća dok se prijedlog da se doda voda ne prihvaća, jer u poglavlju nema rijeći o potrošnji vode. Prijenos odredbi Direktive u druge zakone je primljen na znanje te će se to ostvariti upravo kroz te zakone, bez propisivanja obveze izmjene drugih zakona ovime Zakonom, koje nije dozvoljeno. Predložena korekcija na str.3 je prihvaćena. Smanjenje financijskog opterećenja tvrtkama je dodatno obrazloženo. Ne prihvaća se prijedlog da se sredstva temeljem naplaćenih naknada za neostvarene uštede vraćaju u regulirane djelatnosti. Cilj je osigurati sredstva za provedbu mjera u kućanstvima, pogovo ugroženima, jer Hrvatska ima obvezu dio svog cilja ostvariti upravo u ovom segmentu potrošnje. Regulirane djelatnosti za svoje investicijske projekte mogu i trebaju koristiti druge izvore financiranja, uključujući tarife. Prihvaća se potreba boljeg objašnjenja uloge davatelja kredita. Cilj je privući privatne izvore financiranja (banke) i sredstva kombinirati sa javnim sredstvima, kako bi se osigurao veći obuhvat provedbe mjera energetske ućinkovitosti. Uvođenje okvira za reguliranje obeštećenja operatora-distributera topline radi

energetsku učinkovitost kućanstava“. Ako se mora „pomagati svim kućanstvima u energetske tranziciji“ jasno je da će tada financijski teret podnijeti poduzetništvo, tj. tvrtke.

Konceptijski bi financijska sredstva temeljem naplaćenih naknada za neostvarene uštede trebala vratiti u regulirane temeljne djelatnosti energetskih sektora za podizanje energetske učinkovitosti odnosno smanjenje gubitaka energije i jačanje infrastrukturnih sustava (električna energija, toplinarstvo, plin, voda).

Potrebno je pojasniti kako se zakonom potiče „povećanje ulaganja u energetsku učinkovitost davatelja kredita“. Zakonom bi trebalo dati okvir za reguliranje obeštećenja operatora-distributera topline radi neizvršenja obnove ovojnice zgrada kod krajnjih kupaca. Posljedično su povećani gubici u centraliziranim toplinskim sustavima radi povećane temperature polaza, pri uvjetima propisane kvalitete opskrbe toplinskom energijom.

Neizvršenje obveza pojedinih kupaca može izazvati velike energetske gubitke u centraliziranom sustavu.

Umjesto izraza „snaga instalirane tehnologije“ predložimo koristiti izraz „prikjučna snaga“. Operatori izdaju suglasnosti s priključnim snagama (el. energija, plin, toplina), odnosno ostvarenje iste se nadzire od strane operatora. Instalirana snaga je u pravilu znatno veća od priključne snage i druge su mjerne jedinice.

Činjenica je da se dio električne energije za potrebe operatora prijenosne mreže (u rasklopištima elektrana i pomoćnim postrojenjima/prostorima operatora) nabavlja od opskrbljivača (HEP-Opisrbe d.o.o.) preko OMM proizvođača (HEP-Proizvodnja d.o.o.). Ulaze li predmetne količine u obveze energetskih ušteda opskrbljivača, odnosno može li se za predmetne količine umanjiti obveza opskrbljivača (dio količina s OMM koja su na sučelju mreža/proizvođač)? Mogu li operatori mreže prodavati ili darovati svom opskrbljivaču energije ostvarene energetske uštede? Na više mjesta u tekstu zakona

neizvršenja obnove ovojnice zgrada kod krajnjih kupaca se ne prihvaća. Obveze vezane uz obnove zgrada, osim zgrada javnih tijela, su predmet Zakona o energetskoj učinkovitosti u zgradarstvu.

Ne prihvaća se prijedlog korištenja termina 'priključna snaga' na odgovarajućim mjestima u Zakonu, jer se komentari odnose na obvezu podatkovnih cenatara, a Direktiva izričito obvezu veću uz instaliranu snagu IT opreme, a ne priključnu snagu cijelog objekta.

Sva moguća izuzeća iz osnovice za definiranje obveze opskrbljivača su navedena u ovom prijedlogu Zakona, a primjenjuju se i po postojećem Zakonu o energetskoj učinkovitosti.

Ističemo da se u osnovicu uvijek uzima energija isporučena krajnjim kupcima za njihovu potrošnju.

Operatori mreže ne mogu prenositi uštede na stranke obveznice, jer se te uštede ubrajaju u alternativne mjere politike. Termini 'upravljanje potražnjom' se koristi u kontekstu 'demand management/response' te je uvriježen pojam. 'Potrošnja' i 'potražnja' nisu sinonimi.

Pojmovnik je dopunjen prema komentarima danima na članak 10.

Prihvaćen je prijedlog dostave podataka do 15. umjesto do 1. u mjesecu.

			korištena su dva slična izraza „upravljanje potražnje“ ili „smanjenje potražnje.“ Predlažemo jedan, jedinstven izraz „upravljanje potrošnjom“ odnosno „smanjenje potrošnje“. U pojmovniku nedostaje pojašnjenje za nekoliko izraza koji se koriste u tekstu Nacrta Prijedloga zakona, npr.: ciljana trajektorija, energetska intenzivno poduzeće, jedinstvena kontrolna točka, medijana ekvivalentnog dohotka, ne-energetska potrošnja, prosječni faktor poluge, tipologija stambenih objekata. Predlažemo dopuniti pojmovnik s gore navedenim izrazima koji se koriste kroz tekst ovog zakona. Dostavljanje verificiranih, obračunskih podataka od strane operatora i distributera energije, prema korisnicima mreže „prvog u mjesecu za prošli mjesec“ u pravilu nije provedivo, usuglasiti novi rok za dostavu mjesečnih podatka, do 15. u mjesecu za protekli mjesec, verificirani obračunski podaci.		
2	Termoplin dioničko društvo	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI	Iz novog nacrta Zakona koji je trenutno u eSavjetovanju nisu vidljive izmjene ili promjene segmenta kumulativnih ušteda (izračun kumulativnih ušteda). Prema trenutno važećem Zakonu kumulativne uštede generiraju se EKSPONENCIJALNIM RASTOM koji je NEOSTVARIV unutar redovnog poslovanja. Opskrba plinom u obvezi javne usluge kao dominantna u ukupnoj potrošnji RH nije izuzeta iz baze za izračun energetske uštede. Opskrba u obvezi javne usluge (kućanstvo) obavlja se kao regulirana djelatnost temeljem provedenog natječaja kojim je upravljao regulator – HERA, i u tom trenutku nije bila poznata zakonska obveza penalizacije neostvarenih kumulativnih ušteda. Opskrbljivači su registrirani za obavljanje djelatnosti opskrbe plinom, i nemaju mjere koje bi mogli provoditi da ostvare potrebnu energetska učinkovitost. Opskrbljivači nisu tehnički, niti stručno opremljeni, a niti registrirani za obavljanje građevinskih radova na vanjskoj ovojnici, izgradnju električnih	Primljeno na znanje	Komentar je primljen na znanje, ali u njemu nisu navedene konkretni prijedlozi za izmjene i dopune prijedloga Zakona. Obveza ostvarivanja kumulativnih ušteda je na snazi od 2021. godine kada su stranke obveznice dobile iskazanu tu obvezu u rješenjima, Obveza je utvrđena primjenom iste metodologije koja se primjenjuje za određivanje nacionalnog cilja u skladu s Direktivom o energetskej učinkovitosti. Tvrdnja o eksponencijalnom godišnjem rastu obveze ne stoji - obveza kumulativnih ušteda je definirana za cijelo razdoblje 2021-2030 te ne postoji godišnja obveza kumulativne uštede. Kumulativni efekt uštede se ostvaruje primjenom mjera s duljim životnim vijekom. Nadalje, tvrdnja da se očekuje da stranke obveznice izvode radove na ovojnici je neutemeljena. Stranke obveznice trebaju potaknuti krajnje kupce na primjenu mjera energetske učinkovitosti te nigdje nije zakonski propisano niti se to očekuje u provedbi, da stranke obveznice provode radove za

punionica, implementaciju sustava solarnih panela, zamjenu rasvjetnih tijela, provođenje istraživanja geotermalnih izvora i sl.

Čl. 1. Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanje neregistrirane djelatnosti (NN br. 61/11, 66/19) ZABRANJENO je obavljanje NEREGISTRIRANE DJELATNOSTI. Pod neregistriranom djelatnošću smatra se kada pravna osoba obavlja djelatnost koja nije upisana u sudski registar, a prekršaj iz čl. 5. istog Zakona sankcionira se određenom novčanom kaznom.

Prirodni plin je dominantan energent na području kontinentalne Hrvatske, u čiju su infrastrukturu uložena značajna financijska sredstva, a ulaganja i kapaciteti (magistralni plinovod Plinacra d.o.o., RH energetske čvorište, LNG terminal) povećavaju se na nacionalnoj razini.

Dosadašnji koncept Zakona o energetske učinkovitosti nije doprinio smanjenoj potrošnji plina. Usprkos činjenici da je određen broj krajnjih korisnika zamijenio stare bojlere i uveo kondenzacijske, da su izvršena ulaganja u vanjsku ovojnicu i vanjsku stolariju, interes za potrošnjom plina i priključenjem na distribucijski sustav se ne smanjuje. Dizalice topline na području SZ Hrvatske, posebice kod novo izgrađenih stambenih objekata, pokazuju neproduktivnost obzirom da samostalno ne mogu osigurati potrebnu energiju, već se njihova funkcionalnost posebno u vršnom razdoblju i dalje nadopunjuje plinom.

Povijesni podaci potvrđuju kako potrošnja plina i broj korisnika rastu usprkos mjerama energetske učinkovitosti u proteklih nekoliko godina, a prirodni plin prepoznat je kao dostupan energent obzirom na razgranatu plinsku mrežu i subvencioniranu cijenu.

Zeleni izvori energije u kvartalima vršne potrošnje energije (Q1, Q4) nisu dovoljni. Jedina realna, tehnički i ekonomski ostvariva opcija je stvaranje energetskog MIX-a na način da se infrastruktura plinske mreže koristi za miješanje plina sa drugim

koje nisu ovlaštene odnosno registrirane. Stranke obveznice trebaju razviti nove poslovne modele da potaknu krajnje kupce na akciju, što je i cilj EU Direktive, a zakonski okvir omogućuje da uštede i kupe od trećih strana.

		zelenim energentima, da se smanji udio fosilnih goriva, ali istovremeno da plin bude dostupan kada zeleni izvori energije ne mogu pratiti potražnju, Da bi se prirodni plin zamijenio zelenim energentima, motiviranost za promjenom mora biti na strani KRAJNJEG KORISNIKA što je kontradiktorno činjenici da je OBVEZNIK ovog Zakona OPSKRBLJIVAC PLINOM. Problem kumulativnih ušteda problem je svih opskrbljivača u RH, a ukoliko se ostvare procjene do 2030. godine doći će do značajnih promjena na energetskej sceni.	
--	--	---	--

3	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI	Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. predlaže slovenski model ostvarenja ciljeva energetske učinkovitosti koji predviđa da se sredstva za provedbu plana i poboljšanja energetske učinkovitosti osiguraju od novog doprinosa koji bi se uveo pod nazivom doprinos za korištenje energije za povećanje energetske učinkovitosti. Doprinos za energetske učinkovitost plaćao bi krajnji potrošač električne energije i prirodnog plina opskrbljivaču. Model predviđa da opskrbljivači energije naplaćuju naknadu krajnjim kupcima, a prikupljena sredstva uplaćuju Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Time se uklanja izravni financijski teret s opskrbljivača, uz zadržavanje ciljeva energetske učinkovitosti i povećanje transparentnosti prema korisnicima. Model omogućuje stabilan i predvidiv izvor financiranja mjera, uklanja financijski teret s opskrbljivača, te povećava transparentnost jer se naknada jasno iskazuje na računu kupca. Vlada može uredbom fleksibilno odrediti visinu naknade po energentu, uz povoljniji tretman za plin. Primjenom ovakvog modela naplate naknade za energetske učinkovitost prosječni krajnji kupac iz kategorije kućanstva s godišnjom potrošnjom 10 MWh s prosječnom realiziranom cijenom energetske uštede od 10 EUR/MWh platio bi više ukupni račun za cca 100 eura u godinu dana (8 EUR/mjesec). Vjerujemo da bi ovaj iznos bio i manji za krajnjeg kupca kada bi se prilikom izračuna koristila prosječno uplaćena godišnja sredstava na račun Fonda za energetske učinkovitost u dosadašnjem periodu. Smatramo da bi uvođenjem naknade za energetske učinkovitost, regulator stavio sve opskrbljivače, obveznike postizanja energetske uštede u ravnopravan položaj što trenutni Zakon o energetskoj učinkovitosti ne osigurava.	Nije prihvaćen	Nije prihvatljivo uvođenje nove naknade za krajnje kupce. Slovenija navedenu naknadu ima dugi niz godina, ali ističeno da Slovenija isto tako ima i sustav obveza za opskrbljivače. Opskrbljivači u Sloveniji također moraju ostvarivati uštede.
4	MIRO OPAČAK	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI	Prijedlog:	Nije prihvaćen	Zakon prepoznaje potrebu pomoći najugorženijom skupinama građana. Stoga se i definira pojam 'energetskog

Predlažem da se u Nacrt prijedloga Zakona o energetskej učinkovitosti uključe posebne mjere koje osiguravaju subvencije i financijsku podršku osobama s invaliditetom za:

1. Energetsku obnovu stambenih jedinica i zgrada – uključujući prilagodbu prostora za pristup i kretanje osoba s invaliditetom (rampama, liftovima, pristupačnim ulazima, signalizacijom).

2. Kupnju i instalaciju energetskih uređaja prilagođenih invaliditetu – npr. pametni termostati, jednostavniji sustavi upravljanja uređajima, uređaji koji smanjuju fizički napor.

3. Ugradnju mjera energetske učinkovitosti u socijalno stanovanje gdje žive osobe s invaliditetom, uz prioritet pri dodjeli sredstava.

□

Obrazloženje:

Osobe s invaliditetom često nemaju dovoljno financijskih sredstava za provedbu mjera energetske učinkovitosti i prilagodbu objekata svojim potrebama. Subvencioniranje troškova omogućilo bi:

- smanjenje energetskih troškova i povećanje energetske sigurnosti,
- prilagođavanje životnog prostora invaliditetu, čime se povećava kvaliteta života,
- inkluziju i jednak pristup energetskim mjerama, u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom i nacionalnim politikama socijalne zaštite.

□

Zaključak:

siromaštva'. No Zakonom se ne mogu propisivati vrlo specifične mjere, jer bi takav pristup onda trebao biti za sve - mjere kao što ste predložili svakako će biti sastavni dio planova i mjera politike koje ovaj Zakon predviđa. Dakle podržavamo prijedlog mjera, ali Zakon nije mjesto u kojemu se one definiraju. Dokumenti u kojima će takve mjere biti propisane su Nacionalni energetske i klimatski plan, Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti, Program suzbijanja energetskog siromaštva, Nacionalni program obnove zgrada.

			Predlaže se da Zakon o energetske učinkovitosti prepozna osobe s invaliditetom kao prioritetnu skupinu za dodjelu subvencija i financijske potpore, te da se subvencije odnose i na prilagodbu prostora i energetske uređaje potrebne za njihov svakodnevni život.		
5	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Uz II. Ocjena stanja i osnovna pitanja U odjeljku II: na stranici 4. navedeno je kako će Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sredstva prikupljena od opskrbljivača energijom, morati ulagati u energetske učinkovitost kućanstava. Predlažemo proširiti ulaganja i u energetske učinkovitost obrta, kao najmanjih gospodarskih subjekata, koji teško mogu samostalno pronaći sredstva za investicije u energetske učinkovitost kako bi ih se potaklo na ulaganja i time lakše ostvarili zacrtani energetske ciljevi.	Nije prihvaćen	Ulaganja u kućanstva su upravo ovako utvrđena, jer Direktiva o energetske učinkovitosti propisuje državama članicama da dio svog cilja ostvari kod kućanstava, i to kod onih najugroženijih, tj. onih u riziku od energetske siromaštva. Obrtnicima će biti na raspolaganju druga sredstva, što će se definirati kroz planske dokumente utvrđene ovim Zakonom.

6	NENAD ŠVARC	I. OSNOVNE ODREDBE, Članak 6.	Predlaže se izmjena stavka 2. točke 1. tako da glasi: „(2) Pri utvrđivanju ciljeva iz stavka 1. ovoga članka u obzir se uzima: 1. cilj Unije za krajnju potrošnju energije 2030. od najviše 763 Mten te za potrošnju primarne energije 2030. od najviše 992,5 Mten 2. obveze i mjere predviđene člancima 16., 19., 29., 30., 41. i 44. ovoga Zakona 3. mjere za promicanje energetske učinkovitosti predviđene u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona 4. relevantne čimbenike koji utječu na mogućnosti poboljšanja energetske učinkovitosti, kako slijedi: a) rane aktivnosti u području energetske učinkovitosti poduzete prije 1. siječnja 2021. godine, a koje imaju učinke u razdoblju iz stavka 1. ovoga članka b) ravnopravnu raspodjelu nastojanja u cijeloj Uniji c) energetski intenzitet gospodarstva i d) preostali troškovno učinkovit potencijal za uštedu energije 5. nacionalne okolnosti koje utječu na potrošnju energije, a posebno: a) razvoj i predviđanja u vezi s BDP-om i demografijom b) promjene u uvozu i izvozu energije, promjene u strukturi izvora energije i uvođenje novih održivih goriva c) razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljika d) dekarbonizaciju energetski intenzivnih industrija e) razinu ambicije u nacionalnim planovima za dekarbonizaciju ili klimatsku neutralnost f) gospodarski potencijal za uštedu energije i g) trenutačne klimatske uvjete i predviđanja u vezi s klimatskim promjenama.“	Nije prihvaćen	Mjerna jedinica je promijenjen iz Mtoe u Mten,
7	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	I. OSNOVNE ODREDBE, Članak 6.	Predlaže se izmjena stavka 5. tako da glasi: „(5) Ministarstvo nadležno za energetiku (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) je dužno pratiti ostvarenje nacionalnih ciljeva i o tome izvještavati u godišnjem izvješću o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.“	Prihvaćen	Stavak 5. je korigiran, tako da se poziva na izvješće iz članka 13. Zakona.

8	MEDIMURSKA ENERGETSKA AGENCIJA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA PROMICANJE I UNAPREĐENJE POSLOVA VEZANIH UZ OBNOVLJIVE IZVORE ENERGIJE I ENERGETSKU UČINKOVITOST U MEDIMURSKOJ ŽUPANIJI	I. OSNOVNE ODREDBE, Članak 7.	Međimurska energetska agencija d.o.o. uključena je u provedbu projekta Regio1st , sufinanciranog iz programa LIFE. Cilj projekta je podizanje svijesti o načelu „Energetska učinkovitost na prvom mjestu“ (EE1st) među regionalnim vlastima/samoupravama i njihovim agencijama, kao i podršku u uključivanju tog načela u odluke vezane uz energetske planiranje. Jedna od projektnih aktivnosti je uspostava Regio1st planskog okvira (Regio1st planning framework), u sklopu kojeg su izrađeni praktični alati, predlošci i smjernice za svaki korak planiranja – od uključivanja dionika do provedbe i praćenja rezultata. Između ostalog, izrađen je Alat za analizu troškova i koristi (CBA) koji može pomoći obveznicima planiranja kod procjene troškova, učinkovitosti i do određene mjere koristi (npr. uštede troškova energije) različitih energetskih rješenja za njihovu regiju. Ovaj alat može omogućiti obveznicima planiranja usporedbu različitih energetskih opcija i identificiranje onih koje pružaju najveće neto koristi za regiju. Također, dostupan je i alat za društvenu analizu troškova i koristi (social cost-benefit analysis), koji u obzir uzima i društvene čimbenike. Predlažemo da se u okviru nacрта prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti, odnosno u predloženu metodologiju za analizu troškova i koristi uključi i društveni aspekt, koji u obzir uzima i društvene čimbenike. Više detalja o gore navedenim alatima, kao i primjeri ispunjavanja (društvenih) analiza troškova i koristi dostupno je na stranici Regio1st planskog okvira: https://regio1st-planning-framework.fedarene.org/tools .	Prihvaćen	Analiza troškova i koristi svakako mora uključiti šire društve koristi, To se sada izrijeком dodano u stavku 4. članka 7, a detaljnije će se utvrditi kroz pravilnik.
9	NENAD ŠVARC	I. OSNOVNE ODREDBE, Definicije pojmova	Predlaže se izmjena stavka 1. točke 9. tako da glasi: „9. energetske siromaštvo – znači da kućanstvo nema pristup osnovnim energetskim uslugama, pri čemu se takvim uslugama osiguravaju osnovne razine i pristojan životni i zdravstveni standard, uključujući odgovarajuće grijanje, toplu vodu, hlađenje, rasvjetu i	Djelomično prihvaćen	Izmjene točke 9. su prihvaćene (korištenje 'kućanstvo' umjesto 'dom') Izmjene točke 12. se ne prihvaćaju, jer nisu jasne. Izmjene točke 15. se djelomično prihvaćaju - ostaje kogeracija koja se definira sada kao proces, a ne kao

energiju za napajanje kućanskih uređaja, u relevantnom nacionalnom kontekstu, postojećim nacionalnim socijalnim politikama i ostalim relevantnim nacionalnim politikama, što je uzrokovano kombinacijom čimbenika, uključujući barem cjenovnu nepristupačnost, nedovoljan raspoloživ dohodak, visoke izdatke za energiju, loša energetska svojstva zgrada i lošu energetska učinkovitost kućanstava“

Predlaže se dopuna stavka 1. točke 12. tako da glasi:

„12. gospodarenje energijom – sve radnje planirane potrošnje energije kontinuiranog praćenja i analize potrošnje energije i vode koje obuhvaćaju utvrđivanje promjena u trendovima potrošnje energije i vode, određivanje ciljeva za uštedu energije i vode, uspoređivanje ostvarene potrošnje s predviđenom potrošnjom te prijedloge i provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti na toj osnovi“

Predlaže se izmjena stavka 1. točke 15. tako da glasi:

„15. kogeneracijsko potrojenje – proizvodno postrojenje za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u spojnem procesu“

Predlaže se izmjena stavka 1. točke 17. tako da glasi:

„17. krajnji kupac – fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu uporabu, odnosno vlastitu potrošnju, samostalno ili putem posrednika, sukladno zakonima koji uređuju tržišta energije“

Predlaže se dopuna stavka 1. točke 18. tako da glasi:

„18. krajnja potrošnja energije – znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, uključujući potrošnju energije u međunarodnom zračnom prometu, kućanstva, javne i privatne usluge, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i drugi sektori krajnje potrošnje, isključujući potrošnju energije u međunarodnim pomorskim spremnicima, energiju iz okoliša i isporuke sektoru pretvorbe i energetske sektoru uključujući isporuku energije za ne-energetsko korištenje te gubitke zbog prijenosa odnosno transporta i distribucije kako su definirani u Prilogu A Uredbi (EZ) 1099/2008 i gubitke

postrojenje,

Izmjene točke 17. se ne prihvaćaju - predloženo je brisanje riječi 'krajnju' u izrazu 'za vlastitu krajnju uporabu', ali smatramo da treba ostati. kako bi bilo nedvojbeno jasno o čemu se radi.

Izmjene točke 18. se ne prihvaćaju, ne prate se navedenom uredbom.

Izmjene točke 25.tj.njezino pomicanje na br.6 se prihvaća

Dodavanje nove točke 25 se prihvaća.

Izmjene točke 30.tj.korištenje pojma 'operatOr', a ne 'operatEr' se prihvaća.

Izmjene točke 49. se ne prihvaćaju, jer je definicija usklađena s propisima iz područja energetske učinkovitosti u zgradarstvu te usklađena s nadležnim Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Dodavanje nove definicije br.46 se ne prihvaća, jer će se troškovna učinkovitost, tamo gdje je potrebno, pobliže definirati podzakonskim aktima ili uputama.

Dodavanje nove definicije br.48 se ne prihvaća, jer se primjenjuje definicija iz Zakona o energiji.

Dodavanje nove definicije br.49 se ne prihvaća, jer se primjenjuje definicija iz Zakona o tržištu toplinske energije.

skladištenja energije“
 Predlaže se točku 25.
 „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ stavka 1. staviti pod redni broj 6. stavka 1.
 Predlaže se u stavak 1. dodati novu točku 25., tako da glasi:
 „25. ne-energetska potrošnja energije uključuje goriva koja se koriste kao sirovine i ne troše se kao gorivo niti se pretvaraju u drugo gorivo“
 Predlaže se izmjena stavka 1. točke 30. tako da glasi:
 „30. operator podatkovnog centra – kako je definirano u članku 2. točki 7. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/1364.“
 Objašnjenje: „operator“ je u pravilu fizička osoba koja radi operativne poslove (smjenske) kod operatora koji je pravna osoba-subjekt.
 Predlaže se izmjena stavka 1. točke 49. tako da glasi:
 „49. ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade – ukupna korisna površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih kondicioniranih uvjeta“

 Predlaže se u stavak 1. dodati novu točku 46. tako da glasi:
 „46. troškovna učinkovitost – razmjernost troškova mjerena u odnosu na potencijalnu uštedu energije.“

 Predlaže se u stavak 1. dodati novu točku 48. tako da glasi:
 „48. ugroženi kupac – kupac energije iz kategorije kućanstvo koji zbog svog socijalnog položaja i/ili zdravstvenog stanja ima pravo na isporuku energije prema posebnim uvjetima.“

 Objašnjenje: Predlaže se definicija ugroženog kupca sukladno članku 3. točki 34. Zakona o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15, 68/18).

 Predlaže se u stavak 1. dodati novu točku 49. tako da glasi:
 „49. učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje – učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja, odnosno sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja, odnosno centralni toplinski sustav i zatvoreni toplinski sustav koji koristi energiju iz obnovljivih izvora, otpadnu toplinu, toplinu dobivenu kogeneracijom, visokoučinkovitom kogeneracijom ili kombinacijom

			takve energije i topline sukladno članku 4. stavku 6. Zakona o tržištu toplinske energije“		
10	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	I. OSNOVNE ODREDBE, Članak 10.	Uz članak 10. stavak 1. točka 20. Podržavamo način definiranja malih i srednjih poduzeća sukladno odredbama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, 63/07, 53/12, 56/13, 121/16). Dodatno ukazujemo kako su navedenim Zakonom u članku 2. stavak 2. subjekti malog gospodarstva definirani kao fizičke i pravne osobe koje samostalno i trajno obavljaju dopuštene djelatnosti radi ostvarivanja dobiti odnosno dohotka na tržištu, što uz pravne osobe (trgovačka društva) uključuje i obrte odnosno obrtnike koji su fizičke osobe. Stoga predlažemo kroz Zakon o energetske učinkovitosti ujednačiti terminologiju, jer se u dijelu predloženih odredbi navodi samo pojam „poduzeća“, dok se u drugima uz „poduzeća“ navodi i ističe i pojam „obrta“, što sve može utjecati na kasnije različito tumačenje a time i različiti opseg prava, odnosno moguću diskriminaciju obrta u pogledu opsega njihovih prava.	Primljeno na znanje	Ovakva definicija malih i srednjih poduzeća, koja se poziva na Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva upravo je i imala za cilj da se pod pojmom 'mala i srednja poduzeća' u smislu Zakona o energetske učinkovitosti smatraju svi oblici malih gospodarstva. Ovakvom definicijom, MSP u smislu Zakona o Energetskoj učinkovitosti, obuhvaćaju i trgovačka društva i obrte. Dodano u tekstu gdje god su mala i srednja poduzeća da su i obrti.
11	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	I. OSNOVNE ODREDBE, Članak 10.	Uz članak 10. stavak 1. točka 33. Ovom je točkom dana definicija „opskrbljivača“ na način da se definiraju pojmom „energetskog subjekta“ za koji nije propisana definicija. Predlažemo definiciju „opskrbljivača“ detaljnije urediti kako bi se postigla veća jasnoća. Osobito u pogledu toga da li se svaki obrt koji koristi obnovljive izvore energije, npr. solarne panele i predaje viškove proizvedene električne energije, smatra opskrbljivačem, obzirom je u definiciji navedeno da je opskrbljivač subjekt koji prodaje energiju kupcu energije. Molimo pojašnjenje.	Primljeno na znanje	Definicija je uvedena zbog poglavlja V. odnosno opskrbljivača koji su dužni ostvarivati uštede kod svojih krajnjih kupaca. Upravo je u definiciji istaknuto da se radi o prodaji energiji krajnjim kupcima, tako da situacija koju opisujete, da obrt koji predaje el.energiju iz FN u mrežu, nikako ne ulazi u ovu definiciju. Zato je važno da piše da je to energetski subjekt jer oni dobijaju dozvolu za svoj rad od HERA-e i zato je važno da piše da je prema zakonima koji uređuju tržišta energije.

12	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D.	I. OSNOVNE ODREDBE, Članak 10.	Čl.10. st.1.t.3.: uskladiti definiciju u nacrtu Zakona s relevantnom Direktivom (EU) 2023/1791 na način da stavak glasi: „distributer energije” znači fizička ili pravna osoba, uključujući operatora distribucijskog sustava, koja je odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima”.	Djelomično prihvaćen	Ovaj zakon ne daje samo odbveze ODS, nego i drugim distributerima energije, stoga postoji generalna definicija distributera energije ali i specifična definicija ODS. Ova definicija distributera je sada dorađena da uključuje oboje kako bi bilo jasnije.
13	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	II. PLANOVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI, Članak 12.	Uz članak 12. stavak 2. točka 5. Ovom se odredbom uređuje obvezni sadržaj Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti te je propisani kako mora zadržavati programe potpore poduzećima. Predlažemo odredbu dopuniti na način da se uz poduzeća navedu i obrti, kako bi se izbjegla potreba naknadnih tumačenja, a naročito kako ne bi došlo do propisivanja različitog statusa obrta u odnosu na trgovačka društva u pogledu mogućnosti korištenja potpora za provedbu mjera energetske učinkovitosti.	Prihvaćen	U točki 5. stavka 2.su dodani obrti.
14	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	II. PLANOVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI, Članak 13.	Predlaže se izmjena stavka 2. točke 5. tako da glasi: „5. informacije o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u skladu s člancima 7., 8. i 9. stavka (2) ovoga Zakona.”	Prihvaćen	Dodan je poziv na članak 9. ovoga Zakona.
15	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	II. PLANOVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI, Članak 14.	Uz članak 14. Predlažemo zakonski propisati kako i planovi energetske učinkovitosti na razinama županija i velikih gradova mogu sadržavati programe mjera potpore gospodarstvu (obrtima i trgovačkim društvima). Sadašnjim prijedlogom to nije uvršteno u obvezni sadržaj županijskih i gradskih planova, no smatramo potrebnim predvidjeti mogućnost da se i s ove razine može odobravati potpore za provedbu mjera energetske učinkovitosti. Dakle kao mogućnost, koja nije propisana kao zakonska obveza.	Prihvaćen	Dodan je novi stavak 13 koji propisuje da akcijski plan velikih gradova i županija može sadržavati i politike za poticanje poboljšanja energetske učinkovitosti u poduzećima i obrtima koji djeluju na njihovom području, u skladu sa člankom 37. ovoga Zakona. Radi se o mogućnosti, ali ne i obvezi da se te mjere propišu na ovoj razini.

16	HEP- TOPLINARSTVO D.O.O. ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU TOPLINSKE ENERGIJE	II. PLANOVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI, Članak 14.	Predlaže se dopuna stavka 12. podstavka i) tako da glasi: „i) procijeniti kako financirati provedbu politika i mjera te utvrditi financijske mehanizme kojima se potrošačima omogućuje prelazak na grijanje i hlađenje s pomoću energije iz obnovljivih izvora i učinkovitih sustava centraliziranog grijanja i hlađenja.“	Prihvaćen	Na kraj točke je dodano 'i učinkovitih sustava centraliziranog grijanja i hlađenja'.
----	---	---	---	-----------	--

17	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 16.	Predlažemo u stavku 8. napisati puni naziv za ISGE tako da stavak glasi: „(8) Pojedinačna javna tijela informaciju o vlastitim trajektorijama buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka dobivaju putem informacijskog sustava za gospodarenje energijom u javnim tijelima (dalje u tekstu: ISGE) iz članka 18. ovoga Zakona.“ Predlaže se izmjena stavka 9. tako da glasi: „(9) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva, donosi uredbu o sustavnom gospodarenju energijom u javnom sektoru kojom se uređuje: 1. način utvrđivanja osnovne vrijednosti krajnje potrošnje za 2021. godinu iz stavka 2. ovoga članka 2. način obrade podataka o krajnjoj potrošnji energije koji se prikupljaju kroz ISGE iz članka 17. ovoga Zakona 3. način prilagodbe krajnje potrošnje prema parametrima koji na tu potrošnju utječu 4. način agregiranja krajnje potrošnje prema grupama djelatnosti i geografskoj pripadnosti jedinici lokalne samouprave 5. metodologija utvrđivanja ciljane trajektorije buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka ovoga Zakona 6. način dostave podataka i analize potrošnje energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama i vozilima koja javna tijela koriste za vlastite potrebe iz članka 17. ovoga Zakona 7. sadržaj registra i podatke o potrošnji energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama u vlasništvu javnih tijela ili koje koriste javna tijela i vozilima koja javna tijela koriste za vlastite potrebe koji se prikupljaju u ISGE-u i 8. ostala pitanja bitna za utvrđivanje osnovne vrijednosti krajnje potrošnje energije i ciljane trajektorije buduće krajnje potrošnje javnih tijela kao i za praćenje ostvarene krajnje potrošnje energije.“	Djelomično prihvaćen	Primjedba na stavak 8. se ne prihvaća. Naime, kratica je već uvedena u definiciji sustava, u točki 24. te se nakon prvog pojavljivanja koristi u cijelom tekstu. Predložena izmjena stavka 9. odnosi se samo na dodavanje naziva uredbe, što se prihvaća, uz napomenu da se umjesto predloženog termina 'javni sektor', koristi termin 'javna tijela', koji se i koristi u cijelom ovom Zakonu.
----	--	---	---	----------------------	---

18	NENAD ŠVARC	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Informacijski sustav za gospodarenje energijom u javnim tijelima	Predlaže se dopuna stavka 4. tako da glasi: „(4) S ciljem ažurnog i točnog prikupljanja podataka o krajnjoj potrošnji energije iz stavka 3. ovoga članka, javna tijela iz stavka 2. ovoga članka na svim mjernim mjestima potrošnje energije i vode u zgradi, dijelu zgrade, skupini zgrada i ostalim građevinama na kojima je godišnji trošak potrošnje energije i vode jednak ili veći od 100.000 EUR, dužna su ugraditi sustav daljinskog očitavanja potrošnje sukladno propisima vezano za potrošnju energije i vode, povezati ga na ISGE, održavati ga te osigurati njegovo ispravno funkcioniranje i kontinuirani prijenos podataka u ISGE.“ Predlaže se izmjena stavka 6. tako da glasi: „(6) Distributeri energije i operatori distribucijskog sustava te distributeri vode su podatke iz stavka 5. ovoga članka dužni dostavljati u ISGE bez naknade, najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka te potom kontinuirano, najmanje na mjesečnoj razini, do 15. u mjesecu za protekli mjesec.“ Objašnjenje: Nije realno propisati obvezu dostave mjernog podatka od operatora prema platformi ISGE „prvog u mjesecu za prošli mjesec“.	Djelomično prihvaćen	Prijedlog dopune u stavku 4. se prihvaća, uz napomenu da se radi o propisima iz područja opskrbe (a ne potrošnje) tržišta energije i vodnih usluga. Prijedlog korištenja pojma 'distributer vode' u stavku 6. se ne prihvaća, jer je termin 'javni isporučitelji vodnih usluga' korektan i preuzet iz relevantnih propisa iz područja vodnog gospodarstva.' Prijedlog za dostavu podataka do 15. umjesto do 1. u mjesecu se prihvaća.
19	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 18.	Predlaže se izmjena stavka 1. tako da glasi: „(1) APN uspostavlja, vodi, održava i unaprjeđuje ISGE, a poglavito osigurava povezivanje ISGE-a s drugim digitalnim alatima na razini države, iz kojih se mogu preuzeti potrebni podaci, a sve s ciljem osiguravanja jednoznačnosti prikupljenih podataka i administrativnog rasterećenja obveze javnih tijela.“	Prihvaćen	Prijedlog se odnosi na brisanje punog naziva ISGE-a, što je učinjeno. Kratica ISGE je uvedena u definicijama, pod točkom 24.
20	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D.	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 18.	Čl. 18.st.6.: dopuniti stavak na način da se, uz operatora distribucijskog sustava, doda i operator prijenosnog sustava (iz razloga jer i OPS/HOPS ima s isporučiteljem vodnih usluga)	Prihvaćen	Dodan je i operator prijenosnog sustava.

21	GRAD ZAGREB	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 19.	U članku 19. Stavak 1. predlaže se izmijeniti na način da isti glasi: „Javna tijela dužna su svake godine obnoviti 1,0 % ukupne korisne površine podla kondicioniranog dijela zgrada u svojem vlasništvu najmanje do standarda zgrada gotovo nulte energije ili standarda zgrada s nultim emisijama. Obrazloženje Navedeno se predlaže iz razloga što bi uvođenjem obveze o obnovi od 3,0 % svake godine za Grad Zagreb predstavlja operativno i financijski neodrživu obvezu iz razloga što Grad Zagreb upravlja sa ukupno preko 1200 objekata javne namjene, a što u konačnosti predstavlja 2.718.328,95 m² korisne grijane površine. Također, cca 80% zgrada, odnosno većina je izgrađena prije 1968. godine te se prilikom izrade projekata energetske obnove zgrada se uvijek obnavlja na način da se vrše poboljšanje u smislu vatrootpornosti i seizmičke otpornosti, a što za posljedicu ima sveobuhvatnu obnovu zgrade. Danas postignute cijene na javnim nadmetanjima iznose između 1600 i 1800 eura/m² te takvim pristupom se može zaključiti da bi ulaganja na godišnjoj razini za Grad Zagreb predstavljalo investicije u vrijednosti između 130 i 150 miliona eura, pri čemu se također ističe kako energetska obnova zgrada ukazuje na manjak gospodarskih subjekata na sveobuhvatnoj obnovi.	Nije prihvaćen	Uvažavajući dano obrazloženje, ovu odredbu nije moguće mijenjati, jer je to izričiti zahtjev članka 6. Direktive o energetske učinkovitosti te su ga države članice dužne prijeneti u svoje zakonodavstvo.
----	-------------	--	--	----------------	---

22	GRAD ZAGREB	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 22.	Stavak 3. predlaže se izmijeniti na način da isti glasi: „Za provedbu projekata modernizacije energetski neučinkovite javne rasvjete, javna tijela u pravilu primjenjuju energetska uslugu sukladno članku 25. ovoga Zakona odnosno ugovaranje po energetskom učinku sukladno članku 27. ovoga Zakona.“ Obrazloženje Predložena dopuna ima za cilj omogućiti fleksibilniju primjenu i obveze primjene energetske usluge. Energetska usluga može biti primjenjiva za projekte modernizacije i to samo energetski neučinkovite javne rasvjete gdje se u pravilu zamjenjuju energetski neučinkovita rasvjetna tijela na postojećim stupovima. Za lokacije gdje je potrebno rekonstruirati rasvjetu (novi raspored instalacija i stupova) isto treba ugovarati zasebno kroz druge postupke javne nabave. Rekonstrukcija javne rasvjete radi se zbog raznih razloga (kao npr. nije moguće postići zahtijevanu rasvijetljenost površine zamjenom svjetiljaka ili se rekonstruirati javno prometna površina te se rasvjeta projektira u sklopu prometnice i slično) i potrebno je izraditi zaseban projekt javne rasvjete ili može biti sastavni dio projekta prometnice, sa svim potrebnim potvrdama javno pravnih tijela te potvrdu na glavni projekt te isto nije pogodno realizirati kroz energetska uslugu. Isto tako energetski učinkovita modernizacija javne rasvjete se može ostvariti i kroz druge postupke javne nabave te je dodana riječ „u pravilu“ što znači da se mogu primijeniti i drugi postupci javne nabave.	Prihvaćen	Predložene izmjene su unesene u članak 22. stavak 3.
----	-------------	--	--	-----------	--

23	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 23.	Predlaže se izmjena stavka 2. tako da glasi: „Javni i sektorski naručitelji dužni su informacije o sklopljenim ugovorima o javnoj nabavi koji zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti, odnosno vode se načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz stavka 1. ovoga članka, čija je vrijednost jednaka ili veća od europskih pragova prilikom unosa u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske i javne objave označiti kao „zelena javna nabava“. Komentar: Unos predmeta nabave u EOJN RH definiran je Zakonom o javnoj nabavi i svi postupci javne nabave velike vrijednosti unose se u EOJN RH stoga je navedena odredba nepotrebna i ulazi u nadležnost ZJN 2016. Ako zakonodavac želi iz pregleda EOJN RH ili statističkog izvješća o javnoj nabavi imati podatak o energetske učinkovitosti nabavama tada je shodno ovdje definirati da se takve nabave obavezno označuju kao zelena javna nabava ili na drugačiji način, ovisno o usklađenosti EOJN-a. Konkretno, nejasno je i u kojem se trenutku ta informacija unosi u EOJN. Ako se radi o podacima o sklopljenim ugovorima, tada je navedeno potrebno urediti podzakonskim aktom u području javne nabave koji definira izradu plana nabave i registra. Također, nije jasan pojam energetske učinkovite nabave ili zelene nabave, Konkretno, radi li se o takvoj nabavi kada se nabavlja učinkoviti transformator ili i kada se nabavljaju radovi za izgradnju sunčane elektrane. Radovi nisu nužno energetske učinkoviti, međutim rezultat ili produkt je energetske učinkovit ili zelen (sunčana elektrana).	Djelomično prihvaćen	Prijedlog je integriran u stavak 2.
24	HEP- OPERATOR DISTRIBUCIJSK OG SUSTAVA D.O.O. ZA DISTRIBUCIJU I OPSKRBU ELEKTRIČNE ENERGIJE	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 23.	Predlaže se zadnji dio rečenice stavka 2. koji glasi „te ih javno objaviti“ zamijeniti tekстом „označiti kao postupak zelene javne nabave“, tako da stavak 2. glasi: „(2) Javni i sektorski naručitelji dužni su informacije o sklopljenim ugovorima o javnoj nabavi koji zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti, odnosno vode se načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz stavka 1. ovoga članka, čija je	Djelomično prihvaćen	Prijedlog je integriran u stavak 2. Polja o energetske učinkovitosti preuzeta su iz eFormsa. Naručitelj koji koristi ta polja u sustavu ne može pod zelenom javnom nabavom označiti odgovor „ne“. U sljedećim statističkim izvješćima o primjeni zelene javne nabave bit će prikazan pregled primjene pravila o energetske učinkovitosti unutar podataka o zelenoj javnoj nabavi.

vrijednost jednaka ili veća od europskih pragova, prilikom unosa i objave u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske označiti kao postupak zelene javne nabave.“

Predlaže se izmjena i dopuna stavka 6. tako da glasi:

„(6) Ministarstvo nadležno za politiku javne nabave, ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i Ministarstvo, svako u okviru svoje nadležnosti, dužno je uskladiti propise kojima se uređuje sadržaj i način objave informacija o sklopljenim ugovorima o javnoj nabavi u Elektroničkom oglasniku javne nabave, uključujući način označavanja ugovora o javnoj nabavi koji se vode načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ i kriterijima „zelene javne nabave“ te pružati stručnu podršku javnim i sektorskim naručiteljima u prihvatanju zahtjeva energetske učinkovitosti u javnoj nabavi.“

Pojašnjenje:

Člankom 23. stavkom 2. predlaže se propisivanje obveze da su javni i sektorski naručitelji dužni informacije o sklopljenim ugovorima o javnoj nabavi koji zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti, odnosno vode se načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz stavka 1. ovoga članka, čija je vrijednost jednaka ili veća od europskih pragova, unijeti u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske te ih javno objaviti.

S obzirom na to da se svi postupci javne nabave, kao i sklopljeni ugovori, već unose i javno objavljuju u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, nije jasno propisana svrha i način provedbe dodatne obveze propisane ovim stavkom.

Ukoliko je zakonodavac imao namjeru da se ugovori koji zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti posebno označavaju i razlikuju od ostalih ugovora, tada je potrebno takav način označavanja i evidencije propisati podzakonskim propisima iz područja javne nabave te i jasno odrediti:

Cilj predmetnog zakona nije definirati obuhvat zelene javne nabave. Cilj zelene javne nabave jest očuvanje okoliša, a energetska učinkovitost samo je jedan od načina ostvarivanja ciljeva zelene javne nabave.

			• u kojem trenutku se oznaka unosi (u fazi objave nabave ili po sklapanju ugovora), • na koji način se ugovor označava u Elektroničkom oglasniku javne nabave Dodatno, potrebno je jasnije definirati odnos između postupaka nabave koji zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti, odnosno vode se načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ i zelene javne nabave, budući da pojmovi nisu jednoznačno razgraničeni, a mogu se djelomično preklapati. Stoga bi zakon trebao jasno definirati međusobni odnos i eventualno preklapanje ovih pojmova kako bi se izbjegla dvosmislenost u provedbi i izvještavanju.		
25	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 24.	Odredba stavka 4. je nejasna, potrebno je objašnjenje.	Prihvaćen	Prihvaća se.

26	GRAD ZAGREB	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 25.	Stavak 1. predlaže se izmijeniti na način da isti glasi: „Javni i sektorski naručitelji dužni su prilikom nabave usluga ili radova koje obuhvaćaju dijelove sustava postojeće potrošnje energije veće od 10% od potrošnje energije cjelokupnog sustava, izraditi usporednu financijsku i energetska analizu izvedivosti ugovaranja minimalno 3 načina realizacije energetske učinkovitog sustava što uključuje i analizu primjene energetske usluge odnosno sklapanja dugoročnih ugovora o energetske učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije.“ Obrazloženje Predložena dopuna ima za cilj omogućiti fleksibilniju primjenu uz energetska uslugu i drugih načina ugovaranja realizacije energetske učinkovitog sustava u ovisnosti o financijskim i energetske učinkima kao rezultat analize. Obzirom da nije bilo jasno koliko je to značajan utjecaj definira se postotak od 10%. Stavak 2. predlaže se izmijeniti na način da isti glasi: „Analiza iz stavka 1. ovoga članka obvezno se provodi prije pokretanja postupka javne nabave za usluge opskrbe toplinskom energijom ili energentom za grijanje i hlađenje prostora, usluge održavanja i obnove zgrada, usluge modernizacije javne rasvjete , usluge vodoopskrbe ili usluge održavanja i obnove postrojenja za dijelove sustava postojeće potrošnje energije veće od 10% od potrošnje energije cjelokupnog sustava, osim za postupke javne nabave pokrenute prije stupanja na snagu ovog Zakona. Obrazloženje Predložena dopuna ima za cilj omogućiti jednoznačno definiranje kod koje se razine primjenjuje Analiza iz stavka 1 ovog članka. Isto tako održavanje javne rasvjete kao komunalne djelatnosti uređeno je Zakonom o komunalnom gospodarstvu i isto se ne bavi energetske učinkovitošću već održavanjem ispravne funkcionalnosti sustava javne rasvjete te je u ovom prijedlogu izostavljeno te je riječ obnova zamijenjena riječju modernizacija.	Djelomično prihvaćen	Direktiva o energetske učinkovitosti propisuje navedena polja te se ne veže na odredbe Direktive 2014/24/EU ili 2014/25/EU. Pravna osnova za predmetna polja je sektorski dosje i Uredba o eFormsima, koja se izravno primjenjuje u RH. Njeno usklađivanje prati MINGO, a provedbu izvršava NN kroz polja u EOJN RH. Polja za energetske učinkovitost naručitelji popunjavaju tijekom pripreme postupka/obavijest o nadmetanju I obavijesti o rezultatima postupka.
----	-------------	---	---	----------------------	--

27	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	III. ENERGETSKA UČINKOVITOST JAVNOG SEKTORA, Članak 25.	Odredba stavka 2. je nejasna, potrebno je objašnjenje. Nije jasno predstavlja li termin „obnova“ i robu pa u tom smislu treba li provoditi analizu iz stavka 1. ovoga članka za nabavu klima uređaja ili računala ili opremanje datacentara, odnosno radi li se u tom slučaju o postrojenjima?	Prihvaćen	Pogledati odgovor na komentar br.26.
28	NENAD ŠVARC	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 31.	U stavku 1. navedeno je da energetski pregledi poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona moraju udovoljavati transparentnim i ne diskriminirajućim minimalnim kriterijima, između ostalog, na način naveden u podstavku a) koji se zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i slijednim podacima o potrošnji vode, energije i profilima opterećenja. Predlažemo potrebu definiranja za koje vremensko razdoblje se traže „profili opterećenja“ i u kojim vremenskim intervalima. Predlaže se izmjena stavka 1. podstavka e) tako da glasi: „e) procjenjuju na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja“ Objašnjenje: Predlažemo brisati „tehničku i gospodarsku izvedivost priključenja“ jer se podrazumijeva da je tvrtka na koju se odnosi energetski pregled već priključena.	Nije prihvaćen	Prijedlog o definiranju vremenskog razdoblja i vremenskih intervala, vezanih uz profil opterećenja se odbija, jer su ovi detaljni predmet pravilnika, tj. metodologije provedbe energetskog pregleda. Tehnička i gospodarska (ekonomska) izvedivost moraju ostati, s obzirom da tako propisuje Direktiva. Pri tome ističemo da pretpostavka da su poduzeća već priključena ne stoji - upravo bi ovakvu procjenu trebalo napraviti za poduzeća koja nisu priključena, a imaju potencijala.
29	NENAD ŠVARC	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 32.	Predlaže se izmjena stavka 10. tako da glasi: „(10) Protiv rješenja iz stavka 9. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“	Prihvaćen	Stavak 10. je korigiran, tako da se poziva na rješenje iz stavka 9.
30	DAMIR MILETIĆ	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 32.	Treba li u stavku 12. ispraviti da se registar odnosi na stavak 11.	Prihvaćen	Stavak 10. je korigiran, tako da se poziva na rješenje iz stavka 9.
31	DAMIR MILETIĆ	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 32.	Treba li u stavku 10. ispraviti "Protiv rješenja iz stavka 10. ..." ispraviti u "Protiv rješenja iz stavka 9. ..."?	Prihvaćen	Stavak 12. je korigiran, tako da se poziva na registar iz stavka 11.
32	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 35.	Uz članak 35. stavak 4. Ukazujemo kako su ovdje posebno istaknuti obrti uz „poduzeća“ u pogledu njihove obveze upisa u registar ako dobrovoljno provode energetske preglede.	Primljeno na znanje	Komentar ne zahtjeva intervenciju u tekst prijedloga Zakona. Da, ako obrti prime potporu, moraju se upisati u Registar.

33	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 37.	Uz članak 37. stavak 1. I ovom se odredbom propisuje ovlast Ministarstva gospodarstva, zajedno s Ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, utvrditi financijske poticajne programe za poduzeća. Predlažemo i ovu odredbu dopuniti na način da se uz poduzeća navedu i obrti, kako bi se izbjegla potreba naknadnih tumačenja, a naročito kako ne bi došlo do propisivanja različitog statusa obrta u odnosu na trgovačka društva u pogledu mogućnosti korištenja financijskih programa za provedbu mjera energetske učinkovitosti. Predlažemo i predvidjeti posebne poticajne programe za one obrte i trgovačka društva koja su već izvršila ulaganja te doprinose ostvarivanju zacrtanih energetske ciljeva korištenjem obnovljivih izvora energije.	Djelomično prihvaćen	"Prihvaća se prijedlog da se uz poduzeća navedu i obrti kao korisnici financijskih poticaja. Ne prihvaća se prijedlog da se potiču već izvršena ulaganja, jer je to suprotno pravilima državnih potpora, a osim toga to je predmet provedbenih programa, a ne Zakona. "
34	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 37.	Uz članak 37. stavak 2. Sukladno prijedlogu dopune u članku 14. i za ovaj članak predlažemo istovrsnu dopunu tj. zakonski propisati kako se programi potpora obrtima i trgovačkim društvima za provedbu mjera energetske učinkovitosti mogu utvrđivati i planovima županija i velikih gradova.	Prihvaćen	Dodana je i neobvezujuća mogućnost da se ovakve mjere utvrde i u lokalnim akcijskim planovima.
35	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 37.	Uz članak 37. stavak 4. Predlažemo propisati kako će Ministarstvo gospodarstva uspostaviti i programe financijske potpore uz predviđene programe tehničke potpore za obrte, mala i srednja poduzeća a koji nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom.	Nije prihvaćen	Stavak 4. odnosi se na programe tehničke pomoći. Stavci 1 do 3 se odnose na programe financijske pomoći i prema njima i oni koji nisu obveznici sustavnog gospodarenja ili ene.pregleda mogu koristiti te programe. Stoga je ovaj prijedlog već obuhvaćen stavicima 1. do 3.

36	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 37.	Predlaže se izmjena stavka 2. tako da glasi: „(2) Programi potpore poduzećima za provedbu mjera energetske učinkovitosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona i predstavljaju alternativne mjere politike iz članka 44. ovoga Zakona.“ Predlaže se izmjena stavka 5. tako da glasi: „(5) Programi iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona, obuhvaćaju potporu u kvantificiranju višestrukih koristi energetske učinkovitosti, izradu akcijskih planova za primjenu mjera energetske učinkovitosti te razvoj mreža energetske učinkovitosti.“	Prihvaćen	"Stavak 2. je korigiran, tako da se poziva na nacionalni akcijski plan iz članka 12. Zakona. Stavak 5. je korigiran, tako da se poziva na nacionalni akcijski plan iz članka 12. Zakona".
37	NENAD ŠVARC	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 38.	Predlaže se izmjena stavka 1. tako da glasi: „(1) Radi praćenja i objavljivanja energetske svojstava podatkovnih centara operatori podatkovnih centara na području Republike Hrvatske u kojima je priključna snaga jednaka 500 kW ili veća dužni su svake godine u europsku bazu podatkovnih centara dostavljati sljedeće podatke: 1. naziv podatkovnog centra 2. naziv vlasnika i operatora podatkovnog centra 3. datum kada je podatkovni centar započeo s radom 4. lokaciju podatkovnog centra 5. ukupnu korisnu površinu poda podatkovnog centra 6. instaliranu snagu IT opreme u podatkovnom centru 7. godišnji ulazni i izlazni podatkovni promet 8. količinu podataka pohranjenih i obrađenih u podatkovnom centru i 9. karakteristike podatkovnog centra tijekom zadnje pune kalendarske godine sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2024/1364 od 14. ožujka 2024. o prvoj fazi uspostave zajedničkog programa Unije za ocjenjivanje podatkovnih centara (SL L, 2024/1364, 17.5.2024).“ Predlaže se izmjena stavka 3. tako da glasi: „(3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka operatori podatkovnih centara dužni su dostavljati u europsku bazu podatkovnih centara do 15. svibnja tekuće godine za prošlu godinu.“	Djelomično prihvaćen	"Članak je korigiran prihvaćanjem korištenja termina 'operator'. Korištenje termina 'priključna snaga' umjesto instalirana snaga IT opreme se ne prihvaća, jer se obveze podatkovnih centara upravo vežu na ovaj pojam, kak je navedeno u Direktivi o energetske učinkovitosti. "

			Predlaže se izmjena stavka 4. tako da glasi: „(4) Operatori podatkovnih centara na području Republike Hrvatske u kojima je priključna snaga jednaka 500 kW ili veća dužni su dopisom obavijestiti Ministarstvo o smanjenju snage instalirane informacijske tehnologije ako je ona smanjena na manje od 500 kW.“ Predlaže se izmjena stavka 5. tako da glasi: „(5) Operatori podatkovnih centara na području Republike Hrvatske u kojima je priključna snaga jednaka 1 MW ili veća dužni su provoditi mjere energetske učinkovitosti i prioritet dati iskorištavanju otpadne topline, u skladu s propisima kojim se uređuje tržište toplinske energije.“ Objašnjenje: Predlažemo da se umjesto „snage instalirane informacijske tehnologije“ koristi „priključna snaga“ s obzirom da istu odobravaju operatori mreže kroz energetske suglasnosti i kontroliraju korištenje iste validacijom izmjerenih vrijednosti. Operateri su dežurne-fizičke osobe, dok su operatori pravni subjekti pa predlažemo isto korigirati kroz tekst o „podatkovnim centrima“.		
38	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST PODUZEĆA , Članak 38.	Predlaže se izmjena stavka 6. tako da glasi: „(6) Informacije o provedenim mjerama iz stavka 5. ovoga članka operatori podatkovnih centara moraju unijeti u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona.“	Prihvaćen	"Stavak 6. je korigiran, tako da se poziva na članak 45. Zakona."
39	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 39.	Članak 39. Predlaže se izmjena stavka 7. tako da glasi: „(7) Doprinosi sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnih mjera politike iz članka 44. ovoga Zakona ostvarenju nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona na temelju procjene očekivanih ušteda energije iz svake od tih mjera utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.“	Prihvaćen	U stavku 7. je korigirano krivo pozivanje na članak 43 - korektno je pozvati se na članak 44. u kojemu su definirane alternativne mjere politike.

40	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 39.	Članak 40. Predlaže se izmjena stavka 6. tako da glasi: „(6) Ostvarenje udjela iz stavka 2. ovoga članka prati se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona te se o tome izvještava u godišnjem izvješću o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.“	Prihvaćen	U stavku 6. je korigirano krivo pozivanje na članak 11 - korektno je pozvati se na članak 13. u kojemu je definirano godišnje izvješće.
41	NENAD ŠVARC	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Sustav obveza energetske učinkovitosti	Predlaže se izmjena stavka 3. tako da glasi: „(3) Udio energetski siromašnih kućanstava u ukupnom broju kućanstava iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se uzimajući u obzir sljedeće statističke pokazatelje: a) nemogućnost održavanja odgovarajuće temperature u kućanstvu (Eurostat, SILC [ilc_mdes01]) b) nepodmireni računi za komunalne usluge (Eurostat, SILC, [ilc_mdes07]) c) ukupan broj stanovnika koji živi u stambenom objektu s krovom koji propušta, vlažnim zidovima, podovima ili temeljima ili trulim prozorskim okvirima ili podom (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]) i d) stopa rizika od siromaštva (Eurostat, istraživanja SILC-a i ECHP-a [ilc_li02]) (granična točka: 60 % medijana ekvivalentnog dohotka nakon socijalnih transfera).“	Prihvaćen	Pojam 'dom' se zamjenjuje pojmom 'kućanstvo', kako je predloženo.
42	GRADSKA PLINARA ZAGREB-OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 41.	Smatramo da aktualni sustav obveze ušteda energetske učinkovitosti, pojačan ovom kumulativnom penalizacijom, stvara izrazito nepovoljan i diskriminirajući položaj za opskrbljivače plinom poput GPZO. Subjekti obveznici su u razdoblju od 2021. godine donosili poslovne odluke temeljem pravnih posljedica koje su tada bile na snazi. Naknadno uvođenje visoke financijske kazne za radnje koje su poduzimane ranije narušava načelo pravne sigurnosti i zaštite legitimnih očekivanja. Mi nismo dio velikih korporacija koje u svojem portfelju imaju elektroenergetski sektor, solarne projekte i sl., te nemamo mogućnost internog ustupanja ostvarenih ušteda ovisnim društvima. Zbog toga smo primorani ispunjavati obvezu kupnjom na tržištu ili plaćanjem naknade, a predložena penalizacija za kumulativne uštede dovest će	Nije prihvaćen	"GPZO je do sada uredno ispunjavala svoje obveze u sustavu obveza i to dobrim dijelom uštedama koje su ostvarene na razini ZG hodlinga, čije su povezano društvo. Upravo ovo pokazuje da se uštede mogu ostvariti i kod trećih strana te da pogotovo gradska tvrtka, kao što je GPZO ima mogućnosti pronaći nove poslovne modele za ostvarenje ušteda. Također ističemo da sve stranke obveznice od 2021. godine imaju propisanu obvezu ostvarenja kumulativnih ušteda te da ovaj prijedlog Zakona osigurava da se ta obveza ne može povećavati, ali se može smanjiti revizijom cilja. Direktiva propisuje obveze kumulativnih ušteda koje država treba dokazati da je ostvarila. Stoga je važno da i stranke obveznice doprinesu ostvarenju tog cilja. Uveden je mehanizam plaćanja značajno niže naknade u Fond, za koju

do nesavladivog financijskog opterećenja i rizika stečaja našeg trgovačkog društva. Posljedično, ovo će dovesti do gašenja neovisne opskrbe i distribucije plina te stvaranja monopolnog tržišta od strane samo 3-4 velika opskrbljivača.

GPZO predlaže da se iz Nacrta ukloni ili značajno smanji obveza plaćanja naknade za neostvarenje kumulativnih ušteda za tekuće obvezno razdoblje 2021.-2030. godine. Temeljem predloženih mjera i osnovice za izračun kumulativnih ušteda (članak 39. stavak 3. Zakona), naše Društvo kao stranka obveznice u sustavu energetske učinkovitost bi prema projekcijama izračuna temeljem navedenih parametara u predviđenom razdoblju od 2021. – 2030.g. trebalo ostvariti obvezu kumulativnih ušteda u iznosu od 1.517.144.061 kWh. Kada se govori o financijskom aspektu navedenih količina ušteda od 1.517.144.061 kWh, imajući uvidu trenutne cijene na tržištu, navedene uštede prelaze 300 milijuna EUR (300.000.000,00 EUR) troškova za naše Društvo koje nije u moguće ostvariti bez dovođenja u pitanje daljnjeg rada i opstojnosti Društva.

	2021	2022	2023	2024
2025	2026	2027	2028	
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
2.021	2.022	2.023	2.024	
2.025	2.026	2.027	2.028	
[kWh]	[kWh]	[kWh]	[kWh]	
[kWh]	[kWh]	[kWh]	[kWh]	
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
	27.584.437	27.584.437		
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
27.584.437				
	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
		27.584.437		
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			
27.584.437	27.584.437			

se strankama obveznicama računaju uštede kao da je provedene mjera od 25 godina. Ova opcija do sada nije postojala te je stranka obveznica može iskoristiti, ukoliko vlastitim aktivnostima ili kupnjom ušteda od trećih strana ne može ostvariti uštede."

27.584.437 27.584.437

27.584.437

27.584.437 55.168.874
82.753.311 110.337.748
137.922.185 165.506.622
193.091.059 220.675.496

303.428.807 EUR

Ukoliko se obveza penalizacije za neostvarene kumulativne uštede ne može u potpunosti ukloniti, tražimo da se obveznici u sustavu obveza energetskih ušteda tretiraju različito (razmjerno) ovisno o njihovoj primarnoj djelatnosti i vlasništvu imovine. Tražimo da se zakonom utvrdi drugačiji i povoljniji tretman za one opskrbljivače koji:

- Nisu i distributeri (već su isključivo opskrbljivači).
- Nemaju u svom vlasništvu nekretnine (što im onemogućava ostvarivanje ušteda energetskom obnovom zgrada ili postavljanjem vlastitih sunčanih elektrana).
- Bave se isključivo opskrbom plinom i nemaju diversificiran portfelj (poput električne energije).

Ovim mjerama bi se osigurala ekonomska pravednost, jer nejednake obveze nameću nejednake troškove i rizike poslovanja, čime se narušava ravnopravan položaj svih sudionika na tržištu plina.

Nesporno je stoga kako je položaj GPZO specifičan te da se nalazi u neravnopravnom i nepovoljnijem položaju u odnosu na druge opskrbljivače plinom obzirom na predložene odredbe Zakona.

Zakonodovac je prilikom donošenja Zakona dužan voditi brigu o subjektima i uzeti u obzir sve okolnosti u kojima se pojedini subjekti nalaze te je dužan između ostalog osigurati svim strankama obveznicama jednake mogućnosti i uvjete poslovanja što je moguće postići samo odgovarajućom i pravednom regulacijom kojom će se spriječiti stavljanjem određenih subjekata u povoljniji položaj.

Očigledno je kako predložene odredbe Zakona ne prepoznaju specifičan pravni položaj GPZO u odnosu na ostale

			opskrbljivače plinom te da predložene odredbe Zakona ne osiguravaju ravnopravan položaj i jednake uvjete za sve opskrbljivače plinom obzirom da GPZO energetske uštede ostvaruje isključivo kupnjom ušteda energije od trećih osoba što predstavlja dodatno financijsko opterećenje koje drugi opskrbljivači nemaju što izravno dovodi u pitanje opstojnost GPZO. Stoga je opravdano pitanje valjanosti predloženih odredbama Zakona.		
43	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 41.	(2a) Za opskrbljivače prirodnim plinom koji obavljaju isključivo djelatnost opskrbe, bez upravljanja distribucijskom, transportnom ili prijenosnom infrastrukturom, godišnja obveza uštede energije primjenjuje se uz korekcijski faktor K_OPSKRBA, kojim se umanjuje utvrđena obveza radi strukturno ograničenih tehničkih mogućnosti ostvarivanja ušteda kroz vlastite sustave. Vrijednost K_OPSKRBA i kriterije za njegovo utvrđivanje propisat će ministar pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.	Nije prihvaćen	Uvođenje ovakvog tretmana bi imalo posljedicu i na opskrbljivače drugih energenata - isto bi se moglo onda primijeniti i na električnu energiju, a i na toplisnku. Ovo ostale opskrbljivače stavlja u neravnopravan položaj. Naime, Direktiva o energetske učinkovitosti u člancima 9. i 10. propisuje da države članice osiguraju jednak, transparentan i tržišno neutralan okvir za sve stranke obveznicei. Opskrbljivači prirodnim plinom, neovisno o tome upravljaju li mrežnom infrastrukturom, mogu svoje obveze ispunjavati kroz tržišno raspoložive mehanizme i mjere kod krajnjih kupaca, kao i ostale stranke obveznice. Uvođenje korekcijskog faktora K_OPSKRBA dovelo bi do različitog tretmana obveznika.

44	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 41.	Smatramo da bi se uvođenjem trgovaca na veliko u obvezni sustav osigurala ravnomjernije raspoređena odgovornost i doprinijelo lakšem i učinkovitijem ostvarivanju nacionalnih ciljeva ušteda energije. Uključivanjem subjekata koji ostvaruju značajan prihod i profit iz veleprodajne trgovine energijom, raspodjela tereta ispunjavanja nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti postala bi ekonomski pravednija. Veletrgovci i subjekti na VTT-u su integralni dio opskrbnog lanca, a njihova aktivnost utječe na ukupnu dostupnost i cijenu energije. Trenutni model, prema kojem opskrbljivači energije moraju samostalno provoditi mjere, kupovati uštede na tržištu ili plaćati naknade, značajno financijski opterećuje ta poduzeća. Proširenje obveze na trgovce na VTT-u stvorilo bi šire tržište za ostvarivanje ušteda, što bi posljedično smanjilo iznos obvezne kvote za opskrbljivače krajnjih kupaca, a time i njihove troškove, štiteći u konačnici i krajnje kupce od potencijalnog prebacivanja troškova. Uvođenje novih subjekata u sustav obveza povećalo bi ukupnu tržišnu snagu usmjerenu na postizanje energetske učinkovitosti, potičući inovacije i ulaganja na svim razinama energetskog sektora.	Nije prihvaćen	"Zakon već predviđa ulazak novih opskrbljivača tj. snižavanje granice za ulazak u sustav obveza. Miješanje veleprodaje i maloprodaje bi izazvalo velike komplikacije u sustavu, zbog nužnosti osiguravanja nepostojanja dvostrukog obračunavanja obveze. Osim toga, uključivanje veleprodaje nije u skladu s čl. 9 Direktive niti je u skladu s njezinom intencijom da u ovom sustavu djeluju oni koji su najbliže krajnjim kupcima."
45	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 41.	Kao stranka obveznica smatraju se i trgovci energijom koji obavljaju promet na virtualnim točkama trgovanja (VTT) i drugim veleprodajnim tržištima, čiji obujam trgovine prelazi određeni prag (npr., više od 50 GWh, analogno postojećem kriteriju).	Nije prihvaćen	"Trgovci energijom nisu predviđeni člankom 9. Direktive kao moguće stranke obveznice pa prijedlog nije u skladu s Direktivom."
46	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 41.	Predlaže se izmjena stavka 8. tako da glasi: „(8) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije ostvariti na jedan od sljedećih načina: – ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje, i to tako da se takva ulaganja ostvare kroz mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti određene pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, ne isključujući pri tome	Prihvaćen	"Prihvaća se korištenje i/ili u stavku 8. U stavku 16. je dodano 'stakleničkih plinova' kako je predloženo. U stavku 21. je dodano pozivanje na članka 45. ovoga Zakona, kako je predloženo. U stavku 27. je korigiran broj stavka, umjesto 9. treba se pozvati na stavak 8., kako je predloženo. . Odgovor na pitanje vezano uz stavke 19. i 20: da, navedeno će biti omogućeno i kroz

i sva druga ulaganja u mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje energije za koje stranka obveznica dokaže ostvarenje novih ušteda energije na način koji je u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona i/ili

- kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona i/ili
- uplatom u Fond naknade za energetske učinkovitost propisanu člankom 43. ovoga Zakona i/ili
- sudjelovanjem na organiziranom tržištu uštedama energije, a ako je takvo tržište uspostavljeno u skladu sa stavkom 27. ovoga članka.“

Komentar: Predlaže se izmjena izraza „ili“ u „i/ili“ jer se obveza ušteda može ostvariti korištenjem više predloženih načina.

Predlaže se dopuna stavka 16. tako da glasi:

„(16) Sve uštede energije neostvarene zbog uvećanja ušteda energije sukladno stavku 14. ovoga članka nadoknadit će se posredstvom Fonda korištenjem sredstava uplaćenih na ime neostvarene uštede u alternativne mjere, kao i korištenjem financijskih sredstava Fonda dobivenih od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbe.“

Predlaže se dopuna stavka 21. tako da glasi:

„(21) Stranke obveznice dužne su unijeti sve podatke o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu, te su odgovorne za davanje istinitih iskaza o provedenim mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti i zadovoljavanju uvjeta iz stavaka 11., 12. i 14. ovoga članka.“

Predlaže se izmjena stavka 27. tako da glasi:

„(27) Ministarstvo će provesti analizu mogućnosti uspostave organiziranog tržišta ušteda energije iz stavka 8. podstavka 4. ovoga članka, temeljem koje će odlučiti o uspostavi takvog tržišta u Republici Hrvatskoj.“

SMIV. Trenutno je u tijeku javna nabava izrade nove aplikacije SMIV te se planira da će nove funkcionalnosti biti omogućene tijekom 2026. godine.“

			Za pravilno razumijevanje, molimo dodatno pojašnjenje odredbi stavaka 19. i 20. Za neke mjere energetske učinkovitosti moguća je prijava nove godišnje uštede u bilo kojoj od četiri prošle ili tri sljedeće godine unutar istog razdoblja kumuliranja, dok je kumulativnu uštedu moguće prijaviti u bilo kojoj godini unutar istog razdoblja kumuliranja, dok će za neke mjere energetske učinkovitosti novu i kumulativnu uštedu biti moguće prijaviti u bilo kojoj godini unutar istog razdoblja kumuliranja? Hoće li isto biti omogućeno i u SMIV-u jer je za sada moguć prijenos samo nove godišnje uštede i kad se može očekivati nadogradnja aplikacije?		
47	TEA SMODLAKA	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Utvrđivanje obveze godišnje i kumulativne uštede	Molimo dopunu članka 42. stavka 6. Zakona kako bi se izbjeglo dvostruko penaliziranje opskrbljivača energije za iste količine isporučene energije na način da se doda još jedna kategorija umanjenja za ETS2 industriju. Prijedlog teksta s naše strane: "(6) Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka izračunava konačnu osnovicu za izračun obveze uštede energije, i to tako da početnu osnovicu iz stavka 2. ovoga članka umanjuje za: – energiju koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije – energiju koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova - energiju koju je opskrbljivač energije isporučio industriji, a čija isporučena energija temeljem uredbe ulazi u osnovicu opskrbljivača unutar ETS2 direktive – energiju iz biogoriva koju su stranke obveznice koje stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imale obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz -" Naime, iz postojećeg stavka trenutno je potrebno industrijske korisnike gledati kao obveznike sukladno Prilogu I Uredbe o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (NN (89/2020).	Prihvaćen	"Stavak 6. je dopunjen, kako je predloženo."

			Ministarstvo gospodarstva dodatno na svojim web stranicama nudi Popis operatera postrojenja i operatora zrakoplova u RH koji su uključeni u sustav trgovanja stakleničkih plinova te jasno navodi da su u EU sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova (EU Emissions Trading System, u daljnjem tekstu: EU ETS) u Republici Hrvatskoj uključeni operateri postrojenja i operatori zrakoplova koji obavljaju djelatnost Priloga I. Uredbe o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (NN (89/2020). Unutar ETS2 za razliku od ETS-a obveznik nije industrija već u opskrbljivač energije. Uzmimo kao primjer industriju koja nije obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova kojoj je opskrbljivač energije isporučio energiju. Količine koje je opskrbljivač isporučio industriji ulaze u obračun obveza unutar ETS2. Iz označenog stavka proizlazi da se konačna osnovica za izračun obveze uštede energije ne umanjuje ukoliko je opskrbljivač isporučio energiju industriji koja nije obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova što u konačnici dovodi do dvostruke penalizacije istih isporučenih količina energije za opskrbljivača energije i po ETS2 Dirrektivi i po Zakonu o energetskejskoj učinkovitosti.		
48	NENAD ŠVARC	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Potrebno je ispravno označiti 1. alineju iza početka stavka (6), tj. staviti je u novi red, prije alineje 2. Predlaže se izmjena alineje 4. stavka 6. tako da glasi: „– energiju koja je preuzeta iz mreže za punjenje tehnoloških različitih spremnika energije (energija za crpni rad, punjenje baterijskih spremnika električnom energijom, punjenje akumulatora topline, električna energija za rad visokonaponskih elektro-bojlara, za kompenzatorski rad)“ Objašnjenje: Dodatkom izraza „za kompenzatorski rad“ na ovaj način objedinjuje se potrošnja preko obračunskih mjernih mjesta za crpni i kompenzatorski rad.	Nije prihvaćen	"Predlaže se dodavanje kompenzatorskog rada u izuzeća, što se ne prihvaća."

49	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Novi članak 42.a (1) Opskrbljivači koji obavljaju isključivo djelatnost opskrbe plinom, bez mogućnosti ulaganja u vlastitu tehničku infrastrukturu, mogu ostvariti umanjenje zahtjeva za kumulativne uštede energije primjenom korekcijskog faktora K_OPSKRBA. (2) K_OPSKRBA se određuje prema kriterijima koji uključuju: - strukturu krajnjih kupaca i ukupnu isporučenu energiju, - troškove nabave ušteda na tržištu u odnosu na prosječne troškove tehničkih mjera, - financijske kapacitete i veličinu subjekta. (3) Umanjenje može iznositi do 30% ukupno propisane kumulativne obveze. (4) Ministar pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona propisuje detaljnu metodologiju i postupak primjene K_OPSKRBA.	Nije prihvaćen	"Ovo stavlja opskrbljivače plinom u povlašteni položaj u odnosu na druge stranke obveznice."
50	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Članak 42.: (2a) Za opskrbljivače iz članka 41. stavka 2a. ovoga Zakona godišnja i kumulativna obveza uštede energije može se umanjiti primjenom korekcijskog faktora K_OPSKRBA u rasponu od 0,70 do 0,85. Ministar pravilnikom propisuje metodologiju za izračun faktora K-OPSKRBA uzimajući u obzir strukturu potrošača, količinu isporučene energije, troškove tržišne nabave ušteda i ograničene tehničke mogućnosti subjekta.	Nije prihvaćen	"Ovo stavlja opskrbljivače plinom u povlašteni položaj u odnosu na druge stranke obveznice."
51	HEP- TOPLINARSTVO D.O.O. ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU TOPLINSKE ENERGIJE	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Vezano za odredbe članka 42. htjeli bi naglasiti da kad je u pitanju toplinska energija, problematično je promatrati samo ukupnu isporučenu energiju, bez korekcije u odnosu na klimatski utjecaj. Primjerice, godina koja predstavlja anomaliju u smislu znatno toplije zime u odnosu na prosjek, a uzme se kao referentna, stvara naknadno problem kod ostvarivanja ušteda. Možda bi bilo bolje uzeti prosjek više godina kao referentni iznos.	Primljeno na znanje	Slažemo se da je klimatska korekcija bitna kod toplinarstva. Navedeno će se razmotriti kod izrade Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.
52	OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE HRVATSKE GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	OIEH predlaže dopunu članka 42. stavka 6. uvođenjem nove alineje koja glasi kako slijedi: „energiju iz obnovljivih izvora energije prodanu putem dugoročnih ugovora o otkupu električne energije proizvedene izvan lokacije potrošnje (virtualni ili korporacijski PPA)“	Nije prihvaćen	"PPA ugovori predstavljaju važan instrument promicanja ulaganja u obnovljive izvore, ali njihovo priznavanje u okviru sustava obveza energetske učinkovitosti bilo bi izvan područja primjene Direktive (EU) 2023/1791 i u nadležnosti Direktive (EU) 2023/2413 o obnovljivim

		Obrazloženje: Predloženom dopunom članka 42. stavka 6. predviđa se proširenje popisa stavki koje se mogu uzeti kao umanjenje osnovice za izračun obveze uštede energije, pri čemu se sve postojeće odredbe članka zadržavaju neizmijenjene. Naime, ovim se prijedlogom omogućuje da se u navedena umanjenja uključi i energija proizvedena iz obnovljivih izvora te prodana putem dugoročnih ugovora o kupnji električne energije (PPA). Na taj način priznaje se doprinos ulaganja u projekte obnovljivih izvora energije unutar sustava obveza energetske učinkovitosti. Uvrštavanjem virtualnih i korporacijskih PPA ugovora u ovaj okvir, stvorio bi se mehanizam kojim se stvarni doprinos smanjenju emisija stakleničkih plinova i povećanju energetske učinkovitosti može adekvatno vrednovati. Time se postojeći instrumenti, koji su tradicionalno usmjereni na fizičke mjere kod krajnjih kupaca, nadopunjuju tržišno orijentiranim modelima koji jednako podupiru ostvarivanje ciljeva dekarbonizacije. Ovakvo rješenje u potpunosti je u skladu s ciljevima Direktive (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti i Direktive (EU) 2023/2413 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, koje potiču države članice na prepoznavanje različitih oblika doprinosa energetskim i klimatskim ciljevima. Uspostava jasnog i usklađenog regulatornog okvira koji prepoznaje dugoročne ugovore o kupnji električne energije (PPA) kao instrumente dekarbonizacije ključna je za poticanje privatnih ulaganja u čistu i obnovljivu energiju te stabilizaciju energetskog tržišta. Dosljedno priznavanje PPA ugovora u različitim regulatornim mehanizmima pridonosi transparentnosti, smanjenju administrativnog opterećenja i povećanju sigurnosti ulaganja u projekte obnovljivih izvora energije.	izvorima energije. Takvi se ugovori sklapaju na tržišnim principima i jasnoj komercijalnoj koristi te im ne treba poticaj kroz ovaj sustav. Ističemo da se sustav obveza i ciljevi ušteda temelje na potrošnji energije, a ne na strukturi te potrošnje s obzirom na izvor energije. Za poticanje OIE psotoje brojni drugi mehanizmi te su zato PPA u nadležnosti RED, a ne EED te dvije direktive nisu povezane putem PPA na predloženi način. Stoga se prijedlog odbija."
--	--	--	--

53	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Za pravilno razumijevanje, molimo pojašnjenje za odredbe stavka 2. u kojem se navodi „pretprošla godina“ i odredbe stavka 3. u kojem se navodi „prošla godina“. Ako je tekuća godina 2025. to bi značilo npr. da se obveza za 2025. godinu računa prema isporučenoj energiji za 2023. godinu, dok će HERA ispostaviti podatke do 31.3.2025. godine za prošlu 2024. godinu? Za pravilno razumijevanje, molimo pojašnjenje za odredbe stavka 5. u kojem se opet navodi „prošla godina“. Da li to znači da se umanjenja gledaju za godinu za koju se prijavljuje izvršenje obveze odnosno 2025. godinu ako izvještaj prijavljujemo npr. 31.3.2026.? Predlaže se izmjena stavka 5. tako da glasi: „(5) Za utvrđivanje početne osnove iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo koristi podatke iz stavka 3. i iz stavka 4. ovoga članka, a stranka obveznica dužna je dostaviti u sklopu izvješća iz članka 41. stavka 4. ovoga Zakona Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu podatke ukoliko želi ostvariti umanjenja iz stavka 6. ovoga članka.“ Predlaže se izmjena stavka 9. tako da glasi: „(9) Visina obveze godišnjih ušteda energije za svako sljedeće desetogodišnje razdoblje utvrđuje se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona i izražava se kao postotak konačne osnove.“ Za pravilno razumijevanje, molimo pojašnjenje stavaka 14. i 15.: Ukoliko stranka obveznica sukladno stavcima 14. i 15. ne ostvari svoju obvezu do kraja, hoće li i dalje postojati mogućnost prijave planirane mjere?	Prihvaćen	"Stavak 2. će se korigirati, tj. u njemu neće stajati više 'pretprošla' nego 'prošla' godina. Npr. u 2026. će HERA dostaviti podatke za 2025. te će na temelju podataka iz 2025. strankam obveznicama biti utvrđena obveza za 2027. Informaciju o toj obvezi će dobiti u rješenju koje Ministarstvo treba donijeti najkasnije do 20.rujna 2026. Vezano uz stavak 5. - do 31. ožujka stranka obveznica dostavlja podatke o izvršenju obveze, npr. do 31.3.2026. za obvezu iz 2025. Do tog datuma i u tom izvješću može dostaviti i podatke za umanjenje obveze - ti se podaci odnose na prošlu godinu, dakle u ovom primjeru na 2025. Temeljem podatka o potrošnji iz 2025. i podacima o isporukama u 2025. koje su temelj za umanjenje, Ministarstvo do 30.rujna 2026. utvrđuje obvezu za 2027. Izmjena stavka 5. se prihvaća (pozivanje na stavak 6., a ne na stavak 4.) na kraju teksta stavka. Izmjena stavka 9. se prihvaća (pozivanje na članak 11., a ne na članka 9. vezano za NECP). Da, mogućnost prijave planirane mjere i dalje postoji unutar razdoblja kumuliranja (članak 41, stavak 19). "
54	PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O. ZA UVOZ, OPSKRBU I TRGOVINU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Zadnjim izmjenama Zakona o energetske učinkovitosti (Narodne novine broj 40/2025) uvedeni su penali, odnosno naknade za neostvareni dio obveze kumulativne uštede energije koje bi stranke obveznice bile dužne uplatiti Fondu u slučaju neostvarenja kumulativnih ušteda. S obzirom da su ove značajne promjene zakonskog okvira uvedene za vrijeme trajanja tekućeg kumulativnog razdoblja, povrijeđeno je ključno načelo zabrane retroaktivne primjene	Prihvaćen	"Poštuje se načelo zabrane retroaktivnog djelovanja zakona i načelo pravne sigurnosti, te je u prijelaznim i završnim odredbama ovog zakona određeno da će se kumulativne uštede za postojeće subjekte za koje prethodno nisu bile utvrđene te obveze iste utvrđivati za razdoblje od dana stupanja na snagu ovog zakona do 2030., dok će se za novo osnovane subjekte za koje se utvrdi da su obveznici primjene tih obveza od dana kada su

			propisa. Smatramo da prilikom uvođenja predmetnih odredbi nisu uzete u obzir negativne posljedice uvođenja naknade na neostvarene obveze kumulativne uštede energije. Naime, uvođenje naknade za neostvarene kumulativne uštede imat će dugoročno negativan učinak na energetske sektor jer opskrbljivače energije dovodi do financijske nestabilnosti, a koja izravno utječe na likvidnost energetskog tržišta, konkurentnost i stabilnost djelovanja opskrbljivača energijom. Uvođenje penala na neostvarene obveze kumulativnih ušteda za obveznike trebalo bi se smatrati nedopuštenom retroaktivnom primjenom prava. Naime, članak 90. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske (NN 56/1990, 135/1997, 113/2000, 28/2001, 76/2010, 5/2014, dalje: Ustav RH) zabranjuje povratno djelovanje zakona i drugih propisa državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti. Sudska praksa koja se odnosi na retroaktivni učinak temelji se na načelima zaštite legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti kojih se države članice moraju pridržavati u izvršavanju ovlasti koje su im povjerene propisima (presude od 3. prosinca 1998., Belgocodex (C 381/97, EU:C:1998:589, t. 26.), od 26. travnja 2005., „Goed Wonen” (C 376/02, EU:C:2005:251, t. 32.), od 10. rujna 2009., Plantanol (C 201/08, EU:C:2009:539, t. 43.) i od 10. prosinca 2015., Veloserviss (C 427/14, EU:C:2015:803, t. 30.)). Načelo pravne sigurnosti zahtijeva osobito, da pravna pravila budu jasna, precizna i predvidljiva u svojim učincima, osobito kad mogu imati nepovoljne posljedice na pojedince i poduzetnike (presuda od 30. travnja 2019., Italija/Vijeće (Ribolovna kvota za sredozemnu sabljarku), C 611/17, EU:C:2019:332). Temeljni sadržaj vladavine prava je sigurnost pravnog subjekta u svoju pravnu poziciju, posebice ukoliko je verificirana određenim pravnim aktom. Pravni subjekti trebali bi biti u mogućnosti planirati aktivnosti sigurni u pravne posljedice	postale obveznici tih obveza do 2030. godine."
--	--	--	---	---

		svojeg djelovanja. To znači da u neriješenim pravnim situacijama, pravni subjekti očekuju rješenje situacije prema propisu koji vrijedi u vrijeme započinjanja njihovog djelovanja i koji poznaju. Ove ponovne izmjene ovog Zakona u istoj godini dodano naglašavaju probleme retroaktivnosti djelovanja i pravne neizvjesnosti za sve obveznike, a umjesto da pridonose rješenju problema nastalih zadnjim izmjenama. Slijedom svega navedenog predlažemo povratak za zakonodavni okvir iz 2021. godine, a sve izmjene iz ove godine da se primjenjuju od sljedećeg razdoblja kumuliranja. Slijedom svega navedenog, predlažemo dopunu članka 73.	
--	--	--	--

55	PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O. ZA UVOZ, OPSKRBU I TRGOVINU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Uvođenje obveza kumulativnih ušteda za obveznike treba se smatrati nedopuštenom retroaktivnom primjenom prava. Naime, članak 90. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske (NN 56/1990, 135/1997, 113/2000, 28/2001, 76/2010, 5/2014, dalje: Ustav RH) zabranjuje povratno djelovanje zakona i drugih propisa državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti. Sudska praksa koja se odnosi na retroaktivni učinak temelji se na načelima zaštite legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti kojih se države članice moraju pridržavati u izvršavanju ovlasti koje su im povjerene propisima (presude od 3. prosinca 1998., Belgocodex (C 381/97, EU:C:1998:589, t. 26.), od 26. travnja 2005., „Goed Wonen” (C 376/02, EU:C:2005:251, t. 32.), od 10. rujna 2009., Plantanol (C 201/08, EU:C:2009:539, t. 43.) i od 10. prosinca 2015., Veloserviss (C 427/14, EU:C:2015:803, t. 30.)). Načelo pravne sigurnosti zahtijeva osobito, da pravna pravila budu jasna, precizna i predvidljiva u svojim učincima, osobito kad mogu imati nepovoljne posljedice na pojedince i poduzetnike (presuda od 30. travnja 2019., Italija/Vijeće (Ribolovna kvota za sredozemnu sabljarku), C 611/17, EU:C:2019:332). Temeljni sadržaj vladavine prava je sigurnost pravnog subjekta u svoju pravnu poziciju, posebice ukoliko je verificirana određenim pravnim aktom. Pravni subjekti trebali bi biti u mogućnosti planirati aktivnosti sigurni u pravne posljedice svojeg djelovanja. To znači da u neriješenim pravnim situacijama, pravni subjekti očekuju rješenje situacije prema propisu koji vrijedi u vrijeme započinjanja njihovog djelovanja i koji poznaju.	Prihvaćen	Vidi odgovor pod brojem 54.
56	LEO PRELEC	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	za ENERGIA NATURALIS d.o.o., ENNA Grupa Čl. 42. st.(25). (Komentar i prijedlog) Očekuje se da će Zakon o energetske učinkovitosti (dalje: ZoEu) stupiti na snagu sredinom drugog razdoblja kumuliranja (2021. – 2030.). Pojedininim strankama obveznicama Zakona o energetske učinkovitosti (NN 127/2014,	Djelomično prihvaćen	"Prihvaća se predložena korekcija u stavku 25. Prijedlog vezan uz stavak 27. se rješava kroz prijelazne odredbe. Pogledati odgovor na komentar br. 54"

116/2018, 25/2020, 32/2021, 41/2021, 40/2025) je međutim, rješenjem Ministarstva gospodarstva već utvrđena obveza ostvarenja novih godišnjih ušteda energije i nije utvrđena obveza kumulativnih ušteda energije.

Uvođenje obveze kumulativnih ušteda energije za protekli period drugog razdoblja kumuliranja ušteda prije stupanja na snagu ZoEU, tim strankama obveznicama stoga bi trebalo smatrati nedopuštenom retroaktivnom primjenom prava.

Članak 90. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske (NN 56/1990, 135/1997, 113/2000, 28/2001, 76/2010, 5/2014, dalje: Ustav RH) zabranjuje povratno djelovanje zakona i drugih propisa državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti.

Sudska praksa koja se odnosi na retroaktivni učinak temelji se na načelima zaštite legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti kojih se države članice moraju pridržavati u izvršavanju ovlasti koje su im povjerene propisima. Načelo pravne sigurnosti zahtijeva osobito, da pravna pravila budu jasna, precizna i predvidljiva u svojim učincima, osobito kad mogu imati nepovoljne posljedice na pojedince i poduzetnike.

Temeljni sadržaj vladavine prava čini sigurnost pravnog subjekta u svoju pravnu poziciju, posebice ukoliko je verificirana određenim pravnim aktom. Pravni subjekti trebali bi biti u mogućnosti planirati aktivnosti sigurni u pravne posljedice svojeg djelovanja.

Prilikom utvrđenja obveze novih godišnjih obveza uštede energije u drugom razdoblju kumuliranja stranke obveznice nisu imale obvezu pretpostaviti da će ta obveza u nekom kasnijem trenutku imati za posljedicu i uvođenje dodatne obveze kumulativnih ušteda energije.

Stranke obveznice su prije stupanja ZoEU na snagu prilagođavale svoje obveze važećem zakonodavnom rješenju koje nije predviđalo ispunjenje kumulativnih ušteda (obveza nije bila propisana niti Rješenjima koje je dostavilo

nadležno tijelo za prethodne godine) u drugom razdoblju kumuliranja i u skladu s navedenim ulagale financijska sredstva u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su imale za posljedicu obvezu ispunjenja novih godišnjih obveza.

Pritom, neosnovano bi bilo tumačiti da su stranke obveznice dužne prilagoditi svoje ponašanje do kraja drugog razdoblja kumuliranja budući da je za pretpostaviti da bi navedeno značilo da bi stranke obveznice trebale uložiti znatna financijska sredstva u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi uspjele ostvariti visoke obveze kumulativnih ušteda energije u preostalom periodu do isteka drugog razdoblja kumuliranja.

Navedeno bi se protivilo članku 16. Povelje Europske Unije o temeljnim pravima Europske Unije (2012/C 326/02; dalje: Povelja o temeljnim pravima) koja određuje da se „sloboda poduzetništva priznaje [...] u skladu s pravom Unije te nacionalnim zakonodavstvima i praksom”.

Naime, zaštita dodijeljena ovim člankom obuhvaća slobodu obavljanja gospodarske ili komercijalne djelatnosti, slobodu ugovaranja i slobodno tržišno natjecanje. Sloboda poduzetništva sadržava pravo svakog poduzetnika da se u granicama odgovornosti koju snosi za vlastite radnje slobodno koristi gospodarskim i financijskim resursima kojima raspolaže.

Iz sudske prakse proizlazi da je slobodno korištenje resursima kojima poduzetnik raspolaže suženo, među ostalim, kada ograničenje obvezuje ovog potonjeg da poduzme mjere koje za njega mogu predstavljati bitan trošak, imati znatan utjecaj na organizaciju njegovih djelatnosti ili zahtijevati teška i složena tehnička rješenja.

S obzirom na navedeno, takvo postupanje bilo bi protivno članku 16. Povelje Europske Unije o temeljnim pravima i konačno se ne bi moglo ocijeniti u skladu s načelom razmjernosti.

Primjena odredbe članka 42.

stavka 25. zakona na opisani retroaktivni način bila bi protivna i uvodnoj izjavi [62] Direktive 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) na temelju koje mjere politike moraju biti predvidljive: [Kako bi se osigurao stabilan i predvidljiv doprinos postizanju energetskih i klimatskih ciljeva Unije... Taj bi se zahtjev mogao ispuniti novim mjerama politike koje se donose tijekom razdoblja obveze od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. ili novim pojedinačnim mjerama koje proizlaze iz mjera politike donesenih tijekom ili prije prethodnog razdoblja, pod uvjetom da pojedinačne mjere koje dovode do uštede energije budu uvedene tijekom sljedećeg razdoblja. U tu svrhu države članice trebale bi moći iskoristiti sustav obveze energetske učinkovitosti, alternativne mjere politike ili oboje.].

Iz svega navedenog proizlazi da bi članak 42. stavak 25. ZoEU bilo osnovano primijeniti samo na stranke obveznice koje će ući u sustav nakon stupanja ZoEU na snagu ili za sljedeće razdoblje kumuliranja (2031. – 2040.)

Uz ispravno tumačenje predložene zakonske odredbe kako je opisano, predlažemo odredbu izmijeniti i na sljedeći način:

(25) Strankama obveznicama koje u sustav obveza energetske učinkovitosti ulaze u drugoj ili bilo kojoj sljedećoj godini desetogodišnjeg razdoblja kumuliranja, obvezni iznos kumulativnih ušteda energije određuje se razmjerno za razdoblje od ulaska u sustav obveze ostvarenja kumulativnih ušteda do kraja razdoblja kumuliranja.

Čl. 42. st.(27)

Iz razloga nedopuštene retroaktivnosti na koje je upućeno kod primjedbi na tekst članka 42. stavka 25. ZoEU, ni odredbu stavka 27. ne bi bilo osnovano primjenjivati na način da se navedeni stavak primjenjuje na stranke obveznice kojima do stupanja na snagu ZoEU nije utvrđena obveza kumulativnih ušteda

			sukladno st. 10. navedenog članka. Takva primjena ove zakonske odredbe dovela bi do postupanja koje je suprotno samom tekstu citirane zakonske odredbe, te bi dovela i do retroaktivnog nametanja obveze za razdoblje u kojem nije postojala obveza ostvarivanja kumulativnih ušteda energije, odnosno dovela bi do nedopuštene retroaktivnosti kako je ranije upućeno.		
57	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Članovi Udruženja opskrbljivača i distributera prirodnim plinom HGK ističu kako je potrebno jasno razgraničiti industriju koja je već obveznik u sustavu trgovanja emisijskim jedinicama (ETS) od one koja to nije, ali čija se potrošnja već računa u ETS2 preko opskrbljivača plinom. Cilj je izbjeći dvostruko opterećenje opskrbljivača – da za iste količine energije plaćaju i po ETS2 sustavu i po sustavu obveze uštede energije	Prihvaćen	Vidjeti odgovor na komentar br.47. Stavak 6. je dopunjen, kako je predloženo.
58	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Članovi Udruženja obnovljivih izvora energije HGK predlažu da se ovim člankom predvidi mogućnost umanjenja obveze uštede energije za one subjekte koji ulažu u obnovljive izvore energije putem dugoročnih ugovora o kupnji električne energije (PPA). Cilj je da se prizna doprinos investitora u projekte OIE kao mjera koja doprinosi energetske učinkovitosti i dekarbonizaciji, u skladu s EU direktivama. Time bi se potaknula nova ulaganja u obnovljive izvore i olakšalo ispunjavanje nacionalnih ciljeva.	Nije prihvaćen	"Vidjeti odgovor na komentar br. 52."
59	E.ON ENERGIJA D.O.O. ZA OPSKRBU ENERGIJOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 42.	Predmet komentara: Priznavanje ulaganja u obnovljive izvore energije (virtualni ili korporacijski PPA) u okviru sustava obveza uštede energije Predlažemo proširenje formulacije članka 42. stavka 6. na način da se među umanjenja osnovice za izračun obveze uštede energije uključi i energija iz obnovljivih izvora prodana putem dugoročnih ugovora o kupnji električne energije (PPA). Ova dopuna omogućila bi prepoznavanje doprinosa ulaganja u projekte obnovljivih izvora energije u okviru sustava obveza energetske učinkovitosti. Predložena dopuna: U članku 42. stavku 6. iza posljednje alineje dodaje se nova alineja koja glasi:	Nije prihvaćen	"Vidjeti odgovor na komentar br. 52."

		„– energiju iz obnovljivih izvora energije prodanu putem dugoročnih ugovora o otkupu električne energije proizvedene izvan lokacije potrošnje (virtualni ili korporacijski PPA)” Obrazloženje: Ovom dopunom postojeći stavak 6. dopunjuje se novim umanjnjem osnovice za izračun obveze uštede energije, uz zadržavanje ostalih postojećih odredbi članka. Uključivanjem ulaganja u projekte obnovljivih izvora energije (virtualni ili korporacijski PPA) omogućilo bi se da se stvarni doprinos energetske učinkovitosti i smanjenju emisija stakleničkih plinova adekvatno reflektira. Time bi se tradicionalni instrumenti energetske učinkovitosti (fizičke mjere kod krajnjih kupaca) nadopunili novim tržišnim modelima koji jednako doprinose ostvarenju ciljeva dekarbonizacije. Predloženi pristup u skladu je s Direktivom (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti i Direktivom (EU) 2023/2413 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (RED III), koje potiču države članice na prepoznavanje šireg spektra mjera u postizanju ciljeva energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora. Dodatno, uvođenje ove odredbe pridonijelo bi većoj predvidljivosti i sigurnosti ulaganja u obnovljive izvore energije, što je ključno za ubrzanje energetske tranzicije i ispunjavanje nacionalnih i europskih klimatsko-energetskih ciljeva.	
--	--	---	--

60	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 43.	Članak 43. stavak 5. a. Za subjekte iz članka 41. stavka 2a. ovoga Zakona jedinična naknada iz stavka 5. može se korigirati do 15% naniže u odnosu na opću jediničnu naknadu, ako Ministarstvo u suradnji s Fondom utvrdi da su troškovi tržišne nabave ušteda za takav subjekt značajno viši od prosjeka	Nije prihvaćen	"Prijedlog se ne prihvaća. Direktiva o energetske učinkovitosti propisuje da države članice osiguraju jednak i transparentan okvir za sve stranke obveznice u sustavu obveza, uz tržišno neutralan pristup u postizanju ušteda energije (članak 9. i 10.). Uspostava različitih jediničnih naknada među pojedinim kategorijama obveznika dovela bi do narušavanja ravnopravnosti i tržišne neutralnosti sustava te bi otežala transparentno praćenje i izvještavanje o ostvarenim uštedama. Dodatno, visina troškova nabave ušteda ovisi o tržišnim okolnostima i izboru mjera, a ne o statusu pojedinog subjekta, te se ne smatra osnovom za administrativno umanjenje jedinične naknade. Nije uopće jasno kako bi se ovaj prijedlog u praksi provodio."
61	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 43.	Članak 43.a – Naknada za energetske učinkovitost (1) Opskrbljivači energije naplaćuju krajnjim kupcima naknadu za energetske učinkovitost izraženu u EUR/kWh isporučene energije. (2) Prikupljena sredstva opskrbljivači su dužni mjesečno uplatiti Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. (3) Vlada Republike Hrvatske uredbom određuje visinu jedinične naknade po vrsti energenta, uzimajući u obzir potencijal ušteda i troškovnu učinkovitost mjera. (4) Naknada za prirodni plin utvrđuje se po nižoj jediničnoj stopi, s obzirom na više troškove ostvarivanja ušteda u odnosu na druge energente. (5) Sredstva se koriste isključivo za financiranje programa i mjera energetske učinkovitosti koje provodi Fond.	Nije prihvaćen	"Propisivanje nove naknade za krajnje kupce nije prihvatljivo."

62	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 43.	Za pravilno razumijevanje, molimo pojašnjenje stavka 2. - zašto se godinu dana unaprijed (kako se navodi: "u sljedećoj godini") treba najaviti namjera za ispunjenje obveze uplatom u Fond i kako da se na dan npr. 31.12.2025. zna obveza za 2026. godinu ako se rješenje dobiva do 30.9.2026. godine? Zašto se ta namjera na može izraziti za obvezu za tekuću godinu do kraja godine? Predlaže se izmjena stavka 8. tako da glasi: „(8) Jedinična naknada iz stavka 5. ovoga članka korigirana u skladu sa stavkom 7. ovoga članka bit će objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva i na internetskoj platformi o energetske učinkovitosti iz članka 47. ovoga Zakona u roku od sedam dana od dana službene objave Državnog zavoda za statistiku.“ Predlaže se dopuna i izmjena stavka 9. tako da glasi: „(9) Fond je dužan sva sredstva prikupljena sukladno stavku 1. ovoga članka evidentirati na posebnom analitičkom knjigovodstvenom računu i ulagati u mjere poboljšanja energetske učinkovitosti u kućanstvima, uključujući mjere za osnaživanje i zaštitu ranjivih kupaca i ublažavanja energetske siromaštva u skladu s člankom 49. ovoga Zakona te ostvariti uštede energije barem jednake onima koje je trebala ostvariti stranka obveznica i o učincima izvijestiti Ministarstvo najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu.“	Prihvaćen	"Odgovor na pitanje vezano uz stavak 2: Rješenje s obvezom za 2026. stranke obveznice moraju dobiti od Ministarstva do 30.rujna 2025. godine, Time mogu planirati obvezu za 2026. i prijaviti plan za uplatu sredstava do kraja godine. Informacija je potrebna i radi planiranja prihoda i rashoda Fonda. U stavku 8 su korigirani pozivi na odgovorajući stavak (7 umjesto 6) i članak. (47 umjesto 46). U stavku 9 je korigirani pozivi na odgovorajući članak. (49 umjesto 48)."
63	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 44.	Predlaže se dopuna stavka 5. tako da glasi: „(5) Mjere temeljene na nacionalnom planu obnove zgrada iz članka 15. i članka 49. stavka 2. ovoga zakona, koji se donosi na temelju propisa kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu, smatraju se alternativnim mjerama politike.“	Prihvaćen	Stavak 5. je dopunjen pozivanjem na članak 49. st.2.

64	NENAD ŠVARC	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 45.	Predlaže se izmjena stavka 2. tako da glasi: „(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka dužni su u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije unositi odgovorne osobe javnih tijela, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije, stranke obveznice, operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava, distributer energije i operator distribucijskog sustava te operator podatkovnog centra.“	Prihvaćen	Stavak 2. je izmijenjen kako je predloženo.
65	GRADSKA PLINARA ZAGREB-OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA OPSKRBU PLINOM	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 45.	Članak 45. predlaže se dopuniti novim stavkom: 5) Pravilnikom se dodatno propisuju kriteriji, podaci i metodologija za utvrđivanje korekcijskog faktora K_OPSKRBA te, gdje je primjenjivo, korekcije jedinične naknade za obveznike iz članka 41. stavka 2a.	Nije prihvaćen	"Vidjeti odgovore na komentara br. 49 i 50.."
66	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D.	V. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE , Članak 45.	Čl. 45.st.3.: dopuniti stavak da isti glasi: "(3) Informacije iz stavka 1. ovoga članka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije mogu unositi i druge osobe, u skladu s odlukom Ministarstva ili i druge osobe koje za to ovlasti odgovorna osoba iz st. 2. ovog članka."	Prihvaćen	Stavak 3. je dopunjen prema komentaru.
67	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	VI. INFORMIRANJE, OSNAŽIVANJE I PODIZANJE SVIJESTI POTROŠAČA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI, Članak 46.	U stavku 4. potrebno je podstavak c) staviti u novi red nakon podstavka b).	Prihvaćen	Korigirano je prema komentaru.
68	DAMIR MILETIĆ	VI. INFORMIRANJE, OSNAŽIVANJE I PODIZANJE SVIJESTI POTROŠAČA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI, Članak 47.	Navesti u zakonu koja je to platforma(SMIV) i objaviti njenu Internet adresu (https://cei.hr/smiv-sustav-mjerenje-pracenje-i-verifikaciju-usteda-energije)	Nije prihvaćen	Članak 47. se ne odnosi na SMIV, već na informativnu platformu. Do sada je to bila https://www.enu.hr/ , ali nije moguće reći da će ista domena biti korištena i dalje. Ovo je stvar provedbe, adresa mrežne stranice se može promijeniti. MINGO i ostala tijela državne uprave će na svojim mrežnim stranicama osigurati poveznicu na ovo platformu.

69	NENAD ŠVARC	VI. INFORMIRANJE, OSNAŽIVANJE I PODIZANJE SVIJESTI POTROŠAČA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI, Članak 49.	Predlaže se izmjena naslova Poglavlja „VII. Energetska učinkovitost u transportu, prijenosu i distribucije energije“ da glasi „VII Energetska učinkovitost u proizvodnji, transportu, prijenosu, distribuciji i skladištenju energije te potrošnji vode“. Objašnjenje: Prijedlog izmjene (proširenje naslova) shodno području obuhvata energetske djelatnosti. U pravilu proizvodnja toplinske energije je reguliranim cijenama snage i energije po tarifnim grupama i tarifnim modelima.	Prihvaćen	Naslov je izmijenjen prema prijedlogu (osim u dijelu vode, koji se ne spominje u tom poglavlju).
70	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	VI. INFORMIRANJE, OSNAŽIVANJE I PODIZANJE SVIJESTI POTROŠAČA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI, Članak 49.	Predlaže se izmjena stavka 1. tako da glasi: „(1) Mjere za suzbijanje energetskog siromaštva definiraju se u programu suzbijanja energetskog siromaštva iz članka 15. ovoga Zakona, a uključuju mjere poboljšanja energetske učinkovitosti, mjere obnove zgrada u kojima se nalaze kućanstva u riziku od energetskog siromaštva i mjere informiranja i zaštite potrošača.“ Predlaže se dopuna stavka 4. tako da glasi: „(4) Za svaku mjeru u programu utvrđuju se tijela odgovorna za provedbu mjere, troškovi provedbe mjere te načini i izvori financiranja provedbe mjere, uključujući europska i nacionalna sredstva iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku i Fonda, a poglavito financijska sredstva prikupljena prodajom emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u sklopu EU sustava trgovanja emisijama sukladno zakonu kojim se uređuje područje klimatskih promjena.“ Predlaže se izmjena i dopuna stavka 5. tako da glasi: „(5) O provedbi programa i mjera definiranih u programu iz stavka 1. ovoga članka izvještava se na godišnjoj razini, u sklopu godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.“	Prihvaćen	Prihvaćene su korekcije pozivanja na člnake u stavcima 2 i 5 te dopuna su stavku 4.

71	HEP- TOPLINARSTVO D.O.O. ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU TOPLINSKE ENERGIJE	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI, VII. ENERGETSKA UČINKOVITOST U TRANSPORTU, PRIJENOSU I DISTRIBUCIJI ENERGIJE	Predlaže se izmjena naslova Poglavlja „VII. Energetska učinkovitost u transportu, prijenosu i distribucije energije“ da glasi „VII Energetska učinkovitost u proizvodnji, transportu, prijenosu, distribuciji i skladištenju energije te potrošnji vode“. Objašnjenje: Prijedlog izmjene (proširenje naslova) shodno području obuhvata energetskih djelatnosti. U pravilu proizvodnja toplinske energije je regulirana cijenama snage i energije po tarifnim grupama i tarifnim modelima.	Prihvaćen	Naslov je izmijenjen prema prijedlogu (osim u dijelu vode, koji se ne spominje u tom poglavlju).
72	NENAD ŠVARC	VII. ENERGETSKA UČINKOVITOST U TRANSPORTU, PRIJENOSU I DISTRIBUCIJI ENERGIJE, Članak 50.	Predlaže se izmjena stavka 5. podstavka a) tako da glasi: „a) upravljanje potrošnjom krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije“ Predlaže se izmjena stavka 5. podstavka d) tako da glasi: „d) dispečiranje proizvodnih postrojenja na svim naponskim razinama“ Predlaže se izmjena stavka 5. podstavka e) tako da glasi: „e) korištenje proizvodnih postrojenja bliže mjestu potrošnje i“	Nije prihvaćen	Izričaj je preuzet iz Direktive i nije moguće brisati neke dijelove, jer se neće osigurati transpozicija Direktive.

73	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	VII. ENERGETSKA UČINKOVITOST U TRANSPORTU, PRIJENOSU I DISTRIBUCIJI ENERGIJE, Članak 50.	Predlaže se dopuna stavka 3. tako da glasi: „(3) Metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezane odluke o visinama tarifnih stavki i iznosima naknada koje donosi Agencija trebaju ispunjavati kriterije iz ovoga članka, uzimajući u obzir mrežna pravila i smjernice razvijene na temelju Uredbe (EU) 2019/943 odnosno Uredbe (EU) 2024/1747 o izmjeni uredaba (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 u pogledu poboljšanja modela tržišta električne energije u Uniji i obveze zakona kojim se uređuje područje tržišta električne energije kako bi se omogućilo da se potrebna ulaganja u elektroenergetske mreže provode na način kojim se osigurava održivost mreža.“ Komentar: Dopuna je potrebna zbog izmjene Poglavlja VII. (Mrežna pravila i smjernice) Uredbe (EU) 2019/943 u okviru Uredbe (EU) 2024/1747. Predlaže se dopuna stavka 4. tako da glasi: „(4) Metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije koje donosi Agencija moraju biti transparentne i nediskriminirajuće te moraju biti u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 odnosno Uredbe (EU) 2024/1747 o izmjeni uredaba (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 u pogledu poboljšanja modela tržišta električne energije u Uniji i odražavati uštede troškova u elektroenergetskim mrežama ostvarene mjerama na strani potražnje i mjerama odgovora potražnje te distribuiranom proizvodnjom energije, uključujući uštede nastale smanjenjem troškova isporuke ili ulaganjem u mrežu i optimiranjem rada mreže.“ Komentar: Dopuna je potrebna zbog izmjene članka 18. (Naknade za pristup mrežama, upotrebu mreža i jačanje mreža) Uredbe (EU) 2019/943 u okviru Uredbe (EU) 2024/1747.	Prihvaćen	Stavci 3. i 4. su dopunjeni novom Uredbom.
----	--	--	---	-----------	--

74	NENAD ŠVARC	VII. ENERGETSKA UČINKOVITOST U TRANSPORTU, PRIJENOSU I DISTRIBUCIJI ENERGIJE, Članak 51.	Predlaže se izmjena stavka 4. tako da glasi: „(4) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin prate i kvantificiraju ukupnu količinu mrežnih gubitaka i optimiziraju mreže i poboljšavaju učinkovitost mreže provodeći mjere u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, uključujući i mjere razvoja pametnih mreža.“ Objašnjenje: Nije potreban izraz „ako je tehnički i financijski izvedivo“ jer svi operatori mreže mogu i znaju kvantificirati svoje energetske gubitke u mrežama te procijeniti financijsku vrijednost istih.	Prihvaćen	Izbrisan je dio „ako je tehnički i financijski izvedivo“.
75	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	VII. ENERGETSKA UČINKOVITOST U TRANSPORTU, PRIJENOSU I DISTRIBUCIJI ENERGIJE, Članak 51.	Predlaže se dopuna stavka 6. tako da glasi: „(6) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskog sustava za električnu energiju i plin dužni su mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti iz stavka 4. ovoga članka unositi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona.“ Predlaže se izmjena stavka 7. tako da glasi: „(3) Agencija provjerava uzimaju li se u obzir u analizama troškova i koristi, koje koriste operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin, alternative koje uključuju rješenja za energetske učinkovitost, fleksibilnost na strani potražnje i ulaganja u imovinu koja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i šire koristi tih alternativa u skladu s odredbama ovoga članka i pravilnika o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona.“	Prihvaćen	Dopuna stavka 6. i korekcija u staku 3. vezano uz pozivanje na ispravan stavak članka 7. su prihvaćene.

76	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	VIII. FINANCIRANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI, Članak 52.	Predlaže se izmjena stavka 2. tako da glasi: „(2) S ciljem ostvarenja nacionalnog cilja i okvirnih trajektorija potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije iz članka 11. ovoga Zakona, Fond je dužan osigurati sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona, u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona i drugim planovima sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu.“ Predlaže se dopuna stavka 6. tako da glasi: „(6) Fond za financijske mehanizme iz stavka 4. ovoga članka koristi sredstva prikupljena od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u sklopu EU sustava trgovanja emisijama za sektor zgradarstva i prometa, sredstava prikupljena od godišnjih emisijskih kvota u skladu s Uredbom (EU) 2023/857 te po potrebi ostale prihode.“ Komentar: Dopuna je napravljena u skladu s člankom 49. stavkom 4. Predlaže se dodati novi stavak 9. tako da glasi: „(9) Za sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti iz stavka 2. ovoga članka, Fond koristi sredstva prikupljena na osnovi članka 43. stavka 9. ovoga Zakona i financijskih mehanizama iz stavka 4. ovoga članka.“ Komentar: Potrebno je naglasiti sve izvore sredstava Fonda za sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.	Nije prihvaćen	U stavku 2. je korigirano pozivanje na ispravan članka gdje se definiraju nacionalni ciljevi i trajektorije (članak 6). Stavak 6. je dopunjen kako je predloženo. Prihvaća se dodavanje novog stavka 9.
----	--	---	---	----------------	---

77	NENAD ŠVARC	X. NADZOR, Članak 58.	Predlaže se izmjena stavka 2. tako ga glasi: „(2) Ako nadležni inspektori iz stavka 1. ovoga članka pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nepravilnosti i nedostatke, ovlašteni su donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.“ Predlaže se izmjena stavka 3. podstavka točke 1. tako da glasi: „(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su: 1. distributeru energije, operatoru distribucijskog sustava i javnom isporučitelju vodnih usluga narediti da: a) na temelju podnesenog zahtjeva javnog tijela dostavlja izravno podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE (članak 18. stavak 6.) b) podatke dostavlja bez naknade (članak 18. stavak 6.) c) podatke dostavi u naknadnom roku ne dužem od 15 dana (članak 18. stavak 6.) d) nakon podnesenog zahtjeva javnog tijela podatke dostavlja kontinuirano najmanje na mjesečnoj razini, do 15. u mjesecu za protekli mjesec (članak 18. stavak 6.) i e) unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.)“ Predlaže se izmjena stavka 3. podstavka točke 3. tako da glasi: „3. operatoru podatkovnih centara, narediti da: a) u europsku bazu podatkovnih centara dostavlja podatke iz članka 38. ovog Zakona b) dopisom obavijeste Ministarstvo o smanjenju priključne snage ako je ona smanjena na manje od 500 kW (članak 38. stavak 4.) c) provode mjere energetske učinkovitosti i prioritet daju iskorištavanju otpadne topline, u skladu sa propisima kojim se uređuje tržište toplinske energije (članak 38. stavak 5.) i d) informacije o provedenim mjerama iz članka 38. stavka 5. unose u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 38. stavak 6.)“	Djelomično prihvaćen	"Stavak 2. je korigiran, tako da se poziva na nedležne inspektore iz stavka 1. Stavak 3. točka 1.d) je korigirana tako da je dostava podataka do 15. u mjesecu, Ne prihvaća se korištenje pojmae 'priključna snaga' u točki 3. (vidjeti prethodna objašnjenja)."
----	-------------	--------------------------	---	----------------------	---

78	HEP- TOPLINARSTVO D.O.O. ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU TOPLINSKE ENERGIJE	X. NADZOR, Članak 58.	Predlaže se izmjena stavka 2. tako ga glasi: „(2) Ako nadležni inspektori iz stavka 1. ovoga članka pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nepravilnosti i nedostatke, ovlašteni su donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.“ Predlaže se izmjena stavka 3. podstavka točke 1. tako da glasi: „(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su: 1. distributeru energije, operatoru distribucijskog sustava i javnom isporučitelju vodnih usluga narediti da: a) na temelju podnesenog zahtjeva javnog tijela dostavlja izravno podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE (članak 18. stavak 6.) b) podatke dostavlja bez naknade (članak 18. stavak 6.) c) podatke dostavi u naknadnom roku ne dužem od 15 dana (članak 18. stavak 6.) d) nakon podnesenog zahtjeva javnog tijela podatke dostavlja kontinuirano najmanje na mjesečnoj razini, do 15. u mjesecu za protekli mjesec (članak 18. stavak 6.) i e) unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.)“	Prihvaćen	"Stavak 2. je korigiran, tako da se poziva na nedležne inspektore iz stavka 1. Stavak 3. točka 1.d) je korigirana tako da je dostava podataka do 15. u mjesecu,"
79	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D.	X. NADZOR, Članak 58.	čl. 58. ar. 3.: Omaška - umjesto "Rješenjem iz stavka 3. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su:" trebalo bi: "Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su:"	Prihvaćen	Stavak 3. je korigiran, tako da se poziva na rješenje iz stavka 2.
80	DAMIR MILETIĆ	X. NADZOR, Članak 58.	Stavak (3), 3 c) zamijeniti riječ ržište u tržište	Prihvaćen	Točka 3.c) u stavku 3. je korigirana.
81	DAMIR MILETIĆ	X. NADZOR, Članak 58.	Treba li u stavku 3. treba ispraviti da se rješenje odnosi na stavak2.?	Prihvaćen	Stavak 3. je korigiran, tako da se poziva na rješenje iz stavka 2.
82	DAMIR MILETIĆ	X. NADZOR, Članak 58.	Treba li u stavku 2. treba ispraviti da se nadležni inspektori odnose na stavak1.?	Prihvaćen	Stavak 2. je korigiran, tako da se poziva na nedležne inspektore iz stavka 1.

83	NENAD ŠVARC	XI. PREKRŠAJNE ODREDBE, Članak 62.	Predlaže se izmjena stavka 1. tako da glasi: „(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj operator podatkovnih centara pravna osoba, ako: - u europsku bazu podatkovnih centara ne dostavljaju podatke iz članka 38. ovoga Zakona - dopisom ne obavijeste Ministarstvo o smanjenju snage instalirane informacijske tehnologije ako je ona smanjena na manje od 500 kW (članak 38. stavak 4.) - ne provode mjere energetske učinkovitosti i prioritet ne daju iskorištavanju otpadne topline, u skladu s propisima kojim se uređuje tržište toplinske energije (članak 38. stavak 5.) - informacije o provedenim mjerama iz članka 38. stavka 5. ne unose u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 38. stavak 6.). (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba operatora podatkovnih centara pravne osobe ili osoba kojoj je povjereno obavljanje određenih poslova kod operatora podatkovnih centara pravne osobe. (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i fizička osoba koja je operator podatkovnog centra.“	Prihvaćen	U cijelom članku je pojam 'operator' zamijenjen pojmom 'operator'.
84	DAMIR MILETIĆ	XI. PREKRŠAJNE ODREDBE, Članak 62.	Zamijeniti ...se uređuje tržište ... u ...se uređuje tržište...	Prihvaćen	Članak 62. je korigiran.

85	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	XI. PREKRŠAJNE ODREDBE, Članak 65.	Predlaže se izmjena stavka 4. tako da glasi: „(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako: - ne dostavi do 31. ožujka tekuće godine izvješće o ostvarenim uštedama energije Ministarstvu sukladno članku 41. stavku 5. ovoga zakona“ - u jedinstvenom izvješću o ostvarenim uštedama nije priložena odluka povezanih osoba iz koje je vidljivo davanje suglasnosti za podnošenje jedinstvenog izvješća o ostvarenim uštedama (članak 41. stavak 6.) - unese lažne podatke u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 41. stavak 13. i 17.) - ne dostavi podatak o energiji koju je stranka obveznica isporučila kupcima energije, odnosno krajnjim kupcima sukladno članku 42. stavku 2., - ne dostavi podatak o energiji koju je stranka obveznica isporučila kupcima energije, odnosno krajnjim kupcima u roku sukladno članku 42. stavku 3. - ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.).“ Za pravilno razumijevanje, molimo pojašnjenje stavka 4. podstavci 4. i 5. - zašto se obveznika kažnjava ako HERA ne dostavi podatke Ministarstvu? Komentar: Izmjena u podstavku 1. se predlaže zbog usklađivanja roka (31. ožujka) iz članka 41. stavka 4. ovoga Zakona. Izmjena u podstavku 2. se predlaže zbog usklađivanja s člankom 41. stavkom 6. ovoga Zakona. Izmjena u podstavku 3. se predlaže zbog usklađivanja s člankom 41. stavcima 13. i 17.	Prihvaćen	Sve korekcije su prihvaćene. Dodatno, podstavci 4. i 5. su obrisani, jer se nedostavljanje podataka iz čl. 42 stavk 2 i 3 doista ne odnosi na stranke obveznice.
86	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	XI. PREKRŠAJNE ODREDBE, Članak 67.	Predlažemo uskladiti ovaj članak prema komentaru iz članka 23.	Prihvaćen	Korigirano je prema korekcijama članka 23.

87	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	XI. PREKRŠAJNE ODREDBE, Članak 68.	Za pravilno razumijevanje, molimo pojašnjenje stavka 1. podstavka 1. – zbog čega je propisana navedena kazna ako netko drugi (osim navedenih operatora) unese informacije u SMIV (s obzirom na odredbu članak 45. stavka 3.)?	Nije prihvaćen	"Kazna je za nositelja obveze - st. 2. St. 3. kaže da nositelj obveze može biti i netko drugi u skladu s odlukom Ministarstva. St. 3. kaže da nositelj obveze iz st. 2. može za unos ovlastiti i nekog drugoga da to unosi u njegovo ime (ugovorom, punomoći i sl.). Prekršajno odgovara nositelj obveze, ne taj kojega je on ovlastio da umjesto njega unosi njegovu obvezu."
88	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D.	XI. PREKRŠAJNE ODREDBE, Članak 68.	čl. 68. st. 2.: 2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba operatora prijenosnog sustava, operatora transportnog sustava i operatora distribucijskih sustava za električnu energiju i plin pravna osoba ili osoba kojoj je povjereno obavljanje određenih poslova u operatoru prijenosnog sustava, operatoru transportnog sustava i operatoru distribucijskih sustava za električnu energiju i plin pravnoj osobi. U skladu s postojećim pravnim propisima, načelima te praksom prava trgovačkih društava u RH, prekršajno su odgovorne (samo) odgovorne osobe u pravnim osobama.	Prihvaćen	Stavak 2. je korigiran prema prijedlogu.
89	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 71.	Predlaže se izmjena stavka 3. tako da glasi: „(3) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva, ministarstva nadležnog za klimatske aktivnosti i ministarstva nadležnog za socijalnu politiku, donijet će program suzbijanja energetskog siromaštva iz članka 15. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“ Stavak 6. potrebno je staviti u novi red, iza stavka 5. Predlaže se izmjena stavka 7. tako da glasi: „(7) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 45. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“	Prihvaćen	U stavcima 3. i 7. su ispravljene pozivi na članke ovoga Zakona, a stavak 6. je odvojen u poseban red.

90	PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O. ZA UVOZ, OPSKRBU I TRGOVINU PLINOM	XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 73.	Članak 42. ovog Zakona stupit će na snagu 1. 1. 2031. Do dana stupanja na snagu članka 42. ovoga Zakona, primjenjivat će se na odgovarajući način odredbe Zakona o energetske učinkovitosti (Narodne novine broj 127/2014, 116/2018, 25/2020, 32/2021, 41/2021).	Nije prihvaćen	"Vidjeti odgovore na ostale kometatre PPD-a."
91	HEP - ESCO d.o.o. za vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti	XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 74.	Predlaže se izmjena stavka 1. tako da glasi: „(1) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 16. stavka 9. ovoga Zakona ostaju na snazi odredbe Pravilnika o sustavnom gospodarenju energijom u javnom sektoru („Narodne novine“ br. 18/15 i 06/16).“ Predlaže se izmjena stavka 2. tako da glasi: „(2) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 25. stavka 8. ovoga Zakona ostaju na snazi odredbe Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru („Narodne novine“ br. 11/15).“ Predlaže se izmjena stavka 4. tako da glasi: „(4) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 45. stavka 4. ovoga Zakona ostaju na snazi odredbe Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije („Narodne novine“ br. 98/21, 30/22 i 96/23).“	Prihvaćen	U stavcima 1., 2. i 4. korigirana su kriva pozivanja na stvake članak gdje su definirani podzakonski akti.
92	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 75.	Novi članak 75.a (1) Ministar će u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik kojim se propisuje korekcijski faktor K_OPSKRBA iz članka 41. stavka 2a. i kriteriji njegove primjene. (2) Do donošenja pravilnika, za subjekte iz članka 41. stavka 2a. privremeno se primjenjuje K_OPSKRBA = 0,80.	Nije prihvaćen	"Vidjeti odgovore na komentar br. 43."

93	GRADSKA PLINARA ZAGREB- OPSKRBA DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠ ĆU ZA OPSKRBU PLINOM	XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 75.	Članak 75.b – Početak primjene naknade za energetske učinkovitost (1) Odredbe članka 43.a ovoga Zakona primjenjuju se od 1. siječnja 2027. godine, kako bi se osigurala prilagodba sustava obračuna i informatičke podrške opskrbljivača energije. (2) Vlada Republike Hrvatske do 31. listopada 2026. donosi uredbu iz članka 43.a stavka 3. kojom se određuje visina jedinične naknade po vrsti energenta. (3) Do dana početka primjene, Ministarstvo i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost provest će edukaciju opskrbljivača i informativnu kampanju za krajnje korisnike o uvođenju naknade. Članak 75.c – Prestanak važenja određenih odredbi (1) Danom početka primjene članka 43.a ovoga Zakona, odnosno 1. siječnja 2027. godine, prestaju važiti: a) odredbe članka 41. koje se odnose na opskrbljivače energije kao stranke obveznice, b) članci 42. i 43. ovoga Zakona, c) odredbe podzakonskih propisa koje uređuju način izračuna, dokazivanja i kupnje ušteda po opskrbljivačima. (2) Ministarstvo će najkasnije do 30. rujna 2026. uskladiti pravilnike iz članka 45. ovoga Zakona s novim modelom financiranja putem naknade za energetske učinkovitost.	Nije prihvaćen	Vidjeti odgovor na komentaraer br. 3..i na sve ostale komentare GPZO. Nije prihvatljivo uvođenje nove naknade za krajnje kupce.
94	NENAD ŠVARC	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI, PRILOG 4.:	Predlaže se izmjena oznake priloga (PRILOG 1. u PRILOG 4.).	Prihvaćen	izmjenjen je broj priloga.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o energetske učinkovitosti

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.

Rok: IV. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 192 i 194.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (Tekst značajan za EGP.) (SL L 198, 28.7.2017.)

32017R1369

Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018.)

32018R1999

Uredba (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetske statistici (SL L 304, 14.11.2008.)

32008R1099

Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 231, 20.9.2023.)

32023L1791

- Članci 2., 15., 16., 18., 20., 21., 25. i 26. Prilozi 9., 10. i 11. preuzeto: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25)
- Članci 8. i 31. Prilog 5. bit će preuzeto: Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (10.11.2025)
- Članak 27. Prilog 14. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (01.12.2025)
- Članci 14. i 32. preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije (NN 67/2025)
- Prilozi 10. i 11. preuzeto: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 129/2025)
- Prilog 12. preuzeto: Uredba o sustavu jamstva podrijetla energije (NN 28/2023)
- Članak 2. preuzeto: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/21, 83/23, 78/25)
- Članak 2. preuzeto: Zakon o računovodstvu (NN 85/2024)
- Članak 2. preuzeto: Zakon o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 17/2025)
- Članci 2. i 8. Prilozi 2. i 3. bit će preuzeto: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (12.01.2026)
- Članak 13. bit će preuzeto: Zakon o tržištu plina (19.01.2026)

Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/2299 od 15. studenoga 2022. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu strukture, formata, tehničkih pojedinosti i postupka za integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku (SL L 306, 25.11.2022.)

32022R2299

Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/1364 od 14. ožujka 2024. o prvoj fazi uspostave zajedničkog programa Unije za ocjenjivanje podatkovnih centara (SL L, 2024/1364, 17.5.2024.)

32024R1364

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Goran Romek

državni tajnik

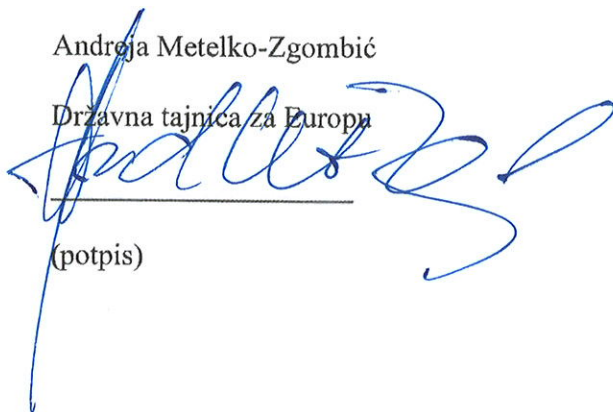
(potpis)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

PR
17

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetskej učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o energetskej učinkovitosti

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

Članak 1. Predmet i područje primjene 1. Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za promicanje energetske učinkovitosti unutar Unije kako bi se osiguralo postizanje ciljeva energetske učinkovitosti Unije i omogućuju daljnja poboljšanja energetske učinkovitosti. Cilj je tog zajedničkog okvira doprinijeti provedbi Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća (35) i sigurnosti opskrbe energijom u Uniji smanjenjem njezine ovisnosti o uvozu energije, uključujući fosilna goriva. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila čija je namjena prioritetna provedba energetske učinkovitosti u svim sektorima, uklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje tržišnih nedostataka koji ograničavaju učinkovitost u opskrbi energijom te u prijenosu odnosno transportu, skladištenju i korištenju energije. Njome se također predviđa utvrđivanje okvirnih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti za 2030. Ovom se Direktivom doprinosi provedbi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu”, čime se također doprinosi Uniji kao uključivom, pravednom i prosperitetnom društvu s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom. 2. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi minimalni su zahtjevi i ne sprečavaju nijednu državu članicu da zadrži ili uvede strože mjere. Takve mjere moraju biti	Stavak 1. prvi odlomak se prenosi: Članak 1. Ovim se Zakonom uređuju mjere politike za poticanje energetske učinkovitosti i učinkovitog korištenja energije, obveze tijela koja obavljaju poslove iz ovog Zakona u provedbi državne politike energetske učinkovitosti, utvrđivanje ušteda energije te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti. Članak 4. (1) Svrha je ovoga Zakona ostvarivanje ciljeva održivog energetskog razvoja kroz smanjenje negativnih utjecaja na okoliš iz energetskog sektora, poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom smanjenjem ovisnosti o uvozu energije poglavito uvozu fosilnih goriva, zadovoljavanje potreba potrošača energije i ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske u području smanjenja emisije stakleničkih plinova.	U potpunosti preuzeto	
---	--	------------------------------	--

u skladu s pravom Unije. Ako su nacionalnim zakonodavstvom predviđene strože mjere, država članica obavješćuje Komisiju o tom zakonodavstvu.	Stavak 1. drugi odlomak se prenosi: Članak 5. (1) Ovim Zakonom određuje se okvir mjera politike za promicanje energetske učinkovitosti unutar Republike Hrvatske kako bi se osiguralo postizanje nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj za 2030. godinu. (2) Mjere politike za promicanje energetske učinkovitosti utvrđuju se za sve sektore krajnje potrošnje energije i za uklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje tržišnih nedostataka koji ograničavaju poboljšanje energetske učinkovitosti u proizvodnji, prijenosu/transportu, distribuciji, skladištenju i korištenju energije te se pobliže definiraju u planovima energetske učinkovitosti iz Glave II. ovoga Zakona. Stavak 1. treći odlomak se prenosi: Članak 5.		
---	--	--	--

	(5) U izradi planova i osmišljavanju mjera politike za promicanje energetske učinkovitosti iz stavka 4. ovog članka, Republika Hrvatska primjenjuje načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu Stavak 2. nije potrebno prenositi: Nisu predviđene strože odredbe zakona od odredbi u Direktivi EU 2023/1791		
Članak 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 1.„energija” znači energenti kako su definirani u članku 2. točki (d) Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (36); 2.„energetska učinkovitost na prvom mjestu” znači energetska učinkovitost na prvom mjestu kako je definirana u članku 2. točki 18. Uredbe (EU) 2018/1999; 3.„energetski sustav” znači sustav ponajprije osmišljen za pružanje energetske usluge kako bi se zadovoljila potražnja sektorâ krajnje potrošnje za	Članak 2. točka 1. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 11. Zakona: 10. energija - primarni energetni i/ili transformirani oblik energije, odnosno električna energija, toplinska energija, plin, nafta i naftni derivati, energija iz obnovljivih izvora i bilo koji drugi oblik energije, kako je definirano u članku 2. točki (d) Uredbe (EZ) 1099/2008 Članak 2. točka 2. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 7. Zakona: 7. energetska učinkovitost na	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci članak 3. točka 45.

energijom u obliku topline, goriva i električne energije; 4. „učinkovitost sustava” znači odabir energetske učinkovitih rješenja ako ona omogućuju i troškovno učinkovit put dekarbonizacije, dodatnu fleksibilnost i učinkovitu upotrebu resursa; 5. „potrošnja primarne energije” ili „PEC” znači bruto dostupna energija bez međunarodnih pomorskih spremnika, neenergetske krajnje potrošnje i energije iz okoliša; 6. „krajnja potrošnja energije” ili „FEC” znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, uključujući potrošnju energije u međunarodnom zračnom prometu, kućanstva, javne i privatne usluge, poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo i drugi sektori krajnji korisnici, isključujući potrošnju energije u međunarodnim pomorskim spremnicima, energiju iz okoliša i isporuke sektoru pretvorbe i energetske sektoru te gubitke zbog prijenosa odnosno transporta i distribucije kako su definirani u Prilogu A Uredbi (EZ) br. 1099/2008; 7. „energija iz okoliša” znači energija iz okoliša kako je definirana u članku 2. točki 2. Direktive (EU) 2018/2001; 8. „energetska učinkovitost” znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije; 9. „ušteta energije” znači količina uštede energije utvrđena mjerenjem ili procjenjivanjem potrošnje, ili oboje, prije i nakon provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz osiguravanje normalizacije vanjskih uvjeta koji utječu na potrošnju energije;	prvom mjestu – načelo kojim se, pri energetske planiranju te pri donošenju politika i odluka o ulaganju, u najvećoj mogućoj mjeri uzimaju u obzir alternativne troškovno učinkovite mjere poboljšanja energetske učinkovitosti, kojima se povećava učinkovitost potrošnje i opskrbe energijom, a osobito za povećanje učinkovitosti potražnje za energijom i opskrbe energijom, a osobito mjere za troškovno učinkovito postizanje ušteda energije u krajnjoj potrošnji, inicijativa za upravljanje potražnjom te mjere za postizanje učinkovitije pretvorbe, prijenosa i distribucije energije, pri čemu se i dalje ostvaruju ciljevi tih odluka Članak 2. točka 3. se ne prenosi jer se pojam ne primjenjuje u Zakonu. Članak 2. točka 4. se ne prenosi jer se pojam ne primjenjuje u Zakonu. Članak 2. točka 5. se prenosi Člankom 10. stavkom		
---	---	--	--

10. „poboljšanje energetske učinkovitosti” znači povećanje energetske učinkovitosti kao rezultat bilo kakvih promjena u tehnologiji, ponašanju ili gospodarstvu; 11. „energetska usluga” znači fizička korist, prednost ili dobro dobiveno iz kombinacije energije s energetske učinkovitom tehnologijom ili djelovanjem, koje može uključivati rad, održavanje i kontrolu potrebne za pružanje usluge, koja se pruža na temelju ugovora i za koju je dokazano da u uobičajenim okolnostima dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koja se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti ili do uštede primarne energije; 12. „javna tijela” znači nacionalna, regionalna ili lokalna tijela i subjekti koje izravno financiraju i kojima upravljaju ta tijela, ali nisu industrijske ili komercijalne naravi; 13. „ukupna korisna površina poda” znači površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta; 14. „javni naručitelji” znači javni naručitelji kako su definirani u članku 6. stavku 1. Direktive 2014/23/EU, članku 2. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/24/EU i članku 3. stavku 1. Direktive 2014/25/EU; 15. „naručitelji” znači naručitelji kako su definirani u članku 7. stavku 1. Direktive 2014/23/EU i članku 4. stavku 1. Direktive 2014/25/EU; 16. „sustav gospodarenja energijom” znači skup međusobno povezanih ili djelujućih elemenata strategije u kojoj su određeni cilj energetske učinkovitosti i plan za ostvarivanje tog cilja,	1. točkom 41. Zakona: 41. potrošnja primarne energije – bruto raspoloživa energija bez međunarodnih pomorskih spremnika, neenergetske krajnje potrošnje i energije okoliša Članak 2. točka 6. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 20. Zakona: 20. krajnja potrošnja energije – znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, uključujući potrošnju energije u međunarodnom zračnom prometu, kućanstva, javne i privatne usluge, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i drugi sektori krajnje potrošnje, isključujući potrošnju energije u međunarodnim pomorskim spremnicima, energiju iz okoliša i isporuke sektoru pretvorbe i energetske sektoru uključujući isporuku energije za ne-energetsko korištenje te gubitke zbog prijenosa odnosno transporta i distribucije kako su definirani u Prilogu A Uredbi (EZ) 1099/2008		
---	---	--	--

uključujući praćenje stvarne potrošnje energije, djelovanja poduzeta za povećavanje energetske učinkovitosti i mjerenje ostvarenog napretka; 17. „europska norma” znači norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme, a koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu; 18. „međunarodna norma” znači norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju, a koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu; 19. „stranka obveznica” znači distributer energije, poduzeće za maloprodaju energije ili operator prijenosnog odnosno transportnog sustava za koje su obvezujući nacionalni sustavi obveze energetske učinkovitosti iz članka 9.; 20. „ovlaštena stranka” znači pravni subjekt na koji je vlada ili drugo javno tijelo prenijelo ovlasti za razvoj programa financiranja, upravljanje njime ili njegov rad u ime te vlade ili drugog javnog tijela; 21. „stranka sudionica” znači poduzeće ili javno tijelo koje se obvezalo ostvariti određene ciljeve na temelju dobrovoljnog sporazuma ili koje je obuhvaćeno instrumentom nacionalne regulatorne politike; 22. „provedbeno tijelo javne vlasti” znači javnopravno tijelo koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označivanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja;	Članak 2. točka 8. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 6. Zakona: 6. energetska učinkovitost – odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka Članak 2. točka 9. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 56. Zakona: 56. ušteda energije – količina uštede energije i/ili vode utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene jedne ili više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz normalizaciju prema referentnim uvjetima, kao i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije i/ili kogeneracije za koju se ne ostvaruje poticajna cijena temeljem posebnih propisa Članak 2. točka 10. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 38. Zakona: 38. poboljšanje energetske učinkovitosti – smanjenje potrošnje energije uz iste referentne uvjete i jednak		
---	---	--	--

23. „mjera politike” znači regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti; 24. „pojedinačna mjera” znači mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike; 25. „distributer energije” znači fizička ili pravna osoba, uključujući operatora distribucijskog sustava, koja je odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima; 26. „operator distribucijskog sustava” znači operator distribucijskog sustava kako je definiran u članku 2. točki 29. Direktive (EU) 2019/944 kad je riječ o električnoj energiji ili članku 2. točki 6. Direktive 2009/73/EZ kad je riječ o plinu; 27. „poduzeće za maloprodaju energije” znači fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima; 28. „krajnji kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu krajnju uporabu; 29. „pružatelj energetske usluge” znači fizička ili pravna osoba koja isporučuje energetske usluge ili usluge za poboljšanje energetske učinkovitosti u objektima ili prostorijama krajnjeg kupca;	učinak kao prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili projekta energetske učinkovitosti, a koje je posljedica primjene energetske učinkovitih tehnologija, sustava i proizvoda, primjene obnovljivih izvora energije za pretežno ili potpuno pokrivanje vlastite potrošnje energije u građevini i/ili promjena u ponašanju korisnika Članak 2. točka 11. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 8. Zakona: 8. energetska usluga – provedba mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetskom učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske učinkovitosti i/ili ušteda energije i/ili vode Članak 2. točka 12. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 16. Zakona:		
---	--	--	--

30. „mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači poduzeća kako su definirana u članku 2. stavku 1. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ (37); 31. „mikropoduzeće” znači poduzeće kako je definirano u članku 2. stavku 3. Priloga Preporuci 2003/361/EZ; 32. „energetski pregled” znači sustavni postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti uštede energije, utvrđivanja potencijala za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te izvješćivanja o rezultatima; 33. „ugovor o energetskom učinku” znači ugovorni sporazum između korisnika i pružatelja mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koji se provjerava i prati tijekom čitavog trajanja ugovora, pri čemu su radovi, opskrba ili usluge za tu mjeru plaćeni s obzirom na ugovorom dogovorenu razinu poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugi dogovoreni kriterij energetskog učinka, kao što je financijska ušteda; 34. „pametni sustav mjerenja” znači pametni sustav mjerenja kako je definiran u članku 2. točki 23. Direktive (EU) 2019/944 ili inteligentni sustav mjerenja iz Direktive 2009/73/EZ; 35. „operator prijenosnog odnosno transportnog sustava” znači operator prijenosnog sustava kako je definiran u članku 2. točki 35. Direktive (EU) 2019/944 kad je riječ o električnoj energiji odnosno operator transportnog sustava kako je	16. javna tijela – pravne osobe koje nemaju industrijski ili komercijalni karakter i koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (proračunski korisnici), koje su izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te poduzeća koja se bave komunalnom djelatnošću održavanja javne rasvjete i/ili vodoopskrbe i/ili odvodnje Članak 2. točka 13. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 55. Zakona: 55. ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade – ukupna korisna površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta Članak 2. točka 14. se ne prenosi jer se ne primjenjuje u Zakonu.		
--	---	--	--

definiran u članku 2. točki 4. Direktive 2009/73/EZ kad je riječ o plinu; 36.„kogeneracija” znači istodobna proizvodnja toplinske energije i električne ili mehaničke energije u istom postupku; 37.„ekonomski opravdana potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije; 38.„korisna toplina” znači toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem; 39.„električna energija iz kogeneracije” znači električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunana u skladu s općim načelima navedenima u Prilogu II.; 40.„visokoučinkovita kogeneracija” znači kogeneracija koja ispunjava kriterije utvrđene u Prilogu III.; 41.„cjelokupna učinkovitost” znači godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije; 42.„omjer električne i toplinske energije” znači omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice;	Članak 2. točka 15. se ne prenosi jer se ne primjenjuje u Zakonu. Članak 2. točka 16. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 48. Zakona: 48. sustav gospodarenja energijom – skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje, a uključuje praćenje stvarne potrošnje energije, aktivnosti poduzetih za povećanje energetske učinkovitosti i mjerenje napretka Članak 2. točka 17. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 13. Zakona: 13. europska norma – normativni dokument koji donose europske organizacije za normizaciju, tj. Europski odbor za normizaciju (CEN), Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (CENELEC) ili Europski institut za telekomunikacijske		
--	--	--	--

43. „kogeneracijska jedinica” znači jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu; 44. „mala kogeneracijska jedinica” znači kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe; 45. „mikrokogeneracijska jedinica” znači kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe; 46. „učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” znači sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji ispunjava kriterije utvrđene u članku 26.; 47. „učinkovito grijanje i hlađenje” znači sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na osnovni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi iz ove Direktive i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, konverziju, prijevoz i distribuciju; 48. „učinkovito individualno grijanje i hlađenje” znači sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednaki utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, konverziju, prijevoz i distribuciju; 49. „podatkovni centar” znači podatkovni centar kako je definiran u točki 2.6.3.1.16. Priloga A Uredbi (EZ) br. 1099/2008;	norme (ETSI) te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu Članak 2. točka 18. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 23. Zakona: 23. međunarodna norma – normativni dokument koji je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti Članak 2. točka 19. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 47. Zakona: 47. stranka obveznica – osoba na koju se primjenjuje sustav obveza energetske uštede iz članka 41. ovoga Zakona Članak 2. točka 20. se ne prenosi jer se pojam ne koristi u Republici Hrvatskoj u smislu kakav je dan u Direktivi Članak 2. točka 21. se ne prenosi jer se ne koristi u Zakonu: Članak 2. točka 22. se ne prenosi jer se pojam ne koristi.		
---	--	--	--

50. „preuređenje u značajnoj mjeri” znači preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu; 51. „agregator” znači neovisni agregator kako je definiran u članku 2. točki 19. Direktive (EU) 2019/944; 52. „energetsko siromaštvo” znači da kućanstvo nema pristup osnovnim energetskim uslugama, pri čemu se takvim uslugama osiguravaju osnovne razine i pristojan životni i zdravstveni standard, uključujući odgovarajuće grijanje, toplu vodu, hlađenje, rasvjetu i energiju za napajanje kućanskih uređaja, u relevantnom nacionalnom kontekstu, postojećim nacionalnim socijalnim politikama i ostalim relevantnim nacionalnim politikama, što je uzrokovano kombinacijom čimbenika, uključujući barem cjenovnu nepristupačnost, nedovoljan raspoloživi dohodak, visoke izdatke za energiju i lošu energetske učinkovitost domova; 53. „krajnji korisnik” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za grijanje, hlađenje ili toplu vodu u kućanstvu za vlastitu krajnju uporabu, ili fizička ili pravna osoba koja boravi u pojedinačnoj zgradi ili samostalnoj uporabnoj jedinici u zgradi s više stanova ili višenamjenskoj zgradi koja se opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom u kućanstvu iz centralnog izvora, pri čemu takva osoba nema izravan ni pojedinačni ugovor s dobavljačem energije; 54. „suprotstavljeni interesi” znači da ne postoji pravedna i razumna raspodjela financijskih obveza i nagrada povezanih s ulaganjima u energetske učinkovitost među dotičnim akterima,	Članak 2. točka 23. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 24. Zakona: 24. mjera politike – regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti Članak 2. točka 24. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 40. Zakona: 40. pojedinačna mjera – mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koja se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike Članak 2. točka 25. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 4. Zakona: 4. distributer energije –		
--	--	--	--

na primjer između vlasnika i najmoprimaca, ili između vlasnika različitih samostalnih uporabnih cjelina zgrade, ili između vlasnika i najmoprimaca ili različitih vlasnika zgrada s više stanova ili višenamjenskih zgrada. 55. „strategija uključivanja” znači strategija kojom se postavljaju ciljevi, razvijaju tehnike i uspostavlja postupak uključivanja svih relevantnih dionika na nacionalnoj ili lokalnoj razini, uključujući predstavnike civilnog društva kao što su organizacije potrošača, u postupak oblikovanja politika, s ciljem podizanja osviještenosti, dobivanja povratnih informacija o takvim politikama i poboljšanja njihova prihvaćanja u javnosti; 56. „statistički značajan udio i reprezentativan uzorak mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti” znači takav udio i uzorak koji zahtjeva utvrđivanje podskupa statističke populacije dotičnih mjera za uštedu energije tako da odražava cjelokupnu populaciju svih mjera za uštedu energije i stoga omogućuje donošenje dovoljno pouzdanih zaključaka u vezi s povjerenjem u sveukupne mjere.	energetski subjekt koji sudjeluje na tržištu energije i bavi se distribucijom energije sukladno zakonima koji uređuju tržišta energije, uključujući operatera distribucijskog sustava i distributera toplinske energije Članak 2. točka 26. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 31. Zakona: 31. operator distribucijskog sustava – fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske elektroenergetske mreže sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije, te fizička ili pravna osoba koja obavlja energetske djelatnosti distribucije plina i odgovorna je za rad i održavanje distribucijskog sustava na svom distribucijskom području sukladno zakonu kojim se uređuje tržište plina Članak 2. točka 27. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 36. Zakona: 36. opskrbljivač energijom –		
---	---	--	--

	energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti kupnje i prodaje energije kupcu energije, odnosno krajnjem kupcu, što uključuje opskrbu električnom energijom, plinom, toplinskom energijom, trgovinu na malo naftnim derivatima (motornim benzinom, dizelskim gorivom i loživim uljima) i trgovinu na malo ukapljenim naftnim plinom, sukladno zakonima koji uređuju tržišta energije Članak 2. točka 28. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 19. i točkom 21. Zakona: 19. krajnji kupac – fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu krajnju uporabu, odnosno vlastitu potrošnju, samostalno ili putem posrednika, sukladno zakonima koji uređuju tržišta energije 21. kupac energije – kupac toplinske energije sukladno zakonu iz područja tržišta toplinske energije Članak 2. točka 29. se prenosi Člankom 10. stavkom 1.		
--	---	--	--

	točkom 43. Zakona: 43. pružatelj energetske usluge – fizička ili pravna osoba koja pruža energetske usluge u svrhu poboljšanja energetske učinkovitosti građevina ili postrojenja u vlasništvu korisnika energetske usluge ili koje on koristi po drugoj pravnoj osnovi, temeljem ugovora o energetske učinku Članak 2. točka 32. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 9. Zakona: 9. energetski pregled – sustavan postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima Članak 2. točka 33. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 52. Zakona: 52. ugovor o energetske		
--	---	--	--

	učinku – ugovor između korisnika i pružatelja energetske usluge, verificiran i praćen tijekom cijelog svog trajanja, pri čemu se investicija u radove, opremu i usluge za provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti obuhvaćenih energetskom uslugom otplaćuje prema ugovorenom stupnju poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugim ugovorenim kriterijima, kao što su financijske uštede Članak 2. točka 35. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 33. i točkom 34. Zakona: 33. operator prijenosnog sustava – fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne elektroenergetske mreže sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije 34. operator transportnog sustava – energetska subjekt koji obavlja energetska		
--	---	--	--

	djelatnost transporta plina sukladno zakonu kojim se uređuje tržište plina Članak 2. točka 36. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 17. Zakona: 17. kogeneracija – proces za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu Članak 2. točka 47. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 53. Zakona: 53. učinkovito grijanje i hlađenje – sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi sukladno zakonu kojim se uređuje tržište toplinske energije i uzimajući u		
--	--	--	--

	obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju Članak 2. točka 48. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 54. Zakona: 54. učinkovito individualno grijanje i hlađenje – sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednak utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju Članak 2. točka 49. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 39. Zakona: 39. podatkovni centar – kako je definirano u točki 2.6.3.1.16 Priloga A Uredbe (EZ) 1099/2008		
--	--	--	--

	Članak 2. točka 50. se ne prenosi jer se ne koristi. Članak 2. točka 51. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 1. Zakona: 1. agregator – sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta električne energije Članak 2. točka 52. se prenosi Člankom 10. stavkom 1. točkom 11. Zakona: 11. energetska siromaštvo – znači da kućanstvo nema pristup osnovnim energetske uslugama, pri čemu se takvim uslugama osiguravaju osnovne razine i pristojan životni i zdravstveni standard, uključujući odgovarajuće grijanje, toplu vodu, hlađenje, rasvjetu i energiju za napajanje kućanskih uređaja, u relevantnom nacionalnom kontekstu, postojećim nacionalnim socijalnim politikama i ostalim relevantnim nacionalnim politikama, što je uzrokovano		
--	---	--	--

	kombinacijom čimbenika, uključujući barem cjenovnu nepristupačnost, nedovoljan raspoloživ dohodak, visoke izdatke za energiju, loša energetska svojstva zgrada i lošu energetsku učinkovitost kućanstava Članak 2. točka 53. se ne prevodi jer se ne koristi. Članak 2. točka 54. se prenosi člankom 1. točkom 49. koja glasi: 49. suprotstavljeni interesi – znači da ne postoji pravedna i razumna raspodjela financijskih obveza i nagrada povezanih s ulaganjima u energetske učinkovitost među dotičnim akterima, na primjer između vlasnika i najmoprimaca, ili između vlasnika različitih samostalnih uporabnih cjelina zgrade, ili između vlasnika i najmoprimaca ili različitih vlasnika zgrada s više stanova ili višenamjenskih zgrada Članak 2. točka 55. se ne prenosi jer se ne koristi.		
--	---	--	--

	Članak 2. točka 56. se ne prenosi jer se pojam se koristi.		
	Članak 2. točka 7. Direktive je preuzeta člankom 4. točka 10., točka 37. je preuzeta člankom 4. točkom 7., točka 38. je preuzeta člankom 4. točkom 23., točka 39. je preuzeta člankom 4. točkom 62., točka 41. je preuzeta člankom 4. točkom 60., točka 43. je preuzeta člankom 4. točkom 49.,	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/21, 83/23, 78/25) članak/članci Članak 4. točka 10., 7., 23., 62., 60, 49.
	Članak 2. točka 31. se prenosi Člankom 5. stavak 3., Članak 2. točka 30. se prenosi Člankom 5. stavkama 4. i 5.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o računovodstvu (NN 85/2024) članak/članci članak 3. stavci 3.- 5.

	Članak 2. točka 34. se prenosi Člankom 3. točka 100.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 17/2025) članak/članci Članak 3. točka 100.
	Članak 2. točka 42 će se prenijeti Zakonom o OIEVUK, točka 44. će se prenijeti Zakonom o OIEVUK, točka 45. će se prenijeti Zakonom o OIEVUK,	Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (12.01.2026)
Članak 3. Načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” 1. U skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu” države članice osiguravaju da se rješenja za energetska učinkovitost, uključujući resurse na strani potražnje i fleksibilnost sustava, procjenjuju u odlukama o planiranju, politikama i velikim ulaganjima pojedinačne vrijednosti veće od 100 000 000 EUR, odnosno 175 000 000 EUR ako je riječ o projektima prometne infrastrukture, koji se odnose na sljedeće sektore: (a) energetske sustave; i (b) neenergetske sektore, ako ti sektori utječu na potrošnju energije i energetska učinkovitost, kao što su sektor zgradarstva, prometni i vodni sektor,	Stavak 1 prenosi se člankom 7. stavkom 1. i stavkom 2. i Člankom 8. stavkom 1. i stavkom 2. Zakona.: Članak 7. (1) Načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” jedno je od temeljnih načela planiranja i upravljanja razvojem, koje se obvezno primjenjuje pri izradi planova energetske učinkovitosti na nacionalnoj razini i na područnoj (regionalnoj) i lokanoj razini iz Glave II. ovoga Zakona,	U potpunosti preuzeto	

sektor informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) te poljoprivredni i financijski sektor. 2. Komisija do 11. listopada 2027. provodi procjenu pragova utvrđenih u stavku 1. s ciljem revizije naniže, uzimajući pritom u obzir moguća kretanja u gospodarstvu i na energetsom tržištu. Komisija do 11. listopada 2028. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće nakon kojeg, prema potrebi, slijede zakonodavni prijedlozi. 3. Pri primjeni ovog članka države članice potiču se da uzmu u obzir Preporuku Komisije (EU) 2021/1749 (38). 4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela prate primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu”, uključujući, prema potrebi, integraciju sektora i međusektorske učinke, u slučajevima u kojima su odluke o politikama, planiranju i ulaganjima podložne zahtjevima u pogledu odobrenja i praćenja. 5. Pri primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” države članice: (a) promiču i, ako se zahtijevaju analize troškova i koristi, osiguravaju primjenu metodologija troškova i koristi i objavljuju te metodologije na temelju kojih je moguće primjereno procijeniti šire koristi rješenja za energetska učinkovitost, prema potrebi, uzimajući u obzir cijeli životni ciklus i dugoročnu perspektivu, učinkovitost	osmišljavanju mjera politike za promicanje energetske učinkovitosti, donošenju odluka o ulaganjima u velike investicijske projekte iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona i prilikom donošenja odluka o ulaganjima u strateške investicijske projekte iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona. (2) Načelo iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i pri izradi ostalih planova i osmišljavanju mjera politike koje utječu na potrošnju energije u energetsom sektoru i ne-energetskim sektorima koji uključuju sektor zgradarstva, prometa, vodnog gospodarstva, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, poljoprivrede i financija. Članak 8. (1) Proračunski korisnici državnog proračuna, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prilikom donošenja odluka o ulaganjima u velike investicijske projekte u		
---	--	--	--

sustava i troškovnu učinkovitost, sigurnost opskrbe i kvantifikaciju iz društvene, zdravstvene i gospodarske perspektive te iz perspektive klimatske neutralnosti, te načela održivosti i kružnog gospodarstva u prijelazu na klimatsku neutralnost; (b) odgovaraju na posljedice na energetska siromaštvo; (c) utvrđuju subjekt ili subjekte odgovorne za praćenje primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” i učinaka regulatornih okvira, uključujući financijske propise, te odluka o politikama, planiranju i velikim ulaganjima iz stavka 1. na potrošnju energije, energetska učinkovitost i energetske sustave; (d) izvješćuju Komisiju, u okviru svojih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999, o tome kako je načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” uzeto u obzir u nacionalnim i, ako je primjenjivo, regionalnim i lokalnim odlukama o politikama, planiranju i velikim ulaganjima povezanim s nacionalnim i regionalnim energetskim sustavima, uključujući barem sljedeće: i. procjenu primjene i koristi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u energetskim sustavima, posebno u odnosu na potrošnju energije; ii. popis djelovanja poduzetih kako bi se uklonile sve nepotrebne regulatorne ili neregulatorne prepreke provedbi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” i rješenja na	prometnoj infrastrukturi čija je procijenjena investicija veća od 175 milijuna eura, u energetskim sektorima i ne-energetskim sektorima poput sektora zgradarstva, prometa, vodnog gospodarstva, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, poljoprivrede i financija čija je procijenjena investicija veća od 100 milijuna eura, i sve druge velike javne investicijske projekte u skladu sa zakonom kojim se uređuje proračun i odobravanje investicijskih projekata, dužni su: 1. primijeniti načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona, 2. prilikom planiranja investicijskih projekata primijeniti priručnik ministarstva financija kojim se utvrđuje minimalni sadržaj pred-investicijskih studija i 3. izraditi analizu troškova i koristi sukladno pravilniku iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i obavijestiti Ministarstvo o njoj najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za		
--	--	--	--

strani potražnje, među ostalim identificiranjem nacionalnog zakonodavstva i mjera koji su u suprotnosti s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu”. 6. Komisija do 11. travnja 2024. donosi smjernice kojima se pruža zajednički opći okvir, uključujući nadzor te postupak praćenja i izvješćivanja, koji države članice mogu upotrebljavati za izradu metodologija troškova i koristi iz stavka 5. točke (a) za potrebe usporedivosti, ostavljajući pritom mogućnost državama članicama da se prilagode nacionalnim i lokalnim okolnostima.	projekte analizirane u prošloj godini. (2) Privatni i javno-privatni investitori prilikom donošenja odluka o ulaganjima u strateške investicijske projekte sukladno zakonu kojim se uređuju strateški investicijski projekti, dužni su: 1. primijeniti načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona, 2. izraditi analizu troškova i koristi sukladno pravilniku iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i obavijestiti Ministarstvo o njoj najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za projekte analizirane u prošloj godini. Stavak 2.: Ne prenosi se Stavak 3.: Ne prenosi se Stavak 4. prenosi se Člankom 7. stavkom 3. i Člankom 9.: Članak 7. (3) Tijela državne uprave, područne (regionalne) i lokalne samouprave koja izrađuju planove i		
--	--	--	--

	osmišljavaju mjere iz stavka 1. i 2. ovoga članka, dužni su o primjeni načela iz stavka 1. ovog članka izvještavati Ministarstvo, odmah po donošenju planova iz stavka 1. ovoga članka odnosno mjera iz stavka 2. ovoga članka, a najmanje jednom godišnje do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu. Članak 9. (1) Ministarstvo je obvezno pratiti primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona. (2) Ministarstvo jednom godišnje, do 15. ožujka tekuće godine, za prethodnu godinu, izrađuje izvješće o: - učinku regulatornih okvira, uključujući financijske propise, te odluke o politikama, planiranju i velikim ulaganjima iz članka 8. stavka 1. i stavka 2. ovoga Zakona, na potrošnju energije, energetske učinkovitost i energetske sustave - tome kako je načelo „energetska učinkovitost na		
--	---	--	--

	prvom mjestu“ uzeto u obzir u nacionalnim, regionalnim i lokalnim odlukama o planovima, politikama i velikim ulaganjima povezanim s nacionalnim i regionalnim energetske sustavima, uključujući procjenu primjene i koristi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u energetske sustavima, posebno u odnosu na potrošnju energije te popis aktivnosti poduzetih kako bi se uklonile sve nepotrebne regulatorne ili ne-regulatorne prepreke u provedbi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ i rješenja na strani potražnje energije, uključujući identifikaciju nacionalnog zakonodavstva i mjera koji su u suprotnosti s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“. (3) Izvješće iz stavka 2. ovoga članka sastavni je dio godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.		
--	--	--	--

	Stavak 5. prenosi se Člankom 7. stavak 4, Člankom 8. stavak 3. i Člankom 9. : Članak 7. (4) Ministar pravilnikom o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ propisuje metodologiju primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u izradi planova u energetske i ne-energetskim sektorima koji utječu na potrošnju energije na nacionalnoj, područnoj (regionalnoj) i lokanoj razini, osmišljavanju mjera politike za promicanje energetske učinkovitosti te u donošenju odluka o ulaganjima u velike investicijske projekte iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona i strateške investicijske projekte iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, kao i način praćenja primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“, uključujući metodologiju za analizu troškova i koristi za te projekte. Članak 8.		
--	--	--	--

	(3) Metodologija za analizu troškova i koristi, koja se utvrđuje pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona uzima u obzir šire koristi energetske učinkovitosti, koje će biti određene tim pravilnikom, kroz cjelokupni životni vijek i u dugoročnoj perspektivi, učinkovitost sustava i troškovnu učinkovit, sigurnost opskrbe energijom i kvantifikaciju društvenih, zdravstvenih, gospodarskih i klimatskih učinaka, kao i načela održivosti i kružnog gospodarstva u prijelazu na klimatsku neutralnost i utjecaj na energetska siromaštvo. Članak 9. (1) Ministarstvo je obvezno pratiti primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona. (2) Ministarstvo jednom godišnje, do 15. ožujka tekuće godine, za prethodnu godinu, izrađuje izvješće o: - učinku regulatornih okvira, uključujući financijske propise, te odluke o politikama, planiranju i velikim ulaganjima		
--	---	--	--

	iz članka 8. stavka 1. i stavka 2. ovoga Zakona, na potrošnju energije, energetske učinkovitost i energetske sustave - tome kako je načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ uzeto u obzir u nacionalnim, regionalnim i lokalnim odlukama o planovima, politikama i velikim ulaganjima povezanim s nacionalnim i regionalnim energetske sustavima, uključujući procjenu primjene i koristi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u energetske sustavima, posebno u odnosu na potrošnju energije te popis aktivnosti poduzetih kako bi se uklonile sve nepotrebne regulatorne ili ne-regulatorne prepreke u provedbi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ i rješenja na strani potražnje energije, uključujući identifikaciju nacionalnog zakonodavstva i mjera koji su u suprotnosti s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“.		
--	--	--	--

	(3) Izvješće iz stavka 2. ovoga članka sastavni je dio godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona. Stavak 6. : ne prenosi se. Obveza Komisije.		
Članak 4. Ciljevi energetske učinkovitosti 1. Države članice zajednički osiguravaju smanjenje potrošnje energije od barem 11,7 % u 2030. u odnosu na predviđanja iz referentnog scenarija EU-a iz 2020. tako da krajnja potrošnja energije u Uniji ne bude veća od 763 Mtoe. Države članice ulažu napore kako bi zajednički doprinjele okvirnom cilju Unije za potrošnju primarne energije tako da ona 2030. ne bude veća od 992,5 Mtoe. 2. Svaka država članica određuje okvirni nacionalni doprinos energetske učinkovitosti na temelju krajnje potrošnje energije radi zajedničkog postizanja obvezujućeg cilja Unije za krajnju potrošnju energije iz stavka 1. ovog članka i ulaže napore radi zajedničkog doprinošenja okvirnom cilju Unije za potrošnju primarne energije iz tog stavka. Države članice obavješćuju Komisiju o navedenim doprinosima, zajedno s okvirnom putanjom za te	Stavak 1.: Ne prenosi se - obveza država Stavak 2. se prenosi Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 3. Zakona: Članak 6. (1) Nacionalni ciljevi energetske učinkovitosti utvrđuju se i izražavaju u apsolutnim iznosima potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2030. godini na način utvrđen i iskazan u Integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: NECP) iz članka 11. ovoga Zakona, te predstavljaju	U potpunosti preuzeto	

doprinosu, u okviru ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatske planove prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999 i svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatske planove priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe. Pri tome države članice također izražavaju svoje doprinose u smislu apsolutne razine potrošnje primarne energije u 2030. Pri utvrđivanju svojih okvirnih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti države članice uzimaju u obzir zahtjeve navedene u stavku 3. ovog članka i objašnjavaju kako i na temelju kojih podataka su izračunale te doprinose. U tu svrhu mogu upotrebljavati formulu iz Priloga I. ovog Direktivi. Države članice dostavljaju udjele potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u sektorima krajnjih korisnika, kako je definirano u Uredbi (EZ) br. 1099/2008, uključujući sektore industrije, domaćinstava, usluga i prometa, u svojim nacionalnim doprinosima energetske učinkovitosti. Države članice također navode predviđanja za potrošnju energije u sektoru IKT-a. 3. Pri određivanju svojih okvirnih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti iz stavka 2. države članice uzimaju u obzir: (a) cilj Unije za krajnju potrošnju energije 2030. od najviše 763 Mtoe te za potrošnju primarne energije 2030. od najviše 992,5 Mtoe, kako je predviđeno u stavku 1.; (b) mjere predviđene ovom Direktivom;	doprinos ostvarenju ciljeva Europske unije za 2030. godinu. (3) U NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona utvrđuju se i okvirne trajektorije kretanja potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije do 2030. godine, s pogledom do 2040. i do 2050. godine. (4) Okvirne trajektorije iz stavka 3. ovoga članka prikazuju udjele sektora neposredne potrošnje u potrošnji primarne energije i u krajnjoj potrošnji energije, koji uključuju industriju, kućanstva, usluge i transport te sektor informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Stavak 3. se prenosi Člankom 6. stavkom 2. Zakona: Članak 6. (2) Pri utvrđivanju ciljeva iz stavka 1. ovoga članka u obzir se uzima: 1. cilj Unije za krajnju potrošnju energije 2030. od najviše 763 Mten te za potrošnju primarne energije 2030. od najviše 992,5 Mten		
--	---	--	--

(c) druge mjere za promicanje energetske učinkovitosti u državama članicama i na razini Unije; (d) sve relevantne čimbenike koji utječu na nastojanja u području učinkovitosti: i. rana nastojanja i djelovanja u području energetske učinkovitosti; ii. ravnopravnu raspodjelu nastojanja u cijeloj Uniji; iii. energetske intenzitet gospodarstva; iv. preostali troškovno učinkovit potencijal za uštedu energije; (e) ostale nacionalne okolnosti koje utječu na potrošnju energije, a posebno: i. razvoj i predviđanja u vezi s BDP-om i demografijom; ii. promjene u uvozu i izvozu energije, promjene u strukturi izvora energije i uvođenje novih održivih goriva; iii. razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljika; iv. dekarbonizaciju energetske intenzivnih industrija; v. razinu ambicije u nacionalnim planovima za dekarbonizaciju ili klimatsku neutralnost; vi. gospodarski potencijal za uštedu energije; vii. trenutačne klimatske uvjete i predviđanja u vezi s klimatskim promjenama. 4. Pri primjeni zahtjeva utvrđenih u stavku 3. država članica osigurava da njezin doprinos u Mtoe nije za	2. obveze i mjere predviđene člancima 16., 19., 29., 30., 41. i 44. ovoga Zakona 3. mjere za promicanje energetske učinkovitosti predviđene u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona 4. relevantne čimbenike koji utječu na mogućnosti poboljšanja energetske učinkovitosti, kako slijedi: a) rane aktivnosti u području energetske učinkovitosti poduzete prije 1. siječnja 2021. godine, a koje imaju učinke u razdoblju iz stavka 1. ovoga članka b) ravnopravnu raspodjelu nastojanja u cijeloj Uniji c) energetske intenzitet gospodarstva i d) preostali troškovno učinkovit potencijal za uštedu energije 5. nacionalne okolnosti koje utječu na potrošnju energije: a) razvoj i predviđanja u vezi s BDP-om i demografijom b) promjene u uvozu i izvozu energije, promjene u strukturi		
---	---	--	--

više od 2,5 % veći od onoga koji bi bio da proizlazi iz formule iz Priloga I. 5. Komisija ocjenjuje je li zajednički doprinos država članica barem jednak obvezujućem cilju Unije za krajnju potrošnju energije utvrđenom u stavku 1. ovog članka. Ako Komisija zaključi da je nedovoljan, u okviru svoje procjene nacrta ažuriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova na temelju članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, ili najkasnije 1. ožujka 2024., uzimajući u obzir ažurirani referentni scenarij EU-a iz 2020. na temelju ovog stavka, Komisija svakoj državi članici dostavlja ispravljene okvirni nacionalni doprinos energetske učinkovitosti za krajnju potrošnju energije na temelju: (a) preostalog zajedničkog smanjenja krajnje potrošnje energije potrebnog za postizanje obvezujućeg cilja Unije utvrđenog u stavku 1.; (b) relativnog intenziteta stakleničkih plinova po jedinici BDP-a u 2019. među dotičnim državama članicama; (c) BDP-a tih država članica u 2019. Prije primjene formule iz Priloga I. za mehanizam uspostavljen u ovom stavku, a najkasnije 30. studenoga 2023., Komisija ažurira referentni scenarij EU-a iz 2020. na temelju najnovijih podataka Eurostata koje su dostavile države članice, u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) i člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999.	izvora energije i uvođenje novih održivih goriva c) razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljika d) dekarbonizaciju energetske intenzivnih industrija e) razinu ambicije u nacionalnim planovima za dekarbonizaciju ili klimatsku neutralnost f) gospodarski potencijal za uštedu energije i g) trenutne klimatske uvjete i predviđanja u vezi s klimatskim promjenama. Stavak 4.: ne prenosi se obveza država: Stavak 5. : ne prenosi se obveza Komisije Stavak 6. se prenosi Člankom 6. stavkom 6. i stavkom 7. Zakona: Članak 6. (6) Ako se utvrdi da je ostvarena potrošnja energije iznad utvrđene okvirne trajektorije iz stavka 3. ovog članka, Ministarstvo je dužno		
---	--	--	--

Neovisno o članku 37. ove Direktive, države članice koje žele ažurirati svoje okvirne nacionalne doprinose energetske učinkovitosti na temelju stavka 2. ovog članka, koristeći se ažuriranim referentnim scenarijem EU-a iz 2020., obavješćuju o svojem ažuriranom okvirnom nacionalnom doprinosu energetske učinkovitosti najkasnije 1. veljače 2024. Ako država članica želi ažurirati svoj okvirni nacionalni doprinos energetske učinkovitosti, ona osigurava da njezin doprinos u Mtoe nije za više od 2,5 % veći od onoga koji bi bio da proizlazi iz formule iz Priloga I. primjenom ažuriranog referentnog scenarija EU-a iz 2020. Države članice kojima je Komisija dostavila ispravljeni okvirni nacionalni doprinos energetske učinkovitosti ažuriraju svoje okvirne nacionalne doprinose energetske učinkovitosti na temelju stavka 2. ovog članka s ispravljenim okvirnim nacionalnim doprinosom energetske učinkovitosti za krajnju potrošnju energije, zajedno s ažuriranjem svoje okvirne putanje tog doprinosa i, ako je primjenjivo, svojih dodatnih mjera, u okviru ažuriranja svojih okvirnih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999. Komisija u skladu s tom uredbom zahtijeva od država članica da bez odgode dostave svoj ispravljeni okvirni doprinos energetske učinkovitosti i, ako je primjenjivo, svoje dodatne mjere kako bi se osigurala primjena mehanizma utvrđenog u ovom stavku. Ako država članica obavijesti o okvirnom nacionalnom doprinosu energetske učinkovitosti za	u izvješću o provedbi nacionalnog energetskog i klimatskog plana iz članka 13. ovoga Zakona predložiti Vladi Republike Hrvatske donošenje dodatnih mjera kojima će se nadomjestiti utvrđeni raskorak te osigurati ostvarenje nacionalnih ciljeva iz stavka 1. ovog članka. (7) Dodatne mjere iz stavka 6. ovoga članka uključuju sljedeće mjere: 1. nove mjere koje će donijeti dodatne uštede energije, uključujući jače mjere tehničke pomoći za razvoj projekata za poboljšanje energetske učinkovitosti 2. povećanje obveze ušteda energije iz članka 39. ovoga Zakona 3. povećanje obveze za javna tijela iz članka 16. ovoga Zakona ili 4. povećanje sredstava Fonda namijenjenih za poticanje mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, u skladu s člankom 52. ovoga Zakona, pri čemu financijska		
---	--	--	--

krajnju potrošnju energije u Mtoe jednakom ili manjem od onoga koji bi bio da proizlazi iz formule iz Priloga I., Komisija ne mijenja taj doprinos. Pri primjeni mehanizma utvrđenog u ovom stavku Komisija osigurava da nema razlike između zbroja nacionalnih doprinosa svih država članica i obvezujućeg cilja Unije utvrđenog u stavku 1. 6. Ako Komisija na temelju svoje ocjene u skladu s člankom 29. stavcima 1. i 3. Uredbe (EU) 2018/1999 zaključi da nije ostvaren dovoljan napredak u postizanju doprinosa energetske učinkovitosti, države članice koje su iznad svojih okvirnih putanja za krajnju potrošnju energije iz stavka 2. ovog članka osiguravaju provođenje dodatnih mjera u roku od godine dana od datuma primitka Komisijine ocjene kako bi sustigle zaostatke u postizanju svojih doprinosa energetske učinkovitosti. Te dodatne mjere uključuju, ali nisu ograničene na, barem jednu od sljedećih mjera: (a) nacionalne mjere kojima se postiže dodatna ušteda energije, uključujući veću pomoć u razvoju projekata za provedbu mjera ulaganja u energetske učinkovitost; (b) povećavanje obveze uštede energije utvrđene u članku 8. ove Direktive; (c) prilagođavanje obveze za javni sektor; (d) dobrovoljni financijski doprinos nacionalnom fondu za energetske učinkovitost iz članka 30. ove Direktive ili nekom drugom namjenskom instrumentu financiranja za energetske učinkovitost, pri čemu godišnji financijski	sredstva odgovaraju potrebnim investicijama za ostvarenje okvirne trajektorije iz stavka 3. ovoga članka. Stavak 7. ne prenosi se obveza Komisije		
---	---	--	--

doprinosi moraju biti jednaki ulaganjima potrebnima za postizanje okvirne putanje. Ako je krajnja potrošnja energije države članice iznad okvirne putanje za krajnju potrošnju energije iz stavka 2. ovog članka, ona u svoje integrirano nacionalno energetske i klimatske izvješće o napretku dostavljeno na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999 uvrštava objašnjenje mjera koje će poduzeti kako bi riješila nedosljednost radi osiguravanja postizanja svojih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti i očekivanog iznosa uštede energije. Komisija ocjenjuje jesu li nacionalne mjere iz ovog stavka dovoljne da se postignu Unijini ciljevi energetske učinkovitosti. Ako se zaključi da nacionalne mjere nisu dovoljne, Komisija, prema potrebi, predlaže mjere i izvršava svoje ovlasti na razini Unije osobito kako bi osigurala ostvarivanje Unijinih ciljeva energetske učinkovitosti za 2030. 7. Komisija do 31. prosinca 2026. ocjenjuje sve metodološke promjene u podacima dostavljenima na temelju Uredbe (EZ) br. 1099/2008 u metodologiji za izračun energetske bilance i u energetske modelima za europsku potrošnju energije te, prema potrebi, predlaže tehničke računske prilagodbe Unijinih ciljeva za 2030. radi očuvanja razine ambicioznosti utvrđene u stavku 1. ovog članka.			
--	--	--	--

Članak 5. Javni sektor: predvodnik u energetske učinkovitosti 1. Države članice osiguravaju da se ukupna krajnja potrošnja energije svih javnih tijela zajedno smanji za barem 1,9 % svake godine u odnosu na 2021. Države članice mogu odlučiti isključiti javni prijevoz ili oružane snage iz obveze utvrđene u prvom podstavku. Za potrebe prvog i drugog podstavka države članice utvrđuju osnovnu vrijednost koja uključuje krajnju potrošnju energije svih javnih tijela, osim u javnom prijevozu ili oružanim snagama, za 2021. Smanjenje potrošnje energije u okviru javnog prijevoza i oružanih snaga indikativno je i može se i dalje računati za ispunjavanje obveze na temelju prvog podstavka čak i ako je isključeno iz osnovne vrijednosti na temelju ovog članka. 2. Tijekom prijelaznog razdoblja koje završava 11. listopada 2027. cilj iz stavka 1. je okviran. Tijekom tog prijelaznog razdoblja države članice mogu upotrebljavati podatke o procijenjenoj potrošnji te one do istog datuma prilagođuju osnovnu vrijednost i usklađuju procijenjenu krajnju potrošnju energije svih javnih tijela sa stvarnom krajnjom potrošnjom energije svih javnih tijela. 3. Obveza utvrđena u stavku 1. ne obuhvaća, do 31. prosinca 2026., potrošnju energije javnih tijela u lokalnim upravnim jedinicama s manje od 50 000 stanovnika i, do 31. prosinca 2029., potrošnju	Stavak 1. prvi odlomak prenosi se Člankom 16. stavak 1. Zakona: Članak 16. (1) Javna tijela dužna su smanjivati krajnju potrošnju energije za najmanje 1,9 % svake godine u odnosu na utvrđenu osnovnu vrijednost krajnje potrošnje energije za 2021. godinu. Stavak 1. drugi odlomak prenosi se Člankom 16. stavak 3. Zakona: Članak 16. (3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, APN neće u osnovnu vrijednost krajnje potrošnje energije uključiti potrošnju energije u javnom prijevozu i u sektoru oružanih snaga. Stavak 1. treći odlomak prenosi se Člankom 16. stavak 2. Zakona: Članak 16. (2) Osnovnu vrijednost krajnje potrošnje energije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (dalje u tekstu: APN) za sva	U potpunosti preuzeto	
--	--	------------------------------	--

energije javnih tijela u lokalnim upravnim jedinicama s manje od 5 000 stanovnika. 4. U izračunu krajnje potrošnje energije svojih javnih tijela država članica može uzeti u obzir razlike u klimi unutar države članice. 5. Države članice u ažuriranjima, prijavljenima na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, svojih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe uključuju količinu smanjenja potrošnje energije koju trebaju ostvariti sva javna tijela, razvrstana po sektorima, i mjere koje planiraju donijeti u svrhu postizanja tih smanjenja. U okviru svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999 države članice svake godine izvješćuju Komisiju o ostvarenom smanjenju krajnje potrošnje energije. 6. Države članice osiguravaju da regionalna i lokalna tijela uspostave specifične mjere energetske učinkovitosti u svojim dugoročnim alatima za planiranje, kao što su planovi za dekarbonizaciju ili održivu energiju, nakon savjetovanja s relevantnim dionicima, među ostalim, prema potrebi, s odgovarajućim energetske agencijama, i javnošću, osobito s ugroženim skupinama koje su u opasnosti od energetske siromaštva ili su izloženi njegovim posljedicama. Pri osmišljavanju i provedbi mjera energetske učinkovitosti države članice osiguravaju i da	javna tijela, za pojedinačne grupe djelatnosti javnih tijela te za pojedinačna javna tijela sukladno uredbi iz stavka 9. ovoga članka. Stavak 2. prenosise Člankom 16. stavak 4. Zakona: Članak 16. (4) Na temelju obveze iz stavka 1. ovoga članka i osnovne vrijednosti krajnje potrošnje energije iz stavka 2. ovoga članka, APN utvrđuje ciljanu trajektoriju buduće krajnje potrošnje energije za sva javna tijela, za pojedinačne grupe djelatnosti javnih tijela te za pojedinačna javna tijela. (5) Osnovna vrijednost krajnje potrošnje energije iz stavka 2. ovoga članka i ciljana trajektorija buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka APN mora prilagoditi stvarnim podacima o krajnjoj potrošnji energije javnih tijela. Stavak 3. se prenosi Člankom 16. stavak 6. Zakona: Članak 16. (6) Pri određivanju trajektorije iz stavka 4. ovoga		
--	--	--	--

nadležna tijela poduzmu djelovanja za ublažavanje znatnih negativnih izravnih ili neizravnih učinaka mjera energetske učinkovitosti na energetske siromašna kućanstva, kućanstva s niskim prihodima ili ugrožene skupine. 7. Države članice javnim tijelima pružaju potporu. Takva potpora može, ne dovodeći u pitanje pravila o državnim potporama, uključivati financijsku i tehničku potporu, za potrebe uvođenja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te poticanja javnih tijela da uzmu u obzir šire koristi koje nadilaze uštedu energije, primjerice kvalitetu okoliša u zatvorenim prostorima, među ostalim na regionalnoj i lokalnoj razini, davanjem smjernica, promicanjem stjecanja kompetencija, stjecanja vještina i prilika za osposobljavanje te poticanjem suradnje među javnim tijelima. 8. Države članice potiču javna tijela da u svojim aktivnostima ulaganja i politikama u obzir uzimaju emisije ugljika tijekom cijelog životnog vijeka, kao i gospodarske i socijalne koristi. 9. Države članice potiču javna tijela da poboljšaju energetska svojstva zgrada čiji su vlasnici ili u kojima su smještena javna tijela, među ostalim zamjenom starih i neučinkovitih grijača.	članka uzima se u obzir da se obveza iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje na javna tijela u jedinicama lokalne samouprave s manje od 50.000 stanovnika do 31. prosinca 2026. godine te na javna tijela u jedinicama lokalne samouprave s manje od 5.000 stanovnika do 31. prosinca 2029. godine. Stavak 4. Članak 16. (9) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva, donosi uredbu o sustavnom gospodarenju energijom za javna tijela kojom se uređuje: 1. način utvrđivanja osnovne vrijednosti krajnje potrošnje za 2021. godinu iz stavka 2. ovoga članka 2. način obrade podataka o krajnjoj potrošnji energije koji se prikupljaju kroz ISGE iz članka 17. ovoga Zakona 3. način prilagodbe krajnje potrošnje prema parametrima koji na tu potrošnju utječu		
--	---	--	--

	4. način agregiranja krajnje potrošnje prema grupama djelatnosti i geografskoj pripadnosti jedinici lokalne samouprave 5. metodologija utvrđivanja ciljane trajektorije buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka ovoga Zakona 6. način dostave podataka i analize potrošnje energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama i vozilima koja javna tijela koriste za vlastite potrebe iz članka 17. ovoga Zakona 7. sadržaj registra i podatke o potrošnji energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama u vlasništvu javnih tijela ili koje koriste javna tijela i vozilima koja javna tijela koriste za vlastite potrebe koji se prikupljaju u ISGE-u i 8. ostala pitanja bitna za utvrđivanje osnovne vrijednosti krajnje potrošnje energije i ciljane trajektorije buduće krajnje potrošnje javnih tijela kao i za praćenje ostvarene krajnje potrošnje		
--	--	--	--

	energije. treba dodati Stavak 5. prenosi se Člankom 16. stavkom 7. i Člankom 17. stavak 4 Zakona Članak 16. (7) Trajektorija buduće krajnje potrošnje energije iz stavka 4. ovoga članka za sva javna tijela i za pojedinačne grupe djelatnosti javnih tijela te mjere kojima će se postići cilj iz stavka 1. ovoga članka iskazuju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona i Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona. Članak 17. (4) APN rezultate analize iz stavka 3. ovoga članka dostavlja Ministarstvu za potrebe godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona, najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu. Prvi odlomak stavka 6. prenosi se Člankom 14. stavcima 1. - 8. Zakona:		
--	--	--	--

	Članak 14. (1) Akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: akcijski plan) je planski dokument kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno na području velikog grada, a koji se donosi za trogodišnje razdoblje. (2) Akcijski plan donose jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi, a mogu ga donijeti i druge jedinice lokalne samouprave. (3) Akcijski plan sadrži obveze donositelja kojim se obvezuje: - smanjiti ukupnu krajnje potrošnje energije sukladno članku 16. stavku 1. ovoga Zakona - energetske obnavljati zgrade u vlasništvu donositelja svake godine sukladno članku 19. stavku 1. ovoga Zakona barem do standarda zgrada gotovo nulte energije ili zgrada s nultim emisijama u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu i		
--	--	--	--

	- obnavljati sustave javne rasvjete i sustave javne vodoopskrbe i odvodnje na svome području sukladno članku 22. ovoga Zakona. (4) Jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi u svojim akcijskim planovima utvrđuju mjere za ostvarenje ciljeva iz članka 16. stavka 1. i članka 19. stavka 1. ovoga Zakona na svom području, kojima će obuhvatiti sva javna tijela u svojoj nadležnosti. (5) Jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi dužni su svoje akcijske planove i podatke o svim projektima kojima se ostvaruju obveze iz stavka 3. ovoga unositi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona. (6) Akcijski plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada odlukom najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeće tri godine. (7) Prije donošenja akcijskog plana predstavničko tijelo		
--	--	--	--

	jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada dužno je provesti postupak savjetovanja s relevantnim dionicima, među ostalim, s odgovarajućim energetske agencijama, javnošću i s građanima u riziku od energetske siromaštva ili koji su izloženi njegovim posljedicama. (8) Postupak savjetovanja iz stavka 7. ovog članka traje ne kraće od 30 dana. Stavak 6. drugi odlomak prenosi se Člankom 15. stavkom 1. i stavkom 2. Zakona: Članak 15. (1) S ciljem smanjenja broja kućanstva u riziku od energetske siromaštva, na prijedlog Ministarstva, uz pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva, ministarstva nadležnog za klimatske aktivnosti i ministarstva nadležnog za socijalnu politiku, Vlada Republike Hrvatske donosi odlukom program suzbijanja		
--	---	--	--

	energetskog siromaštva, u skladu s NECP-om iz članka 11. ovoga Zakona. (2) U programu suzbijanja energetskog siromaštva iz stavka 1. ovoga članka Vlada Republike Hrvatske utvrđuje kriterije za utvrđivanje građana odnosno kućanstava u riziku od energetskog siromaštva, koji uključuju materijalnu ugroženost, udio troškova energije u ukupnom raspoloživom dohotku kućanstva, količinu potrošene energije, energetske učinkovitost zgrade kao i ostale relevantne pokazatelje iz područja socijalne skrbi te pokazatelje za praćenje i izvještavanje o energetskom siromaštvu. Članak 5. stavak 7., 8. i 9. prenose se Člankom 19. stavkom 11. Zakona koji glasi: Članak 19. (11) U nacionalnom planu obnove zgrada i programu energetske obnove zgrada javnoga sektora koji se donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti u zgradarstvu		
--	---	--	--

	utvrđuje se mehanizam tehničke i financijske pomoći javnom sektoru za postizanje ciljeva iz stavka 1. ovoga članka imajući u vidu šire ekonomske i društvene koristi energetske učinkovitosti, osim ušteda energije, temeljene na ocjeni emisija ugljika u cijelom životnom vijeku, s posebnim naglaskom na izbjegavanje negativnih utjecaja na socijalno ugrožene građane kao i na poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom eliminacijom korištenja fosilnih goriva, pogotovo zamjenom neučinkovitih sustava grijanja.		
Članak 6. Zgrade javnih tijela kao uzor 1. Ne dovodeći u pitanje članak 7. Direktive 2010/31/EU, svaka država članica osigurava da se najmanje 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu javnih tijela obnovi svake godine radi pretvorbe u barem zgrade gotovo nulte energije ili zgrade s nultim emisijama u skladu s člankom 9. Direktive 2010/31/EU. Države članice mogu odabrati koje će zgrade uključiti u zahtjev za obnovu od 3 % uzimajući u obzir pri	Stavak 1. prvi odlomak prenosi se Člankom 19. stavak 1. Zakona: Članak 19. (1) Javna tijela dužna su svake godine obnoviti 3,0 % ukupne korisne površine poda kondicioniranog dijela zgrada u svojem vlasništvu najmanje do standarda zgrada gotovo nulte energije ili standarda zgrada s nultim emisijama.	U potpunosti preuzeto	

odabiru zgrada za obnovu troškovnu učinkovitost i tehničku izvedivost. Države članice mogu izuzeti socijalno stanovanje od obveze obnove iz prvog podstavka ako takve obnove ne bi bile troškovno neutralne ili bi dovele do povećanja najamnine za osobe koje žive u socijalnom stanovanju, osim ako takva povećanja najamnine nisu veća od financijske uštede na računima za energiju. Ako javna tijela koriste zgradu koja nije u njihovu vlasništvu, pregovaraju s vlasnikom, posebno u ključnom trenutku kao što su obnova najma, promjena upotrebe, značajni popravci ili radovi održavanja, s ciljem utvrđivanja ugovornih klauzula kako bi zgrada postala barem zgrada gotovo nulte energije ili zgrada s nultim emisijama. Stopa od najmanje 3 % izračunava se na temelju ukupne površine poda zgrada čija je ukupna korisna površina poda veća od 250 m², koje su u vlasništvu javnih tijela i koje 1. siječnja 2024. nisu zgrade gotovo nulte energije. 2. Države članice mogu primjenjivati zahtjeve koji su manje strogi od onih utvrđenih u stavku 1. za sljedeće kategorije zgrada: (a) zgrade koje su službeno zaštićene zbog toga što pripadaju posebno zaštićenom području ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske	(2) Standarde zgrada gotovo nulte energije i standard zgrada s nultim emisijama iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje ministarstvo nadležno za graditeljstvo, u propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu. Stavak 1. drugi odlomak se ne prenosi jer će sve zgrade kojima se koristi javna tijela i čija je ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade veća od 250 m² i koje nisu bile zgrade gotovo nulte energije biti kandidat za obnovu. (članak 19. stavak 3. Zakona) Stavak 1. treći odlomak se ne prenosi. Stavak 1. četvrti odlomak se prenosi Člankom 19. stavak 8. Zakona: Članak 19. (8) Ako javna tijela koriste zgradu koja nije u njihovu vlasništvu, pregovaraju s vlasnikom vezano uz postizanje cilja iz stavka 1.		
--	---	--	--

svojstava na neprihvatljiv način promijenio njihov značaj ili izgled; (b) zgrade koje su u vlasništvu oružanih snaga ili središnje vlasti i koje su namijenjene nacionalnoj obrani, osim pojedinačnih prostora za stanovanje ili uredskih zgrada za oružane snage i drugo osoblje koje zapošljavaju tijela za nacionalnu obranu; (c) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe. Države članice mogu odlučiti ne obnoviti zgradu koja nije navedena u prvom podstavku ovog stavka do razine predviđene u stavku 1. ako procijene da pretvorba te zgrade u zgradu gotovo nulte energije nije tehnički, gospodarski ili funkcionalno izvediva. Ako tako odluče, države članice ne uračunavaju obnovu te zgrade u ispunjavanje zahtjeva iz stavka 1. 3. Kako bi se dala prednost uštedi energije i potaknulo rano djelovanje, država članica koja obnovi više od 3 % ukupne površine poda svojih zgrada u skladu sa stavkom 1. u bilo kojoj godini do 31. prosinca 2026. može višak uračunati u godišnju stopu obnove za bilo koju od sljedeće tri godine. Država članica koja obnovi više od 3 % ukupne površine poda svojih zgrada od 1. siječnja 2027. može višak uračunati u godišnju stopu obnove za sljedeće dvije godine. 4. Države članice mogu u godišnju stopu obnove zgrada uračunati nove zgrade koje su u vlasništvu kao zamjena za određene zgrade javnih tijela srušene tijekom bilo koje od prethodne dvije godine. To se primjenjuje samo ako bi bile troškovno učinkovitije i	ovoga članka, posebno u ključnom trenutku kao što su obnova zakupa, promjena upotrebe, značajni popravci ili radovi održavanja, s ciljem utvrđivanja ugovornih klauzula kako bi zgrada postala barem zgrada gotovo nulte energije ili zgrada s nultim emisijama. Stavak 1. peti odlomak se prenosi Člankom 19. stavak 3. Zakona: Članak 19. (3) Ukupnu korisnu površinu poda kondicioniranog dijela zgrada koju su javna tijela dužna svake godine obnoviti uz stopu obnove iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje APN na temelju podataka iz ISGE-a o zgradama koje su na dan 1. siječnja 2024. godine bile u vlasništvu javnih tijela, čija je ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade veća od 250 m² i koje nisu bile zgrade gotovo nulte energije. Stavak 2. prenosi se Člankom 19. stavkom 5. Zakona: Članak 19.		
--	---	--	--

održivije u smislu energije i emisija CO2 tijekom životnog vijeka u odnosu na obnovu takvih zgrada. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje opće kriterije, metodologije i postupke za utvrđivanje takvih iznimnih slučajeva. 5. Države članice do 11. listopada 2025. za potrebe ovog članka utvrđuju te objavljuju i čine dostupnim popis grijanih i/ili hlađenih zgrada čiji su vlasnici ili u kojima su smještena javna tijela i čija je ukupna korisna površina poda veća od 250 m2. Države članice ažuriraju taj popis barem svake dvije godine. Popis je povezan s pregledom fonda zgrada provedenim u okviru nacionalnih planova za obnovu zgrada u skladu s Direktivom 2010/31/EU i relevantnim bazama podataka. Promatračka skupina za obnovu zgrada EU-a može objediniti javno objavljene i dostupne podatke o značajkama fonda zgrada, obnovi zgrada i energetske svojstvima kako bi se s pomoću usporedivih podataka osiguralo bolje razumijevanje energetske svojstava sektora zgradarstva. Popis sadržava barem sljedeće podatke: (a) površinu poda u m2; (b) izmjerenu godišnju potrošnju energije za grijanje, hlađenje, električnu energiju i toplu vodu ako su ti podaci dostupni; (c) energetski certifikat svake zgrade izdan u skladu s Direktivom 2010/31/EU.	(5) Standardi iz stavka 2. ovoga članka ne moraju se postići za sljedeće zgrade: a) zgrade koje su službeno zaštićene zbog toga što pripadaju posebno zaštićenom području ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske svojstava na neprihvatljiv način promijenio njihov značaj ili izgled b) zgrade koje su u vlasništvu oružanih snaga ili središnje vlasti i koje su namijenjene nacionalnoj obrani, osim pojedinačnih prostora za stanovanje ili uredskih zgrada za oružane snage i drugo osoblje koje zapošljavaju tijela za nacionalnu obranu i c) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe. Stavak 2. drugi odlomak prenosi se Člankom 19. stavak 6. i stavak 7. Zakona: Članak 19. (6) Standardi iz stavka 2. ovoga članka ne moraju se		
--	---	--	--

6. Države članice mogu odlučiti primijeniti alternativni pristup od onog utvrđenog u stavcima od 1. do 4. u svrhu postizanja, svake godine, iznosa uštede energije u zgradama javnih tijela koji je barem jednak iznosu koji se zahtijeva u stavku 1. Za potrebe primjene tog alternativnog pristupa države članice: (a) osiguravaju da se svake godine uvede putovnica za obnovu, ako je primjenjivo, za zgrade koje čine najmanje 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada čiji su vlasnici javna tijela. Za te se zgrade obnova do razine zgrade gotovo nulte energije postiže najkasnije 2040.; (b) procjenjuju uštedu energije koju bi ostvarile primjenom stavaka od 1. do 4. upotrebom odgovarajućih standardnih vrijednosti potrošnje energije prije i nakon obnove u referentnim zgradama javnih tijela radi pretvorbe u zgrade gotovo nulte energije kako je navedeno u Direktivi 2010/31/EU. Države članice koje odluče primijeniti alternativni pristup do 31. prosinca 2023. obavješćuju Komisiju o svojoj predviđenoj uštedi energije kako bi se do 31. prosinca 2030. u zgradama obuhvaćenima stavkom 1. ostvario barem jednakovrijedan učinak uštede energije.	postići i za zgrade koje nisu obuhvaćene stavkom 5. ovoga članka, ukoliko se dokaže da takva obnova nije tehnički, ekonomski ni funkcionalno izvediva. (7) Ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrada obnovljenih u skladu sa stavkom 6. ovoga članka ne ubraja se u postizanje cilja iz stavka 1. ovoga članka. Stavak 3. prenosi se Člankom 21. stavak 7. Zakona: Članak 21. (7) Ukoliko temeljem analize iz stavka 3. ovoga članka APN utvrdi da je u jednoj godini premašen cilj iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona, taj se višak može prinijeti u sljedeće tri godine, ako je višak ostvaren u bilo kojoj godini do 31. prosinca 2026. godine, odnosno može se prenijeti u sljedeće dvije godine, ako je višak ostvaren u bilo kojoj godini nakon 1. siječnja 2027. godine. Stavak 4. prenosi se Člankom		
--	---	--	--

	19. stavak 9. i stavak 10. Zakona: Članak 19. (9) U cilj iz stavka 1. ovoga članka ubraja se i ukupna korisna površina poda kondicioniranog dijela zgrade novogradnje u vlasništvu javnih tijela, koja je izgrađena kao zamjena za određene zgrade javnih tijela srušene tijekom bilo koje od prethodne dvije godine, pod uvjetom da se dokaže da je takva novogradnja bila troškovno učinkovitija i održivija u smislu energije i emisija CO₂ tijekom životnog vijeka u odnosu na obnovu postojećih zgrada. (10) Metodologiju za utvrđivanje troškovne učinkovitosti i održivosti iz stavka 9. ovoga članka utvrđuje ministar nadležan za poslove graditeljstva pravilnikom te je objavljuje na svojim mrežnim stranicama. Stavak 5. prenose se Člankom 20. stavci 1.- 6. Zakona: Članak 20.		
--	--	--	--

	(1) Za utvrđivanje i praćenje ostvarenja cilja iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona uspostavlja se registar grijanih i/ili hlađenih zgrada javnih tijela ukupne korisne površine poda kondicioniranog dijela zgrade veće od 250 m² koje su u vlasništvu ili na korištenju javnih tijela. (2) Registar iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja APN u sklopu ISGE-a iz članka 18. ovoga Zakona. (3) Registar iz stavka 1. ovoga članka sadrži najmanje sljedeće podatke za svaku zgradu: 1. broj katastarske čestice zgrade i katastarska općina 2. naziv vlasnika i korisnika zgrade 3. ukupnu korisnu površinu poda kondicioniranog dijela zgrade 4. izmjerenu godišnju potrošnju svih vrsta energije i energenata u zgradi – po energentima i po kategorijama: grijanje, hlađenje, topla voda i električna energija, ukoliko su podaci dostupni i		
--	---	--	--

	5. poveznicu na energetska certifikat zgrade, izrađen prema zakonu kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu. (4) APN javno objavljuje podatke iz registra zgrada javnih tijela najkasnije do 1. ožujka tekuće godine sa stanjem na dan 31. prosinca prošle godine. (5) Detaljan sadržaj registra zgrada javnih tijela, dio podataka za javnu objavu, način i pristup javno objavljenom registru propisuje se uredbom iz članka 16. stavka 9. ovoga Zakona. (6) Podaci iz registra iz stavka 1. ovoga članka koriste se za izradu nacionalnog plana obnove zgrada u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu Stavak 6. ne prenosi se jer se Republika Hrvatska odlučila ne primijeniti alternativni pristup.		
--	--	--	--

Članak 7. Javna nabava 1. Države članice osiguravaju da javni naručitelji i naručitelji, kad sklapaju ugovore o javnoj nabavi i koncesije vrijednosti koja je jednaka ili veća od pragova utvrđenih u članku 8. Direktive 2014/23/EU, članku 4. Direktive 2014/24/EU i članku 15. Direktive 2014/25/EU, kupuju samo proizvode, usluge, zgrade i radove s visokim energetske svojstvima u skladu sa zahtjevima iz Priloga IV. ovoj Direktivi, osim ako to nije tehnički izvedivo. Države članice također osiguravaju da javni naručitelji i naručitelji, kad sklapaju ugovore o javnoj nabavi i koncesije vrijednosti koja je jednaka ili veća od pragova iz prvog podstavka, primjenjuju načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u skladu s člankom 3., uključujući za one ugovore o javnoj nabavi i koncesije za koje u Prilogu IV. nisu predviđeni posebni zahtjevi. 2. Obveze iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se ako ugrožavaju javnu sigurnost ili ometaju odgovor na izvanredna stanja u području javnog zdravlja. Obveze iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se na ugovore oružanih snaga samo u mjeri u kojoj njihova primjena nije u suprotnosti s prirodom i primarnim ciljem aktivnosti oružanih snaga. Obveze se ne primjenjuju na ugovore o nabavi vojne opreme kako	Stavak 1. prenosi se Člankom 23 stavak 1. i Člankom 24. stavak 3. Zakona: Članak 23. (1) Pri sklapanju ugovora o javnoj nabavi čija je vrijednost jednaka ili veća od europskih pragova, utvrđenih sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, javni i sektorski naručitelji u pravilu kupuju robe, radove i usluge koje zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti, odnosno vode se načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu” iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, ako je ono primjenjivo u konkretnom postupku javne nabave. Članak 24. (3) Obveze iz članka 23. ovoga Zakona primjenjuju se i prilikom sklapanja koncesijskih ugovora vrijednosti veće od pragova propisanih zakonom kojim se uređuje područje koncesija. Stavak 1. zadnji odlomak se prenosi Člankom 23. stavak 1. Stavak 2. se prenosi Člankom	U potpunosti preuzeto	
---	--	------------------------------	--

je definirano u Direktivi 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (39). 3. Neovisno o članku 29. stavku 4., države članice osiguravaju da javni naručitelji i naručitelji procjenjuju izvedivost sklapanja dugoročnih ugovora o energetske učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije u slučaju javne nabave za ugovore o uslugama sa značajnim energetske sadržajem. 4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka, u slučaju kupnje paketa proizvoda koji je potpuno obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 države članice mogu zahtijevati da se prednost da zbirnoj energetske učinkovitosti u odnosu na energetske učinkovitost pojedinačnih proizvoda u sklopu tog paketa, i to kupnjom paketa proizvoda koji je u skladu s kriterijem pripadnosti najvišem dostupnom razredu energetske učinkovitosti. 5. Države članice mogu zahtijevati da javni naručitelji i naručitelji pri sklapanju ugovora iz stavka 1. ovog članka u praksi u nabavi prema potrebi uzimaju u obzir šire aspekte održivosti, društva, okoliša i kružnog gospodarstva kako bi se postigli Unijini ciljevi dekarbonizacije i nulte stope onečišćenja. Prema potrebi i u skladu s Prilogom IV. države članice zahtijevaju od javnih naručitelja i naručitelja da uzimaju u obzir Unijine kriterije za zelenu javnu nabavu ili dostupne jednakovrijedne nacionalne kriterije.	23. stavkom 4. i stavkom 5. Zakona: Članak 23. (4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na ugovore vojne opreme kako je definirano Uredbom o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti („Narodne novine“, br. 19/18) ne primjenjuju se obveze iz stavka 1. ovoga članka. (5) Obveze iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se na ugovore oružanih snaga samo u mjeri u kojoj njihova primjena nije u suprotnosti s primarnim ciljem aktivnosti oružanih snaga. Stavak 3. prenosi se Člankom 25. stavcima 1. i 2. Zakona: Članak 25. (1) Javni i sektorski naručitelji dužni su prilikom nabave usluga koje imaju značajan utjecaj na potrošnju energije izraditi usporednu financijsku i energetske analizu izvedivosti ugovaranja najmanje dva načina provedbe takve usluge, od kojih je jedan obvezno model energetske		
---	---	--	--

Radi osiguravanja transparentnosti u primjeni zahtjeva energetske učinkovitosti u postupku nabave države članice osiguravaju da javni naručitelji i naručitelji javno objavljuju informacije o učinku energetske učinkovitosti ugovorâ vrijednosti koja je jednaka ili veća od pragova iz stavka 1. objavljivanjem tih informacija u odgovarajućim obavijestima u Dnevniku elektroničkih natječaja (Tenders Electronic Daily – TED), u skladu s direktivama 2014/23/EU, 2014/24/EU i 2014/25/EU te Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1780 (40). Javni naručitelji mogu odlučiti da od ponuditelja zahtijevaju da za novu zgradu i zgradu koju treba obnoviti navedu informacije o potencijalu globalnog zagrijavanja tijekom životnog vijeka, upotrebi niskougljičnih materijala i kružnosti materijala koji se upotrebljavaju za nju. Javni naručitelji te informacije mogu javno objaviti za ugovore, osobito kad je riječ o novim zgradama s ukupnom korisnom površinom pod većom od 2 000 m². Države članice javnim naručiteljima i naručiteljima pružaju podršku za uvođenje zahtjeva energetske učinkovitosti, među ostalim na regionalnoj i lokalnoj razini, time što daju jasna pravila i smjernice, uključujući metodologije za procjenjivanje troškova životnog vijeka te utjecaja na okoliš i troškova za okoliš, uspostavljaju centre kompetencija za podršku, potiču suradnju među javnim naručiteljima, uključujući prekograničnu, te kad je god to moguće koriste zbirnu nabavu i digitalnu nabavu.	usluge odnosno sklapanja dugoročnih ugovora o energetske učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije. (2) Analiza iz stavka 1. ovoga članka obvezno se provodi prije pokretanja postupka javne nabave za usluge opskrbe toplinskom energijom ili energentom za grijanje i hlađenje prostora, usluge održavanja i obnove zgrada, usluge modernizacije javne rasvjete, usluge vodoopskrbe ili usluge održavanja i obnove postrojenja koja imaju značajnu potrošnju energije, pri čemu se značajnom potrošnjom energije smatra potrošnja dijela sustava postojeće potrošnje energije koja je veća od 10% potrošnje energije cjelokupnog sustava. Stavak 4. ne prenosi se jer nije primjenjivo. Stavak 5. prvi odlomak ne prenosi se člankom 24. stavak 1. točka c. koja glasi: Članak 24. stavak 1. c) ako je proizvod ili usluga obuhvaćen kriterijima EU za		
--	---	--	--

6. Prema potrebi, Komisija može pružiti dodatne smjernice nacionalnim tijelima i službenicima za javnu nabavu kada je riječ o primjeni zahtjeva energetske učinkovitosti u postupku javne nabave. Takva potpora može ojačati postojeće platforme za pružanje potpore državama članicama, primjerice usklađenim djelovanjem, i pomoći im da uzmu u obzir kriterije za zelenu javnu nabavu. 7. Države članice uspostavljaju pravne i regulatorne odredbe i administrativne prakse koje se odnose na javnu nabavu te godišnji proračun i računovodstvo potrebne kako bi se osiguralo da se pojedinačni javni naručitelji ne odvrate od ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti te od uporabe ugovora o energetskom učinku i mehanizama financiranja s trećim osobama na dugoročnoj ugovornoj osnovi. 8. Države članice uklanjaju sve regulatorne ili neregulatorne prepreke energetske učinkovitosti, posebno kad je riječ o pravnim i regulatornim odredbama i administrativnim praksama, koje se odnose na javnu nabavu te godišnji proračun i računovodstvo kako bi se osiguralo da se pojedinačna javna tijela ne odvrate od ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti te od uporabe ugovora o energetskom učinku i mehanizama financiranja s trećim osobama na dugoročnoj ugovornoj osnovi. Države članice izvješćuju Komisiju o mjerama poduzetima za uklanjanje prepreka uvođenju poboljšanja energetske učinkovitosti u okviru svojih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih	zelenu javnu nabavu ili dostupnim jednakovrijednim nacionalnim kriterijima, u pogledu energetske učinkovitosti proizvoda ili usluge, javni i sektorski naručitelji ulažu napore kako bi kupovali samo proizvode i usluge koji ispunjavaju barem tehničke specifikacije utvrđene na „osnovnoj“ razini relevantnih kriterija EU za zelenu javnu nabavu ili dostupnih jednakovrijednih nacionalnih kriterija, uključujući među ostalim za podatkovne centre, prostorije za poslužitelje i usluge u oblaku, cestovnu rasvjetu i prometnu signalizaciju, računala, zaslone, tablete i pametne telefone Stavak 5. drugi odlomak prenosi se Člankom 23. Stavak 6. Zakona: Članak 23. (6) Ministarstvo nadležno za politiku javne nabave, Ministarstvo i ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, svako u okviru svoje nadležnosti, dužno je pružati stručnu podršku javnim i		
--	--	--	--

izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999.	sektorskim naručiteljima u prihvaćanju zahtjeva energetske učinkovitosti u javnoj nabavi. Stavak 5. treći odlomak prenosi se Člankom 23. stavkom 2. Zakona: (2) Javni i sektorski naručitelji dužni su informacije o sklopljenim ugovorima o javnoj nabavi koji zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti, odnosno vode se načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz stavka 1. ovoga članka, čija je vrijednost jednaka ili veća od europskih pragova, unijeti u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske te ih javno objaviti. Stavak 6. ne prenosi se jer je to obveza Komisije Stavak 7. treći odlomak prenosi se Člankom 25. stavkom 8. Zakona: Članak 25. (8) Način ugovaranja energetske usluge za javna tijela, metodologiju za analizu		
--	---	--	--

	iz stavka 1. ovoga članka, obveze pružatelja i naručitelja energetske usluge, sadržaj ugovora o energetsom učinku te proračunsko praćenje energetske usluge za naručitelje upisane u registar zgrada javnih tijela iz članka 21. ovoga Zakona, propisuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva. Stavak 8. prvi odlomak prenosi se Člankom 25. stavkom 5. i djelomično stavkom 8. Zakona: Članak 25. (5) Sredstva za plaćanje naknade za energetske usluge, do vrijednosti određene ugovorom o energetsom učinku, smatra se rashodom u okviru redovnih materijalnih troškova. (8) Način ugovaranja energetske usluge za javna tijela, metodologiju za analizu iz stavka 1. ovoga članka, obveze pružatelja i naručitelja energetske usluge, sadržaj ugovora o energetsom učinku te proračunsko praćenje		
--	--	--	--

	energetske usluge za naručitelje upisane u registar zgrada javnih tijela iz članka 21. ovoga Zakona, propisuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva. Stavak 8. drugi odlomak prenosi se Člankom 13. stavkom 2. točkom 6. Zakona: 6. informacije o preprekama za primjenu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uključujući putem ugovora o energetskom učinku,		
Članak 8. Obveza uštede energije 1. Države članice ostvaruju kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji koja je barem jednaka: (a) novoj uštedi svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. u visini od 1,5 % godišnje količine prodaje energije krajnjim kupcima, prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2013. Iz tog se izračuna u	Stavak 1. prenosi se Člankom 39. stavicima 1. - 5. Zakona: Članak 39. (1) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđuje se sukladno stavku 3. ovoga članka i iskazuje u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona s ciljem postizanja nacionalnog cilja energetske učinkovitosti	Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (12.01.2026)

cijelosti ili djelomično može isključiti količina prodane energije upotrijebljene u prometu; (b) novoj uštedi svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. u visini od: i. 0,8 % godišnje krajnje potrošnje energije od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023., prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.; ii. 1,3 % godišnje krajnje potrošnje energije od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2025., prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.; iii. 1,5 % godišnje krajnje potrošnje energije od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027., prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.; iv. 1,9 % godišnje krajnje potrošnje energije od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2030., prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019. Odstupajući od prvog podstavka točke (b) podtočke i., Cipar i Malta ostvaruju novu uštedu svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. koja je jednaka 0,24 % godišnje krajnje potrošnje energije, prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019. Odstupajući od prvog podstavka točke (b) podtočaka ii., iii. i iv., Cipar i Malta ostvaruju novu uštedu svake	iz članka 6. ovoga Zakona kao uštede ostvarene kombinacijom sustava obveza energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike iz članka 44. ovoga Zakona. (2) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. godine te nakon toga za svako sljedeće desetogodišnje razdoblje. (3) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju prosječne godišnje krajnje potrošnje energije izračunate za razdoblje od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca 2018. godine, tako da nove godišnje uštede energije odgovaraju u svakoj godini razdoblja:		
--	---	--	--

godine od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2030. koja je jednaka 0,45 % godišnje krajnje potrošnje energije, prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019. Države članice odlučuju kako treba rasporediti izračunanu količinu nove uštede u svakom razdoblju iz prvog podstavka točaka (a) i (b), pod uvjetom da se do kraja svakog razdoblja obveze ostvari zahtijevana ukupna kumulativna ušteda energije u krajnjoj potrošnji. Države članice nastavljaju ostvarivati novu godišnju uštedu u skladu sa stopom uštede iz prvog podstavka točke (b) podtočke iv. u desetogodišnjim razdobljima nakon 2030. 2. Države članice postižu iznos uštede energije koji se zahtijeva u skladu sa stavkom 1. ovog članka uspostavom sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 9. ili donošenjem alternativnih mjera politike iz članka 10. Države članice mogu kombinirati sustav obveze energetske učinkovitosti s alternativnim mjerama politike. Države članice osiguravaju da se ušteda energije koja proizlazi iz mjera politike iz članaka 9. i 10. te članka 30. stavka 14. izračunava u skladu s Prilogom V. 3. Sustave obveze energetske učinkovitosti, alternativne mjere politike, ili njihovu kombinaciju, ili programe ili mjere financirane iz nacionalnog fonda za energetske učinkovitost države članice provode prioritarno, ali ne isključivo, kod osoba	1. od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. godine 0,8 % izračunate prosječne godišnje krajnje potrošnje energije 2. od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2025. godine 1,3 % izračunate prosječne godišnje krajnje potrošnje energije 3. od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027. godine 1,5 % izračunate prosječne godišnje krajnje potrošnje energije i 4. od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2030. godine 1,9 % izračunate prosječne godišnje krajnje potrošnje energije. Odlomci članka koji se odnose na Maltu i Cipar se ne prenose. (4) Ostvarenje nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na kraju desetogodišnjeg razdoblja iz stavka 2. ovoga članka, prati se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona te se o napretku u postizanju tog cilja izvještava u godišnjem		
---	--	--	--

pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Države članice osiguravaju da mjere politike provedene u skladu s ovim člankom nemaju negativan učinak na te osobe. Ako je primjenjivo, države članice na najbolji mogući način iskorištavaju financiranje, uključujući javno financiranje, instrumente financiranja uspostavljene na razini Unije i prihode od emisijskih jedinica na temelju članka 24. stavka 3. točke (b), s ciljem uklanjanja negativnih učinaka i osiguravanja pravedne i uključive energetske tranzicije. Radi postizanja uštede energije koja se zahtijeva na temelju stavka 1. i ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2019/943 i Direktivu (EU) 2019/944, države članice u svrhu osmišljavanja takvih mjera politike razmatraju i promiču ulogu zajednica obnovljive energije i energetske zajednice građana u doprinosu provedbi tih mjera politike. Države članice utvrđuju i ostvaruju udio potrebne kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Taj udio mora biti barem jednak udjelu kućanstava u energetske siromaštvu kako je procijenjen u njihovim nacionalnim energetske i klimatske planovima sastavljenima u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999. Države članice u svojoj procjeni	izvješću iz članka 13. ovoga Zakona. Zadnji odlomak stavka 1. se prenosi: (2) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. godine te nakon toga za svako sljedeće desetogodišnje razdoblje. (5) U desetogodišnjim razdobljima nakon 31. prosinca 2030. godine, nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđuje se prema stavku 3. točki 4. ovoga članka. Stavak 2. se prenosi Člankom 39. stavcima 6. i 7. i djelomično stavkom 4. Zakona: Članak 39. (6) Obvezni nacionalni cilj kumulativnih ušteda u krajnjoj potrošnji energije iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti		
---	--	--	--

udjela energetske siromaštva u svojim nacionalnim energetske i klimatske planovima uzimaju u obzir sljedeće pokazatelje: (a) nemogućnost održavanja odgovarajuće temperature u domu (Eurostat, SILC [ilc_mdse01]); (b) nepodmirene račune za komunalne usluge (Eurostat, SILC, [ilc_mdse07]); (c) ukupan broj stanovnika koji živi u stambenom objektu s krovom koji propušta, vlažnim zidovima, podovima ili temeljima ili trulim prozorskim okvirima ili podom (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]); (d) stopu rizika od siromaštva (Eurostat, istraživanja SILC-a i ECHP-a [ilc_li02]) (granična točka: 60 % medijana ekvivalentnog dohotka nakon socijalnih transfera). Ako država članica nije dostavila podatak o udjelu kućanstava u energetske siromaštvu kako je procijenjen u njezinu nacionalnom energetske i klimatske planu, udio potrebne kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju mora biti barem jednak aritmetičkom prosjeku udjela pokazatelja iz trećeg podstavka za 2019. ili, ako podaci za 2019. nisu dostupni, za linearnu ekstrapolaciju njihovih vrijednosti za posljednje tri godine za koje su dostupni. 4. Države članice uključuju informacije o primijenjenim pokazateljima, aritmetičkom prosjeku	utvrđenim člankom 41. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike utvrđenima člankom 44. ovoga Zakona. (7) Doprinosi sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnih mjera politike iz članka 43. ovoga Zakona ostvarenju nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona na temelju procjene očekivanih ušteda energije iz svake od tih mjera utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona. (4) Ostvarenje nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na kraju desetogodišnjeg razdoblja iz stavka 2. ovoga članka, prati se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona te se o napretku u postizanju tog cilja izvještava u godišnjem izvješću iz članka 13. ovoga Zakona.		
--	---	--	--

udjela i rezultatima mjera politike uspostavljenima u skladu sa stavkom 3. ovog članka u ažuriranjima svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenima na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, u svojim naknadnim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima priopćenima na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe i u povezanim nacionalnim energetske i klimatskim izvješćima o napretku dostavljenima na temelju članka 17. te uredbe. 5. Države članice mogu uračunavati uštedu energije koja proizlazi iz mjera politike, bilo da su uvedene do 31. prosinca 2020. ili nakon tog datuma, pod uvjetom da te mjere dovedu do novih pojedinačnih mjera koje se poduzimaju nakon 31. prosinca 2020. Ušteda energije postignuta u bilo kojem razdoblju obveze ne uračunava se u količinu potrebne uštede energije iz prijašnjih razdoblja obveze utvrđenih u stavku 1. 6. Pod uvjetom da države članice ispune barem svoju obvezu kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) podtočke i., one mogu izračunati potrebni iznos uštede energije iz te podtočke na jedan ili više sljedećih načina: (a) primjenom godišnje stope uštede na prodaju energije krajnjim kupcima ili na krajnju potrošnju energije, prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.;	Stavak 3. prvi odlomak se prenosi Člankom 40. stavcima 1. - 3. Zakona: Članak 40. (1) Dio cilja kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz članka 39. ovoga Zakona ostvaruje se kod građana u riziku od energetske siromaštva (2) Udio cilja kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz članka 39. ovoga Zakona, kojega treba ostvariti kod građana u riziku od energetske siromaštva, utvrđuje se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona i odgovara udjelu energetske siromašnih kućanstava u ukupnom broju kućanstava koji je utvrđen u tom planu. (3) Udio energetske siromašnih kućanstava u ukupnom broju kućanstava iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se uzimajući u obzir		
--	---	--	--

(b)isključenjem iz osnovnog scenarija za izračun, u cijelosti ili djelomično, energije koja se upotrebljava u prometu; (c)korištenjem bilo koje od mogućnosti utvrđenih u stavku 8. 7. Ako države članice odluče iskoristiti bilo koju mogućnost iz stavka 6. u pogledu potrebne uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) podtočke i., one utvrđuju: (a)vlastitu godišnju stopu uštede koja će se primjenjivati pri izračunu njihove kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji, čime se osigurava da konačni iznos njihove neto uštede energije nije niži od onog koji se zahtijeva u toj podtočki; (b)vlastiti osnovni scenarij za izračun u kojem se može u cijelosti ili djelomično isključiti energiju koja se upotrebljava u prometu. 8. Podložno stavku 9., svaka država članica može: (a)provesti izračun koji se zahtijeva u stavku 1. prvom podstavku točki (a), koristeći se vrijednostima od 1 % u 2014. i u 2015., 1,25 % u 2016. i u 2017. te 1,5 % u 2018., u 2019. i u 2020.; (b)isključiti iz izračuna, u cijelosti ili djelomično, količinu prodane energije upotrijebljene u razdoblju obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) ili krajnje energije utrošene u razdoblju obveze iz točke (b) podtočke i. tog podstavka za	sljedeće statističke pokazatelje: a) nemogućnost održavanja odgovarajuće temperature u domu (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01]) b) nepodmireni računi za komunalne usluge (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07]) c) ukupan broj stanovnika koji živi u stambenom objektu s krovom koji propušta, vlažnim zidovima, podovima ili temeljima ili trulim prozorskim okvirima ili podom (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]) i d) stopa rizika od siromaštva (Eurostat, istraživanja SILC-a i ECHP-a [ilc_li02]) (granična točka: 60 % medijana ekvivalentnog dohotka nakon socijalnih transfera). Stavak 3. treći odlomak i stavak 4. se prenosei Člankom 40. stavci 4. - 6. Zakona: Članak 40.		
--	--	--	--

potrebe industrijskih djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ; (c) u iznos zahtijevane uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i točke (b) podtočke i. uračunavati uštedu energije ostvarenu u sektorima pretvorbe, distribucije i prijenosa odnosno transporta energije, uključujući infrastrukturu za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, kao rezultat provedbe zahtjeva iz članka 25. stavka 4., članka 26. stavka 7. točke (a) i članka 27. stavka 1., stavaka od 5. do 9. i stavka 11. Države članice obavješćuju Komisiju o planiranim mjerama politike u okviru ove točke za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. u sklopu svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Učinak tih mjera izračunava se u skladu s Prilogom V. i uključuje se u te planove; (d) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije koja proizlazi iz pojedinačnih mjera koje se prvi puta provode od 31. prosinca 2008. i koje nastavljaju imati učinak u 2020. u pogledu razdoblja obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i nakon 2020. u pogledu razdoblja iz točke (b) podtočke i. tog podstavka te koje se mogu mjeriti i provjeriti; (e) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije koja proizlazi iz mjera politike, pod uvjetom da se može dokazati da te mjere dovode do pojedinačnih mjera koje se poduzimaju od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2020. i koje donose uštedu nakon 31. prosinca 2020.;	(4) U NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona opisuju se način utvrđivanja udjela energetske siromašnih kućanstava u ukupnom broju kućanstava. (5) Mjere politike za ublažavanje energetske siromaštva i ostvarenje ušteda energije kod građana u riziku od energetske siromaštva definiraju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona, u programu suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. ovoga Zakona i u nacionalnom planu obnove zgrada, koji se donosi u skladu sa zakonom kojim se regulira energetska učinkovitost u zgradarstvu. (6) Ostvarenje udjela iz stavka 2. ovoga članka prati se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona te se o tome izvještava u godišnjem izvješću o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona.		
---	---	--	--

(f) iz izračuna iznosa zahtijevane uštede energije na temelju stavka 1. prvog podstavka točke (a) i točke (b) podtočke i. isključiti 30 % provjerljive količine energije proizvedene na ili u zgradama za vlastite potrebe kao rezultat mjera politike kojima se promiče nova ugradnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora; (g) u iznos zahtijevane uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i točke (b) podtočke i. uračunavati uštedu energije koja premašuje uštedu energije koja se zahtijeva za razdoblje obveze od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020., pod uvjetom da je ta ušteda rezultat pojedinačnih mjera poduzetih na temelju mjera politike iz članaka 9. i 10. koje su države članice priopćile u okviru svojih nacionalnih akcijskih planova za energetska učinkovitost i u izvješćima o napretku u skladu s člankom 26. 9. Države članice zasebno primjenjuju i izračunavaju učinak mogućnosti odabranih u skladu sa stavkom 8. na razdoblje iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i točke (b) podtočke i.: (a) za izračun iznosa uštede energije koji se zahtijeva za razdoblje obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a), države članice mogu se koristiti mogućnostima navedenima u stavku 8. točkama od (a) do (d). Sve mogućnosti odabrane u skladu sa stavkom 8. zajedno iznose najviše 25 % uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (a); (b) za izračun iznosa uštede energije koji se zahtijeva za razdoblje obveze iz stavka 1. prvog podstavka	Stavak 5. prvi odlomak se prenosi Člankom 39. stavak 8. Zakona: Članak 39. (8) Uštede energije koje su ostvarene u sklopu mjera politike uspostavljenih do 31. prosinca 2020. godine, ali su rezultat aktivnosti koje su u sklopu tih mjera politike provedene nakon 31. prosinca 2020. godine, ubrajaju se u ostvarenje nacionalnog cilja kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. godine iz stavka 2. ovoga članka. Stavak 5. drugi odlomak se prenosi Člankom 39. stavak 11. Zakona: Članak 39. (11) Uštede energije ostvarene u jednom razdoblju kumuliranja iz stavka 2. ovoga		
--	--	--	--

točke (b) podtočke i., države članice mogu se koristiti mogućnostima navedenima u stavku 8. točkama od (b) do (g), pod uvjetom da pojedinačne mjere iz stavka 8. točke (d) nastave imati provjerljiv i mjerljiv učinak nakon 31. prosinca 2020. Sve mogućnosti odabrane u skladu sa stavkom 8. ne smiju zajedno dovesti do smanjenja iznosa uštede energije izračunane u skladu sa stavcima 6. i 7. za više od 35 %. Bez obzira na to jesu li države članice u cijelosti ili djelomično isključile energiju koja se upotrebljava u prometu iz svog osnovnog scenarija za izračun ili se koristile bilo kojom od mogućnosti navedenih u stavku 8., one osiguravaju da izračunani neto iznos nove uštede koju treba ostvariti u krajnjoj potrošnji energije u razdoblju obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) podtočke i. od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. nije niži od iznosa koji je rezultat primjene godišnje stope uštede iz te podtočke. 10. Države članice opisuju u ažuriranjima svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenima na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, u svojim naknadnim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima priopćenima na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999 i u skladu s Prilogom III. Uredbi (EU) 2018/1999 i odgovarajućim izvješćima o napretku izračun iznosa uštede energije koju treba ostvariti u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. i, prema	članka ne mogu se prenositi u drugo razdoblje kumuliranja. Stavak 6. se ne prenosi jer nije primjenjivo. Stavak 7. se ne prenosi jer nije primjenjivo. Stavak 8. se ne prenosi jer nije primjenjivo. Stavak 9. se ne prenosi jer se odnosi na prethodno razdoblje. Stavak 10 se prenosi Člankom 39. stavkom 4. i djelomično stavkom 1. Zakona: Članak 39. (1) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđuje se sukladno stavku 3. ovoga članka i iskazuje u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona s ciljem postizanja nacionalnog cilja energetske učinkovitosti iz članka 6. ovoga Zakona kao		
---	---	--	--

potrebi, pojašnjavaju na koji su način utvrđeni godišnja stopa uštede i osnovni scenarij za izračun te kako su i u kojoj mjeri primijenjene mogućnosti iz stavka 8. ovog članka. 11. Države članice obavješćuju Komisiju o količini potrebne uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) i stavka 3. ovog članka, o opisu mjera politike koje trebaju provesti da ostvare ukupni iznos kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji i o svojim metodologijama za izračun u skladu s Prilogom V. ovoj Direktivi u okviru ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999 te u okviru svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999. Države članice koriste obrazac za izvješćivanje koji im na raspolaganje stavlja Komisija. 12. Ako Komisija na temelju svoje ocjene integriranih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku na temelju članka 29. Uredbe (EU) 2018/1999, ili nacрта ili konačnog ažuriranja posljednjeg priopćenog integriranog nacionalnog energetske i klimatskog plana prijavljenog na temelju članka 14. Uredbe (EU) 2018/1999, ili ocjene naknadnih nacрта ili konačnih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999 zaključi da mjere politike ne osiguravaju postizanje potrebne kumulativne uštede	uštede ostvarene kombinacijom sustava obveza energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike iz članka 44. ovoga Zakona. (4) Ostvarenje nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na kraju desetogodišnjeg razdoblja iz stavka 2. ovoga članka, prati se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona te se o napretku u postizanju tog cilja izvještava u godišnjem izvješću iz članka 13. ovoga Zakona. Stavak 11. se djelomično prenosi Člankom 39. stavak 1. i stavkom 7. Zakona: Članak 39. (1) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđuje se sukladno stavku 3. ovoga članka i iskazuje u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona s		
---	---	--	--

energije u krajnjoj potrošnji do kraja razdoblja obveze, Komisija može državama članicama čije mjere politike smatra nedovoljnima za osiguravanje ispunjavanja njihovih obveza uštede energije izdati preporuke u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2018/1999. 13. Ako država članica ne postigne potrebnu kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji do kraja razdoblja obveze utvrđenog u stavku 1., dužna je postići preostalu uštedu energije uz kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji koju je dužna postići do kraja sljedećeg razdoblja obveze. U protivnom, ako država članica postigne kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji iznad potrebne razine do kraja svakog razdoblja obveze utvrđenog u stavku 1., ona ima pravo prenijeti prihvatljivi iznos od najviše 10 % takvog viška u sljedeće razdoblje obveze, bez povećanja ciljne obveze. 14. U okviru svojih ažuriranja nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, svojih relevantnih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. te uredbe te svojih naknadnih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe, države članice dokazuju, među ostalim i prema potrebi, s pomoću dokaza i izračuna:	ciljem postizanja nacionalnog cilja energetske učinkovitosti iz članka 6. ovoga Zakona kao uštede ostvarene kombinacijom sustava obveza energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike iz članka 44. ovoga Zakona. (7) Doprinosi sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnih mjera politike iz članka 43. ovoga Zakona ostvarenju nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona na temelju procjene očekivanih ušteda energije iz svake od tih mjera utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona. Stavak 12. se ne prenosi jer je obveza Komisije Stavak 13. se prenosi Člankom 39. stavcima 9. i 10. Zakona:		
--	---	--	--

(a) da se u slučaju preklapanja učinka mjera politike ili pojedinačnih mjera ušteda energije ne računa dvaput; (b) kako ušteda energije postignuta u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom točkom (b) ovog članka doprinosi postizanju njihova nacionalnog doprinosa u skladu s člankom 4.; (c) da su mjere politike uspostavljene radi postizanja njihove obveze uštede energije i osmišljene u skladu s ovim člankom te da su te mjere politike prihvatljive i primjerene za osiguravanje potrebne količine kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji do kraja svakog razdoblja obveze.	Članak 39. (9) Ako se na kraju razdoblja iz stavka 2. ovoga članka ne postigne nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđen prema stavku 3. i stavku 5. ovoga članka, neostvareni dio nacionalnog cilja mora se ostvariti do kraja sljedećeg desetogodišnjeg razdoblja. Članak 39. (10) Ako se na kraju razdoblja iz stavka 2. ovoga članka premaši nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđen prema stavku 3. i stavku 5. ovoga članka, višak ostvarenih kumulativnih ušteda energije prenosi se u sljedeće desetogodišnje razdoblje i to u iznosu ne većem od 10 % ostvarenog viška te se za taj		
---	--	--	--

	iznos umanjuje nacionalni cilj iz stavka 5. ovoga članka. Stavak 14. točka a. se prenosi Pravilnikom o SMIVu. Stavak 14 točke b. i c. se prenose djelomično Člankom 39. stavak1. i djelomično stavkom 7. Zakona Članak 39. (1) Nacionalni cilj kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji utvrđuje se sukladno stavku 3. ovoga članka i iskazuje u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona s ciljem postizanja nacionalnog cilja energetske učinkovitosti iz članka 6. ovoga Zakona kao uštede ostvarene kombinacijom sustava obveza energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike iz članka 44. ovoga Zakona. (7) Doprinosi sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 41. ovoga Zakona i		
--	--	--	--

	alternativnih mjera politike iz članka 43. ovoga Zakona ostvarenju nacionalnog cilja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona na temelju procjene očekivanih ušteda energije iz svake od tih mjera utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.		
	Stavak 3. drugi odlomak će se prenijeti Zakonom o obnovljivim izvorima enerije	Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (12.01.2026)
Članak 9. Sustavi obveze energetske učinkovitosti 1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja iznosa uštede zahtijevanog u skladu s člankom 8. stavkom 1. putem sustava obveze energetske učinkovitosti, one osiguravaju da stranke obveznice iz stavka 3. ovog članka koje posluju na državnom području pojedinačne države članice, ne dovodeći u pitanje članak 8. stavke 8. i 9., ispune svoj zahtjev u vezi s kumulativnom uštedom energije u	Članak 9. stavak 1. se prenosi Člankom 41. stavkom 2. Zakona koji glasi: Članak 41. (1) Sustav obveza energetske učinkovitosti uspostavlja se radi ostvarivanja dijela obveznih kumulativnih ušteda energije iz članka 39. ovoga Zakona. (8) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije	U potpunosti preuzeto	

krajnjoj potrošnji kako je utvrđen u članku 8. stavku 1. Ako je primjenjivo, države članice mogu odlučiti da stranke obveznice ispune tu uštedu, u cijelosti ili djelomično, kao doprinos nacionalnom fondu za energetske učinkovitost u skladu s člankom 30. stavkom 14. 2. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja iznosa uštede zahtijevanog u skladu s člankom 8. stavkom 1. putem sustava obveze energetske učinkovitosti, one za upravljanje sustavom mogu imenovati provedbeno tijelo javne vlasti. 3. Države članice na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija imenuju stranke obveznice među operatorima prijenosnih odnosno transportnih sustava, operatorima distribucijskih sustava, distributerima energije, poduzećima za maloprodaju energije i distributerima goriva za prijevoz ili poduzećima za maloprodaju goriva za prijevoz koji posluju na njihovu državnom području. Stranke obveznice ostvaruju iznos uštede energije potreban za ispunjavanje obveze među krajnjim kupcima, koje određuje država članica, neovisno o izračunu provedenom u skladu s člankom 8. stavkom 1. ili, ako države članice tako odluče, putem certificirane uštede koja potječe od drugih stranaka kako je navedeno u stavku 11. točki (a) ovog članka. 4. Ako su poduzeća za maloprodaju energije imenovana strankama obveznicama na temelju	ostvariti na jedan od sljedećih načina: – ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje, i to tako da se takva ulaganja ostvare kroz mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti određene pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, ne isključujući pri tome i sva druga ulaganja u mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje energije za koje stranka obveznica dokaže ostvarenje novih ušteda energije na način koji je u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona i/ili – kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona i/ili – uplatom u Fond naknade za energetske učinkovitost propisanu člankom 43. ovoga Zakona i/ili -sudjelovanjem na		
---	---	--	--

stavka 3., države članice osiguravaju da poduzeća za maloprodaju energije u ispunjavanju svoje obveze ne stvaraju prepreke koje potrošačima otežavaju prelazak s jednog dobavljača na drugoga. 5. Države članice mogu od stranaka obveznica zahtijevati da dio svoje obveze uštede energije ostvare kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Države članice mogu također od stranaka obveznica zahtijevati da ostvare ciljeve smanjenja troškova energije, pod uvjetom da rezultiraju uštedom energije u krajnjoj potrošnji i da su izračunani u skladu s Prilogom V., i da ostvare uštedu energije promicanjem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, među ostalim mjerama financijske potpore kojima se ublažavaju učinci cijena ugljika na MSP-ove i mikropoduzeća. 6. Države članice mogu od stranaka obveznica zahtijevati da rade sa socijalnim službama, regionalnim tijelima, lokalnim tijelima ili općinama na promicanju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. To obuhvaća utvrđivanje posebnih potreba onih skupina koje su u opasnosti od energetske siromaštva ili izloženije njegovim posljedicama te pronalaženje rješenja za te potrebe. Radi zaštite osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca i, ako je	organiziranom tržištu uštedama energije, u skladu sa stavkom 27. ovoga članka. Stavak 2. se ne prenosi jer je Ministarstvo vodi sustav obveza ušteda energije. Stavak 3. se prenosi člankom 41. stavak 2. Zakona koji glasi: Članak 41. (2) Stranke obveznice sustava obveza energetske učinkovitosti u tekućoj godini su opskrbljivači energije i povezane osobe iz stavka 3. ovoga članka, koji su u prethodnoj godini kupce energije, odnosno krajnje kupce te distribucijske stanice koje energiju prodaju krajnjim kupcima opskrbili s ukupno više od 50 GWh energije te svi obveznici stavljanja na tržište biogoriva odnosno obnovljive energije u prijevozu sukladno zakonu kojim se uređuje područje biogoriva, pri čemu se od 1. siječnja 2028. godine granica za ulazak u sustav obveze energetske učinkovitosti smanjuje na 35 GWh, a od 1. siječnja 2030. na		
--	--	--	--

primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju države članice potiču stranke obveznice da provode djelovanja kao što su obnova zgrada, uključujući socijalno stanovanje, zamjena bijele tehnike, nuđenje financijske potpore i poticaja za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu s nacionalnim programima financiranja i potpore ili energetski pregledi. Države članice osiguravaju prihvatljivost mjera za pojedinačne jedinice koje se nalaze u zgradama s više stanova. 7. Kada primjenjuju stavke 5. i 6. države članice zahtijevaju od stranaka obveznica da jednom godišnje izvješćuju o uštedi energije koje su stranke obveznice postigle djelovanjima koja su promicale kod osoba pogođenih energetskim siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju te zahtijevaju zbirne statističke informacije o njihovim krajnjim kupcima, pri čemu moraju biti vidljive promjene uštede energije u odnosu na prethodno dostavljene informacije, i o pruženoj tehničkoj i financijskoj potpori. 8. Države članice izražavaju iznos uštede energije koji se zahtijeva od svake stranke obveznice u potrošnji primarne energije ili u krajnjoj potrošnji energije. Metoda odabrana za iskazivanje iznosa uštede energije koji se zahtijeva upotrebljava se i za izračun uštede koju iskazuju stranke obveznice. Za potrebe konverzije količine uštede energije primjenjuju se neto kalorične vrijednosti utvrđene u Prilogu VI. Provedbenoj uredbi Komisije	20 GWh. Stavak 4. se prenosi člankom 41. stavak 25. Zakona koji glasi: (25) Stranke obveznice iz stavka 2. ovoga članka pri ispunjavanju svoje obveze energetske učinkovitosti ne smiju stvarati prepreke svojim kupcima vezano uz prelazak k drugom opskrbljivaču energije. Stavak 5. se ne prenosi jer nije primjenjivo. Stavak 6. se prenosi člankom 41. stavkom 14. Zakona koji glasi: Članak 41. (14) U ostvarenju obveze energetske učinkovitosti stranke obveznice se potiče povećavati energetske učinkovitost prioritarno u kućanstvima koja su u riziku od energetskog siromaštva, i to na sljedeći način: – izračunate uštede koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima na		
--	--	--	--

(EU) 2018/2066 (41) i faktor primarne energije u skladu s člankom 31., osim ako se može obrazložiti primjena drugih faktora konverzije. 9. Države članice uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere za provođenje dokumentiranih provjera na temelju barem statistički značajnog udjela i reprezentativnog uzorka mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke obveznice. Ti se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama obveznicama. Ako je subjekt stranka obveznica u okviru nacionalnog sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 9. i iz EU sustava trgovanja emisijama za zgrade i cestovni promet u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, u sustavima za praćenje i provjeru osigurava se da se cijena ugljika koja se prenosi kad se gorivo pušta u potrošnju u skladu s Direktivom 2003/87/EZ uzima u obzir u izračunavanju uštede energije ostvarene mjerama tog subjekta za uštedu energije i izvješćivanju o toj uštedi energije. 10. Države članice obavješćuju Komisiju, u okviru integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999, o uspostavljenim sustavima mjerenja, nadzora i provjere, što uključuje korištene metode, utvrđena pitanja i načine na koje se pristupilo rješavanju tih pitanja.	područjima s razvojnim posebnostima sukladno odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj uvećavaju se za 10 % – izračunate uštede koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima korisnika naknade za ugroženog kupca uvećavaju se za 20 % – izračunate uštede koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima korisnika naknade za ugroženog kupca energenta na područjima s razvojnim posebnostima uvećavaju se za 30 %. Stavak 7. se prenosi člankom 41. stavkom 4., 15., 17., 21. Zakona koji glasi: Članak 41. (4) Stranke obveznice dužne su Ministarstvu jednom godišnje, do 31. ožujka tekuće godine, dostaviti izvješće o ostvarenim uštedama energije u razdoblju od 1. siječnja do 31.		
---	---	--	--

11. U okviru sustava obveze energetske učinkovitosti države članice mogu odobriti strankama obveznicama da učine sljedeće: (a) u svoju obvezu uračunaju certificiranu uštedu energije koju su ostvarili pružatelji energetske usluga ili druge treće strane, među ostalim ako stranke obveznice putem drugih tijela koja je odobrila država ili putem javnih tijela promiču mjere koje mogu uključivati formalna partnerstva i mogu se kombinirati s drugim izvorima financiranja; (b) računaju uštedu ostvarenu određene godine kao da je ostvarena u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine ako to nije dulje od isteka razdoblja obveza iz članka 8. stavka 1. Ako to odobre, države članice osiguravaju da se certifikacija uštede energije iz prvog podstavka točke (a) odvija u skladu s postupkom odobrenja koji je uspostavljen u državama članicama, koji je jasan, transparentan i otvoren za sve sudionike na tržištu i koji je usmjeren na minimiziranje troškova certifikacije. Države članice procjenjuju učinak izravnih i neizravnih troškova sustava obveze energetske učinkovitosti na konkurentnost energetske intenzivnih industrija izloženih međunarodnom tržišnom natjecanju i, prema potrebi, poduzimaju mjere za minimiziranje tog učinka. 12. Jednom godišnje države članice objavljuju uštedu energije koju je ostvarila svaka pojedinačna	prosinca prošle godine na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona. (15) Stranka obveznica postavlja svoj zahtjev za ostvarenje ušteda energije iz stavaka 14. ovoga članka i zasebno prikazuje te uštede u izvješću o ostvarenim uštedama energije. (17) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i prikazom u izvješću o ostvarenim uštedama energije, stranka obveznica odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju uvjeta za uvećanja ušteda energije iz stavka 15. ovoga članka. (21) Stranke obveznice dužne su unijeti sve podatke o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članak 45. ovoga Zakona najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu, te su odgovorne za davanje istinitih iskaza o provedenim mjerama poboljšanja energetske		
---	---	--	--

stranka obveznica ili svaka potkategorija stranaka obveznica, kao i ukupnu uštedu energije ostvarenu u okviru sustava.	učinkovitosti i zadovoljavanju uvjeta iz stavaka 11., 12. i 14. ovoga članka. Stavak 8. se prenosi člankom 42. stavkom 1. Zakona koji glasi: Članak 42. (1) Strankama obveznicama Ministarstvo, po službenoj dužnosti, rješenjem do 30. rujna tekuće godine određuje obvezu ostvarivanja novih godišnjih ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije izraženu u kWh za sljedeću godinu. Stavak 9. se prenosi člankom 45. stavcima 1. - 4. Zakona koji glase: Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije Članak 45. (1) Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije računalni je sustav za prikupljanje, obradu i verifikaciju informacija o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostvarenim		
---	--	--	--

	uštedama energije, a vodi ga Ministarstvo. (2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka dužni su u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije unositi odgovorne osobe javnih tijela, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije, stranke obveznice, operator prijenosnog sustava, operater transportnog sustava, distributer energije i operator distribucijskog sustava te operator podatkovnog centra. (3) Informacije iz stavka 1. ovoga članka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije mogu unositi i druge osobe, u skladu s odlukom Ministarstva, odnosno i druge osobe koje za to ovlasti odgovorna osoba iz stavaka 2. ovog članka. (4) Ministar donosi pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije kojim se određuje: - sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz stavka 1. ovoga članka - metodologiju koja obuhvaća način praćenja i izračun pokazatelja potrošnje energije		
--	--	--	--

	na nacionalnoj i sektorskoj razini, način izračuna uštede energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetske usluga - postupak verifikacije ušteda energije - postupke obračunavanja i prijenosa ušteda energije unutar sustava obveze energetske učinkovitosti i - način utvrđivanja jedinične naknade za ispunjenje obveze iz članak 43. ovoga Zakona. • Stavak 10. se prenosi člankom 13. stavcima 1.- 3. Zakona koji glase: Članak 13. (1) Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti izrađuje Ministarstvo, u suradnji s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo i ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, i objavljuje ga do 30. rujna tekuće godine za prošlu godinu. (2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži:		
--	--	--	--

	1. ocjenu učinaka svih mjera iz NECP-a i Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti ostvarenih u prošloj godini utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona 2. ocjenu učinaka sustava obveze iz članka 41. ovoga Zakona ostvarenih u prošloj godini utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, i uštedu energije koju je ostvarila svaka pojedinačna stranka obveznica 3. ocjenu ostvarenog doprinosa ciljevima i obvezama iz članka 6., članka 16., članka 19., članka 29., članka 30. i članka 39. ovoga Zakona 4. ocjenu ostvarenih učinaka programa suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. i članka 49. ovoga Zakona 5. informacije o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s člancima 7., 8. i 9. ovoga Zakona 6. informacije o preprekama za primjenu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti,		
--	--	--	--

	uključujući putem ugovora o energetske učinkovitosti, uključujući putem ugovora o energetske učinkovitosti, uključujući putem ugovora o energetske učinkovitosti, 7. informacije o preprekama za primjenu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uključujući putem ugovora o energetske učinkovitosti, 8. informacije o ostvarenju ostalih obveza u skladu s ovim Zakonom i 8. sve ostale podatke vezane uz energetske učinkovitost određene sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 i Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2022/2299. Stavak 11. točka a. se prenosi člankom 41. stavkom 8. Zakona koji glasi: Članak 41. (8) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije ostvariti na jedan od sljedećih načina: – ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje, i to tako da se takva ulaganja ostvare kroz mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti određene pravilnikom iz		
--	---	--	--

	članka 45. ovoga Zakona, ne isključujući pri tome i sva druga ulaganja u mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje energije za koje stranka obveznica dokaže ostvarenje novih ušteda energije na način koji je u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona i/ili – kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona i/ili – uplatom u Fond naknade za energetske učinkovitost propisanu člankom 43. ovoga Zakona i/ili – sudjelovanjem na organiziranom tržištu uštedama energije, u skladu sa stavkom 27. ovoga članka. Stavak 11. točka b. se prenosi člankom 41. stavkom 19. Zakona koji glasi: (19) Nove godišnje uštede energije ostvarene u određenoj godini stranke obveznice mogu		
--	---	--	--

	prikazati kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prošle ili tri sljedeće godine unutar istog razdoblja kumuliranja, a kumulativne uštede ostvarene u razdoblju kumuliranja vrijede u bilo kojoj godini tog razdoblja. Stavak 11. drugi odlomak se prenosi člankom 41. stavkom 10. koji glasi: (10) Uštede energije ostvarene kupnjom odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće strane dokazuju se i verificiraju unosom u sustav iz članka 45. ovoga Zakona te postupkom određenim pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona. Stavak 11. treći odlomak se ne prenosi jer nije potrebno prenošenje. Stavak 11. četvrti odlomak se prenosi člankom 13. stavkom 1. i 2. koji glase: Članak 13. (1) Godišnje izvješće o napretku postignutom u		
--	--	--	--

	ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti izrađuje Ministarstvo, u suradnji s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo i ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, a usvaja ga Vlada Republike Hrvatske do 15. ožujka tekuće godine za prošlu godinu. (2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži: 1. ocjenu učinaka svih mjera iz NECP-a i Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti ostvarenih u prošloj godini utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona 2. ocjenu učinaka sustava obveze iz članka 41. ovoga Zakona ostvarenih u prošloj godini utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, i uštedu energije koju je ostvarila svaka pojedinačna stranka obveznica 3. ocjenu ostvarenog doprinosa ciljevima i obvezama iz članka 6., članka 16., članka 19., članka 29., članka 30. i članka 39. ovoga Zakona		
--	--	--	--

	4. ocjenu ostvarenih učinaka programa suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. i članka 49. ovoga Zakona 5. informacije o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s člancima 7., 8. i 9. ovoga Zakona 6. informacije o preprekama za primjenu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uključujući putem ugovora o energetskom učinku, 7. informacije o ostvarenju ostalih obveza u skladu s ovim Zakonom i 8. sve ostale podatke vezane uz energetske učinkovitost određene sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 i Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2022/2299.		
--	---	--	--

Članak 10. Alternativne mjere politike 1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja uštede koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. putem alternativnih mjera politike, one osiguravaju, ne dovodeći u pitanje članak 8. stavke 8. i 9., da se ušteda energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. ostvaruje među krajnjim kupcima. 2. Za sve mjere, osim onih koje se odnose na oporezivanje, države članice uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provodi dokumentirana provjera barem statistički značajnog udjela i reprezentativnog uzorka mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke sudionice ili ovlaštene stranke. Ti se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama. 3. Države članice obavješćuju Komisiju, u okviru integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999, o uspostavljenim sustavima mjerenja, nadzora i provjere, što uključuje korištene metode, utvrđena pitanja i načine na koje se pristupilo rješavanju tih pitanja. 4. Države članice pri izvješćivanju o mjeri oporezivanja pokazuju na koji je način djelotvornost cjenovnog signala, na primjer porezna stopa i vidljivost s vremenom, osigurana pri oblikovanju	Članak. 10 stavak 1. se prenosi člankom 44. stavak 1. i stavak 2. koji glase: Članak 44. (1) Alternativnim mjerama politike ostvaruje se dio cilja kumulativnih ušteda energije u krajnjoj potrošnji iz članka 39. ovoga Zakona. (2) Alternativne mjere politike iz stavka 1. ovoga članka moraju ostvarivati uštede energije kod krajnjih kupaca energije, a utvrđuju se i detaljno opisuju u NECP-u iz članka 9. ovog Zakona. (3) Dodatne alternativne mjere politike mogu se utvrditi i u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 10. ovoga Zakona. Članak. 10 stavak 2. se prenosi člankom 44. stavak 10. koji glasi: (10) Uštede energije ostvarene alternativnim mjerama politike utvrđuju se na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona. Članak. 10 stavak 3. se prenosi	U potpunosti preuzeto	
--	---	------------------------------	--

mjere oporezivanja. Ako se porezna stopa smanji, države članice obrazlažu kako se na temelju mjera oporezivanja i dalje postiže nova ušteda energije.	člankom 13.. stavak 1. i 2. koji glase: Članak 13. (1) Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti izrađuje Ministarstvo, u suradnji s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo i ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, i objavljuje ga do 30. rujna tekuće godine za prošlu godinu. (2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži: 1. ocjenu učinaka svih mjera iz NECP-a i Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti ostvarenih u prošloj godini utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona 2. ocjenu učinaka sustava obveze iz članka 41. ovoga Zakona ostvarenih u prošloj godini utvrđenih na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, i uštedu energije koju je ostvarila svaka pojedinačna stranka obveznica 3. ocjenu ostvarenog doprinosa ciljevima i		
--	--	--	--

	obvezama iz članka 6., članka 16., članka 19., članka 29., članka 30. i članka 39. ovoga Zakona 4. ocjenu ostvarenih učinaka programa suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. i članka 49. ovoga Zakona 5. informacije o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s člancima 7., 8. i 9. ovoga Zakona 6. informacije o preprekama za primjenu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uključujući putem ugovora o energetskom učinku, 7. informacije o ostvarenju ostalih obveza u skladu s ovim Zakonom i 8. sve ostale podatke vezane uz energetske učinkovitost određene sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 i Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2022/2299. Članak. 10 stavak 4. se ne		
--	--	--	--

	prenosi jer u RH je drugačije riješeno.		
Članak 11. Sustavi gospodarenja energijom i energetske preglede 1. Države članice osiguravaju da poduzeća čija je prosječna godišnja potrošnja energije, uzimajući u obzir sve nositelje energije, tijekom prethodne tri godine veća od 85 TJ uvedu sustav gospodarenja energijom. Sustav gospodarenja energijom certificira neovisno tijelo, u skladu s relevantnim europskim ili međunarodnim normama. Države članice osiguravaju da poduzeća iz prvog podstavka imaju uspostavljen sustav gospodarenja energijom najkasnije 11. listopada 2027. 2. Države članice osiguravaju da se poduzeća čija je prosječna godišnja potrošnja energije, uzimajući u obzir sve nositelje energije, tijekom prethodne tri godine veća od 10 TJ, a koja nisu uvela sustav gospodarenja energijom, podvrgavaju energetske preglede. Takve energetske preglede:	Članak 11 stavak 1. se prenosi člankom 29. stavkom 1. Zakona koji glasi: Članak 29. (1) Poduzeća čija je prosječna godišnja krajnja potrošnja energije, izračunata na temelju potrošnje svih energenata u prethodne tri godine, veća od 23,61 GWh dužna su uvesti sustav gospodarenja energijom certificiran od akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama. Članak 11. stavak 1. drugi odlomak se prenosi člankom 72. stavkom 14. koji glasi: Prijelazne i završne odredbe: Članak 72. (14) Poduzeća iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona dužna su uvesti sustav gospodarenja energijom certificiran od	U potpunosti preuzeto	

(a) neovisno i na troškovno učinkovit način provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci, u skladu s člankom 28.; ili (b) provode i nadziru neovisna tijela na temelju nacionalnog zakonodavstva. Države članice osiguravaju da poduzeća iz prvog podstavka provedu prvi energetske pregled do 11. listopada 2026. i da se naknadni energetske pregledi provode najmanje svake četiri godine. Ako takva poduzeća već provode energetske preglede u skladu s prvim podstavkom, ona to nastavljaju činiti najmanje svake četiri godine u skladu s ovom Direktivom. Dotična poduzeća sastavljaju konkretan i izvediv akcijski plan na temelju preporuka koje proizlaze iz tih energetske preglede. U akcijskom planu utvrđuju se mjere za provedbu svake preporuke iz pregleda ako je to tehnički ili ekonomski izvedivo. Akcijski plan podnosi se upravi poduzeća. Države članice osiguravaju da se akcijski planovi i stopa provedbe preporuka objavljuju u godišnjem izvješću poduzeća te da su javno dostupni, podložno pravu Unije i nacionalnom pravu kojim se štite trgovinske i poslovne tajne i povjerljivost. 3. Ako u bilo kojoj godini poduzeće iz stavka 1. ima godišnju potrošnju veću od 85 TJ i ako poduzeće iz stavka 2. ima godišnju potrošnju veću od 10 TJ, države članice osiguravaju da se ti podaci stave na raspolaganje nacionalnim tijelima odgovornima za provedbu ovog članka. U tu svrhu države članice	akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama sukladno članku 29. ovoga Zakona, do 11. listopada 2027. Članak 11. stavak 2. drugi odlomak se prenosi člankom 30. stavkom 1. i stavkom 2., i člankom 32. stavkom 1. i 2. koji glase: Članak 30. (1) Poduzeća čija je prosječna godišnja krajnja potrošnja energije, izračunata na temelju potrošnje svih energenata u prethodne tri godine, veća od 2,78 GWh, a koja nemaju uveden sustav gospodarenja energijom iz članka 29. ovoga Zakona, dužna su provesti energetske pregled poduzeća svake četiri godine. (2) Dokaz izvršenja obveze iz stavka 1. ovoga članka je izvješće o energetskom pregledu izrađeno od neovisne ovlaštene osobe za provođenje energetskog pregleda poduzeća iz članka 32. ovoga Zakona. Članak 32. (1) Energetske pregled poduzeća provodi stručnjak		
--	---	--	--

moгу promicati upotrebu nove ili postojeće platforme kako bi se olakšalo prikupljanje potrebnih podataka na nacionalnoj razini. 4. Države članice mogu poticati poduzeća iz stavaka 1. i 2. da u svojem godišnjem izvješću navedu informacije o svojoj godišnjoj potrošnji energije u kWh, svojoj godišnjoj količini potrošnje vode u kubičnim metrima i usporedbi svoje potrošnje energije i vode s prethodnim godinama. 5. Države članice promiču među svim krajnjim kupcima dostupnost visokokvalitetnih energetskeg pregleda koji su troškovno učinkoviti i: (a)koje neovisno provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci u skladu s kvalifikacijskim kriterijima; ili (b)koje provode i nadziru neovisna tijela na temelju nacionalnog zakonodavstva. Energetske preglede iz prvog podstavka mogu provoditi unutarnji stručnjaci ili energetske revizori pod uvjetom da je dotična država članica uspostavila sustav kojim se osigurava njihova kakvoća, uključujući prema potrebi godišnji nasumični odabir barem statistički značajnog postotka svih energetskeg pregleda koje su proveli takvi unutarnji stručnjaci ili energetske revizori. Kako bi se osigurala visoka kvaliteta energetskeg pregleda i sustava gospodarenja energijom, države članice utvrđuju transparentne i nediskriminirajuće minimalne kriterije za energetske preglede u skladu s	koji za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba). (2) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem na sedam godina uz obvezu usavršavanja. Članak 11. stavak 2. drugi odlomak se prenosi člankom 72. stavcima 15. - 17. koji glase: Prijelazne i završne odredbe: Članak 72. (15) Poduzeća iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona dužna su Ministarstvu dostaviti dokaz iz članka 29. stavka 4. ovoga Zakona o uvedenom sustavu gospodarenja energijom iz članka 29. ovoga Zakona, do 11. listopada 2027. (16) Poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona koja nisu provela energetske pregled poduzeća sukladno Zakonu o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21 i 40/25) dužna su provesti prvi energetske pregled poduzeća sukladno odredbama ovoga Zakona, do 11. listopada 2026.		
---	--	--	--

Prilogom VI. i uzimajući u obzir relevantne europske ili međunarodne norme. Države članice imenuju nadležnu vlast ili tijelo kako bi se osiguralo da se poštuju rokovi za obavljanje energetske pregleda iz stavka 2. ovog članka i da se ispravno primjenjuju minimalni kriteriji iz Priloga VI. Energetski pregledi ne uključuju klauzule o zabrani prijenosa nalaza pregleda kvalificiranom ili akreditiranom pružatelju energetske usluga, pod uvjetom da se kupac tome ne protivi. 6. Države članice razvijaju programe u cilju poticanja i pružanja tehničke potpore MSP-ovima na koje se ne primjenjuje stavak 1. ni 2. za energetske preglede te naknadnu provedbu preporuka iz tih pregleda. Na temelju transparentnih i nediskriminirajućih kriterija i ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim potporama, države članice mogu uspostaviti mehanizme za provođenje energetske pregleda, kao što su centri za energetske preglede za MSP-ove i mikropoduzeća, pod uvjetom da se takvi mehanizmi nisu konkurencija privatnim revizorima. Mogu osigurati i druge sustave potpore za MSP-ove, među ostalim ako su takvi MSP-ovi sklopili dobrovoljne sporazume, za pokrivanje troškova energetske pregleda i provedbe troškovno visokoučinkovitih preporuka iz energetske pregleda, ako se provode mjere predložene u tim preporukama.	i svake četiri godine nakon toga. (17) Poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona koja jesu provela energetske pregled poduzeća sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21 i 40/25) dužna su provesti novi energetske pregled poduzeća usklađen s odredbama ovoga Zakona u roku od četiri godine od prethodnog energetske pregleda poduzeća i svake četiri godine nakon toga. Članak 11. stavak 2. treći i četvrti odlomak se prenosi člankom 30. stavcima 3. - 6. koji glase: (3) Poduzeća iz stavka 1. ovoga članka dužna su izraditi akcijski plan na temelju preporuka iz izvješća o energetske pregledu najkasnije u roku od 15 dana od datuma preuzimanja izvješća o energetske pregledu od izrađivača energetske pregleda, u kojem se definiraju mjere za provedbu preporuka iz		
---	--	--	--

7. Države članice osiguravaju da programi iz stavka 6. uključuju potporu MSP-ovima u kvantificiranju višestrukih koristi mjera energetske učinkovitosti u okviru njihova poslovanja, u razvoju planova energetske učinkovitosti i u razvoju mreža energetske učinkovitosti za MSP-ove, uz pomoć neovisnih stručnjaka. Države članice skreću pažnju MSP-ova, uključujući putem odgovarajućih posredničkih organizacija koje ih zastupaju, na konkretne primjere kako sustavi gospodarenja energijom mogu pomoći njihovom poslovanju. Komisija pomaže državama članicama podržavanjem razmjene najboljih praksi u tom području. 8. Države članice razvijaju programe kojima potiču poduzeća koja nisu MSP-ovi i na koja se ne primjenjuje stavak 1. ni 2. na energetske preglede te naknadnu provedbu preporuka iz tih pregleda. 9. Smatra se da su energetske preglede u skladu sa stavkom 2. ako se: (a) provode neovisno, na temelju minimalnih kriterija utvrđenih u Prilogu VI.; (b) provode na temelju dobrovoljnih sporazuma sklopljenih između organizacija dionika i imenovanog tijela te ako ih nadzire dotična država članica, drugo tijelo na koje su nadležna tijela prenijela odgovarajuću odgovornost ili Komisija.	energetskog pregleda, koje su tehnički i ekonomski izvedive. (4) Akcijski plan iz stavka 3. ovoga članka izrađuje se za razdoblje od četiri godine odnosno za razdoblje do sljedeće obvezne provedbe energetskog pregleda. (5) Uprava poduzeća usvaja akcijski plan iz stavka 3. ovoga članka i javno ga objavljuje u sklopu godišnjeg izvješća o radu poduzeća. (6) U sklopu godišnjeg izvješća o radu poduzeća, poduzeće izvještava o provedenim mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti iz akcijskog plana iz stavka 3. ovoga članka u protekloj kalendarskoj godini, potrošnji energije iskazanoj u kWh i potrošnji vode iskazanoj u m³ u prošloj kalendarskoj godini te usporedbi tih potrošnji s potrošnjom iz prethodne tri kalendarske godine. Članak 11. stavak 3. se prenosi člankom 35. stavcima 1. - 5, i člankom 36. stavcima 1. - 5. koji glase: Registar poduzeća Članak 35.		
--	---	--	--

Pristup sudionika na tržištu koji nude energetske usluge temelji se na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima. 10. Poduzeća koja provode ugovor o energetsom učinku izuzeta su od zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 2. ovog članka ako ugovor o energetsom učinku obuhvaća potrebne elemente sustava gospodarenja energijom i ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu XV. 11. Poduzeća koja provode sustav upravljanja okolišem, koji certificira neovisno tijelo u skladu s relevantnim europskim ili međunarodnim normama, izuzeta su od primjene zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 2. ovog članka, pod uvjetom da dotični sustav upravljanja okolišem uključuje energetske pregled koji se temelji na minimalnim kriterijima iz Priloga VI. 12. Energetski pregledi mogu biti samostalni ili dio šire okolišne revizije. Države članice mogu zahtijevati da dio energetskog pregleda čini procjena tehničke i gospodarske izvedivosti priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja. Ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim potporama, države članice mogu provesti programe poticaja i potpora za provedbu preporuka koje proizlaze iz energetskih pregleda i sličnih mjera.	(1) Za utvrđivanje i praćenje izvršavanja obveza poduzeća o uvođenju sustava gospodarenja energijom iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona, provedbe energetskog pregleda poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona i izrade akcijskog plana iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona, Ministarstvo uspostavlja i vodi Registar poduzeća. (2) Registar poduzeća iz stavka 1. ovoga članka sadrži sljedeće podatke: 1.naziv poduzeća, OIB i adresu sjedišta 2.vrstu djelatnosti i sektor poduzeća 3.obvezu uvođenja sustavnog gospodarenja energijom ili provedbe energetskog pregleda poduzeća 4.godišnju potrošnju energije isporučene poduzeću i proizvodnji energije za zadnje tri kalendarske godine 5.izvještajni sažetak o energetskoj učinkovitosti poduzeća		
---	---	--	--

	6.podatke o provedenim i planiranim mjerama energetske učinkovitosti u skladu s akcijskim planom 7.ostale podatke relevantne za planiranje politike energetske učinkovitosti poduzeća i 8.ostale podatke sukladno pravilniku iz članka 31. stavka 7. ovog Zakona. (3) U Registar poduzeća iz stavka 1. ovoga članka upisuju se poduzeća iz članka 29. stavka 1. i članka 30. stavka 1. ovoga Zakona, te se u njega unose podatci iz stavka 2. ovoga članka i pravilnika o sustavnom gospodarenju i energetske pregledu poduzeća iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona. (4) Poduzeća i obrti koji nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. stavku 1. ovoga Zakona i provedbe energetske pregleda i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. stavku 1. ovoga Zakona, ako dobrovoljno provode energetske pregled poduzeća i/ili su dobrovoljno uveli sustav gospodarenja		
--	---	--	--

	energijom sukladno odredbama članaka 29. i 30. ovoga Zakona i pravilnika iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona, dužni su upisati se u Registar poduzeća iz stavka 1. ovog članka. (5) Novo osnovana poduzeća koja postanu obveznici upisa u Registar poduzeća iz stavka 1. ovoga članka, dužna su se upisati u Registar poduzeća u roku od tri mjeseca od dana ispunjavanja uvjeta na temelju kojih se definira obveza u skladu s člancima 29. i 30. ovoga Zakona. Utvrđivanje preliminarne liste poduzeća i praćenje izvršavanja obveza poduzeća Članak 36. (1) Ministarstvo utvrđuje preliminarnu listu poduzeća koja su obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona.		
--	--	--	--

	(2) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin te distributeri toplinske energije dužni su Ministarstvu dostaviti podatke o poduzećima, odnosno kategoriji poduzetništvo kojima pružaju svoje usluge, u svrhu uspostavljanja Registra poduzeća iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona radi utvrđivanja i praćenja obveza poduzeća sukladno člancima 29. i 30. ovoga Zakona i utvrđivanja preliminarne liste poduzeća iz stavka 1. ovoga članka, do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu. (3) Ministarstvo obavještava poduzeća s preliminarne liste iz stavka 1. ovoga članka o obvezi uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. stavku 1. ovoga Zakona ili provedbe energetskog pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona i upisu u Registar poduzeća iz članak 35.		
--	--	--	--

	stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 30 dana od dana uvrštavanja poduzeća na preliminarnu listu iz stavka 1. ovoga članka. (4) Po obavijesti Ministarstva iz stavka 3. ovoga članka da je poduzeće uvršteno na preliminarnu listu iz stavka 1. ovoga članka, poduzeće je obvezno napraviti energetske pregled poduzeća u roku od godine dana od obavijesti Ministarstva i izraditi akcijski plan u skladu s člankom 30. ovoga Zakona ili uvesti sustav gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona u roku od dvije godine od obavijesti Ministarstva. (5) Ministarstvo je obvezno jednom godišnje ažurirati preliminarnu listu iz stavka 1. ovoga članka i o nastalim promjenama obavijestiti poduzeća kojih se te promjene tiču, u roku od 30 dana od nastale promjene. Članak 11. stavak 4. se prenosi člankom 30. stavak 6. koji glasi: Članak 30.		
--	---	--	--

	(6) U sklopu godišnjeg izvješća o radu poduzeća, poduzeće izvještava o provedenim mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti iz akcijskog plana iz stavka 3. ovoga članka u protekloj kalendarskoj godini, potrošnji energije iskazanoj u kWh i potrošnji vode iskazanoj u m³ u prošloj kalendarskoj godini te usporedbi tih potrošnji s potrošnjom iz prethodne tri kalendarske godine. Članak 11. stavak 5. se prenosi člankom 32. stavcima 1. - 3., 11., 12., člankom 31. stavak 1. točke a. do g. i člankom 34. stavcima 1. - 4. koji glase: Članak 32. (1) Energetski pregled poduzeća provodi stručnjak koji za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba). (2) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem na sedam godina uz obvezu usavršavanja. (3) Podnositelj zahtjeva za ishođenje ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju		
--	---	--	--

	svih uvjeta za izdavanje ovlaštenja. (11) Ministarstvo vodi Registar ovlaštenih osoba za energetske preglede poduzeća sukladno pravilniku iz članka 32. stavka 7. ovoga Zakona. (12) Registar iz stavka 11. ovog članka je javan. Članak 31. (1) Energetski pregledi poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona moraju udovoljavati sljedećim transparentnim i ne diskriminirajućim minimalnim kriterijima: a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim podacima o potrošnji vode, energije i profilima opterećenja b) obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz c) utvrđuju mjere energetske učinkovitosti za smanjenje potrošnje energije		
--	--	--	--

	d) utvrđuju potencijal za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora e) procjenjuju tehničku i ekonomsku izvedivost priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja f) kada je to moguće, provode analizu cjeloživotnih troškova, a ne samo jednostavno razdoblje povrata investicije, s ciljem uzimanja u obzir dugoročnih ušteda, preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope i g) razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetske svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje energetske učinkovitosti. Kontrola izvješća o energetskom pregledu poduzeća Članak 34.		
--	--	--	--

	(1) Ministarstvo kontrolira usklađenost izvješća s minimalnim kriterijima iz članka 31. ovoga Zakona. (2) U slučaju utvrđenih odstupanja od minimalnih kriterija iz članka 31. ovoga Zakona, Ministarstvo može pokrenuti detaljnu neovisnu kontrolu izvješća o energetsom pregledu. (3) Neovisnu kontrolu iz stavka 2.ovoga članka provodi pravna ovlaštena osoba za provedbu energetskog pregleda koja nije provela energetski pregled koji je predmet kontrole. (4) Neovisnu kontrolu iz stavka 2.ovoga članka pravna ovlaštena osoba za provedbu energetskog pregleda iz stavka 3. provodi na temelju ugovora s Ministarstvom, sastavni dio kojega su smjernice za provedbu kontrole. Članak 11. stavak 5. zadnji odlomak se prenosi člankom 31. stavak 6. koji glasi: Članak 31. (6) Energetski pregled ne smije uključivati odredbe o zabrani prijenosa nalaza		
--	--	--	--

	pregleda kvalificiranom ili akreditiranom pružatelju energetske usluga, osim u slučaju da se naručitelj energetske usluge protivi. Članak 11. stavak 6. se prenosi člankom 37. stavcima 1.- 6. koji glase: Članak 37. (1) Ministarstvo će, zajedno s ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, utvrditi financijske poticajne programe za provedbu mjera poboljšanja energetske učinkovitosti u poduzećima i obrtima, koje su identificirane kroz sustavno gospodarenje energijom i energetske preglede poduzeća provedene u skladu s člancima 29. i 30. ovoga Zakona, u skladu s pravilima o državnim potporama sukladno zakonu kojim se uređuje područje državnih potpora. (2) Programi potpore poduzećima i obrtima za provedbu mjera energetske učinkovitosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu		
--	--	--	--

	energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona i predstavljaju alternativne mjere politike iz članka 44. ovoga Zakona, a mogu se propisati i u akcijskim planovima županija i velikih gradova iz članka 14. ovoga Zakona. (3) Poduzeća koja koriste programe potpore iz stavka 1. ovoga članka dužna su zadovoljavati sve zahtjeve vezane uz uvođenje sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona i pravilniku iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona. (4) Ministarstvo će za obrte, mala i srednja poduzeća, koja nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona, uspostaviti		
--	---	--	--

	programe tehničke potpore kojima će ih se poticati na uvođenje sustava gospodarenja energijom, provedbu energetske pregleda, izradu akcijskih planova energetske učinkovitosti i provedbu preporučenih mjera energetske učinkovitosti. (5) Programi iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona, obuhvaćaju potporu u kvantificiranju višestrukih koristi energetske učinkovitosti, izradu akcijskih planova za primjenu mjera energetske učinkovitosti te razvoj mreža energetske učinkovitosti. (6) Korisnici programa potpora iz stavka 1. i 4. ovoga članka mogu biti i poduzeća koja nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskog pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30.		
--	--	--	--

	ovoga Zakona, niti su obrti i mala i srednja poduzeća, ali koji zadovoljavaju sve zahtjeve iz pravilnika iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona. Članak 11. stavak 7. se prenosi člankom 37. stavcima 5.- 7. koji glase: Članak 37. (5) Programi iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona, obuhvaćaju potporu u kvantificiranju višestrukih koristi energetske učinkovitosti, izradu akcijskih planova za primjenu mjera energetske učinkovitosti te razvoj mreža energetske učinkovitosti. (6) Korisnici programa potpora iz stavka 1. i 4. ovoga članka mogu biti i poduzeća koja nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskog pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30.		
--	---	--	--

	ovoga Zakona, niti su obrti i mala i srednja poduzeća, ali koji zadovoljavaju sve zahtjeve iz pravilnika iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakon. (7) Ministarstvo će na internetskoj platformi o energetske učinkovitosti iz članka 47. ovoga Zakona objavljivati informacije o: - programima potpora iz stavka 1. i 4. ovoga članka - višestrukim koristima mjera energetske učinkovitosti za obrte, mala i srednja poduzeća u okviru njihova poslovanja, u razvoju planova energetske učinkovitosti i u razvoju mreža energetske učinkovitosti, uz pomoć neovisnih stručnjaka - konkretnim primjerima najbolje prakse kako sustavi gospodarenja energijom mogu pomoći poslovanju obrtima, malim i srednjim poduzećima i - koristima povezivanja poduzeća i obrta, pružatelja energetske usluga i obveznika sustava obveze energetske učinkovitosti, u svrhu brže i lakše razmjene podataka o		
--	--	--	--

	potencijalnim projektima i mogućnostima suradnje uz poštivanje pravila o povjerljivosti i zaštiti podataka. Članak 11. stavak 8. se prenosi člankom 37. stavkom 6. koji glasi: Članak 37. (6) Korisnici programa potpora iz stavka 1. i 4. ovoga članka mogu biti i poduzeća koja nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona, niti su obrti i mala i srednja poduzeća, ali koji zadovoljavaju sve zahtjeve iz pravilnika iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona. Članak 11. stavak 9. se prenosi člankom 31. stavkom 1. točkama a. do g. koje glase: Članak 31. (1) Energetski pregledi poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona moraju		
--	---	--	--

	udovoljavati sljedećim transparentnim i ne diskriminirajućim minimalnim kriterijima: a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim podacima o potrošnji vode, energije i profilima opterećenja b) obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz c) utvrđuju mjere energetske učinkovitosti za smanjenje potrošnje energije d) utvrđuju potencijal za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora e) procjenjuju tehničku i ekonomsku izvedivost priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja f) kada je to moguće, provode analizu cjeloživotnih troškova, a ne samo jednostavno razdoblje povrata investicije, s ciljem uzimanja u obzir dugoročnih ušteda, preostale		
--	---	--	--

	vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope i g) razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetske svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje energetske učinkovito Članak 11. stavak 10. i stavak 11. se prenosi člankom 29. stavkom 2. i 4., i člankom 30. stavcima 7. - 9. koji glase: Članak 29. (2) Poduzeća iz stavka 1. ovoga članka obvezu uvođenja sustava gospodarenja energijom mogu ostvariti i: - uvođenjem sustava upravljanja okolišem koji u sebi sadrži sustav gospodarenja energijom na razini cijelog poduzeća u skladu s minimalnim kriterijima iz članka 31. ovoga Zakona, na temelju certifikata izdanog od akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama ili		
--	--	--	--

	- provedbom ugovora o energetske učinku u skladu s člankom 27. i 28. ovoga Zakona, ako ugovor ima odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom pod uvjetom da se sustavnim gospodarenjem energijom obuhvaćaju svi značajni energetske troškovni centri na razini cijelog poduzeća te da isti uključuje sustavno gospodarenje energijom u okviru cjelokupnog poslovnog procesa. (4) Ako obveznici iz stavka 1. ovoga članka koriste neku od mogućnosti iz stavka 2. ovoga članka, dužni su Ministarstvu dostaviti certifikat izdan od akreditiranog neovisnog tijela za uvedeni sustav upravljanja okolišem i izvješće o sustavnom gospodarenju energijom koji je sastavni dio tog sustava odnosno ugovor o energetske učinku, poštujući eventualne poslovne tajne, iz kojeg su vidljive odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom. Članak 30.		
--	---	--	--

	(7) Poduzeća iz stavka 1. ovoga članka obvezu provođenja energetskeg pregleda iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i na način: - uvođenjem sustava upravljanja okolišem koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetskih pregleda na razini cijelog poduzeća u skladu s minimalnim kriterijima iz članka 31. ovoga Zakona, na temelju certifikata izdanog od akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama ili - provedbom ugovora o energetskom učinku u skladu s člankom 29. i 30. ovoga Zakona, ako ugovor ima odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom pod uvjetom da se sustavnim gospodarenjem energijom obuhvaćaju svi značajni energetske troškovni centri na razini cijelog poduzeća te da isti uključuje sustavno gospodarenje energijom u okviru cjelokupnog poslovnog procesa.		
--	---	--	--

	(8) Ako obveznici iz stavka 1. ovoga članka koriste neku od mogućnosti iz stavka 7. ovoga članka, dužni su Ministarstvu dostaviti certifikat izdan od strane akreditiranog neovisnog tijela za uvedeni sustav upravljanja okolišem i izvješće o energetske pregledu koji je proveden u sklopu tog sustava odnosno ugovor o energetske učinku, poštujući eventualne poslovne tajne, iz kojeg su vidljive odredbe vezane uz sustavno gospodarenje energijom. (9) Ako uvjeti iz stavka 7. ovoga članka za priznavanje drugih načina ostvarenja obveze iz stavka 1. ovoga članka nisu ispunjeni, obveznik je dužan provesti energetske pregled poduzeća u skladu s ovim člankom i člankom 31. ovoga Zakona u roku 60 dana od utvrđivanja neispunjavanja uvjeta. Članak 11. stavak 12. prvi odlomak se ne prenosi jer je opcija.		
--	--	--	--

	Članak 11. stavak 12. drugi odlomak se prenosi člankom 31. stavak 1. koji glasi: Članak 31. (1) Energetski pregledi poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona moraju udovoljavati sljedećim transparentnim i ne diskriminirajućim minimalnim kriterijima: a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim podacima o potrošnji vode, energije i profilima opterećenja b) obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz c) utvrđuju mjere energetske učinkovitosti za smanjenje potrošnje energije d) utvrđuju potencijal za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora e) procjenjuju tehničku i ekonomsku izvedivost priključenja na postojeću ili planiranu mrežu		
--	--	--	--

	centraliziranog grijanja ili hlađenja f) kada je to moguće, provode analizu cjeloživotnih troškova, a ne samo jednostavno razdoblje povrata investicije, s ciljem uzimanja u obzir dugoročnih ušteda, preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope i g) razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetske svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje energetske učinkovitosti Članak 11. stavak 12. zadnji odlomak se prenosi člankom 37. stavcima 1. - 5. koji glase: Programi potpore poduzećima za provedbu mjera energetske učinkovitosti Članak 37. (1) Ministarstvo će, zajedno s ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, utvrditi financijske poticajne programe za provedbu mjera poboljšanja energetske učinkovitosti u		
--	--	--	--

	poduzećima, koje su identificirane kroz sustavno gospodarenje energijom i energetske preglede poduzeća provedene u skladu s člancima 29. i 30. ovoga Zakona, u skladu s pravilima o državnim potporama sukladno zakonu kojim se uređuje područje državnih potpora. (2) Programi potpore poduzećima za provedbu mjera energetske učinkovitosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona i predstavljaju alternativne mjere politike iz članka 44. ovoga Zakona, a mogu se propisati i u akcijskim planovima županija i velikih gradova iz članka 14. ovoga Zakona.. (3) Poduzeća koja koriste programe potpore iz stavka 1. ovoga članka dužna su zadovoljavati sve zahtjeve vezane uz uvođenje sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskog pregleda		
--	--	--	--

	poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona i pravilniku iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona. (4) Ministarstvo će za obrte, mala i srednja poduzeća, koja nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. ovoga Zakona ili provedbe energetskeg pregleda poduzeća i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. ovoga Zakona, uspostaviti programe tehničke potpore kojima će ih se poticati na uvođenje sustava gospodarenja energijom, provedbu energetskih pregleda, izradu akcijskih planova energetske učinkovitosti i provedbu preporučenih mjera energetske učinkovitosti. (5) Programi iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona, obuhvaćaju potporu u kvantificiranju višestrukih koristi energetske		
--	--	--	--

	učinkovitosti, izradu akcijskih planova za primjenu mjera energetske učinkovitosti te razvoj mreža energetske učinkovitosti.		
Članak 12. Podatkovni centri 1. Države članice do 15. svibnja 2024. i svake godine nakon toga od vlasnikâ i operaterâ podatkovnih centara na svojem državnom području s potražnjom za snagom instalirane informacijske tehnologije (IT) od najmanje 500 kW zahtijevaju da javno objave informacije utvrđene u Prilogu VII., osim informacija koje podliježu pravu Unije i nacionalnom pravu kojim se štite trgovinske i poslovne tajne i povjerljivost. 2. Stavak 1. ne primjenjuje se na podatkovne centre koji se koriste u svrhu obrane i civilne zaštite ili koji pružaju svoje usluge isključivo s krajnjim ciljem obrane i civilne zaštite. 3. Komisija uspostavlja europsku bazu podataka o podatkovnim centrima koja uključuje informacije koje dostavljaju podatkovni centri na koje se odnosi obveza u skladu sa stavkom 1. Europska baza podataka javno je dostupna i sadržava podatke na agregiranoj razini.	Članak 12. stavak 1. se djelomično prenosi Člankom 38. stavak 1. i stavkom 3. Zakona: Članak 38 1) Radi praćenja i objavljivanja energetske svojstava podatkovnih centara operateri podatkovnih centara na području Republike Hrvatske u kojima je snaga instalirane informacijske tehnologije (IT) jednaka 500 kW ili veća dužni su svake godine u europsku bazu podatkovnih centara dostavljati sljedeće podatke: (3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka operateri podatkovnih centara dužni su dostavljati u europsku bazu podatkovnih centara do 15. svibnja tekuće godine za prošlu godinu. stavak 2. se prenosi Člankom 38. stavak 2.:	U potpunosti preuzeto	

4. Države članice potiču vlasnike i operatere podatkovnih centara na svojem državnom području s potražnjom za snagom instaliranog IT-a jednakom ili većom od 1 MW da uzmu u obzir najbolje prakse navedene u najnovijoj verziji Kodeksa ponašanja EU-a o energetske učinkovitosti podatkovnog centra. 5. Komisija do 15. svibnja 2025. ocjenjuje dostupne podatke o energetske učinkovitosti podatkovnih centara koji su joj podneseni na temelju stavaka 1. i 3. te podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, kojemu se, prema potrebi, prilažu zakonodavni prijedlozi koji sadržavaju daljnje mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, uključujući utvrđivanje minimalnih standarda učinkovitosti i procjenu izvedivosti prelaska na sektor podatkovnih centara s nultom neto stopom emisija, uz blisko savjetovanje s relevantnim dionicima. Takvim se prijedlozima može utvrditi vremenski okvir unutar kojeg se od postojećih podatkovnih centara zahtijeva ispunjavanje minimalne učinkovitosti.	(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, podatkovni centri koji se koriste u svrhu obrane i civilne zaštite ili koji pružaju svoje usluge isključivo s krajnjim ciljem obrane i civilne zaštite nisu obveznici dostave podataka iz stavka 1. ovog članka. Stavak 3. se ne prenosi: Obveza Komisije stavak 4. se prenosi Člankom 38. stavak 5. i stavkom 6. Zakona: (5) Operateri podatkovnih centara na području Republike Hrvatske u kojima je snaga instalirane informacijske tehnologije (IT) jednaka 1 MW ili veća dužni su provoditi mjere energetske učinkovitosti i prioritet dati iskorištavanju otpadne topline, u skladu s propisima kojim se uređuje tržište toplinske energije. (6) Informacije o provedenim mjerama iz stavka 5. ovoga članka operatori podatkovnih centara moraju unijeti u sustav za praćenje, mjerenje i		
--	---	--	--

	verifikaciju ušteda energije iz članka 46. ovoga Zakona. Stavak 5. se ne prenosi: Obveza Komisije		
Članak 13. Mjerenje za prirodni plin 1. Države članice osiguravaju da se, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno potencijalnoj uštedi energije, krajnjim kupcima prirodnog plina pružaju pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjeg kupca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe. Takva pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama uvijek se pružaju prilikom: (a) zamjene postojećeg brojila, osima ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročnu procijenjenu potencijalnu uštedu; (b) postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta većoj rekonstrukciji u smislu Direktive 2010/31/EU. 2. Ako, i u mjeri u kojoj, primjenjuju pametne sustave mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o tržištu plina (19.01.2026)

plin u skladu s Direktivom 2009/73/EZ, države članice: (a)osiguravaju da sustavi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu; (b)osiguravaju sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca, u skladu s relevantnim pravom Unije o zaštiti podataka i privatnosti; (c)zahtijevaju da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi sa svim njihovim mogućnostima u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenja potrošnje energije.			
Članak 14. Mjerenje za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu 1. Države članice osiguravaju da se krajnjim kupcima centraliziranoga grijanja, centraliziranog hlađenja i tople vode u kućanstvima po konkurentnim cijenama pružaju brojila koja točno odražavaju njihovu stvarnu potrošnju energije. 2. Ako se zgrada opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom u kućanstvu iz centralnog izvora kojim se opslužuje više zgrada ili iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje,		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije (NN 67/2025) članak/članci 18

brojilo se postavlja na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke.			
Članak 15. Zasebno mjerenje i raspodjela troškova za grijanje i hlađenje te toplu vodu u kućanstvu 1. U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja ili centralni izvor hlađenja ili se opskrbljuju iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje pojedinačna brojila ugrađuju se radi mjerenja potrošnje toplinske energije, energije za hlađenje ili tople vode u kućanstvu u svakoj samostalnoj uporabnoj cjelini zgrade ako je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito u smislu razmjernosti u odnosu na potencijalnu uštedu energije. Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili ako nije troškovno učinkovita za mjerenje potrošnje topline u svakoj samostalnoj uporabnoj cjelini zgrade, upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako dotična država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tim se slučajevima mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci članci 33. i 33.a

potrošnje topline. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje opće kriterije, metodologije i postupke kako bi se utvrdili uvjeti tehničke neizvedivosti i troškovne neučinkovitosti. 2. U novim zgradama s više stanova i u stambenim dijelovima novih višenamjenskih zgrada koje su opremljene centralnim izvorom grijanja za toplu vodu u kućanstvu ili koje se opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja, pojedinačna brojila, neovisno o stavku 1. prvom podstavku, postavljaju se za toplu vodu u kućanstvu. 3. Ako se zgrade s više stanova ili višenamjenske zgrade opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja ili centraliziranog hlađenja ili ako u takvim zgradama prevladavaju vlastiti zajednički sustavi grijanja ili hlađenja, države članice osiguravaju da imaju transparentna, javno dostupna nacionalna pravila za raspodjelu troškova potrošnje grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i točnost izračunavanja individualne potrošnje. Prema potrebi takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova energije koja se upotrebljava za: (a) toplu vodu u kućanstvima; (b) toplinu koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora, ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima; (c) grijanje ili hlađenje stanova.			
--	--	--	--

Članak 16. Zahtjev za očitavanjem na daljinu 1. Za potrebe članka 14. i 15. novopostavljena brojila i razdjelnici troškova grijanja moraju biti uređaji koji se mogu očitati na daljinu. Primjenjuju se uvjeti tehničke izvedivosti i troškovne učinkovitosti iz članka 15. stavka 1. 2. Brojila i razdjelnici troškova grijanja koji se ne mogu očitati na daljinu, ali su već postavljeni, moraju se naknadno prilagoditi tako da se mogu očitati na daljinu ili zamijeniti uređajima koji se mogu očitati na daljinu do 1. siječnja 2027., osim ako dotična država članica dokaže da to nije troškovno učinkovito.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci članci 33. i 33.a
Članak 17. Informacije o obračunu za prirodni plin 1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila za prirodni plin iz Direktive 2009/73/EZ, države članice osiguravaju da su informacije o obračunu za prirodni plin pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji, u skladu s Prilogom VIII. točkom 1.1., ako je to tehnički izvedivo i ekonomski opravdano. Ta se obveza može ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjih kupaca prilikom kojeg krajnji kupci obavješćuju dobavljača energije o rezultatima očitavanja svojeg brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac nije		Nije potrebno preuzimanje	Članak ukinut Direktivom (EU) 2024/1788 od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ (preinaka)

dostavio rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje. 2. Brojilima ugrađenima u skladu s Direktivom 2009/73/EZ omogućuje se pružanje točnih informacija o obračunu na temelju stvarne potrošnje. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere. Dodatne informacije o prethodnoj potrošnji uključuju: (a)kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće; (b)detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu. Podaci iz drugog podstavka točke (a) odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu. Podaci iz drugog podstavka točke (b) stavljaju se na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće. 3. Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila, države članice: (a)zahtijevaju da, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu električne energije i			
--	--	--	--

prethodnoj potrošnji krajnjih kupaca, one na njihov zahtjev budu stavljene na raspolaganje pružatelju energetske usluga kojeg odredi krajnji kupac; (b)osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji; (c)osiguravaju da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili sveobuhvatno izvješće o trenutačnim troškovima energije, u skladu s Prilogom VIII.; (d)mogu na zahtjev krajnjeg kupca odrediti da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da dobavljači izvora energije ponude fleksibilne aranžmane za stvarno plaćanje; (e)zahtijevaju da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije potrošačima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.			
Članak 18. Informacije o obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu 1. Ako su ugrađena brojila ili razdjelnici troškova grijanja, države članice osiguravaju da su informacije o obračunu i potrošnji pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci Članci 11.a i 33.a

razdjelnika troškova grijanja, u skladu s Prilogom IX. točkama 1. i 2. za sve krajnje korisnike. Ta se obveza može, ako tako predvidi država članica, osim u slučaju zasebnog mjerenja potrošnje na temelju razdjelnika troškova grijanja na temelju članka 15., ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjeg kupca ili krajnjeg korisnika prilikom kojeg krajnji kupac ili krajnji korisnik dostavlja rezultate očitavanja svojeg brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac ili krajnji korisnik nije dostavio rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje. 2. Države članice: (a) ako su dostupne informacije o obračunu energije i prethodnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja krajnjih korisnika, zahtijevaju da se te informacije na zahtjev krajnjeg korisnika stave na raspolaganje pružatelju energetske usluge kojeg odredi krajnji korisnik; (b) osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku; (c) osiguravaju da svi krajnji korisnici u skladu s Prilogom IX. točkom 3. uz račun prime jasne i razumljive informacije; (d) promiču kibernetičku sigurnost i osiguravaju da je zaštita privatnosti i podataka krajnjih korisnika u skladu s primjenjivim pravom Unije.			
---	--	--	--

Države članice mogu predvidjeti da se na zahtjev krajnjeg kupca pružanje informacija o obračunu ne smatra zahtjevom za plaćanje. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da budu ponuđeni fleksibilni aranžmani za stvarno plaćanje. 3. Države članice odlučuju o tome tko će biti odgovoran za pružanje informacija iz stavaka 1. i 2. krajnjim korisnicima koji nemaju izravan ili pojedinačan ugovor s dobavljačem energije.			
Članak 19. Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za prirodni plin Države članice osiguravaju da krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno te da krajnji kupci imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.		Nije potrebno preuzimanje	Članak ukinut Direktivom (EU) 2024/1788 od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ (preinaka)
Članak 20. Troškovi pristupa informacijama o mjerenju, obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu 1. Države članice osiguravaju da krajnji korisnici sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno te da krajnji korisnici		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci članak 11., 11.a, 33.,

imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja. 2. Neovisno o stavku 1. ovog članka, troškovi informacija o obračunu za individualnu potrošnju grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama u skladu s člankom 15. raspodjeljuju se na neprofitnoj osnovi. Troškovi koji proizlaze iz dodjele te zadaće trećoj strani, kao što je pružatelj usluga ili lokalni dobavljač energije, a koji obuhvaćaju mjerenje, raspodjelu i izračun stvarne individualne potrošnje u takvim zgradama mogu se prenijeti na krajnje korisnike u mjeri u kojoj su takvi troškovi opravdani. 3. Da bi se osigurali razumni troškovi za usluge zasebnog mjerenja kako je navedeno u stavku 2., države članice mogu potaknuti tržišno natjecanje u tom sektoru usluga poduzimanjem odgovarajućih mjera, kao što su preporučivanje ili na drugi način promicanje upotrebe natječaja ili upotrebe interoperabilnih uređaja i sustava kojima se olakšava promjena pružatelja usluga.			
Članak 21. Osnovna ugovorna prava za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu 1. Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o zaštiti potrošača, posebno Direktivu 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća (42) i Direktivu		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci Članci 11d., 45., 48a

Vijeća 93/13/EEZ (43), države članice osiguravaju da krajnji kupci i, ako se na njih izričito upućuje, krajnji korisnici imaju prava predviđena u stavcima od 2. do 9. ovog članka. 2. Krajnji kupci imaju pravo na ugovor sa svojim dobavljačem, u kojem su navedeni: (a) identitet, adresa i podaci za kontakt dobavljača; (b) usluge koje se pružaju i uključene razine kvalitete usluge; (c) vrste usluga održavanja uključenih u ugovor za koje se ne plaćaju dodatne naknade; (d) načini na koji se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama, naknadama za održavanje i proizvodima ili uslugama u paketu; (e) trajanje ugovora, uvjeti produljenja i raskida ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade; (f) naknada i povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune; (g) metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 22.; (h) informacije koje se odnose na prava potrošača, uključujući informacije o obradi pritužaba i sve informacije iz ovog stavka, koje su jasno navedene na računu ili na internetskim stranicama poduzeća i koje uključuju podatke za kontakt ili poveznicu na internetske stranice jedinstvenih kontaktnih točaka iz članka 22. stavka 3. točke (e).			
---	--	--	--

(i) podatke za kontakt koji kupcu omogućuju identificiranje relevantnih jedinstvenih kontaktnih točaka iz članka 22. stavka 3. točke (a). Uvjeti dobavljača moraju biti pošteni te se unaprijed pružaju krajnjim kupcima. Informacije iz ovog stavka moraju biti pružene prije sklapanja ili potvrđivanja ugovora. Ako se ugovori sklapaju putem posrednika, te se informacije također pružaju prije sklapanja ugovora. Krajnji kupci i krajnji korisnici dobivaju sažetak ključnih ugovornih uvjeta, uključujući cijene i tarife, napisan razumljivo sažetim i jednostavnim jezikom. Krajnjim kupcima daju se kopija ugovora i jasne informacije, na transparentan način, o primjenjivim cijenama i tarifama i standardnim uvjetima u pogledu pristupa uslugama grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu i njihove uporabe. Države članice odlučuju o tome tko će biti odgovoran za pružanje informacija iz ovog stavka krajnjim korisnicima koji nemaju izravan ili pojedinačan ugovor s dobavljačem energije, na zahtjev, na odgovarajući način i bez plaćanja. 3. Krajnjim kupcima daje se prikladna obavijest o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta. Dobavljači na transparentan i razumljiv način izravno i pravodobno obavješćuju svoje krajnje kupce o svakoj prilagodbi cijene opskrbe, kao i o razlozima i preduvjetima za prilagodbu i o njezinom opsegu, najkasnije dva tjedna prije ili, kad je riječ o			
---	--	--	--

potrošačima iz kategorije kućanstvo, najkasnije mjesec dana prije stupanja prilagodbe na snagu. Krajnji kupci bez odgode obavješćuju krajnje korisnike o novim uvjetima. 4. Dobavljači krajnjim kupcima nude širok izbor načina plaćanja. Takvim se načinima plaćanja ne smije neopravdano diskriminirati među kupcima. Svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova mora biti objektivna, nediskriminacijska i proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje primatelj plaćanja snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili sustava predujma, u skladu s člankom 62. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (44). 5. U skladu sa stavkom 4. kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova ne smiju u tim sustavima biti stavljeni u nepovoljan položaj. 6. Krajnjim kupcima i, ako je primjenjivo, krajnjim korisnicima na jednostavnom i nedvosmislenom jeziku nude se poštene i transparentne opće uvjete koji ne smiju sadržavati neugovorne prepreke ostvarivanju prava kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija. Krajnjim korisnicima mora biti dan pristup tim općim uvjetima na zahtjev. Krajnji kupci i krajnji korisnici moraju biti zaštićeni od nepoštenih i obmanjujućih metoda prodaje. Krajnji kupci s invaliditetom moraju dobiti sve			
---	--	--	--

relevantne informacije o svojem ugovoru s dobavljačem u pristupačnim formatima. 7. Krajnji kupci i krajnji korisnici imaju pravo na to da im njihovi dobavljači pružaju dobru kvalitetu usluge i da kvalitetno rješavaju njihove pritužbe. Dobavljači moraju rješavati pritužbe jednostavno, pravedno i brzo. 8. Nadležna tijela osiguravaju provedbu mjera za zaštitu potrošača utvrđenih u ovoj Direktivi. Nadležna tijela djeluju neovisno o tržišnim interesima. 9. U slučaju planiranog isključivanja dotičnim krajnjim kupcima pružaju se prikladne informacije o alternativnim mjerama dovoljno unaprijed, a najkasnije mjesec dana prije planiranog isključivanja i bez dodatnih troškova.			
Članak 22. Informiranje i podizanje svijesti 1. Države članice, u suradnji s regionalnim i lokalnim tijelima, ako je primjenjivo, osiguravaju da su informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, pojedinačnim mjerama i financijskim i pravnim okvirima transparentne, dostupne i na široko stavljene na raspolaganje svim relevantnim sudionicima na tržištu, kao što su krajnji kupci, krajnji korisnici, organizacije potrošača, predstavnici civilnog društva, zajednice obnovljive energije, energetske zajednice građana, lokalna i	Članak 22. stavak 1. se prenosi člankom 47. stavak 1. koji glasi: Članak 47. (1) S ciljem pružanja sveobuhvatnih informacija o energetske učinkovitosti svim relevantnim sudionicima na tržištu, Ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva uspostavlja internetsku platformu o energetske	U potpunosti preuzeto	

regionalna tijela, energetske agencije, pružatelji socijalnih usluga, građevinari, arhitekti, inženjeri, okolišni i energetski revizori i instalateri dijelova zgrada kako su definirani u članku 2. točki 9. Direktive 2010/31/EU. 2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi krajnje kupce i krajnje korisnike poticale na učinkovitu uporabu energije i olakšavale im je. Te mjere dio su nacionalne strategije kao što su integrirani nacionalni energetske i klimatski planovi predviđeni u Uredbi (EU) 2018/1999 ili dugoročna strategija obnove utvrđena na temelju članka 2.a Direktive 2010/31/EU. Za potrebe ovog članka te mjere uključuju niz instrumenata i politika za promicanje promjena u ponašanju kao što su: (a) fiskalni poticaji; (b) pristup financiranju, vaučerima, bespovratnim sredstvima ili subvencijama; (c) javno potpomognute procjene potrošnje energije i ciljane savjetodavne usluge i potpora za potrošače u kućanstvima, a posebno za osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju; (d) ciljane savjetodavne usluge za MSP-ove i mikropoduzeća; (e) pružanje informacija u obliku pristupačnom osobama s invaliditetom; (f) projekti koji služe kao primjer; (g) aktivnosti na radnom mjestu;	učinkovitosti za pružanje informacija o dostupnim mjerama politike za poboljšanje energetske učinkovitosti, pojedinačnim aktivnostima kojima se poboljšava energetska učinkovitost, zakonskom okviru za energetske učinkovitost te raspoloživim instrumentima financiranja. Stavak 2. se prenosi člankom 46. stavcima 1, 2. i 3. koji glase: Članak 46. (1) Ministarstvo, ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva, ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša, Fond i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, svatko u okviru svojih nadležnosti, donosi odgovarajuće mjere za informiranje, osnaživanje i podizanje svijesti krajnjih korisnika i kupaca, odnosno potrošača o važnosti i koristima energetske učinkovitosti. (2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka definiraju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona, nacionalnom akcijskom planu		
--	---	--	--

(h) aktivnosti osposobljavanja; (i) digitalni alati; (j) strategije za sudjelovanje. 3. Za potrebe ovog članka mjere iz stavka 2. uključuju stvaranje okvira potpore za sudionike na tržištu, kao što su oni iz stavka 1., a osobito za: (a) stvaranje jedinstvenih kontaktnih točaka ili sličnih mehanizama za pružanje tehničkih, administrativnih i financijskih savjeta i pomoći u području energetske učinkovitosti krajnjim korisnicima i krajnjim kupcima, posebno iz kategorije kućanstva i manjim korisnicima iz ostalih kategorija, uključujući MSP-ove i mikropoduzeća, kao što su energetske provjere za kućanstva, energetske obnove zgrada, informacije o zamjeni starih i neučinkovitih sustava grijanja modernim i učinkovitijim uređajima te prihvaćanje korištenja energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije za zgrade; (b) suradnju s privatnim akterima koji pružaju usluge kao što su energetske preglede i procjene potrošnje energije, rješenja za financiranje i provedba energetskih obnova; (c) obavješćivanje o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije; (d) dijeljenje informacija o mjerama energetske učinkovitosti i financijskim instrumentima; (e) osiguravanje jedinstvenih kontaktnih točaka radi pružanja svih nužnih informacija krajnjim kupcima i krajnjim korisnicima o njihovim pravima, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju	energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona, programu suzbijanja energetske siromaštva iz članka 15. ovoga Zakona i u nacionalnom planu obnove zgrada u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu. (3) Mjere iz stavka 1. ovoga članka mogu uključivati: 1. porezne poticaje 2. pristup financiranju, vaučerima, bespovratnim sredstvima ili subvencijama 3. javno potpomognute procjene potrošnje energije i ciljane savjetodavne usluge i potpore za potrošače u kućanstvima, a posebno za osobe u riziku od energetske siromaštva 4. ciljane savjetodavne usluge za mala i srednja poduzeća i obrte 5. pružanje informacija u obliku pristupačnom osobama s invaliditetom 6. demonstracijske projekte 7. aktivnosti na radnom mjestu		
--	--	--	--

spora. Takve jedinstvene kontaktne točke mogu biti dio općih informativnih točaka za potrošače. 4. Za potrebe ovog članka države članice u suradnji s nadležnim tijelima i, prema potrebi, privatnim dionicima uspostavljaju namjenske jedinstvene kontaktne točke ili slične mehanizme za pružanje tehničkih, administrativnih i financijskih savjeta o energetske učinkovitosti. S pomoću tih mehanizama: (a) kućanstvima, MSP-ovima, mikropoduzećima i javnim tijelima pružaju se savjeti, na temelju pojednostavnjenih informacija, o tehničkim i financijskim mogućnostima i rješenjima; (b) pruža se sveobuhvatna potpora svim kućanstvima, s posebnim naglaskom na kućanstvima pogođenima energetske siromaštvom i zgradama s najlošijim svojstvima, kao i akreditiranim poduzećima i instalaterima koji pružaju usluge naknadne ugradnje, prilagođene različitim tipologijama stambenih objekata i zemljopisnom području primjene, te se pruža potpora koja obuhvaća različite faze projekta naknadne ugradnje, među ostalim kako bi se olakšala provedba minimalnog standarda energetske svojstava ako je takav standard predviđen u zakonodavnom aktu Unije; (c) pružaju se savjeti o ponašanju u vezi s potrošnjom energije. 5. Namjenske jedinstvene kontaktne točke iz stavka 4. prema potrebi:	8. aktivnosti osposobljavanja 9. digitalne alate i 10. strategije za uključivanje i promociju suradnje. Stavak 3. se preuzima člankom 46. stavkom 4. koji glasi: Članak 46. (4) Mjere iz stavka 1. ovoga članka uključuju i mjere za stvaranje poticajnog okvira za sudionike na tržištu da nude ciljane informacije i savjete o energetske učinkovitosti krajnjim korisnicima i kupcima, poglavito kućanstvima, malim i srednjim poduzećima i obrtima, vezano za: a) stvaranje jedinstvenih kontaktnih točaka ili sličnih mehanizama za pružanje tehničkih, administrativnih i financijskih savjeta i pomoći u području energetske učinkovitosti, kao što su energetske preglede za kućanstva, energetske obnove zgrada, informacije o zamjeni starih i neučinkovitih sustava grijanja modernim i učinkovitijim uređajima te korištenje energije iz		
--	---	--	--

(a) pružaju informacije o kvalificiranim stručnjacima za energetske učinkovitost; (b) prikupljaju objedinjene podatke o tipologiji iz projekata energetske učinkovitosti, razmjenjuju iskustva i javno ih objavljuju; (c) povezuju potencijalne projekte sa sudionicima na tržištu, osobito lokalne projekte manjih razmjera. Za potrebe prvog podstavka točke (b) Komisija pomaže državama članicama kako bi se olakšala razmjena najboljih praksi i s njima u vezi poboljšala prekogranična suradnja. 6. Jedinствене kontaktne točke iz stavka 4. pružaju namjenske usluge osobama pogođenima energetske siromaštvom, ugroženim kućanstvima i osobama u kućanstvima s niskim prihodima. Komisija državama članicama pruža smjernice za razvoj tih jedinstvenih kontaktnih točaka s ciljem stvaranja usklađenog pristupa u cijeloj Uniji. Smjernicama se potiče suradnja među javnim tijelima, energetske agencijama i inicijativama pod vodstvom zajednice. 7. Države članice utvrđuju odgovarajuće uvjete kako bi sudionici na tržištu mogli pružiti odgovarajuće i ciljne informacije i savjete u vezi s energetske učinkovitošću krajnjim kupcima, uključujući osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju te MSP-ove i mikropoduzeća.	obnovljivih izvora i skladištenja energije za zgrade b) suradnju s privatnim sudionicima na tržištu koji pružaju usluge kao što su energetske preglede i procjene potrošnje energije, rješenja za financiranje i provedbu energetske obnove c) obavješćivanje o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije d) dijeljenje informacija o mjerama energetske učinkovitosti i financijskim instrumentima i e) osiguravanje jedinstvenih kontaktnih točaka radi pružanja svih nužnih informacija o pravima krajnjih korisnika i kupaca, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora. Stavak 4. se preuzima člankom 47. stavcima 1. - 3. i člankom 48. stavcima 1. - 4. koji glase: Članak 47. (1) S ciljem pružanja sveobuhvatnih informacija o		
---	--	--	--

8. Države članice osiguravaju da krajnji kupci, krajnji korisnici, osobe pogođene energetske siromaštvom, ugroženi kupci i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim, djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi s pravima i obvezama predviđenima ovom Direktivom putem neovisnog mehanizma kao što je pravobranitelj za energetiku ili tijelo za zaštitu potrošača ili putem regulatornog tijela. Ako je krajnji kupac potrošač kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (a) Direktive 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća (45), takvi izvansudski mehanizmi moraju ispunjavati zahtjeve utvrđene u toj direktivi. U tu svrhu mogu se upotrebljavati izvansudski mehanizmi za rješavanje sporova koji već postoje u državama članicama, pod uvjetom da su jednako djelotvorni. Prema potrebi, države članice osiguravaju da subjekti za alternativno rješavanje sporova surađuju kako bi osigurali jednostavne, pravedne, transparentne, neovisne, djelotvorne i učinkovite mehanizme za izvansudsko rješavanje sporova za svaki spor koji proizlazi iz proizvoda ili usluga povezanih ili u paketu s bilo kojim proizvodom ili uslugom koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive. Sudjelovanje poduzeća u mehanizmima izvansudskog rješavanja sporova za kupce iz kategorije kućanstva je obvezno, osim ako država članica dokaže Komisiji da su drugi mehanizmi jednako učinkoviti.	energetskoj učinkovitosti svim relevantnim sudionicima na tržištu, Ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva uspostavlja internetsku platformu o energetske učinkovitosti za pružanje informacija o dostupnim mjerama politike za poboljšanje energetske učinkovitosti, pojedinačnim aktivnostima kojima se poboljšava energetska učinkovitost, zakonskom okviru za energetske učinkovitost te raspoloživim instrumentima financiranja. (2) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadrži relevantne informacije za građane, s posebnim naglaskom na građane u riziku od energetske siromaštva, ranjive kupce i kućanstva s niskim prihodima, za poduzeća, s posebnim naglaskom na mala i srednja poduzeća i obrte, i za javna tijela. (3) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadrži i poveznice na druge platforme razvijene od drugih tržišnih		
--	--	--	--

9. Ne dovodeći u pitanje osnovna načela svojeg prava u području vlasništva i najma nekretnina, države članice poduzimaju potrebne mjere za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka energetske učinkovitosti koje se odnose na suprotstavljene interese između vlasnika i najmoprimaca ili između više vlasnika zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade kako bi se osiguralo da se zbog činjenice da neće pojedinačno ostvariti sve koristi ili zbog nedostatka pravila za podjelu troškova i koristi između njih navedene stranke ne odvrati od ulaganja u poboljšanje učinkovitosti koje bi u protivnom proveli. Mjere za uklanjanje takvih prepreka mogu uključivati osiguravanje poticaja, stavljanje izvan snage ili izmjenu pravnih ili regulatornih odredaba, donošenje smjernica i interpretativnih priopćenja, pojednostavljenje upravnih postupaka, uključujući nacionalna pravila i mjere kojima su uređeni postupci odlučivanja u nekretninama s više vlasnika i mogućnost financijskih aranžmana s trećim osobama. Mjere se mogu kombinirati s pružanjem obrazovanja, osposobljavanja i posebnih informacija te tehničke pomoći u vezi s energetske učinkovitošću sudionicima na tržištu kao što su oni navedeni u stavku 1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za podupiranje multilateralnog dijaloga među relevantnim parterima, kao što su lokalna i regionalna tijela, socijalni partneri, udruženja vlasnika i udruženja najmoprimaca, organizacije potrošača, distributeri energije ili poduzeća za	sudionika, kojima se ostvaruje cilj iz stavka 1. ovoga članka. Članak 48. (1) S ciljem pružanja tehničkih, administrativnih i financijskih savjeta o energetske učinkovitosti, uspostavlja se jedinstvena kontakt točka za građane. (2) Jedinstvena kontakt točka iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja se kao digitalna internetska platforma, koja je sastavni dio platforme iz članka 47. ovoga Zakona. (3) Jedinstvena kontakt točka iz stavka 1. ovog članka pruža: a) savjete, na temelju pojednostavnjenih informacija, o tehničkim i financijskim mogućnostima i rješenjima za poboljšanje energetske učinkovitosti b) potporu svim kućanstvima, s posebnim naglaskom na kućanstva u riziku od energetske siromaštva i kućanstva u zgradama s najlošijim svojstvima, kao i akreditiranim poduzećima i instalaterima koji pružaju usluge vezane uz obnovu zgrada, prilagođene različitim		
---	--	--	--

maloprodaju energije, poduzeća za energetske usluge (ESCO-i), zajednice obnovljive energije, energetske zajednice građana, javna tijela i agencije, s ciljem sastavljanja prijedlogâ zajednički prihvaćenih mjera, poticaja i smjernica koji se odnose na suprotstavljene interese između vlasnika i najmoprimaca ili između više vlasnika zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade. Svaka država članica izvješćuje o takvim preprekama i poduzetim mjerama u svojoj dugoročnoj strategiji obnove uspostavljenoj na temelju članka 2.a Direktive 2010/31/EU i Uredbe (EU) 2018/1999. 10. Komisija potiče razmjenu i što veće dijeljenje informacija o dobrim praksama i metodologijama u pogledu energetske učinkovitosti te pruža tehničku pomoć za ublažavanje suprotstavljenih interesa u državama članicama.	tipologijama stambenih objekata i zemljopisnom području primjene, te se pruža potporu koja obuhvaća različite faze projekta obnove, među ostalim kako bi se olakšala obnova do minimalnog standarda energetske svojstava, koji je utvrđen u propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu c) savjete o ponašanju u vezi s potrošnjom energije d) informacije o kvalificiranim pružateljima usluga povezanih s energetskom obnovom zgrada e) informacije o izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova, odnosno alternativnim metodama rješavanja potrošačkih sporova u vezi s pravima i obvezama predviđenima ovim Zakonom putem neovisnog tijela kao što je pučki pravobranitelj, udruge za zaštitu potrošača ili putem nadležnog ministarstva i f) objavljuje primjere najboljih praksi obnove zgrada.		
---	--	--	--

	(4) Jedinstvena kontakt točka iz stavka 1. ovoga članka posebno osigurava ciljane usluge za građane u riziku od energetske siromaštva, ranjive kupce i kućanstva s niskim prihodima. Članak 22. stavak 5. se prenosi člankom 46. stavkom 3. točkom d., f. i stavkom 4. Članak 22. stavak 5. zadnji odlomak se ne prenosi. Odnosi se na Komisiju. Članak 22. stavak 6. prvi odlomak se prenosi člankom 48. stavak 4. koji glasi: Članak 48. (4) Jedinstvena kontakt točka iz stavka 1. ovoga članka posebno osigurava ciljane usluge za građane u riziku od energetske siromaštva, ranjive kupce i kućanstva s niskim prihodima. Članak 22. stavak 6. drugi odlomak se ne prenosi. Obveza Komisije. Članak 22. stavak 7. se prenosi		
--	---	--	--

	člankom 47. stavak 2. koji glasi: Članak 47. (2) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadrži relevantne informacije za građane, s posebnim naglaskom na građane u riziku od energetske siromaštva, ranjive kupce i kućanstva s niskim prihodima, za poduzeća, s posebnim naglaskom na mala i srednja poduzeća i obrte, i za javna tijela. Članak 22. stavak 8. se prenosi člankom 48. stavak 3. točka e. koja glasi: Članak 48. (3) Jedinstvena kontakt točka iz stavka 1. ovog članka pruža: e) informacije o izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova, odnosno alternativnim metodama rješavanja potrošačkih sporova u vezi s pravima i obvezama predviđenima ovim Zakonom putem neovisnog tijela kao što je pučki pravobranitelj, udruge za		
--	--	--	--

	zaštitu potrošača ili putem nadležnog ministarstva i Članak 22. stavak 9. se prenosi člankom 49. stavak 6. koja glasi: Članak 49. (6) Pri definiranju mjera obnove zgrada uz stavka 2. ovoga članka, ministarstvo nadležno za energetske učinkovitost u zgradarstvu u nacionalnom planu obnove zgrada utvrđuje načine rješavanja problema suprotstavljenih interesa vlasnika i najmoprimaca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje vlasništvo i zakonom kojim se uređuje upravljanje i održavanje zgrada.		
Članak 23. Partnerstva za energetske učinkovitost 1. Komisija do 11. listopada 2024. procjenjuje obuhvaćaju li postojeća partnerstva pitanje energetske učinkovitosti. Ako procjena pokaže da energetska učinkovitost nije u dovoljnoj mjeri obuhvaćena postojećim partnerstvima, Komisija uspostavlja sektorska partnerstva za energetske		Nije potrebno preuzimanje	Obveza Komisije.

učinkovitost na razini Unije, s podpartnerstvima za sektore koji nedostaju, tako da okupi ključne dionike, uključujući socijalne partnere, u sektorima kao što su IKT, promet, financije i zgradarstvo, na uključiv i reprezentativan način. Ako se partnerstvo uspostavi, Komisija imenuje, prema potrebi, predsjedatelja za svako sektorsko partnerstvo Unije za energetske učinkovitost. 2. Cilj partnerstava iz stavka 1. jest olakšavanje dijaloga o klimi i energetske tranziciji među relevantnim akterima te poticanje sektorâ na izradu planova za energetske učinkovitost u cilju mapiranja dostupnih mjera i tehnoloških mogućnosti za postizanje uštede energije, pripremu za energiju iz obnovljivih izvora i dekarbonizaciju tih sektora. Takvi planovi označili bi vrijedan doprinos kojim se sektorima pomaže u planiranju ulaganja potrebnih za postizanje ciljeva ove Direktive i Uredbe (EU) 2021/1119 te bi se njima olakšala prekogranična suradnja među akterima radi jačanja unutarnjeg tržišta.			
Članak 24. Osnaživanje i zaštita ugroženih kupaca i ublažavanje energetske siromaštva 1. Ne dovodeći u pitanje njihove nacionalne gospodarske i socijalne politike i njihove obveze u skladu s pravom Unije, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi osnaživanja i zaštite osoba	Članak 24. stavak 1. se prenosi člankom 49. stavcima 1. - 4. koji glase: Članak 49. (1) Mjere za suzbijanje energetske siromaštva definiraju se u programu suzbijanja energetske	U potpunosti preuzeto	

pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Države članice u definiranju koncepta ugroženih kupaca na temelju članka 3. stavka 3. Direktive 2009/73/EZ i članka 28. stavka 1. Direktive (EU) 2019/944 uzimaju u obzir krajnje korisnike. 2. Ne dovodeći u pitanje njihove nacionalne gospodarske i socijalne politike i njihove obveze u skladu s pravom Unije, države članice, kako bi ublažile energetske siromaštvo, prioritarno provode mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i povezane mjere za zaštitu ili informiranje potrošača, posebno one utvrđene u članku 8. stavku 3. i članku 22. ove Direktive, kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Praćenje tih mjera i izvješćivanje o njima provodi se u okviru postojećih obveza izvješćivanja iz članka 24. Uredbe (EU) 2018/1999. 3. Da bi pružile potporu osobama pogođenima energetske siromaštvom, ugroženim kupcima, osobama u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osobama koje žive u socijalnom stanovanju, države članice, ako je primjenjivo: (a) provode mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti radi ublažavanja distribucijskih učinaka drugih politika i mjera, kao što su mjere	siromaštva iz članka 15. ovoga Zakona, a uključuju mjere poboljšanja energetske učinkovitosti, mjere obnove zgrada u kojima se nalaze kućanstva u riziku od energetske siromaštva i mjere informiranja i zaštite potrošača. (2) Mjere obnove zgrada iz stavka 1. ovoga članka pobliže se utvrđuju u nacionalom planu obnove zgrada sukladno zakonu kojim se uređuje energetska učinkovitost u zgradarstvu. (3) Program iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati i mjere kojima se osiguravaju prístupnost troškova života, promicanje neutralnosti troškova stanovanja ili načini da se osigura da od javnog financiranja uloženog u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koristi imaju i vlasnici i najmoprimci zgrada i samostalnih uporabnih cjelina zgrade, posebno kad je riječ o osobama u riziku od energetske siromaštva te mjere za sprečavanje ili popravljivanje situacija u kojima su neke skupine u većoj		
--	---	--	--

oporezivanja provedene u skladu s člankom 10. ove Direktive, ili primjene trgovanja emisijama za sektor zgradarstva i prometa u skladu s Direktivom 2003/87/EZ; (b) na najbolji mogući način koriste javno financiranje dostupno na razini Unije i na nacionalnoj razini, uključujući, ako je primjenjivo, financijske doprinose koje države članice prime iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku na temelju članaka 9. i 14. Uredbe (EU) 2023/955 i prihode s dražbi emisijskih jedinica iz trgovanja emisijama na temelju EU sustava trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, radi ulaganja u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kao prioritetnih djelovanja; (c) provode rana, prema budućnosti okrenuta ulaganja u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti prije nego što se počnu pokazivati distribucijski učinci drugih politika i mjera; (d) potiču tehničku pomoć i uvođenje financijskih instrumenata i instrumenata za financiranje kao što su programi otplate na računima, lokalne rezervacije za gubitke po zajmovima, fondovi za jamstva i fondovi usmjereni na temeljite obnove i obnove kojima se mora postići minimalni prag energetske dobiti; (e) potiču tehničku pomoć socijalnim akterima kako bi se promicalo aktivno sudjelovanje ugroženih potrošača na energetskom tržištu i poticale pozitivne promjene njihova ponašanja u vezi s potrošnjom energije; (f) osiguravaju pristup financijskim sredstvima, bespovratnim sredstvima i subvencijama povezanim s minimalnim dobicima energije i time	opasnosti od energetskog siromaštva ili izloženije njegovim negativnim posljedicama, na primjer na osnovi njihova prihoda, roda, zdravstvenog stanja ili pripadnosti manjinskoj skupini i demografije. (4) Za svaku mjeru u programu utvrđuju se tijela odgovorna za provedbu mjere, troškovi provedbe mjere te načini i izvori financiranja provedbe mjere, uključujući europska i nacionalna sredstva iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku i Fonda, a poglavito financijska sredstava prikupljena prodajom emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u sklopu EU sustava trgovanja emisijama sukladno zakonu kojim se uređuje područje klimatskih promjena. Stavak 2. prvi odlomak se preuzima člankom 49. stavcima 2. i 3. Stavak 2. zadnji odlomak se preuzima člankom 49. stavkom 5. koji glasi: Članak 49.		
---	--	--	--

olakšavaju pristup cjenovno pristupačnim bankovnim zajmovima ili namjenskim kreditnim linijama. 4. Države članice uspostavljaju mrežu stručnjaka iz više sektora, kao što su zdravstvo, zgradarstvo i socijalni sektor, ili angažiraju postojeću mrežu radi izrade strategija za potporu lokalnim i nacionalnim donositeljima odluka u provedbi mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, tehničke pomoći i financijskih alata usmjerenih na ublažavanje energetske siromaštva. Države članice nastoje osigurati da je sastav mreže stručnjaka rodno uravnotežen i da odražava perspektive svih ljudi. Toj mreži stručnjaka države članice mogu povjeriti pružanje savjeta o: (a) nacionalnim definicijama, pokazateljima i kriterijima za energetske siromaštvo te energetske siromašne i ugrožene kupce, uključujući krajnje korisnike; (b) razvoju ili poboljšanju relevantnih pokazatelja i skupova podataka važnih za energetske siromaštvo koji se trebaju koristiti i o kojima se treba izvješćivati; (c) metodama i mjerama kojima se osiguravaju priuštivost troškova života, promicanje neutralnosti troškova stanovanja ili načini da se osigura da od javnog financiranja uloženog u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koristi imaju i vlasnici i najmoprimci zgrada i samostalnih uporabnih cjelina zgrade, posebno kad je riječ o osobama pogođenima energetske	(5) O provedbi programa i mjera definiranih u tom programu izvještava se na godišnjoj razini, u sklopu godišnjeg izvješća o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona. Stavak 3. se preuzima člankom 49. stavkom 4. koji glasi: Članak 49. (4) Za svaku mjeru u programu utvrđuju se tijela odgovorna za provedbu mjere, troškovi provedbe mjere te načini i izvori financiranja provedbe mjere, uključujući europska i nacionalna sredstva iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku i Fonda, a poglavito financijska sredstva prikupljena prodajom emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u sklopu EU sustava trgovanja emisijama sukladno zakonu kojim se uređuje područje klimatskih promjena. Stavak 4. prvi odlomak i točke a. i b. se preuzima člankom 15.		
--	---	--	--

siromaštvom, ugroženim kupcima, osobama u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osobama koje žive u socijalnom stanovanju; (d) mjerama za sprečavanje ili popravljjanje situacija u kojima su neke skupine u većoj opasnosti od energetske siromaštva ili izloženije njegovim negativnim posljedicama, na primjer na osnovi njihova prihoda, roda, zdravstvenog stanja ili pripadnosti manjinskoj skupini i demografije.	stavcima 1. - 3- kom 1. koji glase: Članak 15. (1) S ciljem smanjenja broja kućanstva u riziku od energetske siromaštva, na prijedlog Ministarstva, uz pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva, ministarstva nadležnog za klimatske aktivnosti i ministarstva nadležnog za socijalnu politiku, Vlada Republike Hrvatske donosi odlukom program suzbijanja energetske siromaštva, u skladu s NECP-om iz članka 11. ovoga Zakona. (2) U programu suzbijanja energetske siromaštva iz stavka 1. ovoga članka Vlada Republike Hrvatske utvrđuje kriterije za utvrđivanje građana odnosno kućanstava u riziku od energetske siromaštva, koji uključuju materijalnu ugroženost, udio troškova energije u ukupnom raspoloživom dohotku kućanstva, količinu potrošene energije, energetske učinkovitost zgrade kao i ostale relevantne pokazatelje		
--	--	--	--

	iz područja socijalne skrbi te pokazatelje za praćenje i izvještavanje o energetsom siromaštvu. (3) Program suzbijanja energetske siromaštva iz stavka 1. ovoga članka sadrži ciljeve smanjenja broja kućanstava u riziku od energetske siromaštva, pokazatelje za praćenje ostvarenja tih ciljeva te mjere poboljšanja energetske učinkovitosti i obnove zgrada u kojima se nalaze kućanstva u riziku od energetske siromaštva i mjere informiranja i zaštite potrošača u skladu sa člankom 49. ovoga Zakona. točke c. i d. se preuzimaju člankom 49. stavkom 3. koji glasi: Članak 49. (3) Program iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati i mjere kojima se osiguravaju priuštivost troškova života, promicanje neutralnosti troškova stanovanja ili načini da se osigura da od javnog financiranja uloženog u mjere za poboljšanje energetske		
--	--	--	--

	učinkovitosti koristi imaju i vlasnici i najmoprimci zgrada i samostalnih uporabnih cjelina zgrade, posebno kad je riječ o osobama u riziku od energetske siromaštva te mjere za sprečavanje ili popravljivanje situacija u kojima su neke skupine u većoj opasnosti od energetske siromaštva ili izloženije njegovim negativnim posljedicama, na primjer na osnovi njihova prihoda, roda, zdravstvenog stanja ili pripadnosti manjinskoj skupini i demografije.		
Članak 25. Procjenjivanje i planiranje u području grijanja i hlađenja 1. Svaka država članica u okviru svojeg integriranog nacionalnog energetske i klimatskog plana i njegovih ažuriranja na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 Komisiji dostavlja sveobuhvatnu procjenu za grijanje i hlađenje. Ta sveobuhvatna procjena sadržava informacije utvrđene u Prilogu X. ovoj Direktivi i prilaže joj se procjena provedena na temelju članka 15. stavka 7. Direktive (EU) 2018/2001.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci članak 17. stavke 1.-5., članak 15., stavci 12. i 18., članak 17. stavci 6.-9. 5, članak 5. stavak 9. i 10.

2. Države članice osiguravaju da dionici na koje utječe sveobuhvatna procjena iz stavka 1. dobiju priliku sudjelovati u pripremi planova za grijanje i hlađenje, sveobuhvatnoj procjeni te politikama i mjerama, istodobno osiguravajući da nadležna tijela ne otkrivaju niti objavljuju trgovinske tajne ili poslovne tajne koje su utvrđene kao takve. 3. Za potrebe sveobuhvatne procjene iz stavka 1. države članice provode analizu troškova i koristi za svoje državno područje koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti. Analizom troškova i koristi omogućuje se lakše utvrđivanje resursno i troškovno najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem, uzimajući u obzir načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu”. Navedena analiza troškova i koristi može biti dio procjene okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (46). Države članice imenuju nadležna tijela odgovorna za provođenje analiza troškova i koristi, pružaju detaljne metodologije i pretpostavke u skladu s Prilogom XI. te uspostavljaju i objavljuju postupke za ekonomsku analizu. 4. Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovog članka i analize iz stavka 3. ovog članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za razvoj			
---	--	--	--

infrastrukture za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, za poticanje razvoja postrojenja za iskorištavanje otpadne topline, među ostalim u industrijskom sektoru, i za omogućavanje razvoja visokoučinkovite kogeneracije i uporabe grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije u skladu sa stavkom 1. ovog članka i s člankom 26. stavcima 7. i 9. Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovog članka i analize iz stavka 3. ovog članka ne utvrdi potencijal čije su koristi veće od troškova, uključujući administrativne troškove provedbe analize troškova i koristi iz članka 26. stavka 7., dotična država članica, zajedno s lokalnim i regionalnim tijelima, ako je primjenjivo, može izuzeti postrojenja iz zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 3. ovog članka. 5. Države članice donose politike i mjere kojima se osigurava da se ostvari potencijal utvrđen u sveobuhvatnim procjenama provedenima u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Te mjere i politike obuhvaćaju barem elemente utvrđene u Prilogu X. Svaka država članica obavješćuje o tim politikama i mjerama u okviru ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, svojeg naknadnog integriranog nacionalnog energetske i klimatskog plana priopćenog na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe te relevantnih nacionalnih energetske i			
--	--	--	--

klimatskih izvješća o napretku dostavljenih ne temelju te uredbe. 6. Države članice osiguravaju da regionalna i lokalna tijela izrade lokalne planove za grijanje i hlađenje barem u općinama s više od 45 000 stanovnika. Ti bi planovi trebali barem: (a) biti utemeljeni na podacima i informacijama iz sveobuhvatnih procjena provedenih u skladu sa stavkom 1. i sadržavati procjenu i mapiranje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti, među ostalim spremnošću niskotemperaturnog centraliziranoga grijanja, visokoučinkovitom kogeneracijom, iskorištavanjem otpadne topline, i energije iz obnovljivih izvora u grijanju i hlađenju na tom području; (b) biti u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu”; (c) sadržavati strategiju za iskorištavanje potencijala utvrđenog na temelju točke (a); (d) biti izrađeni uz sudjelovanje svih relevantnih regionalnih ili lokalnih dionika i osigurati sudjelovanje javnosti, među ostalim operatora lokalne energetske infrastrukture; (e) uzeti u obzir relevantnu postojeću energetska infrastrukturu; (f) uzeti u obzir zajedničke potrebe lokalnih zajednica i skupova lokalnih ili regionalnih upravnih jedinica ili regija; (g) procijeniti ulogu energetskih zajednica i drugih inicijativa koje vode potrošači i koje mogu aktivno doprinijeti provedbi lokalnih projekata grijanja i hlađenja;			
--	--	--	--

(h)uključiti analizu uređajâ i sustavâ za grijanje i hlađenje u lokalnim fondovima zgrada kojom se u obzir uzimaju potencijali za mjere energetske učinkovitosti specifični za određeno područje i kojom se rješavaju problemi zgrada s najlošijim svojstvima i potrebe ugroženih kućanstava; (i)procijeniti kako financirati provedbu politika i mjera te utvrditi financijske mehanizme kojima se potrošačima omogućuje prelazak na grijanje i hlađenje s pomoću energije iz obnovljivih izvora; (j)uključiti putanju za postizanje ciljeva planova u skladu s klimatskom neutralnošću te praćenje napretka provedbe utvrđenih politika i mjera; (k)nastojati stare i neučinkovite uređaje za grijanje i hlađenje u javnim tijelima zamijeniti visokoučinkovitim alternativama s ciljem postupnog ukidanja fosilnih goriva; (l)procijeniti moguće sinergije s planovima susjednih regionalnih ili lokalnih tijela kako bi se potaknuli zajednička ulaganja i troškovna učinkovitost. Države članice osiguravaju da sve relevantne strane, uključujući javne i privatne dionike, dobiju priliku za sudjelovanje u izradi planova za grijanje i hlađenje, sveobuhvatne procjene iz stavka 1. te politika i mjera iz stavka 5. U tu svrhu države članice izrađuju preporuke kojima podupiru regionalna i lokalna tijela u provođenju politika i mjera u području energetske učinkovitog grijanja i hlađenja koje se temelji na obnovljivim izvorima energije na regionalnoj i lokalnoj razini iskorištavajući utvrđeni potencijal. Države članice u najvećoj mogućoj mjeri podupiru regionalna i lokalna			
--	--	--	--

tijela na sve načine, među ostalim financijskom potporom i programima tehničke podrške. Države članice osiguravaju da su planovi za grijanje i hlađenje usklađeni s drugim lokalnim zahtjevima povezanim s planiranjem u području klime, energije i okoliša kako bi se izbjeglo administrativno opterećenje za lokalna i regionalna tijela te kako bi se potaknula djelotvorna provedba planova. Lokalne planove za grijanje i hlađenje može zajednički provesti skupina od nekoliko susjednih lokalnih tijela ako su zemljopisni i administrativni kontekst te infrastruktura za grijanje i hlađenje primjereni. Lokalne planove za grijanje i hlađenje ocjenjuje nadležno tijelo i oni su, prema potrebi, popraćeni odgovarajućim provedbenim mjerama.			
Članak 26. Opskrba grijanjem i hlađenjem 1. Kako bi se osigurala učinkovitija potrošnja primarne energije i povećao udio energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem koji ulazi u mrežu, učinkovit sustav centraliziranog grijanja i hlađenja mora ispunjavati sljedeće kriterije: (a) do 31. prosinca 2027., sustav koji koristi najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline;		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci članci 4., 6., 17., članak 15. stavci 15 i 16

(b)od 1. siječnja 2028., sustav koji koristi najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline, 50 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, 80 % topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom ili barem kombinaciju takve termalne energije koja ulazi u mrežu u kojoj je udio energije iz obnovljivih izvora najmanje 5 %, a ukupni udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 50 %; (c)od 1. siječnja 2035., sustav koji koristi najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline ili 50 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili sustav u kojem je ukupan udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 80 % i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35 %; (d)od 1. siječnja 2040., sustav koji koristi najmanje 75 % energije iz obnovljivih izvora, 75 % otpadne topline ili 75 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili sustav koji koristi najmanje 95 % energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline i topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35 %; (e)od 1. siječnja 2045., sustav koji koristi najmanje 75 % energije iz obnovljivih izvora, 75 % otpadne topline ili 75 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline;			
--	--	--	--

(f) od 1. siječnja 2050., sustav koji koristi samo energiju iz obnovljivih izvora, samo otpadnu toplinu ili samo kombinaciju energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline. 2. Države članice također mogu odabrati, kao alternativu kriterijima iz stavka 1. ovog članka, kriterije uspješnosti u pogledu održivosti koji se temelje na količini emisija stakleničkih plinova iz sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja po jedinici topline ili hladnoće isporučene kupcima, uzimajući u obzir mjere provedene za ispunjavanje obveze na temelju članka 24. stavka 4. Direktive (EU) 2018/2001. Pri odabiru tih kriterija učinkovit sustav centraliziranoga grijanja i hlađenja mora imati sljedeću maksimalnu količinu emisija stakleničkih plinova po jedinici topline ili hladnoće isporučenu kupcima: (a) do 31. prosinca 2025.: 200 g/kWh; (b) od 1. siječnja 2026.: 150 g/kWh; (c) od 1. siječnja 2035.: 100 g/kWh; (d) od 1. siječnja 2045.: 50 g/kWh; (e) od 1. siječnja 2050.: 0 g/kWh. 3. Države članice mogu odlučiti primijeniti kriterije za emisije stakleničkih plinova po jedinici topline ili hladnoće tijekom bilo kojeg razdoblja iz stavka 2. točaka od (a) do (e) ovog članka. Ako odluče to učiniti, obavješćuju Komisiju do 11. siječnja 2024. za razdoblje iz stavka 2. točke (a) ovog članka i najmanje šest mjeseci prije početka relevantnih razdoblja iz stavka 2. točaka od (b) do (e) ovog članka. Takva obavijest uključuje mjere provedene			
--	--	--	--

kako bi se ispunila obveza na temelju članka 24. stavka 4. Direktive (EU) 2018/2001 ako one već nisu priopćene u najnovijem ažuriranju njihova nacionalnog energetskog i klimatskog plana. 4. Kako bi se sustav za centralizirano grijanje i hlađenje smatrao učinkovitim, države članice osiguravaju da u slučaju njegove izgradnje ili značajnog preuređenja njegovih uređaja za napajanje sustav za centralizirano grijanje ili hlađenje ispunjava kriterije iz stavka 1. ili 2. primjenjive u trenutku kad sustav počne raditi ili ponovno počne raditi nakon preuređenja. Osim toga, države članice osiguravaju da u slučaju izgradnje sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja ili značajnog preuređenja njegovih uređaja za napajanje: (a) nema povećanja korištenja fosilnih goriva koja nisu prirodni plin u postojećim izvorima topline u odnosu na prosječnu godišnju potrošnju prethodne tri kalendarske godine punog rada prije preuređenja; i (b) novi izvori topline u tom sustavu ne koriste fosilna goriva, osim prirodnog plina, u slučaju njegove izgradnje ili značajnog preuređenja do 2030. 5. Države članice osiguravaju da od 1. siječnja 2025. i svakih pet godina nakon toga operatori svih postojećih sustava za centralizirano grijanje i hlađenje ukupne izlazne snage topline i hlađenja veće od 5 MW koji ne ispunjavaju kriterije iz stavka 1. točaka od (b) do (e) izrade plan za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za			
---	--	--	--

smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem. Taj plan mora sadržavati mjere za ispunjavanje kriterija iz stavka 1. točaka od (b) do (e) te zahtijeva odobrenje nadležnog tijela. 6. Države članice osiguravaju da podatkovni centri s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW koriste otpadnu toplinu ili druge primjene za iskorištavanje otpadne topline, osim ako mogu dokazati da to nije tehnički ili gospodarski izvedivo u skladu s procjenom iz stavka 7. 7. Da bi procijenile gospodarsku izvedivost povećanja energetske učinkovitosti opskrbe grijanjem i hlađenjem, države članice osiguravaju provedbu analize troškova i koristi na razini postrojenja u skladu s Prilogom XI. ako se planiraju ili u značajnoj mjeri preuređuju sljedeća postrojenja: (a) toplinsko postrojenje za proizvodnju električne energije s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi zahtijevanja rada postrojenja kao visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja; (b) industrijsko postrojenje s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 8 MW kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije; (c) uslužni objekt s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 7 MW, kao što su postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i terminali za UPP, kako bi se procijenilo			
---	--	--	--

iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije; (d)podatkovni centar s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW kako bi se procijenila analiza troškova i koristi, uključujući, ali ne ograničavajući se na tehničku izvedivost, troškovnu učinkovitost i učinak na energetske učinkovitost i lokalnu potražnju za toplinskom energijom, uključujući sezonsku varijaciju, u pogledu iskorištavanja otpadne topline za ispunjavanje ekonomski opravdane potražnje i povezivanja tog postrojenja na mrežu centraliziranoga grijanja ili učinkoviti sustav centraliziranog hlađenja/sustav centraliziranog hlađenja na temelju energije iz obnovljivih izvora ili drugih primjena za iskorištavanje otpadne topline. U analizi iz prvog podstavka točke (d) razmatraju se rješenja za sustav hlađenja koja omogućavaju uklanjanje ili hvatanje otpadne topline na korisnoj temperaturi uz minimalnu pomoćnu ulaznu snagu. Države članice nastoje ukloniti prepreke za iskorištavanje otpadne topline i pružiti potporu za upotrebu otpadne topline ako se planiraju nova postrojenja ili se postrojenja preuređuju. Postavljanje opreme za hvatanje ugljikova dioksida proizvedenog u postrojenju za izgaranje s ciljem njegova geološkog skladištenja kako je predviđeno Direktivom 2009/31/EZ ne smatra se preuređenjem za potrebe točaka (b) i (c) ovog stavka.			
--	--	--	--

Države članice zahtijevaju da se analiza troškova i koristi provede u suradnji s poduzećima odgovornima za rad postrojenja. 8. Države članice mogu iz stavka 7. izuzeti: (a) postrojenja za proizvodnju električne energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju rezervne električne energije za koja se planira da će raditi manje od 1 500 radnih sati godišnje kao tekući prosjek u razdoblju od pet godina, na temelju postupka provjere koji utvrđuju države članice i kojim se osigurava ispunjavanje ovog kriterija za izuzeće; (b) postrojenja koja trebaju biti smještena u blizini mjesta geološkog skladištenja odobrenog u skladu s Direktivom 2009/31/EZ; (c) podatkovne centre čija se otpadna toplina upotrebljava, ili će se upotrebljavati, u mreži za centralizirano grijanje ili izravno za grijanje prostora, pripremu tople vode u kućanstvu ili druge namjene u zgradi ili skupini zgrada ili postrojenja u kojima se nalaze. Države članice također mogu odrediti pragove, iskazane kao iznos dostupne korisne otpadne topline, potražnja za toplinskom energijom ili udaljenosti između industrijskih postrojenja i mreža za centralizirano grijanje, radi izuzimanja pojedinačnih postrojenja iz stavka 7. točaka (c) i (d). Države članice obavješćuju Komisiju o izuzećima usvojenima na temelju ovog stavka.			
--	--	--	--

9. Države članice donose kriterije za odobrenje iz članka 8. Direktive (EU) 2019/944 ili jednakovrijedne kriterije za dozvolu kako bi: (a) uzele u obzir ishod sveobuhvatne procjene iz članka 25. stavka 1.; (b) osigurale ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u stavku 7.; (c) uzele u obzir ishod analize troškova i koristi iz stavka 7. 10. Države članice mogu na temelju kriterija za odobrenje ili jednakovrijednih kriterija za dozvolu iz stavka 9. izuzeti pojedinačna postrojenja iz obveze provedbe opcija čije su koristi veće od troškova ako za to postoje imperativni pravni, vlasnički ili financijski razlozi. U tim slučajevima dotična država članica Komisiji dostavlja svoju odluku s obrazloženjem u roku od tri mjeseca od dana donošenja te odluke. Komisija može donijeti mišljenje o odluci u roku od tri mjeseca od primitka. 11. Stavci 7., 8., 9. i 10. ovog članka primjenjuju se na postrojenja obuhvaćena Direktivom 2010/75/EU ne dovodeći u pitanje zahtjeve utvrđene u toj direktivi. 12. Države članice prikupljaju informacije o analizama troškova i koristi provedenima u skladu sa stavkom 7. točkama od (a) do (d). Te bi informacije trebale sadržavati barem podatke o dostupnim količinama topline za opskrbu i parametrima topline, broju planiranih radnih sati svake godine i			
---	--	--	--

geografskim lokacijama. Ti se podaci objavljuju uz poštovanje njihove moguće osjetljivosti. 13. Na temelju usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti iz Priloga III. točke (d) države članice osiguravaju da se podrijetlo električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije može jamčiti na temelju objektivnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija koje utvrđuje svaka država članica. One osiguravaju da je to jamstvo o podrijetlu usklađeno sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu XII. i da sadržava barem informacije navedene u Prilogu XII. Države članice uzajamno priznaju svoja jamstva o podrijetlu, isključivo kao dokaz informacija iz ovog stavka. Svako odbijanje priznavanja jamstva o podrijetlu kao takvog dokaza, posebno zbog razloga povezanih sa sprečavanjem prijevare, temelji se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima. Države članice obavješćuju Komisiju o takvom odbijanju i iznose razloge za njega. U slučaju odbijanja priznanja jamstva o podrijetlu Komisija može donijeti odluku kojom obvezuje na priznanje stranu koja ga odbija, posebno s obzirom na objektivne, transparentne i nediskriminirajuće kriterije na kojima se takvo priznanje temelji. 14. Države članice osiguravaju da je sva raspoloživa potpora kogeneraciji uvjetovana time da je proizvedena električna energija podrijetlom iz visokoučinkovite kogeneracije i da se otpadna toplina učinkovito upotrebljava za ostvarivanje uštede primarne energije. Javna potpora kogeneraciji, proizvodnji centraliziranoga grijanja i mrežama za			
--	--	--	--

centralizirano grijanje podliježe pravilima o državnim potporama ako je primjenjivo.			
Članak 27. Pretvorba, prijenos odnosno transport i distribucija energije 1. Nacionalna regulatorna tijela za energetiku primjenjuju načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” iz članka 3. ove Direktive u provođenju regulatornih zadaća predviđenih u direktivama 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 u vezi sa svojim odlukama o radu infrastrukture za plin i električnu energiju, uključujući njihove odluke o mrežnim tarifama. Uz načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu”, nacionalna regulatorna tijela za energetiku mogu uzeti u obzir troškovnu učinkovitost, učinkovitost sustava i sigurnost opskrbe te integraciju tržišta, uz istodobnu zaštitu klimatskih ciljeva Unije i održivosti, kako je utvrđeno u članku 18. Uredbe (EU) 2019/943 i članku 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009. 2. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava za električnu energiju i plin primjenjuju načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u skladu s člankom 3. ove Direktive u donošenju odluka	Stavak 1. se prenosi člankom 50. stavak 1. i stavak 2. Zakona i glasi: Članak 50. (1) Agencija je dužna pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti prema propisima kojim se uređuju tržišta energije, voditi računa o energetske učinkovitosti u vezi sa svojim odlukama primjenjujući načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” iz članka 7. ovoga Zakona. (2) Agencija je dužna osigurati primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” iz članka 7. ovoga Zakona pri donošenju odnosno primjeni svojih metodologija za utvrđivanje tarifnih stavki i naknada prema propisima kojima se uređuju tržišta energije, te tom prilikom uzeti	Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (01.12.2025)

o planiranju mreža, razvoju mreža i ulaganjima. Nacionalna regulatorna tijela ili druga imenovana nacionalna tijela provjeravaju ocjenjuje li se u metodologijama koje koriste operatori prijenosnih odnosno transportnih sustava i operatori distribucijskih sustava alternative u analizi troškova i koristi i uzimaju li se u obzir šire koristi rješenja za energetske učinkovitost, fleksibilnost na strani potražnje i ulaganja u imovinu koja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena. Nacionalna regulatorna tijela i druga imenovana tijela također provjeravaju primjenjuju li operatori prijenosnih odnosno transportnih sustava ili operatori distribucijskih sustava načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u okviru odobravanja, provjeravanja i praćenja njihovih projekata i planova razvoja mreže na temelju članka 22. Direktive 2009/73/EZ te članka 32. stavka 3. i članka 51. Direktive (EU) 2019/944. Nacionalna regulatorna tijela mogu pružiti metodologije i smjernice o tome kako procijeniti alternative u analizi troškova i koristi u bliskoj suradnji s operatorima prijenosnih odnosno transportnih sustava i operatorima distribucijskih sustava, koji mogu razmjenjivati ključno tehničko stručno znanje. 3. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava prate i kvantificiraju ukupnu količinu mrežnih gubitaka i, ako je to tehnički i financijski izvedivo, optimiziraju mreže i poboljšavaju učinkovitost mreže. Operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava izvješćuju nacionalno regulatorno tijelo za energetiku o tim	u obzir troškovnu učinkovitost, učinkovitost sustava i sigurnost opskrbe te integraciju tržišta, uz istodobnu zaštitu klimatskih ciljeva i održivosti. Stavak 2. se prenosi člankom 51. stavkom 1.. stavkom 2. i stavkom 3. Zakona i glasi: Članak 51. (1) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin u donošenju odluka o planiranju mreža, razvoju mreža i ulaganjima dužni su primijeniti načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” iz članka 7. ovoga Zakona. (2) Agencija provjerava primjenjuju li operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” iz članka 7. ovoga Zakona, u okviru odobravanja, provjeravanja i praćenja njihovih projekata i planova		
--	---	--	--

mjerama i o očekivanoj uštedi energije postignutoj smanjivanjem mrežnih gubitaka. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava procjenjuju mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti s obzirom na njihove postojeće sustave za prijenos odnosno transport ili distribuciju električne energije i plina te da poboljšavaju energetske učinkovitost u projektiranju i radu infrastrukture, osobito u pogledu uvođenja pametnih mreža. Države članice propisima utemeljenima na poticajima potiču operatore prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava da razvijaju inovativna rješenja za poboljšanje energetske učinkovitosti postojećih i budućih sustava u skladu s tarifnim načelima utvrđenima u članku 18. Uredbe (EU) 2019/943 i članku 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009. 4. Nacionalna regulatorna tijela za energetiku uvrštavaju poseban odjeljak o napretku u poboljšanju energetske učinkovitosti s obzirom na rad infrastrukture za plin i električnu energiju u godišnjem izvješću sastavljenom na temelju članka 41. Direktive 2009/73/EZ i članka 59. stavka 1. točke (i) Direktive (EU) 2019/944. U tim izvješćima nacionalna regulatorna tijela za energetiku daju procjenu cjelokupne učinkovitosti u radu infrastrukture za plin i električnu energiju i mjera koje su operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava proveli te, ako je primjenjivo, daju preporuke za poboljšanja energetske učinkovitosti, među ostalim troškovno	razvoja mreže na temelju zakona kojima se uređuje tržište električne energije i tržište plina. (3) Agencija provjerava uzimaju li se u obzir u analizama troškova i koristi, koje koriste operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin, alternative koje uključuju rješenja za energetske učinkovitost, fleksibilnost na strani potražnje i ulaganja u imovinu koja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i šire koristi tih alternativa u skladu s odredbama ovoga članka i pravilnika o primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona. Stavak 3. se prenosi člankom 51. stavcima 4. i 5. i člankom 50. stavkom 8. koji glase: Članak 51. (4) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori		
--	--	--	--

učinkovite alternative kojima se smanjuju vršna opterećenja i ukupna potrošnja električne energije. 5. Kad je riječ o električnoj energiji, države članice osiguravaju da propisi o mreži i mrežne tarife ispunjavaju kriterije navedene u Prilogu XIII., uzimajući u obzir mrežna pravila i smjernice razvijene na temelju Uredbe (EU) 2019/943 i obvezu iz članka 59. stavka 7. točke (a) Direktive (EU) 2019/944 kako bi se omogućilo da se potrebna ulaganja u mreže provode na način kojim se osigurava održivost mreža. 6. Države članice mogu dopustiti komponente programâ i struktura tarifa sa socijalnim ciljem za prijenos odnosno transport i distribuciju energije iz mreže, pod uvjetom da se svi narušavajući učinci na prijenosni odnosno transportni i distribucijski sustav svedu na nužan minimum i da nisu nerazmjerni socijalnom cilju. 7. Nacionalna regulatorna tijela osiguravaju ukidanje onih poticaja u tarifama prijenosa odnosno transporta i distribucije koji su štetni za energetske učinkovitost proizvodnje, prijenosa odnosno transporta i distribucije električne energije i plina te opskrbe njima. Države članice osiguravaju učinkovitost projektiranja infrastrukture i rada postojeće infrastrukture, u skladu s Uredbom (EU) 2019/943, te da se tarifama omogućuje odgovor na potražnju.	distribucijskih sustava za električnu energiju i plin prate i kvantificiraju ukupnu količinu mrežnih gubitaka i, ako je to tehnički i financijski izvedivo, optimiziraju mreže i poboljšavaju učinkovitost mreže provodeći mjere u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, uključujući i mjere razvoja pametnih mreža. (5) Operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin procjenjuju učinke mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti iz stavka 4. ovoga članka te o tim mjerama i o očekivanoj uštedi energije postignutoj smanjivanjem mrežnih gubitaka izvještavaju Agenciju. Članak 50. (8) Agencija je dužna osigurati da se operatoru prijenosnog sustava, operatoru transportnog sustava i operatorima distribucijskih sustava za električnu energiju i plin iz članka 51. ovoga Zakona pružaju poticaji za poboljšanje		
---	---	--	--

8. Operatori prijenosnih odnosno transportnih sustava i operatori distribucijskih sustava moraju biti usklađeni s Prilogom XIV. 9. Nacionalna regulatorna tijela za energetiku prema potrebi mogu od operatora prijenosnih odnosno transportnih sustava i operatora distribucijskih sustava zahtijevati da smanjivanjem pristojbi za priključenje i uporabu sustava potiču smještanje visokoučinkovite kogeneracije u blizini područja potražnje za toplotom. 10. Države članice mogu proizvođačima električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije koji se žele priključiti na mrežu dozvoliti objavu poziva za podnošenje ponuda za radove priključivanja na mrežu. 11. Pri izvješćivanju u skladu s Direktivom 2010/75/EU i ne dovodeći u pitanje njezin članak 9. stavak 2., države članice razmatraju uključivanje informacija o razinama energetske učinkovitosti postrojenja za izgaranje goriva s ukupnom nazivnom ulaznom toplinskom snagom od 50 MW ili više u svjetlu relevantnih najboljih dostupnih tehnika razvijenih u skladu s Direktivom 2010/75/EU.	učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture za električnu energiju i plin, te da metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezane odluke o visinama tarifnih stavki i iznosima naknada omogućuju poboljšanje sudjelovanja potrošača u energetske učinkovitosti sustava, uključujući odgovor potražnje, ovisno o okolnostima. Stavak 4. se prenosi člankom 50. stavkom 9. Zakona i glasi: Članak 50. (9) Agencija je dužna uvrstiti poseban odjeljak o napretku u poboljšanju energetske učinkovitosti s obzirom na rad infrastrukture za plin i električnu energiju u godišnjem izvješću o svojim aktivnostima i izvršavanju svojih obveza iz zakona kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti, tako da u svom izvješću daje procjenu cjelokupne učinkovitosti u radu infrastrukture za plin i		
--	---	--	--

	električnu energiju i mjera koje su operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava proveli te, ako je primjenjivo, daje preporuke za poboljšanja energetske učinkovitosti, među ostalim troškovno učinkovite alternative kojima se smanjuju vršna opterećenja i ukupna potrošnja električne energije. Stavak 5. se prenosi člankom 50. stavcima 3. - 9. Zakona koji glase: Članka 50. (3) Metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezane odluke o visinama tarifnih stavki i iznosima naknada koje donosi Agencija trebaju ispunjavati kriterije iz ovoga članka, uzimajući u obzir mrežna pravila i smjernice razvijene na temelju Uredbe (EU) 2019/943 odnosno Uredbe (EU) 2024/1747 o izmjeni uredaba (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 u pogledu poboljšanja modela tržišta električne energije u Uniji i obveze zakona kojim se		
--	--	--	--

	uređuje područje tržišta električne energije kako bi se omogućilo da se potrebna ulaganja u elektroenergetske mreže provode na način kojim se osigurava održivost mreža. (4) Metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije koje donosi Agencija moraju biti transparentne i nediskriminirajuće te moraju biti u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 odnosno Uredbe (EU) 2024/1747 o izmjeni uredaba (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 u pogledu poboljšanja modela tržišta električne energije u Uniji i odražavati uštede troškova u elektroenergetskim mrežama ostvarene mjerama na strani potražnje i mjerama odgovora potražnje te distribuiranom proizvodnjom energije, uključujući uštede nastale smanjenjem troškova isporuke ili ulaganjem u mrežu i optimiranjem rada mreže. (5) Propisi kojima se uređuje korištenje elektroenergetske mreže i metodologije za		
--	--	--	--

	utvrđivanje tarifnih stavki za prienos i distribuciju električne energije ne smiju sprječavati opskrbljivače električne energije i agregatore da stave na raspolaganje usluge sustava za mjere odgovora potražnje, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju električne energije na organiziranim tržištima električne energije, uključujući izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom energijom, kapacitetima, uslugama uravnoteženja i pomoćnim uslugama u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta, a posebno: a) preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije		
--	--	--	--

	b) uštedu energije na temelju odgovora potražnje distribuiranih potrošača od strane neovisnih agregatora c) smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetske usluga, uključujući ESCO-e d) priključivanje i dispečiranje proizvodnih postrojenja na nižim naponskim razinama e) priključivanje proizvodnih postrojenja bliže mjestu potrošnje i f) skladištenje energije. (6) Agencija svojim metodologijama za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada koje se primjenjuju za električnu energiju može poduprijeti dinamično određivanje cijena za mjere odgovora potražnje krajnjih kupaca, kao što su: a) tarife s obzirom na vrijeme uporabe b) određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja c) određivanje cijena u realnom vremenu i d) popusti u vrijeme vršnog opterećenja.		
--	---	--	--

	(7) Agencija je dužna osigurati ukidanje onih poticaja u svojim metodologijama za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezanih odluka o visinama tarifnih stavki i iznosima naknada koji su štetni za energetske učinkovitost proizvodnje, distribucije plina i električne energije, odnosno transporta plina i prijenosa električne energije te opskrbe njima ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržištima uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga. (8) Agencija je dužna osigurati da se operatoru prijenosnog sustava, operatoru transportnog sustava i operatorima distribucijskih sustava za električnu energiju i plin iz članka 51. ovoga Zakona pružaju poticaji za poboljšanje učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture za električnu energiju i plin, te da metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezane odluke o visinama tarifnih stavki i		
--	---	--	--

	iznosima naknada omogućuju poboljšanje sudjelovanja potrošača u energetske učinkovitosti sustava, uključujući odgovor potražnje, ovisno o okolnostima. (9) Agencija je dužna uvrstiti poseban odjeljak o napretku u poboljšanju energetske učinkovitosti s obzirom na rad infrastrukture za plin i električnu energiju u godišnjem izvješću o svojim aktivnostima i izvršavanju svojih obveza iz zakona kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti, tako da u svom izvješću daje procjenu cjelokupne učinkovitosti u radu infrastrukture za plin i električnu energiju i mjera koje su operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava proveli te, ako je primjenjivo, daje preporuke za poboljšanja energetske učinkovitosti, među ostalim troškovno učinkovite alternative kojima se smanjuju vršna opterećenja i ukupna potrošnja električne energije.		
--	---	--	--

	Stavak 6. se ne prenosi. Stavak 7. se prenosi člankom 50. stavkom 9. Zakona i glasi: Članak 50. (7) Agencija je dužna osigurati ukidanje onih poticaja u svojim metodologijama za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada te povezanih odluka o visinama tarifnih stavki i iznosima naknada koji su štetni za energetske učinkovitost proizvodnje, distribucije plina i električne energije, odnosno transporta plina i prijenosa električne energije te opskrbe njima ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržištima uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga. Stavak 8. se prenosi Zakonom o tržištu električne energije		
--	---	--	--

Članak 28. Raspoloživost kvalifikacijskih, akreditacijskih i certifikacijskih sustava 1. Države članice uspostavljaju mrežu kojom se osigurava odgovarajuća razina kompetencija za zanimanja povezana s energetsom učinkovitosti koja odgovaraju potrebama tržišta. Države članice, u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima, osiguravaju da su certifikacijski ili jednaki kvalifikacijski sustavi, uključujući prema potrebi odgovarajuće programe osposobljavanja, dostupni za zanimanja povezana s energetsom učinkovitosti, koja uključuju pružatelje energetske usluga, pružatelje energetskih pregleda, menadžere u području energetike, neovisne stručnjake, instalatere dijelova zgrada kako su navedeni u Direktivi 2010/31/EU i stručnjake koji provode integriranu obnovu, da su ti sustavi pouzdani i da ti sustavi doprinose nacionalnim ciljevima energetske učinkovitosti i općim Unijanim ciljevima dekarbonizacije. Države članice osiguravaju da su pružatelji certifikacijskih ili jednakih kvalifikacijskih sustava, uključujući prema potrebi odgovarajuće programe osposobljavanja, akreditirani u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (47) ili odobreni u skladu s usklađenim nacionalnim zakonodavstvom ili normama. 2. Države članice promiču sudjelovanje u programima certifikacije, osposobljavanja i obrazovanja kako bi se osigurala odgovarajuća razina	Članak 28. stavak 1. se prenosi člankom 32. stavcima 1. - 3., 5., i člankom 33. stavcima 1., 2. i 6. koji glase: Članak 32. (1) Energetski pregled poduzeća provodi stručnjak koji za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba). (2) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem na sedam godina uz obvezu usavršavanja. (3) Podnositelj zahtjeva za ishođenje ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta za izdavanje ovlaštenja. (5) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka daje se fizičkoj osobi koja: 1. ima završen diplomski sveučilišni ili specijalistički diplomski stručni studij arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke i koja je tijekom studija stekla najmanje 300 ECTS bodova	U potpunosti preuzeto	
--	--	------------------------------	--

kompetencija u okviru zanimanja u području energetske učinkovitosti koje odgovaraju potrebama tržišta. 3. Komisija do 11. listopada 2024.: (a) u suradnji sa skupinom stručnjaka koju su imenovale države članice, uspostavlja okvir za kampanju za privlačenje većeg broja ljudi u zanimanja u području energetske učinkovitosti ili osmišljava takvu kampanju, osiguravajući pritom poštovanje načela nediskriminacije; (b) procjenjuje održivost uspostave jedinstvene pristupne točke u obliku platforme, koristeći se postojećim inicijativama, gdje je to moguće, kako bi pružila potporu državama članicama u uspostavi njihovih mjera za osiguravanje odgovarajuće razine kvalificiranih stručnjaka koja je potrebna kako bi se držao korak s napretkom u pogledu energetske učinkovitosti radi postizanja klimatskih i energetske ciljeve Unije. Ta platforma okupila bi stručnjake iz država članica, socijalne partnere, obrazovne ustanove, akademsku zajednicu i druge relevantne dionike radi poticanja i promicanja najboljih praksi kvalifikacijskih sustava i programa osposobljavanja s ciljem osiguravanja većeg broja stručnjaka za energetske učinkovitost te prekvalifikacije ili usavršavanja postojećih stručnjaka kako bi se zadovoljile potrebe tržišta. 4. Države članice osiguravaju da su u nacionalnim certifikacijskim ili jednakim kvalifikacijskim sustavima, uključujući prema potrebi odgovarajuće	2. ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci 3. je uspješno završila program izobrazbe iz članka 33. ovoga Zakona. Članak 33. (1) Program izobrazbe i stručnog usavršavanja provodi nositelj programa odnosno pravna osoba kojoj je Ministarstvo izdalo suglasnost za provedbu programa u skladu s uvjetima propisanim stavkom 4. i stavkom 5. ovoga članka i na način propisan pravilnikom iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona. (2) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, po službenoj dužnosti, nositelju programa izdaje rješenje na razdoblje od sedam godina, a čije se ponovno izdavanje može zatražiti na isti rok na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom. (6) Osobe koje imaju suglasnost za provedbu programa iz stavka 1. ovoga članka dužne su javno objavljivati informacije o		
--	--	--	--

programe osposobljavanja, uzete u obzir postojeće europske ili međunarodne norme za energetske učinkovitost. 5. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti certifikacijske ili jednake kvalifikacijske sustave ili odgovarajuće programe osposobljavanja iz stavka 1. te surađuju međusobno i s Komisijom na usporedbi sustava i njihovom priznavanju. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za upoznavanje potrošača s dostupnošću sustava u skladu s člankom 29. stavkom 1. 6. Države članice do 31. prosinca 2024. i najmanje svake četiri godine nakon toga procjenjuju osiguravaju li se sustavima potrebna razina kompetencija i jednak pristup svim pojedincima u skladu s načelom nediskriminacije za pružatelje energetske usluga, pružatelje energetske preglede, menadžere u području energetike, neovisne stručnjake, instalatere dijelova zgrada kako su navedeni u Direktivi 2010/31/EU te stručnjake koji provode integriranu obnovu. Države članice procjenjuju i jaz između dostupnih i traženih stručnjaka. Države članice stavljaju tu procjenu i preporuke koje iz nje proizlaze na raspolaganje javnosti i dostavljaju ih putem e-platforme uspostavljene u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) 2018/1999.	programima koje provode. Članak 28. stavak 2. se ne prenosi. Članak 28. stavak 3. se ne prenosi. Obveza Komisije. Članak 28. stavak 4. se preuzima Pravilnikom o gospodarenju energijom i energetskim pregledom poduzeća. Članak 28. stavak 5. se preuzima člankom 32. stavcima 11. - 13., i člankom 33. stavak 6. koji glase: Članak 32. (11) Ministarstvo vodi Registar ovlaštenih osoba za energetske preglede poduzeća sukladno pravilniku iz članka 32. stavka 7. ovoga Zakona. (12) Registar iz stavka 11. ovog članka je javan. (13) Ako je stručnjak već ovlašten za provedbu energetskog pregleda poduzeća u nekoj drugoj članici EU, Ministarstvo će mu, na temelju dokaza koje dostavi, izdati ovlaštenje iz		
--	--	--	--

	stavka 2. ovoga članka na rok ne duži od roka važenja ovlaštenja u zemlji u kojoj je ovlaštenje izdato ili ako inozemno ovlaštenje nema rok važenja tada se isto izdaje na rok od sedam godina nakon upisa u Registar ovlaštenih osoba za energetske preglede poduzeća iz stavka 12. ovoga članka, sukladno pravilniku iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona. Članak 33. (6) Osobe koje imaju suglasnost za provedbu programa iz stavka 1. ovoga članka dužne su javno objavljivati informacije o programima koje provode. Članak 28. stavak 6. se preuzima člankom 5. stavcima 5. i 6. i člankom 71. stavak 9. Zakona koji glase: Članak 5. (5) U svrhu definiranja i unaprjeđenja mjera politike iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo će zajedno s ministarstvom nadležnim za energetske učinkovitost u zgradarstvu, izraditi procjenu		
--	--	--	--

	potrebnih kapaciteta u skladu s načelom nediskriminacije za pružatelje energetske usluge, ovlaštene osobe za provedbu energetskih pregleda, osobe odgovorne za sustavno gospodarenje energijom, neovisne stručnjake, instalatere dijelova zgrada sukladno propisima koji uređuju područje energetske učinkovitosti u zgradarstvu te stručnjake koji provode sveobuhvatnu obnovu na način da se procjeni i jaz između dostupnih i traženih stručnjaka. (6) Ministarstvo će procjenu potrebnih kapaciteta iz stavka 5. ovoga članka i preporuke koje iz nje proizlaze javno objaviti na svojim mrežnim stranicama i na platformi iz članka 47. ovoga Zakona te dostaviti Europskoj Komisiji svake četiri godine. Članak 71. (9) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za energetske učinkovitost u zgradarstvu donosi procjenu potrebnih kapaciteta iz članka 5. stavka 5. ovog Zakona prvi		
--	--	--	--

	puta do 31. prosinca 2028. godine.		
Članak 29. Energetske usluge 1. Države članice promiču tržište energetske usluge i pristup tom tržištu za MSP-ove širenjem jasnih i lako dostupnih informacija o: (a) dostupnim ugovorima o energetske usluge i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčilo uštedu energije i prava krajnjih kupaca; (b) financijskim instrumentima, poticajima, bespovratnim sredstvima, obnovljivim fondovima, jamstvima, programima osiguranja i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti; (c) dostupnim pružateljima energetske usluge, kao što su ESCO-i, koji su kvalificirani ili certificirani i čije su kvalifikacije ili certifikacije u skladu s člankom 28.; (d) dostupnim metodologijama za praćenje i provjeravanje te sustavima kontrole kvalitete. 2. Države članice potiču razvoj oznaka kvalitete, među ostalim putem trgovačkih udruženja, prema	Stavak 1. se prenosi člankom 25. stavak 7. Zakona koji glasi: Članak 25. (7) Ministarstvo je dužno promovirati energetske usluge objavom sljedećih informacija na internetskoj platformi o energetske učinkovitosti iz članka 47. ovoga Zakona: 1. obrazac sa standardiziranim dijelovima ugovora o energetske učinku koji mora biti u skladu s odredbama članka 27. ovoga Zakona 2. informacije o dostupnim financijskim instrumentima, poticajima, bespovratnim sredstvima, revolving fondovima, jamstvima, programima osiguranja i zajmovima kojima se podupire provedba projekata prema modelu energetske usluge	U potpunosti preuzeto	

potrebi na temelju europskih ili međunarodnih normi. 3. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti i redovito ažuriraju popis dostupnih pružatelja energetske usluge koji su kvalificirani ili certificirani i čije su kvalifikacije ili certifikacije u skladu s člankom 28. ili osiguravaju sučelje putem kojeg pružatelji energetske usluge mogu davati te informacije. 4. Države članice promiču i osiguravaju, ako je to tehnički i ekonomski izvedivo, korištenje ugovora o energetske učinke za obnovu velikih zgrada koje su u vlasništvu javnih tijela. Države članice osiguravaju da javna tijela procjenjuju izvedivost korištenja ugovora o energetske učinke i drugih energetske usluge koje se zasnivaju na učinku za obnovu velikih nestambenih zgrada ukupne korisne površine pod veće od 750 m². Države članice mogu poticati javna tijela da kombiniraju ugovore o energetske učinke s proširenim energetske uslugama, uključujući odgovor na potražnju i skladištenje, kako bi se stalnim praćenjem, učinkovitim radom i održavanjem osigurala ušteda energije i održali rezultati dobiveni tijekom vremena. 5. Države članice podupiru javni sektor u prihvaćanju ponuda energetske usluge, posebno za preuređenje zgrada, putem:	3. informacije o dostupnim pružateljima energetske usluge 4. informacije o dostupnim metodama za mjerenje i verifikaciju ušteda energije i 5. poveznicu na informacije iz članka 26. stavka 4. ovoga Zakona. Stavak 2. se ne prenosi. Stavak 3. se prenosi člankom 25. stavak 7. točkom 3. Stavak 4. se prenosi člankom 25. stavcima 1. - 3. koji glase: Članak 25. (1) Javni i sektorski naručitelji dužni su prilikom nabave usluge koje imaju značajan utjecaj na potrošnju energije izraditi usporednu financijsku i energetske analizu izvedivosti ugovaranja najmanje dva načina provedbe takve usluge, od kojih je jedan obvezno model energetske usluge odnosno sklapanja dugoročnih ugovora o energetske učinke kojima se osigurava dugoročna ušteda energije.		
--	---	--	--

(a)osiguravanja obrazaca za ugovore o energetskom učinku koji uključuju barem stavke navedene u Prilogu XV. i uzimaju u obzir postojeće europske ili međunarodne norme, smjernice za javne natječaje i Eurostatov vodič za statističku obradu ugovora o energetskom učinku u računima države; (b)pružanja informacija o najboljim praksama za ugovore o energetskom učinku, uključujući, ako je dostupna, analizu troškova i koristi na temelju pristupa životnog vijeka; (c)promicanja i javne dostupnosti baze podataka o provedenim i tekućim projektima na temelju ugovora o energetskom učinku koja sadržava podatke o planiranoj i postignutoj uštedi energije. 6. Države članice podupiru pravilno funkcioniranje tržišta energetskih usluga sljedećim mjerama: (a)utvrđivanjem i objavljivanjem jedne točke za kontakt ili više njih na kojima krajnji kupci mogu dobiti informacije iz stavka 1.; (b)uklanjanjem regulatornih i neregulatornih prepreka koje onemogućuju uvođenje ugovora o energetskom učinku i drugih modela usluga energetske učinkovitosti za utvrđivanje ili provedbu mjera za uštedu energije, ili oboje; (c)uspostavljenjem i promicanjem uloge savjetodavnih tijela i neovisnih tržišnih posrednika, uključujući jedinstvene kontaktne točke ili slične mehanizme za podršku, kako bi se potaknuo razvoj tržišta i na strani ponude i na strani potražnje te osiguravanjem da su informacije o tim mehanizmima dostupne javnosti i pristupačne sudionicima na tržištu.	(2) Analiza iz stavka 1. ovoga članka obvezno se provodi prije pokretanja postupka javne nabave za usluge opskrbe toplinskom energijom ili energentom za grijanje i hlađenje prostora, usluge održavanja i obnove zgrada, usluge modernizacije javne rasvjete, usluge vodoopskrbe ili usluge održavanja i obnove postrojenja koja imaju značajnu potrošnju energije, pri čemu se značajnom potrošnjom energije smatra potrošnja dijela sustava postojeće potrošnje energije koja je veća od 10% potrošnje energije cjelokupnog sustava. (3) Analiza iz stavka 1. ovoga članka obvezna je za sve zgrade javnih tijela ukupne korisne površine poda kondicioniranog dijela zgrade veće od 750 m2. Stavak 4. drugi odlomak se ne prenosi. Stavak 5. se prenosi člankom 26. stavak 4. koji glasi: Članak 26. (4) APN je dužan na svojim mrežnim stranicama objaviti:		
--	--	--	--

7. Radi podupiranja pravilnog funkcioniranja tržišta energetske usluge države članice mogu uspostaviti pojedinačni mehanizam ili imenovati pravobranitelja kako bi osigurale učinkovito postupanje s pritužbama i izvansudsko rješavanje sporova proizišlih iz ugovora o energetske usluge i o energetske učinku. 8. Države članice osiguravaju da se distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije suzdrže od svih aktivnosti koje mogu onemogućiti potražnju za energetske usluge ili mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti ili njihovu isporuku, ili spriječiti razvoj tržišta za takve usluge ili mjere, uključujući sprečavanje pristupa tržištu za konkurente ili zlorabu vladajućeg položaja.	- obrazac sa standardiziranim dijelovima ugovora o energetske učinku za energetske obnovu zgrada koji mora biti u skladu s odredbama članka 27. ovoga Zakona - informacije o primjerima najbolje prakse zgrada javnih tijela obnovljenima po modelu energetske usluge, uključujući, ako je raspoloživo, analizu troškova i koristi korištenjem pristupa analize u cijelom životnom vijeku, informacije o provedenim projektima obnove zgrada javnih tijela i projektima obnove zgrada javnih tijela koji su u tijeku, a čija se provedba temelji na modelu energetske usluge, koje uključuju ciljne i ostvarene uštede energije. Stavak 6. se prenosi člankom 25. stavak 7. točke 1. - 7. Stavak 7. se ne prenosi. Stavak 8. se prenosi člankom 25. stavak 9. koji glasi: Članak 25 (9) Distributeri energije, operatori distribucijskih		
--	--	--	--

	sustava i opskrbljivači energijom dužni su suzdržati se od svih aktivnosti koje mogu onemogućiti potražnju za energetske usluge ili mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti ili njihovu isporuku, ili spriječiti razvoj tržišta za takve usluge ili mjere, uključujući sprečavanje pristupa tržištu za konkurente ili zlorabu vladajućeg položaja.		
Članak 30. Nacionalni fond za energetske učinkovitost, financiranje i tehnička potpora 1. Ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, države članice olakšavaju uspostavljanje novih ili uporabu postojećih instrumenata financiranja za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti financiranja iz više izvora i kombinacije bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata i tehničke pomoći. 2. Komisija prema potrebi izravno ili putem financijskih institucija pomaže državama članicama u uspostavljanju instrumenata financiranja i instrumenata za pomoć u razvoju projekata na	Članak 30 stavak 1. prenosi se člankom 54. stavkom 1. točkom a. koja glasi: Obveze financijskih institucija Članak 54. (1) Kreditne institucije, uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak i Hrvatsku agenciju za malo gospodarstvo, inovacije i investicije dužne su: a) surađivati s Fondom ili tijelima državne uprave na uspostavljanju novih ili uporabi postojećih financijskih instrumenata za mjere za	U potpunosti preuzeto	

nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini s ciljem povećanja ulaganja u energetske učinkovitost u različitim sektorima i zaštite i osnaživanja osoba pogođenih energetskim siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju, među ostalim integracijom perspektive ravnopravnosti tako da nitko ne bude zapostavljen. 3. Države članice donose mjere kojima se promiču kreditni proizvodi u području energetske učinkovitosti, kao što su zelene hipoteke i zeleni krediti, osigurani i neosigurani, te osiguravaju da ih financijske institucije nude široko i na nediskriminirajući način te da su vidljivi i dostupni potrošačima. Države članice donose mjere za olakšavanje provedbe programa financiranja u obliku otplate na računima i putem poreza, uzimajući u obzir smjernice Komisije pružene u skladu sa stavkom 10. Države članice osiguravaju da se bankama i drugim financijskim institucijama pruže informacije o prilikama za sudjelovanje u financiranju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, među ostalim putem uspostavljanja javno-privatnih partnerstava. Države članice potiču uspostavu instrumenata kreditnog jamstva za ulaganja u energetske učinkovitost. 4. Ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, države članice promiču uspostavu programâ financijske potpore radi povećanja primjene mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti za preuređenje	poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti financiranja iz više izvora i kombinacije bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata i tehničke pomoći za poboljšanje energetske učinkovitosti Stavka 2. se ne prenosi. obveza Komisije. Članak 30. stavak 3. prenosi se člankom 54. stavak 1. točka b. do e. i stavak 2. koji glasi: Članak 54. (1) Kreditne institucije, uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak i Hrvatsku agenciju za malo gospodarstvo, inovacije i investicije dužne su: b) donijeti mjere kojima se promiču kreditni proizvodi u području energetske učinkovitosti, kao što su zelene hipoteke i zeleni krediti, osigurani i neosigurani, nuditi ih široko i na nediskriminirajući način te omogućiti vidljivost i dostupnost potrošačima		
---	---	--	--

u značajnoj mjeri pojedinačnih i centraliziranih sustava grijanja i hlađenja. 5. Države članice promiču uspostavu lokalnog stručnog znanja i tehničke pomoći, ako je primjereno putem postojećih mreža i struktura, radi savjetovanja o najboljim praksama u pogledu postizanja dekarbonizacije lokalnog centraliziranoga grijanja i hlađenja, kao što je pristup namjenskoj financijskoj potpori. 6. Komisija olakšava razmjenu najboljih praksi između nadležnih nacionalnih ili regionalnih vlasti ili tijela, među ostalim putem godišnjih sastanaka regulatornih tijela, javnih baza podataka s informacijama o provedbi mjera u državama članicama i usporedbi među zemljama. 7. Kako bi se mobiliziralo privatno financiranje mjera energetske učinkovitosti i energetskih obnova i doprinijelo postizanju ciljeva Unije u pogledu energetske učinkovitosti i nacionalnih doprinosa na temelju članka 4. ove Direktive, kao i ciljeva iz Direktive 2010/31/EU, Komisija vodi dijalog i s javnim i s privatnim financijskim institucijama kao i relevantnim specifičnim sektorima radi određivanja potreba i potencijalnih djelovanja koja može poduzeti. 8. Mjere iz stavka 7. uključuju sljedeće elemente: (a) mobiliziranje kapitalnih ulaganja u energetske učinkovitost, uzimajući u obzir šire učinke uštede energije;	c) ponuditi kreditne proizvode za energetske učinkovitosti koji zadovoljavaju potrebe različitih tipova klijenata i tržišnih segmenata (stambeni, komercijalni, industrijski, javni itd.) kako bi potencijalni klijenti imali pristup velikom broju mogućnosti na tržištu d) procjenjivati interese svojih postojećih i potencijalnih klijenata za poboljšanje energetske učinkovitosti njihove imovine i/ili za nabavu energetski učinkovite opreme te im ponuditi namjenski proizvod kreditiranja energetske učinkovitosti koji najbolje odgovara njihovim interesima e) osigurati nediskriminaciju zajmova za energetske učinkovitost u odnosu na druge zajmove u svom portfelju kako bi se osiguralo da potrošači mogu izabrati najprikladniji proizvod za njih, bez obzira na primjenjiva pravila o razmatranju rizika (2) Ministarstvo i Fond dužni su osigurati da se bankama i drugim kreditnim		
--	---	--	--

(b) olakšavanje provedbe namjenskih financijskih instrumenata za energetska učinkovitost i programa financiranja u dostatnim razmjerima koje su uspostavile financijske institucije; (c) osiguravanje boljih podataka o energetska i financijska učinkovitosti na sljedeće načine: i. daljnjim razmatranjem načina na koje se ulaganjima u energetska učinkovitost poboljšavaju temeljne vrijednosti imovine; ii. podržavanjem studija za ocjenu monetizacije neenergetskih koristi ulaganja u energetska učinkovitost. 9. Za potrebe mobiliziranja privatnog financiranja mjera energetska učinkovitosti i energetskih obnova, države članice pri provedbi ove Direktive: (a) razmatraju načine za bolje iskorištavanje sustava gospodarenja energijom i energetskih pregleda iz članka 11. radi utjecaja na donošenje odluka; (b) na najbolji način iskorištavaju mogućnosti i alate dostupne iz proračuna Unije i predložene u okviru inicijative „Pametno financiranje za pametne zgrade” i u Komunikaciji Komisije od 14. listopada 2020. naslovljenoj „Val obnove za Europu – ozelenjivanje zgrada, otvaranje radnih mjesta, poboljšanje života”. 10. Komisija do 31. prosinca 2024. pruža državama članicama i sudionicima na tržištu smjernice o tome kako pokrenuti privatna ulaganja.	institucijama pruže informacije o: - prilikama za sudjelovanje u financiranju mjera za poboljšanje energetska učinkovitosti, među ostalim putem uspostavljanja javno-privatnih partnerstava - načinima poticanja uspostave instrumenata kreditnog jamstva za ulaganja u energetska učinkovitost - sustavima gospodarenja energijom iz članka 29. i energetskim pregledima iz članka 30. ovoga Zakona kao podlogama za donošenje odluka o financiranju mjera za poboljšanje energetska učinkovitosti u poduzećima - mogućnostima i alatima dostupnima iz proračuna Unije i predloženima u okviru inicijative „Pametno financiranje za pametne zgrade” i u Komunikaciji Komisije od 14. listopada 2020. naslovljenoj „Val obnove za Europu – ozelenjivanje zgrada, otvaranje radnih mjesta, poboljšanje života”.		
---	--	--	--

Svrha je tih smjernica pomaganje državama članicama i sudionicima na tržištu da pripreme i provedu svoja ulaganja u energetske učinkovitost, među ostalim u okviru raznih programa Unije, i njima se predlažu adekvatni financijski mehanizmi i inovativna rješenja za financiranje, s kombinacijom bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata i pomoći za razvoj projekata, kako bi se razmjeri postojećih inicijativa povećali i programi Unije iskoristili kao katalizator za stvaranje učinka poluge na privatno financiranje i poticanje tog financiranja. 11. Države članice mogu uspostaviti nacionalni fond za energetske učinkovitost. Svrha je tog fonda provesti mjere energetske učinkovitosti kako bi se dala potpora državama članicama u ostvarivanju njihovih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti i njihovih okvirnih putanja iz članka 4. stavka 2. Nacionalni fond za energetske učinkovitost može se uspostaviti kao namjenski fond u okviru postojećeg nacionalnog instrumenta kojim se promiču kapitalna ulaganja. Nacionalni fond za energetske učinkovitost može se financirati iz prihoda s dražbi emisijskih jedinica na temelju EU sustava trgovanja emisijama za sektor zgradarstva i prometa. 12. Ako države članice uspostave nacionalne fondove za energetske učinkovitost, kako je navedeno u stavku 11. ovog članka, one uspostavljaju financijske instrumente, uključujući javna jamstva, kako bi povećale korištenje privatnih ulaganja u energetske učinkovitost te kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti i inovativnih	Članak 30. stavak 4. i stavak 5. prenose se člankom 53. stavci 1. - 4. koji glase: Članak 53. (1) Na temelju akcijskih planova iz članka 14. ovoga Zakona, čiji su sastavni dio politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustavima centraliziranog grijanja i hlađenja velikih gradova, Ministarstvo utvrđuje mjere tehničke i financijske potpore velikim gradovima za dekarbonizaciju sustava grijanja i hlađenja. (2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka definiraju se u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona i u nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti iz članka 12. ovoga Zakona. (3) Sufinanciranje mjera iz stavka 1. ovoga članka osigurava Fond, što mora biti vidljivo iz godišnjeg programa rada i financijskog plana Fonda kao posebna proračunska aktivnost/podaktivnost. (4) Veliki gradovi koji nemaju akcijski plan iz članka 14. ovoga Zakona, čiji su sastavni		
---	---	--	--

programa iz stavka 3. ovog članka. Na temelju članka 8. stavka 3. i članka 24., nacionalnim fondom za energetske učinkovitost podupire se prioritetno provođenje mjera među osobama pogođenim energetske siromaštvom, ugroženim kupcima, osobama u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osobama koje žive u socijalnom stanovanju. Ta potpora uključuje financiranje mjera energetske učinkovitosti za MSP-ove kako bi se stvorio učinak poluge i kako bi se potaknulo privatno financiranje za MSP-ove. 13. Države članice mogu dopustiti javnim tijelima da obveze iz članka 6. stavka 1. ispunjavaju godišnjim doprinosima nacionalnom fondu za energetske učinkovitost jednakima ulaganjima potrebnima za ispunjavanje navedenih obveza. 14. Države članice mogu predvidjeti da stranke obveznice svoje obveze iz članka 8. stavaka 1. i 4. mogu ispuniti u obliku doprinosa svake godine nacionalnom fondu za energetske učinkovitost u iznosu koji je jednak ulaganjima potrebnima za ispunjavanje navedenih obveza. 15. Države članice mogu upotrebljavati svoje prihode od godišnjih emisijskih kvota u skladu s Odlukom br. 406/2009/EZ kako bi razvile inovativne mehanizme financiranja za poboljšanja energetske učinkovitosti. 16. Komisija procjenjuje djelotvornost i učinkovitost javne financijske potpore u području energetske učinkovitosti na razini Unije i na nacionalnoj razini te	dio politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustavima centraliziranog grijanja i hlađenja, nemaju pravo koristi mjere tehničke i financijske potpore iz stavka 1. ovoga članka. Stavak 6. se ne prenosi. Obveza Komisije. Stavak 7. se ne prenosi. Obveza Komisije. Stavak 8. se ne prenosi. Obveza Komisije. Stavak 9. se prenosi Člankom 54. stavak 2 alineje 3. i 4.. Stavak 10. se ne prenosi. Obveza Komisije. Stavak 11. i stavak 12. se prenosi člankom 52. stavcima 1. - 7. koji glase: Članak 52. (1) Fond obavlja djelatnost u području poticanja racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti utvrđene Zakonom o Fondu za zaštitu		
--	--	--	--

kapacitet država članica za povećanje korištenja privatnih ulaganja u energetske učinkovitost, uzimajući u obzir i potrebe za javnim financiranjem iskazane u nacionalnim energetske i klimatskim planovima. Komisija evaluira bi li mehanizam za energetske učinkovitost na razini Unije, s ciljem pružanja Unijina jamstva, tehničke pomoći i povezanih bespovratnih sredstava radi omogućivanja provedbe financijskih instrumenata, te programi financiranja i potpore na nacionalnoj razini, mogli na troškovno učinkovit način poduprijeti postizanje ciljeva Unije u području energetske učinkovitosti i klime te, ako je prikladno, predlaže uspostavu takvog mehanizma. U tu svrhu Komisija do 30. ožujka 2024. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, kojemu prema potrebi prilaže zakonodavne prijedloge. 17. Države članice do 15. ožujka 2025. i svake dvije godine nakon toga u okviru svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatske izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. i u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2018/1999 Komisiji podnose izvješće koje sadržava sljedeće podatke: (a) opseg javnih ulaganja u energetske učinkovitost i prosječni faktor poluge postignut javnim financiranjem kojim se podupiru mjere energetske učinkovitosti; (b) opseg kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti, razlikujući različite proizvode;	okoliša i energetske učinkovitost i ovom Zakonom. (2) S ciljem ostvarenja nacionalnog cilja i okvirnih trajektorija potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije iz članka 6. ovoga Zakona, Fond je dužan osigurati sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih u NECP-u iz članka 11. ovoga Zakona, u Nacionalnom akcijskom planu iz članka 12. ovoga Zakona i drugim planovima sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje energetske učinkovitost u zgradarstvu. (3) Fond je dužan svoj godišnji program rada i financijski plan za područje energetske učinkovitosti uskladiti s planovima i programima iz stavka 2. ovoga članka te ih dostaviti Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva najkasnije do 31. ožujka za tekuću godinu. (4) Fond je dužan uspostaviti financijske mehanizme, kako		
---	---	--	--

(c) prema potrebi, nacionalne programe financiranja uspostavljene kako bi se povećala primjena mjera energetske učinkovitosti i najboljih praksi te inovativne programe financiranja za energetske učinkovitost. Kako bi olakšala pripremu izvješća iz prvog podstavka ovog stavka, Komisija uključuje zahtjeve navedene u tom podstavku u zajednički predložak utvrđen u provedbenim aktima donesenima na temelju članka 17. stavka 4. Uredbe (EU) 2018/1999. 18. Za potrebe ispunjavanja obveze iz stavka 17. točke (b) i ne dovodeći u pitanje dodatne nacionalne mjere, države članice uzimaju u obzir postojeće obveze objavljivanja za financijske institucije, uključujući: (a) pravila o objavljivanju za kreditne institucije na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 (48); (b) zahtjeve u pogledu objavljivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika za kreditne institucije u skladu s člankom 449.a Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (49). Kako bi se olakšalo prikupljanje i objedinjavanje podataka o opsegu kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti u svrhu ispunjavanja obveze iz stavka 17. točke (b), Komisija do 15. ožujka 2024. državama članicama pruža smjernice o aranžmanima za pristup, prikupljanje i objedinjavanje podataka o	bi se povećalo korištenje privatnih ulaganja u energetske učinkovitost te kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti. (5) U izvršenju obveze iz stavka 4. ovoga članka Fond surađuje sa financijskim institucijama. (6) Fond za financijske mehanizme iz stavka 4. ovoga članka koristi sredstva prikupljena od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u sklopu EU sustava trgovanja emisijama za sektor zgradarstva i prometa, sredstava prikupljena od godišnjih emisijskih kvota u skladu s Uredbom (EU) 2023/857 te po potrebi ostale prihode. (7) Financijski mehanizmi iz stavka 4. ovoga Zakona prioritarno su usmjereni na građane u riziku od energetske siromaštva i mala i srednja poduzeća. Stavak 13. ne prenosi se.		
--	--	--	--

opsegu kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti na nacionalnoj razini.	Stavak 14. se prenosi člankom 41. stavak 8. koji glasi: Članak 41. (8) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije ostvariti na jedan od sljedećih načina: – ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje, i to tako da se takva ulaganja ostvare kroz mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti određene pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona, ne isključujući pri tome i sva druga ulaganja u mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje energije za koje stranka obveznica dokaže ostvarenje novih ušteda energije na način koji je u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona i/ili – kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 45. ovoga Zakona i/ili		
--	--	--	--

	– uplatom u Fond naknade za energetska učinkovitost propisanu člankom 43. ovoga Zakona i/ili – sudjelovanjem na organiziranom tržištu uštedama energije, a u skladu sa stavkom 27. ovoga članka. Stavak 15. se prenosi člankom 52. stavak 6. koji glasi: Fond Članak 52. (6) Fond za financijske mehanizme iz stavka 4. ovoga članka koristi sredstva prikupljena od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova putem dražbi u sklopu EU sustava trgovanja emisijama za sektor zgradarstva i prometa, sredstava prikupljena od godišnjih emisijskih kvota u skladu s Uredbom (EU) 2023/857 te po potrebi ostale prihode. Stavak 15. se ne prenosi. Obveza Komisije. Stavak 17. se prenosi člankom 52. stavkom 8. i člankom 54.		
--	--	--	--

	stavkom 3. i stavkom 4. koji glase: Članak 52. (8) Za potrebe godišnjeg izvještaja o napretku u postizanju ciljeva iz članka 13. ovoga Zakona, Fond je dužan najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu Ministarstvu dostaviti podatke o visini uložених sredstava Fonda u mjere energetske učinkovitosti za svaki program financiranja energetske učinkovitosti kojega je Fond provodio i prosječnom faktoru poluge postignutim tim sredstvima kao i o visini i vrsti kreditnih proizvoda koji su korišteni u kombinaciji sa sredstvima Fonda. Članak 54. (3) Kreditne institucije dužne su Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, jednom godišnje, do 30. siječnja tekuće godine za prošlu godinu, dostaviti podatke o visini uložених sredstava svake kreditne institucije u mjere energetske učinkovitosti za svaki program		
--	---	--	--

	financiranja energetske učinkovitosti kojega je kreditna institucija provela te o visini i vrsti kreditnih proizvoda koje je plasirala. (4) Za potrebe godišnjeg izvještaja o napretku u postizanju ciljeva iz članka 11. ovoga Zakona, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga dužna je Ministarstvu najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu dostaviti podatke iz stavka 3. ovog članka. Stavak 18. se prenosi člankom 54. stavak 1. točke f. i g. koje glase: Članak 54. (1) Kreditne institucije, uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak i Hrvatsku agenciju za malo gospodarstvo, inovacije i investicije dužne su: f) poštivati pravila o objavljivanju informacija na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 i g) poštovati zahtjeve u pogledu objavljivanja okolišnih, socijalnih i		
--	--	--	--

	upravljačkih rizika u skladu s člankom 449.a Uredbe (EU) 575/2013.		
Članak 31. Faktori konverzije i faktori primarne energije 1. Za potrebe usporedbe uštede energije i konverzije u usporedivu jedinicu primjenjuju se neto kalorične vrijednosti iz Priloga VI. Uredbi (EU) 2018/2066 i faktori primarne energije utvrđeni u stavku 2. ovog članka, osim ako je opravdana uporaba drugih vrijednosti ili faktora. 2. Faktor primarne energije primjenjuje se ako se ušteda energije izračunava u vrijednostima primarne energije koristeći pristup odozdo prema gore na temelju krajnje potrošnje energije. 3. Za uštedu električne energije u kWh države članice primjenjuju koeficijent kako bi točno izračunale uštedu u potrošnji primarne energije. Države članice primjenjuju zadani koeficijent od 1,9, osim ako iskoriste svoje diskrecijsko pravo na određivanje drukčijeg koeficijenta na temelju opravdanih nacionalnih okolnosti. 4. Za uštedu energije drugih nositelja energije u kWh države članice primjenjuju koeficijent kako bi		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (12.01.2026)

točno izračunale uštedu u potrošnji primarne energije. 5. Ako države članice određuju vlastiti koeficijent za zadanu vrijednost u skladu s ovom Direktivom, taj koeficijent određuju transparentnom metodologijom na temelju nacionalnih, regionalnih ili lokalnih okolnosti koje utječu na potrošnju primarne energije. Te okolnosti moraju biti obrazložene, provjerljive i utemeljene na objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima. 6. U određivanju vlastitog koeficijenta države članice uzimaju u obzir kombinacije izvora energije uključene u ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljena na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999 i svoje naknadne integrirane nacionalne energetske i klimatske planove priopćene Komisiji na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe. Ako odstupe od zadane vrijednosti, države članice Komisiji priopćuju koeficijent koji koriste u tim ažuriranjima i naknadnim planovima, zajedno s metodologijom izračuna i podacima na temelju kojih je izračunan. 7. Komisija da 25. prosinca 2026. i svake četiri godine nakon toga revidira zadane koeficijente na temelju zabilježenih podataka. Te se revizije provode uzimajući u obzir njihov učinak na pravo Unije, kao što su Direktiva 2009/125/EZ i Uredba (EU) 2017/1369.			
---	--	--	--

Članak 32. Sankcije Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice do 11. listopada 2025. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.	XI. PREKRŠAJNE ODREDBE Članak 60. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj distributer energije, operator distribucijskog sustava i javni isporučitelj vodnih usluga pravna osoba ako: •na temelju podnesenog zahtjeva javnog tijela ne dostavlja izravno podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE (članak 18. stavak 6.) •podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE dostavlja s naknadom (članak 18. stavak 6.) •je podatke s obračunskih mjernih mjesta dostavio u ISGE u roku dužem od trideset dana od primitka zahtjeva javnog tijela (članak 18. stavak 6.) •ako nakon podnesenog zahtjeva javnog tijela podatke s obračunskih mjernih mjesta u ISGE ne dostavlja kontinuirano najmanje na mjesečnoj	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije (NN 67/2025) članak/članci članak 27.
--	--	----------------------------	---

	razini, prvog u mjesecu za prethodni mjesec (članak 18. stavak 6.) •ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije koje su rezultat mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje je proveo u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.). (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba distributera energije i operatora distribucijskog sustava pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura. (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i operator distribucijskog sustava fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura. Članak 61. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj poduzeće, ako:		
--	--	--	--

	•ne uvede sustav gospodarenja energijom certificiran od akreditiranog neovisnog tijela (članak 29.) •Ministarstvu ne dostavi dokaz iz članka 29. stavka 4. ovoga Zakona o uvedenom sustavu gospodarenja energijom iz članka 29. ovoga Zakona •ne provede energetske pregled poduzeća svake četiri godine (članak 30.) ili umjesto energetskog pregleda poduzeća ne provede mjere iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona •ne izradi akcijski plan iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona •javno ne objavi akcijski plan u sklopu godišnjeg izvješća o radu poduzeća (članak 30. stavak 5.) •podatke koji se upotrebljavaju u energetskim pregledima ne pohrani trajno i ako nisu prikladni za povijesnu analizu i praćenje učinaka (članka 31. stavak 3.)		
--	---	--	--

	•ne staviti na raspolaganje Ministarstvu podatke iz članka 31. stavka 3. ovoga Zakona, na način propisan pravilnikom iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona •mu je energetske pregled poduzeća proveo stručnjak koji za to nema ovlaštenje Ministarstva (članka 32.) •se ne upiše u Registar poduzeća iz članka 35. ovoga Zakona. (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u poduzeću. (3) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj poduzeća i obrti koji nisu obveznici uvođenja sustava gospodarenja energijom sukladno članku 29. stavku 1. ovoga Zakona i provedbe energetskog pregleda i izrade akcijskog plana sukladno članku 30. stavku 1. ovoga Zakona, ako dobrovoljno provode energetske pregled poduzeća i/ili su dobrovoljno uveli sustav		
--	---	--	--

	gospodarenja energijom sukladno odredbama članaka 29. i 30. ovoga Zakona i pravilnika iz članka 31. stavka 7. ovoga Zakona, ako se ne upišu u Registar poduzeća iz članka 35. ovoga Zakona sukladno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona. Članak 62. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj operator podatkovnog centra pravna osoba, ako: •u europsku bazu podatkovnih centara ne dostavljaju podatke iz članka 38. ovoga Zakona •dopisom ne obavijeste Ministarstvo o smanjenju snage instalirane informacijske tehnologije ako je ona smanjena na manje od 500 kW (članak 38. stavak 4.) •ne provode mjere energetske učinkovitosti i prioritet ne daju iskorištavanju otpadne topline, u skladu s propisima kojim se uređuje tržište toplinske energije (članak 38. stavak 5.)		
--	--	--	--

	•informacije o provedenim mjerama iz članka 38. stavka 5. ne unose u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 38. stavak 6.). (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u operatoru podatkovnog centra pravnoj osobi. (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i fizička osoba koja je operator podatkovnog centra. Članak 63. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba javnog tijela ako: •prilikom donošenja planova i mjera ne primjenjuju načelo iz članka 7. stavka 1. ovog Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona		
--	--	--	--

	•prilikom donošenja odluka o ulaganjima u velikim investicijske projekte u prometnoj infrastrukturi čija je procijenjena investicija veća od 175 milijuna eura, u energetske sektorima i ne-energetskim sektorima poput sektora zgradarstva, prometa, vodnog gospodarstva, informacijsko-komunikacijskih tehnologija, poljoprivrede i financija čija je procijenjena investicija veća od 100 milijuna eura, i sve druge velike javne investicijske projekte u skladu sa zakonom kojim se uređuje proračun i odobravanje investicijskih projekata iz članka 8. ovoga Zakona, ne primjenjuju načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona, ne izrade analizu troškova i koristi sukladno metodologiji propisanoj pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i ne		
--	---	--	--

	obavijestite Ministarstvo o provedenoj analizi najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za projekte analizirane u prošloj godini •ne prati potrošnju energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada, drugim građevinama i vozilima koja koriste za vlastite potrebe koja su u njihovom vlasništvu, na korištenju i/ili upravljanju, a za koje se energija i voda plaća javnim sredstvima sukladno članku 17. stavku 1. ovoga Zakona •najmanje jednom mjesečno ne unose podatke u ISGE o potrošnji energije i vode u zgradama, dijelovima zgrada i ostalim građevinama te najmanje jednom godišnje ne unose podatke o potrošnji energije u vozilima koja koristi za vlastite potrebe u ISGE (članak 17. stavak 1. točka 1.) •redovito, a najmanje jednom godišnje ne ažuriraju podatke o zgradama, dijelovima		
--	---	--	--

	zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koristi za vlastite potrebe u ISGE (članak 17. stavak 1. točka 2.) •ne dostavljaju APN-u podatke sukladno članku 17. stavku 2. ovoga Zakona •ne analiziraju periodički kroz ISGE, najmanje jednom godišnje, potrošnju energije i vode u zgradama, dijelovima zgrada, ostalim građevinama i vozilima koja koristi za vlastite potrebe sukladno članku 17. stavku 1. toki 3. i članku 17. stavku 2. ovoga Zakona •dostave ne vjerodostojne i ne točne podatke u ISGE (članak 18. stavak 3.) •ne ugrade sustav daljinskog očitavanja potrošnje i ne povežu ga na ISGE (članak 18. stavak 4.) •ne održavaju sustav daljinskog očitavanja potrošnje i ne osiguravaju njegovo ispravno funkcioniranje i kontinuirani prijenos podataka u ISGE (članak 18. stavak 4.)		
--	---	--	--

	•odlukom ne imenuju osobu odgovornu za sustavno gospodarenje energijom (članak 18. stavak 7.) •osoba odgovorna za sustavno gospodarenje energijom ne obavlja poslove iz članka 18. stavka 8. ovoga Zakona •ne ispunjavaju obveze obnove zgrada, u skladu s ciljem iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona (članak 21. stavak 5.) •ako u akcijskom planu iz članka 14. ovog Zakona ne planira zamjenu sve neučinkovite javne rasvjete do 1. siječnja 2030. godine sukladno članku 22. ovoga Zakona do 1. siječnja 2030. godine ne bude zamijenjena sva energetska neučinkovita javna rasvjeta sukladno članku 22. stavku 2. ovoga Zakona •za provedbu projekata rekonstrukcije javne rasvjete ne primijeni energetske usluge sukladno članku 25. ovoga Zakona odnosno		
--	---	--	--

	ugovaranje po energetskom učinku sukladno članku 27. ovoga Zakona (članak 22. stavak 3.) •ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.). (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba tijela područne (regionalne) samouprave i velikog grada ako: •nema donesen akcijski plan iz članka 14. ovoga Zakona u roku propisanim člankom 13. stavkom 1. ovoga Zakona •donesen akcijski plan nije u skladu s uvjetima propisanim člankom 14. ovoga Zakona •o primjeni načela iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona opisanog u akcijskom planu iz članka 14. ovoga Zakona, nije izvijestila Ministarstvo odmah po donošenju		
--	---	--	--

	akcijskog plana, a najmanje jednom godišnje do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu. Članak 64. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pružatelj energetske usluge pravna osoba ako: •ne sklopi ugovor o energetskom učinku s korisnikom energetske usluge na način određen člankom 27. ovoga Zakona •ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.). (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pružatelju energetske usluge. (3) Novčanom kaznom u iznosu od 2650 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba obrtnik pružatelj		
--	---	--	--

	energetske usluge ako ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.). (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba davatelja subvencije ako ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.). Članak 65. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 66.360,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako u roku od 30 dana od dana dostave rješenja ne plati Fondu iznos koji je dužna uplatiti na ime: •neostvarene uštede energije iz prethodne godine, sukladno odredbi članka 42. stavka 15. ovoga Zakona i		
--	--	--	--

	•obvezne uštede energije, sukladno odredbi 43. stavka 3. ovoga Zakona. (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka koji je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 6630,00 do 26.540,00 eura. (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 6630,00 eura. (4) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako: •ne dostavi do 31. ožujka tekuće godine izvješće o ostvarenim uštedama energije Ministarstvu sukladno članku 41. stavku 5. ovoga zakona •u jedinstvenom izvješću o ostvarenim uštedama nije priložena odluka povezanih osoba iz koje je vidljivo		
--	--	--	--

	davanje suglasnosti za podnošenje jedinstvenog izvješća o ostvarenim uštedama (članak 41. stavak 6.) • unese lažne podatke u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 41. stavak 13. i 17.) • ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.). (5) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka koji je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 13.270,00 eura. (6) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura.		
--	--	--	--

	Članak 66. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj privatni i javno-privatni investitori ako: •prilikom donošenja odluka, iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, o ulaganjima u strateške investicijske projekte sukladno zakonu kojim se uređuju strateški investicijski projekti, ne primijeni načelo iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u skladu s pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona •ne izradi analizu troškova i koristi sukladno metodologiji propisanoj pravilnikom iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i ne obavijesti Ministarstvo o provedenoj analizi najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za projekte analizirane u prošloj godini. (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz		
--	--	--	--

	stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba privatnog i javno-privatnog investitora. Članak 67. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj javni i sektorski naručitelji ako: •pri sklapanju ugovora o javnoj nabavi se ne vode načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 7. stavka 1. ovog Zakona, ako je to primjenjivo u konkretnom postupku javne nabave sukladno članku 23. i članku 24. ovoga Zakona •u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske ne unesu informacije o sklopljenim ugovorima o javnoj nabavi koji zadovoljavaju kriterije energetske učinkovitosti i javno ih ne objave sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona •prilikom nabave usluga koje imaju značajan utjecaj na potrošnju energije ne		
--	---	--	--

	izrade analizu izvedivosti ugovaranja energetske usluge odnosno sklapanja dugoročnih ugovora o energetskom učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije sukladno članku 25. ovoga Zakona. (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u javnom i sektorskom naručitelju. Članak 68. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj operator prijenosnog sustava, operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju i plin pravne osobe ako: • ne unose informacije o provedenim mjerama energetske učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i		
--	---	--	--

	verifikaciju ušteda energije (članak 45. stavak 2.) • ne prate i kvantificiraju ukupnu količinu mrežnih gubitaka i, ako je to tehnički i financijski izvedivo, ne optimiziraju mreže i poboljšavaju učinkovitost mreže sukladno članku 51. stavku 4. ovoga Zakona • ne procjenjuju učinke mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te o tim mjerama i o očekivanoj uštedi energije postignutoj smanjivanjem mrežnih gubitaka ne izvještavaju Agenciju, sukladno članku 51. stavku 5. ovoga Zakona • ne unose informacije o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti smanjivanjem mrežnih gubitaka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 51. stavak 6. ovoga Zakona). (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz		
--	--	--	--

	stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi operatoru prijenosnog sustava, operatoru transportnog sustava i operatoru distribucijskih sustava za električnu energiju i plin. (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i operator distribucijskog sustava za električnu energiju i plin fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura. Članak 69. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj kreditne institucije ako: •ne surađuju s Fondom ili ostalim tijelima državne uprave na uspostavljanju novih ili uporabi postojećih financijskih instrumenata za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti financiranja iz više izvora i		
--	---	--	--

	kombinacije bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata i tehničke pomoći za poboljšanje energetske učinkovitosti (članak 54. stavak 1. točka a)) •ne donose mjere kojima se promiču kreditni proizvodi u području energetske učinkovitosti, kao što su zelene hipoteke i zeleni krediti, osigurani i neosigurani, ne nude ih široko i na diskriminirajući način te ne omogućuju vidljivost i dostupnost potrošačima (članak 54. stavak 1. točka b)) •ne nude kreditne proizvode za energetske učinkovitost koji zadovoljavaju potrebe različitih tipova klijenata i tržišnih segmenata (stambeni, komercijalni, industrijski, javni itd.) kako bi potencijalni klijenti imali pristup velikom broju mogućnosti na tržištu (članak 54. stavak 1. točka c))ne procjenjuju interese svojih postojećih i potencijalnih klijenata za		
--	--	--	--

	poboljšanje energetske učinkovitosti njihove imovine i/ili za nabavu energetski učinkovite opreme te im ne nude namjenski proizvod kreditiranja energetske učinkovitosti koji najbolje odgovara njihovim interesima (članak 54. stavak 1. točka d)) •ne osiguravaju nediskriminaciju zajmova za energetske učinkovitost u odnosu na druge zajmove u svom portfelju kako bi se osiguralo da potrošači mogu izabrati najprikladniji proizvod za njih, bez obzira na primjenjiva pravila o razmatranju rizika (članak 54. stavak 1. točka e)) •ne poštuju pravila o objavljivanju informacija na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 (članak 54. stavak 1. točka f)) •ne poštuju zahtjeve u pogledu objavljivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika u skladu s člankom 449.a Uredbe		
--	---	--	--

	(EU) 575/2013 (članak 54. stavak 1. točka g) •Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, jednom godišnje, do 30. siječnja tekuće godine za prošlu, ne dostavljaju podatke o visini uloženih sredstava svake kreditne institucije u mjere energetske učinkovitosti za svaki program financiranja energetske učinkovitosti kojega je kreditna institucija provela te o visini i vrsti kreditnih proizvoda koje je plasirala (članak 54. stavak 3.). (2) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u kreditnoj instituciji. Članak 70. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako: – suprotno članku 55. stavku 1. ovoga Zakona, stavi na tržište		
--	--	--	--

	ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan zahtjevima članka 3. Uredbe (EU) 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa – suprotno članku 55. stavku 2. ovoga Zakona, ne ispuni zahtjeve članka 3. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa u odnosu na označivanje proizvoda povezanih s energijom i pružanje standardiziranih informacija o tom proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima – suprotno članku 56. stavku 1. ovoga Zakona, stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan sa zahtjevima propisanim za ekodizajn proizvoda ili ako njihova sukladnost nije utvrđena u propisanom postupku ili ako nisu označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda.		
--	--	--	--

	(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 60,00 do 6630,00 eura. (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 13.270,00 eura. (4) Za prekršaje iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka tržišni inspektor može ne pokrenuti prekršajni postupak ako gospodarski subjekt koji je počinio prekršaj u roku postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora iz članka 58. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, osim ako je gospodarski subjekt već prije bio počinitelj istog prekršaja.		
--	--	--	--

Članak 33. Delegirani akti 1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 34. radi preispitivanja usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti utvrđenih u Uredbi (EU) 2015/2402. 2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 34. radi izmjene ove Direktive prilagođavanjem vrijednosti, metoda izračuna, zadanih koeficijenata primarne energije i zahtjeva iz članka 31. i priloga II., III., V., od VIII. do XII. i XIV. tehničkom napretku. 3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 34. radi dopune ove Direktive uspostavom, nakon savjetovanja s relevantnim dionicima, zajedničkog sustava Unije za ocjenjivanje održivosti podatkovnih centara koji se nalaze na njezinu području. Komisija prvi takav delegirani akt donosi do 31. prosinca 2023. Zajedničkim sustavom Unije uspostavlja se definicija pokazateljâ održivosti podatkovnih centara i utvrđuju se ključni pokazatelji uspješnosti i metodologija za njihovo mjerenje.		Nije potrebno preuzimanje	Obveza Komisije
--	--	---------------------------	-----------------

Članak 34. Izvršavanje delegiranja ovlasti 1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku. 2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 33. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 10. listopada 2023. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja. 3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 33. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi. 4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.		Nije potrebno preuzimanje	Obveze Komisije
--	--	---------------------------	-----------------

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću. 6. Delegirani akt donesen na temelju članka 33. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.			
Članak 35. Preispitivanje i praćenje provedbe 1. U kontekstu izvješća o stanju energetske unije podnesenog na temelju članka 35. Uredbe (EU) 2018/1999 Komisija izvješćuje o funkcioniranju tržišta ugljika u skladu s člankom 35. stavkom 1. i člankom 35. stavkom 2. točkom (c) te uredbe, uzimajući u obzir učinke provedbe ove Direktive. 2. Komisija do 31. listopada 2025. i svake četiri godine nakon toga evaluira postojeće mjere za povećanje energetske učinkovitosti i dekarbonizaciju u grijanju i hlađenju. Tom evaluacijom uzima se u obzir sve sljedeće: (a) trendovi energetske učinkovitosti i emisija stakleničkih plinova u grijanju i hlađenju, uključujući u centraliziranom grijanju i hlađenju; (b) međusobne povezanosti poduzetih mjera;		Nije potrebno preuzimanje	Obveza Komisije

(c)promjene energetske učinkovitosti i emisija stakleničkih plinova u grijanju i hlađenju; (d)postojeće i planirane politike i mjere za energetske učinkovitost i za smanjivanje stakleničkih plinova na razini Unije i na nacionalnoj razini; (e)mjere koje su države članice navele u svojim sveobuhvatnim procjenama na temelju članka 25. stavka 1. ove Direktive i dostavile u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1999. Komisija do 31. listopada 2025. i svake četiri godine nakon toga podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o toj evaluaciji te prema potrebi predlaže mjere radi osiguravanja postizanja klimatskih i energetskih ciljeva Unije. 3. Države članice u skladu s općim načelima navedenima u Prilogu II. prije 30. travnja svake godine Komisiji dostavljaju statističke podatke o nacionalnoj proizvodnji električne i toplinske energije iz visokoučinkovite i niskoučinkovite kogeneracije u odnosu na ukupnu proizvodnju toplinske i električne energije. One također dostavljaju godišnje statističke podatke o kogeneracijskim kapacitetima za proizvodnju toplinske i električne energije i gorivima za kogeneraciju te o proizvodnji i kapacitetima centraliziranoga grijanja i hlađenja u odnosu na ukupnu proizvodnju i kapacitete toplinske i električne energije. Države članice dostavljaju statističke podatke o uštedi primarne energije koja se			
---	--	--	--

postizhe primjenom kogeneracije u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu III. 4. Komisija do 1. siječnja 2021. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću na temelju procjene potencijala za energetska učinkovitost u konverziji, pretvorbi, prijenosu odnosno transportu, prijevozu i skladištenju energije, kojemu se, prema potrebi, prilažu zakonodavni prijedlozi. 5. Podložno eventualnoj promjeni odredbi o maloprodajnim tržištima u Direktivi 2009/73/EZ, Komisija do 31. prosinca 2021. obavlja procjenu i podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o odredbama povezanim s mjerenjem, obračunom i informacijama za potrošače za prirodni plin s ciljem njihova usklađivanja, ako je to primjereno, s relevantnim odredbama za električnu energiju u Direktivi (EU) 2019/944 kako bi se ojačala zaštita potrošača i omogućilo krajnjim kupcima da dobivaju redovitije, jasnije i ažurnije informacije o svojoj potrošnji prirodnog plina i da reguliraju svoju upotrebu energije. Što je prije moguće nakon podnošenja tog izvješća Komisija prema potrebi donosi zakonodavne prijedloge. 6. Komisija do 31. listopada 2022. ocjenjuje je li Unija ostvarila glavne ciljeve energetske učinkovitosti za 2020. 7. Komisija do 28. veljače 2027. i svakih pet godina nakon toga evaluira provedbu ove Direktive i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.			
---	--	--	--

Ta evaluacija uključuje: (a) procjenu opće djelotvornosti ove Direktive i potrebe za daljnjim prilagodbama Unijine politike energetske učinkovitosti u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma i s obzirom na kretanja u području gospodarstva i inovacija; (b) detaljnu procjenu ukupnog makroekonomskog učinka ove Direktive, s naglaskom na učincima na energetske sigurnost Unije, cijenama energije, minimiziranju energetske siromaštva, gospodarskom rastu, konkurentnosti, otvaranju radnih mjesta, troškovima mobilnosti i kupovnoj moći kućanstava; (c) glavne ciljeve energetske učinkovitosti Unije za 2030. utvrđene u članku 4. stavku 1. kako bi se ti ciljevi povećali u slučaju znatnih smanjenja troškova koje proizlaze iz gospodarskih ili tehnoloških postignuća ili ako je to potrebno da se ispune Unijini ciljevi dekarbonizacije za 2040. ili 2050. ili njezine međunarodne obveze u pogledu dekarbonizacije; (d) razmatranje toga trebaju li države članice nastaviti ostvarivati novu godišnju uštedu u skladu s člankom 8. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (b) podtočkom iv. u desetogodišnjim razdobljima nakon 2030.; (e) razmatranje toga trebaju li države članice nastaviti osiguravati da se svake godine obnovi barem 3 % ukupne korisne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada koje su u vlasništvu javnih tijela u skladu s člankom 6. stavkom 1. radi preispitivanja stope obnove iz tog članka;			
---	--	--	--

(f)razmatranje toga trebaju li države članice nastaviti ostvarivati dio uštede energije kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju, na temelju članka 8. stavka 3. u desetogodišnjim razdobljima nakon 2030.; (g)razmatranje toga trebaju li države članice nastaviti postizati smanjenje krajnje potrošnje energije u skladu s člankom 5. stavkom 1.; (h)učinke ove Direktive na podupiranje gospodarskog rasta, povećanje industrijske proizvodnje, uvođenje obnovljivih izvora energije ili napredak napora u području klimatske neutralnosti. Tom evaluacijom obuhvaćaju se i učinci na napore u području elektrifikacije gospodarstva i uvođenja vodika, uključujući razmatranje toga bi li bilo kakva promjena u postupanju s čistim obnovljivim izvorima energije mogla biti opravdana te se, prema potrebi, predlažu rješenja za sve potencijalno utvrđene negativne učinke. Tom se izvješću prilažu detaljna procjena o tome postoji li potreba za izmjenom ove Direktive radi regulatornog pojednostavnjenja i, prema potrebi, prijedlozi daljnjih mjera. 8. Komisija do 31. listopada 2032. ocjenjuje je li Unija ostvarila glavne ciljeve energetske učinkovitosti za 2030.			
--	--	--	--

Članak 36. Prenošenje 1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima 1., 2. i 3., člankom 4. stavcima od 1. do 4., člankom 4. stavkom 5. prvim, drugim, četvrtim, petim i šestim podstavkom, člankom 4. stavcima 6. i 7., člancima od 5. do 11., člankom 12. stavcima od 2. do 5., člancima od 21. do 25., člankom 26. stavcima 1. i 2. te stavcima od 4. do 14., člankom 27., člankom 28. stavcima od 1. do 5., člancima od 29. do 32. te Prilogom I., priložima od III. do VII. i priložima X., XI. i XV. do 11. listopada 2025. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom 4. stavkom 5. trećim podstavkom, člankom 12. stavkom 1., člankom 26. stavkom 3. i člankom 28. stavkom 6. do datumâ koji su tamo navedeni. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera. Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenju izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.		Nije potrebno preuzimanje	Stupanje na snagu
---	--	---------------------------	-------------------

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.			
Članak 37. Izmjena Uredbe (EU) 2023/955 U članku 2. Uredbe (EU) 2023/955 točka 1. zamjenjuje se sljedećim: „1.,energetsko siromaštvo’ znači energetsko siromaštvo kako je definirano u članku 2. točki 52. Direktive (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća (*1).		Nije potrebno preuzimanje	Izmjena definicije
Članak 38. Stavljanje izvan snage Direktiva 2012/27/EU, kako je izmijenjena aktima navedenima u dijelu A Priloga XVI., stavlja se izvan snage s učinkom od 12. listopada 2025., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva, koji su navedeni u dijelu B. Priloga XVI. Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XVII.		Nije potrebno preuzimanje	Stavljanje van snage prethodnih direktiva

Članak 39. Stupanje na snagu i primjena Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije. Članci 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. i 20. te prilozi II., VIII., IX., XII., XIII. i XIV. primjenjuju se od 12. listopada 2025. Članak 37. primjenjuje se od 30. lipnja 2024.		Nije potrebno preuzimanje	Datumi preuzimanja Direktive
Članak 40. Adresati Ova je Direktiva upućena državama članicama.		Nije potrebno preuzimanje	Adresati

PRILOG I. NACIONALNI DOPRINOSI UNIJINIM CILJEVIMA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA 2030. IZRAŽENI U KRAJNJOJ POTROŠNJI ENERGIJE I/ILI POTROŠNJI PRIMARNE ENERGIJE 1. Razina nacionalnih doprinosa izračunava se na temelju sljedeće okvirne formule: pri čemu je CEU korekcijski faktor, Target razina nacionalne ambicije, a FECB2030 i PECB2030 referentni scenarij EU-a iz 2020. koji se koristi kao osnovni scenarij za 2030. 2. Sljedeća okvirna formula predstavlja objektivne kriterije za faktore iz članka 4. stavka 3. točke (d) podtočaka od i. do iv., svaki od kojih služi za određivanje razine nacionalne ambicije u % varijable Target pri čemu svaki ima jednak ponder u formuli (0,25): (a) doprinos na temelju ranog djelovanja (Fearly-action); (b) doprinos na temelju BDP-a po glavi stanovnika (Fwealth); (c) doprinos na temelju energetske intenziteta (Fintensity); (d) potencijalni doprinos troškovno učinkovite uštede energije (Fpotential). 3. Fearly-action izračunava se za svaku državu članicu kao umnožak njezina iznosa uštede energije i		Nije potrebno preuzimanje	Ne prenosi se, obveza Komisije
---	--	---------------------------	--------------------------------

poboljšanja energetskeg intenziteta koje je svaka država članica ostvarila. Iznos uštede energije za svaku državu članicu izračunava se na temelju smanjenja potrošnje energije (u toe) u odnosu na smanjenje potrošnje energije u Uniji između trogodišnjeg prosjeka za razdoblje od 2007. do 2009. i trogodišnjeg prosjeka za razdoblje od 2017. do 2019. Poboljšanje energetskeg intenziteta za svaku državu članicu izračunava se na temelju smanjenja energetskeg intenziteta (u toe/EUR) u odnosu na smanjenje energetskeg intenziteta u Uniji između trogodišnjeg prosjeka za razdoblje od 2007. do 2009. i trogodišnjeg prosjeka za razdoblje od 2017. do 2019. 4. Fwealth se izračunava za svaku državu članicu na temelju njezina trogodišnjeg prosječnog Eurostatova indeksa stvarnog BDP-a po glavi stanovnika u odnosu na trogodišnji prosjek Unije za razdoblje od 2017. do 2019. iskazan u paritetima kupovne moći. 5. Fintensity se izračunava za svaku državu članicu na temelju njezina trogodišnjeg prosječnog indeksa intenziteta krajnje energije (FEC ili PEC po stvarnom BDP-u u paritetima kupovne moći) u odnosu na trogodišnji prosjek Unije za razdoblje od 2017. do 2019. 6. Fpotential se izračunava za svaku državu članicu na temelju njezine uštede krajnje ili primarne energije u scenariju PRIMES MIX 55 % za 2030. Ta se ušteta iskazuje u odnosu na predviđanja za 2030. iz referentnog scenarija EU-a iz 2020. 7. Za svaki kriterij iz točke 2. podtočaka od (a) do (d) primjenjuju se donja i gornja granica. Razina ambicije za faktore Fwealth Fintensity i Fpotential ograničava se na 50 % i 150 % Unijine prosječne			
--	--	--	--

razine ambicije za taj faktor. Razina ambicije za faktor Fearly-action ograničava se na 50 % i 100 % Unijine prosječne razine ambicije. 8. Izvor ulaznih podataka za izračun faktora je Eurostat osim ako je navedeno drukčije. 9. Fttotal se izračunava kao ponderirani zbroj svih četiriju faktora (Fearly-action. Fwealth Fintensity i Fpotential). Cilj se izračunava kao umnožak ukupnog faktora Fttotal i cilja Unije. 10. Komisija izračunava korekcijski faktor za primarnu i krajnju energiju CEU, koji se primjenjuje za prilagodbu zbroja rezultatâ formule za sve nacionalne doprinose odgovarajućim ciljevima Unije za 2030. Faktor CEU je jednak za sve države članice.			
PRILOG II. Dio I. Opća načela Vrijednosti koje se koriste za izračun električne energije iz kogeneracije određuju se na temelju očekivanog ili stvarnog rada jedinice u uobičajenim pogonskim uvjetima. Kod mikrokogeneracijskih jedinica izračun se može temeljiti na potvrđenim vrijednostima. 1.Proizvodnja električne energije iz kogeneracije smatra se jednakom ukupnoj godišnjoj proizvodnji električne energije u jedinici mjereno na izlazu glavnih generatora ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (12.01.2026)

(a)u kogeneracijskim jedinicama tipa 2., 4., 5., 6., 7. i 8. kako je navedeno u dijelu II., cjelokupne godišnje učinkovitosti koju utvrđuju države članice, na razini od najmanje 75 %; (b)u kogeneracijskim jedinicama tipa 1. i 3. kako je navedeno u dijelu II., cjelokupne godišnje učinkovitosti koju utvrđuju države članice, na razini od najmanje 80 %. 2.Kod kogeneracijskih jedinica cjelokupne godišnje učinkovitosti ispod vrijednosti iz točke 1. podtočke (a), odnosno kogeneracijske jedinice tipa 2., 4., 5., 6., 7. i 8. kako je navedeno u dijelu II., ili cjelokupne godišnje učinkovitosti ispod vrijednosti iz točke 1. podtočke (b), odnosno kogeneracijske jedinice tipa 1. i 3. kako je navedeno u dijelu II., električna energija iz kogeneracije izračunava se u skladu sa sljedećom formulom: $E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \cdot C$ pri čemu: E_{CHP} označava količinu električne energije iz kogeneracije, C označava omjer električne i toplinske energije, H_{CHP} označava količinu korisne topline iz kogeneracije (izračunanu u tu svrhu kao ukupna proizvodnja toplinske energije umanjena za svu toplinu proizvedenu u odvojenim kotlovima ili izravnim oduzimanjem pare iz parnoga generatora ispred turbine).			
---	--	--	--

Izračun električne energije iz kogeneracije temelji se na stvarnom omjeru električne i toplinske energije. Ako nije poznat stvarni omjer električne i toplinske energije kogeneracijske jedinice, mogu se, posebno u statističke svrhe, koristiti sljedeće zadane vrijednosti za jedinice tipa 1., 2., 3., 4. i 5. kako je navedeno u dijelu II., pod uvjetom da je izračunana kogeneracijska električna energija manja ili jednaka ukupnoj proizvodnji električne energije u jedinici:			
Tip jedinice	Zadani omjer električne i toplinske energije, C		
Kombinirani proces plinske i parne turbine	0,95		
Protutlačne parne turbine	0,45		
Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare	0,45		
Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline	0,55		
Motor s unutarnjim izgaranjem	0,75		
Ako države članice uvedu zadane vrijednosti za omjere električne i toplinske energije za jedinice tipa 6., 7., 8., 9., 10. i 11. kako je navedeno u dijelu II., takve se zadane vrijednosti objavljuju i o njima se obavješćuje Komisija.			
3.Ako se energetska udio utrošenoga goriva u postupku kogeneracije povraća u kemikalijama i reciklira, taj se udio može oduzeti iz utrošenoga			

goriva prije izračunavanja cjelokupne učinkovitosti iz točaka 1. i 2. 4.Države članice mogu odrediti omjer električne i toplinske energije kao omjer između električne energije i korisne topline u kogeneracijskom pogonu nižeg kapaciteta koristeći radne podatke određene jedinice. 5.Države članice mogu za potrebe izračuna u skladu s točkama 1. i 2. koristiti razdoblja izvješćivanja koja nisu jednogodišnja. Dio II. Kogeneracijske tehnologije obuhvaćene ovom Direktivom 1. Kombinirani proces plinske i parne turbine 2. Protutlačne parne turbine 3.Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare 4.Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline 5. Motor s unutarnjim izgaranjem 6. Mikroturbine 7. Stirlingovi motori 8. Gorivni članci 9. Parni strojevi 10. Organski Rankineovi procesi 11.Svaka druga vrsta tehnologije ili kombinacija koja se sastoji od kogeneracije. U provedbi i primjeni općih načela za izračun električne energije iz kogeneracije države članice upotrebljavaju detaljne smjernice utvrđene Odlukom Komisije 2008/952/EZ (1).			
--	--	--	--

(1) Odluka Komisije 2008/952/EZ od 19. studenoga 2008. o uspostavljanju detaljnih smjernica za provedbu i primjenu Priloga II. Direktivi 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 338, 17.12.2008., str. 55.).			
PRILOG III. METODOLOGIJA UTVRĐIVANJA UČINKOVITOSTI POSTUPKA KOGENERACIJE Vrijednosti koje se koriste za izračun učinkovitosti kogeneracije i uštede primarne energije određuju se na temelju očekivanog ili stvarnog rada jedinice u uobičajenim pogonskim uvjetima. (a) Visokoučinkovita kogeneracija Za potrebe ove Direktive visokoučinkovita kogeneracija mora ispunjavati sljedeće kriterije: —kogeneracijskom proizvodnjom iz kogeneracijskih jedinica osigurava se ušteda primarne energije izračunana u skladu s točkom (b) od najmanje 10 % u odnosu na referentne vrijednosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije, —proizvodnja iz malih kogeneracijskih i mikrokogeneracijskih jedinica kojom se osigurava ušteda primarne energije može se ubrojiti u visokoučinkovitu kogeneraciju,		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (12.01.2026)

—za kogeneracijske jedinice koje su izgrađene ili su u značajnoj mjeri preuređene nakon prenošenja ovog Priloga, izravne emisije ugljikova dioksida iz kogeneracijske proizvodnje na fosilna goriva su manje od 270 gCO₂ po 1 kWh izlazne energije iz kombinirane proizvodnje (uključujući grijanje/hlađenje, električnu energiju i mehaničku energiju), —kogeneracijske jedinice koje su bile u pogonu prije 10. listopada 2023. mogu odstupiti od ovog zahtjeva do 1. siječnja 2034. pod uvjetom da imaju plan za postupno smanjenje emisija kako bi dostigle prag koji je manji od 270 gCO₂ po 1 kWh do 1. siječnja 2034. i da su o tom planu obavijestile relevantne operatore i nadležna tijela, Ako se kogeneracijska jedinica gradi ili u značajnoj mjeri preuređuje, države članice osiguravaju da se ne poveća korištenje fosilnih goriva koja nisu prirodni plin u postojećim izvorima topline u odnosu na prosječnu godišnju potrošnju prethodne tri kalendarske godine punog rada prije preuređenja te da novi izvori topline u tom sustavu ne koriste fosilna goriva koja nisu prirodni plin. (b) Izračun uštede primarne energije Iznos uštede primarne energije dobivene iz kogeneracijske proizvodnje definirane u skladu s Prilogom II. izračunava se prema sljedećoj formuli: $E_{\text{pri}} = \frac{E_{\text{pri}}}{\text{...}}$			
---	--	--	--

pri čemu: PES označava uštedu primarne energije, CHP $H\eta$ označava učinkovitost toplinske energije iz kogeneracijske proizvodnje definiranu kao godišnja proizvodnja korisne topline podijeljena s utroškom goriva za proizvodnju zbroja korisne topline i električne energije iz kogeneracije, Ref $H\eta$ označava referentnu vrijednost učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske energije, CHP $E\eta$ označava učinkovitost električne energije iz kogeneracijske proizvodnje definiranu kao godišnja električna energija iz kogeneracije podijeljena s utroškom goriva za proizvodnju zbroja ukupne korisne topline i električne energije iz kogeneracije. Ako kogeneracijska jedinica proizvodi mehaničku energiju, godišnja električna energija iz kogeneracije može se povećati dodatnim elementom koji predstavlja količinu električne energije koja je jednaka količini mehaničke energije. Ovaj dodatni element ne predstavlja osnovu za pravo na izdavanje jamstava o podrijetlu u skladu s člankom 26. stavkom 13. Ref $E\eta$ označava referentnu vrijednost učinkovitosti za odvojenu proizvodnju električne energije. (c) Izračun uštede energije alternativnim izračunom Države članice mogu izračunavati uštedu primarne energije iz proizvodnje toplinske, električne i mehaničke energije kako je niže naznačeno bez			
--	--	--	--

primjene Priloga II. kako bi se iz istog postupka isključili oni dijelovi toplinske i električne energije koji nisu dobiveni kogeneracijom. Takva se proizvodnja može smatrati visokoučinkovitom kogeneracijom pod uvjetom da ispunjava kriterije učinkovitosti navedene u točki (a) ovog Priloga i, za kogeneracijske jedinice električnog kapaciteta većeg od 25 MW, ako je cjelokupna učinkovitost veća od 70 %. Međutim, za izdavanje jamstva o podrijetlu i u statističke svrhe količina električne energije iz kogeneracije dobivena takvom proizvodnjom utvrđuje se u skladu s Prilogom II. Ako se ušteda primarne energije za postupak izračunava alternativnom metodom kako je gore naznačeno, ušteda primarne energije izračunava se s pomoću formule iz točke (b) ovog Priloga tako da se „CHP H_η” zamijeni s „H_η” i „CHP E_η” s „E_η”, pri čemu: H_η označava učinkovitost toplinske energije postupka, definiranu kao godišnja proizvodnja topline podijeljena s utroškom goriva za dobivanje zbroja proizvodnje toplinske i električne energije, E_η označava učinkovitost električne energije postupka, definiranu kao godišnja proizvodnja električne energije podijeljena s utroškom goriva za dobivanje zbroja proizvodnje toplinske i električne energije. Ako kogeneracijska jedinica proizvodi mehaničku energiju, godišnja električna energija iz kogeneracije može se povećati dodatnim elementom koji predstavlja količinu električne energije koja je jednaka količini mehaničke energije. Ovaj dodatni element ne predstavlja osnovu za pravo na izdavanje			
--	--	--	--

jamstava o podrijetlu u skladu s člankom 26. stavkom 13. Države članice mogu za potrebe izračuna u skladu s točkama (b) i (c) ovog Priloga koristiti razdoblja izvješćivanja različita od jednogodišnjih. Kod mikrokogeneracijskih jedinica izračun uštede primarne energije može se temeljiti na potvrđenim podacima. (d) Referentne vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije Usklađene referentne vrijednosti učinkovitosti sastoje se od matričnih vrijednosti diferenciranih prema relevantnim čimbenicima, uključujući godinu izgradnje i vrste goriva, i zasnivaju se na dokumentiranoj analizi uzimajući u obzir, među ostalim, podatke iz operativne uporabe u realnim uvjetima, mješavinu goriva i klimatske uvjete kao i primijenjene kogeneracijske tehnologije. Temeljem referentnih vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije u skladu s formulom utvrđenom u točki (b) određuje se operativna učinkovitost odvojene proizvodnje toplinske i električne energije koja se namjerava zamijeniti kogeneracijom. Referentne vrijednosti učinkovitosti izračunavaju se prema sljedećim načelima:			
--	--	--	--

i.za kogeneracijske jedinice usporedba s odvojenom proizvodnjom električne energije temelji se na načelu usporedbe istih kategorija goriva; ii.svaka kogeneracijska jedinica uspoređuje se s najdostupnijom i ekonomski najopravdanijom tehnologijom za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije na tržištu u godini izgradnje kogeneracijske jedinice; iii.referentne vrijednosti učinkovitosti za kogeneracijske jedinice starije od 10 godina utvrđuju se prema referentnim vrijednostima jedinica starih 10 godina; iv.referentne vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju električne i toplinske energije odražavaju klimatske razlike među državama članicama.			
PRILOG IV. ZAHTJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA JAVNU NABAVU U postupcima dodjele ugovora o javnoj nabavi i koncesija javni naručitelji i naručitelji koji kupuju proizvode, usluge, radove ili zgrade: (a)ako je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju Uredbe (EU) 2017/1369 ili Direktive 2010/30/EU ili povezanim provedbenim aktom Komisije, kupuju samo proizvode koji ispunjavaju kriterij utvrđen u članku 7. stavku 2. te uredbe; (b)ako je proizvod koji nije obuhvaćen točkom (a) obuhvaćen provedbenom mjerom u okviru Direktive 2009/125/EZ, kupuju samo proizvode	Prilog IV. točke a.-f. prenose se Člankom 24. stavak 1. Zakona: Članak 24. (1) Kriteriji energetske učinkovitosti iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuju se u sljedećim slučajevima: a) ako je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju Uredbe (EU) 2017/1369 ili povezanim provedbenim aktom Komisije, javni i sektorski naručitelji kupuju samo proizvode koji ispunjavaju kriterij utvrđen u članku 7. stavku 2. te uredbe	U potpunosti preuzeto	

sukladne s referentnim vrijednostima za energetske učinkovitosti koje su određene u toj provedbenoj mjeri; (c) ako je proizvod ili usluga obuhvaćen Unijanim kriterijima za zelenu javnu nabavu ili dostupnim jednakovrijednim nacionalnim kriterijima, u pogledu energetske učinkovitosti proizvoda ili usluge ulažu najbolje napore kako bi kupovali samo proizvode i usluge koji ispunjavaju barem tehničke specifikacije utvrđene na „osnovnoj” razini relevantnih Unijinih kriterija za zelenu javnu nabavu ili dostupnih jednakovrijednih nacionalnih kriterija, uključujući među ostalim za podatkovne centre, prostorije za poslužitelje i usluge u oblaku, cestovnu rasvjetu i prometnu signalizaciju, računala, zaslone, tablete i pametne telefone; (d) kupuju samo gume koje ispunjavaju kriterij pripadnosti najvišem razredu energetske učinkovitosti s obzirom na potrošnju goriva, kako je definiran u Uredbi (EU) 2020/740, što ne sprečava javna tijela u kupnji guma najvišeg razreda s obzirom na prianjanje na mokroj podlozi ili vanjsku buku kotrljanja ako je to opravdano sigurnosnim razlozima ili razlozima javnog zdravlja; (e) u svojim pozivima za podnošenje ponuda za ugovore o uslugama zahtijevaju da za potrebe pružanja predmetnih usluga pružatelj usluga upotrebljavaju samo proizvode koji su u skladu s točkama (a), (b) i (d) prilikom pružanja predmetnih usluga. Taj se zahtjev primjenjuje samo na nove proizvode koje pružatelj usluga	b) ako je proizvod koji nije obuhvaćen točkom a) obuhvaćen provedbenom mjerom u okviru Uredbe (EU) 2024/1781, javni i sektorski naručitelji kupuju samo proizvode sukladne s referentnim vrijednostima za energetske učinkovitosti koje su određene u toj provedbenoj mjeri c) ako je proizvod ili usluga obuhvaćen kriterijima EU za zelenu javnu nabavu ili dostupnim jednakovrijednim nacionalnim kriterijima, u pogledu energetske učinkovitosti proizvoda ili usluge, javni i sektorski naručitelji ulažu napore kako bi kupovali samo proizvode i usluge koji ispunjavaju barem tehničke specifikacije utvrđene na „osnovnoj” razini relevantnih kriterija EU za zelenu javnu nabavu ili dostupnih jednakovrijednih nacionalnih kriterija, uključujući među ostalim za podatkovne centre, prostorije za poslužitelje i usluge u oblaku, cestovnu rasvjetu i prometnu signalizaciju,		
---	---	--	--

kupuje djelomično ili u cijelosti za potrebe pružanja predmetnih usluga; (f) kupuju ili sklapaju nove sporazume o najmu za zgrade s barem razinom gotovo nulte energije, ne dovodeći u pitanje članak 6. ove Direktive, osim ako je namjena kupnje: i. temeljita obnova ili rušenje; ii. u slučaju javnih tijela, ponovna prodaja zgrade, a ne njezina uporaba za potrebe javnog tijela; ili iii. očuvanje zgrade kao službeno zaštićene zgrade jer pripada posebno zaštićenom području ili zbog njezine posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti. Usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u točki (f) ovog Priloga provjerava se putem energetske certifikata iz članka 11. Direktive 2010/31/EU.	računala, zaslone, tablete i pametne telefone d) javni i sektorski naručitelji kupuju samo gume koje ispunjavaju kriterij pripadnosti najvišem razredu energetske učinkovitosti s obzirom na potrošnju goriva, kako je definirano u Uredbi (EU) 2020/740, što ih ne sprečava u kupnji guma najvišeg razreda s obzirom na prianjanje na mokroj podlozi ili vanjsku buku kotrljanja ako je to opravdano sigurnosnim razlozima ili razlozima javnog zdravlja e) u svojim pozivima za podnošenje ponuda za ugovore o uslugama zahtijevaju da za potrebe pružanja predmetnih usluga pružatelji usluga upotrebljavaju samo proizvode koji su u skladu s točkama a), b) i d) prilikom pružanja predmetnih usluga. Taj se zahtjev primjenjuje samo na nove proizvode koje pružatelj usluga kupuje djelomično ili u cijelosti za potrebe pružanja predmetnih usluga i f) javni i sektorski naručitelji kupuju ili sklapaju nove		
---	--	--	--

	sporazume o najmu za zgrade s barem razinom gotovo nulte energije, u skladu s propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost u zgradama, osim ako je namjena kupnje: 1. temeljita obnova ili rušenje 2. u slučaju javnih tijela, ponovna prodaja zgrade, a njezina uporaba za potrebe javnog tijela ili 3. očuvanje zgrade kao službeno zaštićene zgrade jer pripada posebno zaštićenom području ili zbog njezine posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti. Prilog IV. drugi odlomak prenosi se Člankom 24. stavak 2. Zakona: Članak 24. (2) Zadovoljavanje uvjeta iz stavka 1. točke f) ovoga članka dokazuje se energetskim certifikatom zgrade, izrađenim u skladu s propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost u zgradama.		
--	---	--	--

PRILOG V. ZAJEDNIČKE METODE I NAČELA ZA IZRAČUN UČINKA SUSTAVÂ OBVEZE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ILI DRUGIH MJERA POLITIKE U SKLADU S ČLANCIMA 8., 9. I 10. I ČLANKOM 30. STAVKOM 14. 1. Metode za izračun uštede energije, osim one koja proizlazi iz poreznih mjera za potrebe članaka 8., 9. i 10. i članka 30. stavka 14. Stranke obveznice, stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbena tijela javne vlasti mogu upotrebljavati sljedeće metode za izračun uštede energije: (a) predviđena ušteda na temelju rezultata prethodnih energetske poboljšanja u sličnim postrojenjima pod neovisnim nadzorom. Opći se pristup naziva „ex ante”; (b) izmjerena ušteda, pri čemu se ušteda od uvođenja mjere ili paketa mjera utvrđuje bilježenjem stvarnog smanjenja u uporabi energije, uzimajući u obzir čimbenike kao što su dodatnost, zauzetost, razine proizvodnje i vremenske prilike koji mogu utjecati na potrošnju. Opći se pristup naziva „ex post”; (c) procijenjena ušteda, pri čemu se upotrebljavaju tehničke procjene uštede. Taj se pristup može upotrijebiti samo ako je utvrđivanje pouzdanih izmjerenih podataka za određeno postrojenje teško ili nerazmjerno skupo, na primjer pri zamjeni kompresora ili električnog motora s		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (12.01.2026)
--	--	---------------	--

drukčijom nazivnom vrijednošću kWh od one za koju postoje neovisne informacije o izmjerenoj uštedi, ili ako te procjene na temelju metodologija i referentnih vrijednosti utvrđenih na nacionalnoj razini provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci koji ne ovise o uključenim strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama; (d) pri izračunu uštede energije za potrebe članka 8. stavka 3. koja se može računati kako bi se ispunila obveza iz tog članka, države članice mogu procijeniti uštedu energije osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, ljudi u kućanstvima s niskim prihodima ili, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju na temelju tehničkih procjena primjenom standardiziranih uvjeta ili parametara za nastanjenje i toplinsku ugodnost, kao što su parametri definirani u nacionalnim propisima o gradnji. Države članice trebale bi izvijestiti Komisiju o načinu na koji se uzima u obzir udobnost za djelovanja u zgradama zajedno s objašnjenjima svoje metodologije izračuna; (e) ušteda utvrđena na temelju istraživanja kojima se utvrđuje odgovor potrošača na savjete, informativne kampanje, sustave označivanja, certifikacijske sustave ili pametne mjerne sustave. Ovaj se pristup upotrebljava samo za uštedu nastalu uslijed promjena u ponašanju potrošača. On se ne upotrebljava za uštedu proizišlu iz uvođenja fizičkih mjera. 2. Pri utvrđivanju uštede energije za mjeru energetske učinkovitosti za potrebe članka 8., 9.			
---	--	--	--

i 10. i članka 30. stavka 14. primjenjuju se sljedeća načela: (a) države članice dokazuju da je jedan od ciljeva mjere politike, nove ili postojeće, postizanje uštede energije u krajnjoj potrošnji na temelju članka 8. stavka 1. i dostavljaju dokaze i svoju dokumentaciju iz kojih je vidljivo da je ušteda energije ostvarena mjerom politike, uključujući dobrovoljne sporazume; (b) mora se dokazati da je ušteda dodatna u odnosu na uštedu koja bi se ostvarila u svakom slučaju bez aktivnosti stranaka obveznica, stranaka sudionica, ovlaštenih stranaka ili provedbenih tijela. Kako bi se odredila ušteda koja se može iskazati kao dodatna države članice uzimaju u obzir kako bi se upotreba energije i potražnja za njom razvijali u nedostatku dotične mjere politike, uzimajući u obzir barem sljedeće čimbenike: trendove u potrošnji energije, promjene u ponašanju potrošača, tehnološki napredak i promjene uzrokovane drugim mjerama provedenima na razini Unije i na nacionalnoj razini; (c) ušteda ostvarena provedbom obveznog prava Unije smatra se uštedom koja bi se ostvarila u svakom slučaju i stoga se ne iskazuje kao ušteda energije za potrebe članka 8. stavka 1. Odstupajući od tog zahtjeva, ušteda povezana s obnovom postojećih zgrada, uključujući uštedu koja proizlazi iz provedbe minimalnih standarda energetske svojstava za zgrade u skladu s Direktivom 2010/31/EU, može se iskazivati kao ušteda energije za potrebe članka 8. stavka 1., pod uvjetom da je osiguran kriterij značajnosti iz			
--	--	--	--

točke 3. podtočke (h) ovog Priloga. Mjere za promicanje poboljšanja energetske učinkovitosti u javnom sektoru u skladu s člankom 5. i člankom 6. mogu biti prihvatljive da se uzmu u obzir za ostvarenje uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. pod uvjetom da imaju za posljedicu provjerljivu i mjerljivu ili procjenjivu uštedu energije u krajnjoj potrošnji. Izračun uštede energije mora biti u skladu s ovim Prilogom; (d) ušteda energije u krajnjoj potrošnji koja proizlazi iz provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti poduzetih na temelju propisa za izvanredna stanja iz članka 122. UFEU-a može se iskazati za potrebe članka 8. stavka 1., pod uvjetom da dovede do provjerljive i mjerljive ili procjenjive uštede energije u krajnjoj potrošnji, uz iznimku uštede energije koja proizlazi iz mjera racioniranja ili ograničavanja; (e) mjere poduzete u skladu s Uredbom (EU) 2018/842 mogu se smatrati značajnima, no države članice moraju pokazati da one dovode do uštede energije u krajnjoj potrošnji koju je moguće provjeriti i izmjeriti ili procijeniti. Izračun uštede energije mora biti u skladu s ovim Prilogom; (f) države članice uračunavaju samo uštedu energije u krajnjoj potrošnji ostvarenu mjerama politike u sektorima ili postrojenjima obuhvaćenima poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ ako proizlazi iz provedbe članka 9. ili 10. ove Direktive i nadilazi zahtjeve utvrđene u Direktivi 2003/87/EZ ili nadilazi provedbu djelovanja povezanih s dodjelom besplatnih emisijskih jedinica u skladu s tom direktivom.			
---	--	--	--

Države članice dokazuju da mjere politike dovode do provjerljive i mjerljive ili procjenjive uštede energije u krajnjoj potrošnji. Izračun uštede energije mora biti u skladu s ovim Prilogom. Ako je subjekt stranka obveznica u okviru nacionalnog sustava obveze energetske učinkovitosti u skladu s člankom 9. ove Direktive i u okviru EU sustava trgovanja emisijama za zgrade i cestovni promet u skladu s poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ, u sustavima za praćenje i provjeru osigurava se da se cijena ugljika koja se prenosi kad se gorivo pušta u potrošnju u skladu s tim poglavljem uzima u obzir u izračunavanju uštede energije ostvarene njegovim mjerama za uštedu energije i izvješćivanju o toj uštedi energije; (g) može se uzeti u obzir, pod uvjetom da se uzima u obzir samo ušteda koja premašuje sljedeće razine: i. standardne vrijednosti emisija Unije za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila nakon provedbe Uredbe (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća (1); Države članice moraju dostaviti razloge, pretpostavke i metodologiju izračuna radi dokazivanja dodatnosti u odnosu na zahtjeve Unije za emisije CO₂ za nova vozila; ii. zahtjevi Unije u vezi s uklanjanjem određenih proizvoda povezanih s energijom s tržišta nakon provedbe provedbenih mjera u skladu s Direktivom 2009/125/EZ; Države članice moraju dostaviti dokaze, pretpostavke i metodologiju izračuna radi dokazivanja dodatnosti;			
---	--	--	--

(h) dopuštene su politike čija je svrha poticanje većih razina energetske učinkovitosti proizvoda, opreme, prijevoznih sustava, vozila i goriva, zgrada i elemenata zgrada, procesa ili tržišta, osim mjera politike: i. u pogledu korištenja izravnog izgaranja fosilnih goriva koje su nove i provode se od 1. siječnja 2026.; i ii. kojima se subvencionira upotreba tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u stambenim zgradama od 1. siječnja 2026.; (i) ušteda energije koja proizlazi iz novih mjera politike koje se provode od 1. siječnja 2024. u pogledu korištenja izravnog izgaranja fosilnih goriva u proizvodima, opremi, prijevoznim sustavima, vozilima, zgradama ili radovima ne računa se za ispunjavanje obveze uštede energije na temelju članka 8. stavka 1. točke (b). U slučaju mjera politike kojima se promiču kombinacije tehnologija, udio uštede energije povezan s tehnologijom izgaranja fosilnih goriva nije prihvatljiv od 1. siječnja 2024.; (j) odstupajući od točke (i), za razdoblje od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2030., ušteda energije ostvarena tehnologijama s izravnim izgaranjem fosilnih goriva kojima se poboljšava energetska učinkovitost u poduzećima sa znatnom potrošnjom energije u industrijskom sektoru može se računati kao ušteda energije samo za potrebe članka 8. stavka 1. točaka (b) i (c), do 31. prosinca 2030., pod uvjetom da:			
---	--	--	--

i.poduzeće je provelo energetske pregled u skladu s člankom 11. stavkom 2. i plan provedbe koji uključuje: —pregled svih troškovno učinkovitih mjera energetske učinkovitosti s razdobljem povrata od pet godina ili kraćim, na temelju metodologija jednostavnih razdoblja povrata koje je dostavila država članica, —vremenski okvir za provedbu svih preporučenih mjera energetske učinkovitosti s razdobljem povrata od pet ili manje godina, —izračun očekivane uštede energije koja proizlazi iz preporučenih mjera energetske učinkovitosti, i —mjere energetske učinkovitosti koje se odnose na upotrebu tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva s relevantnim informacijama potrebnima za: —dokazivanje da se utvrđenom mjerom ne povećava količina potrebne energije ili kapacitet postrojenja, —obrazlaganje da primjena održivih tehnologija nefosilnih goriva nije tehnički izvediva, —dokazivanje da je tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u skladu s najnovijim odgovarajućim Unijinim zakonodavstvom o vrijednostima emisija i sprečava učinke tehnološke ovisnosti osiguravanjem buduće kompatibilnosti s klimatski neutralnim alternativnim nefosilnim gorivima i tehnologijama;			
--	--	--	--

ii.nastavak upotrebe tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva mjera je energetske učinkovitosti za smanjenje potrošnje energije s razdobljem povrata od pet ili manje godina, na temelju metodologija jednostavnih razdoblja povrata koje je dostavila država članica, preporučena nakon energetskog pregleda na temelju članka 11. stavka 2. i uključena u plan provedbe; iii.upotreba tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u skladu je s najnovijim odgovarajućim Unijinim zakonodavstvom o vrijednostima emisija i ne dovodi do učinka tehnološke ovisnosti te osigurava buduću kompatibilnost s klimatski neutralnim alternativnim gorivima i tehnologijama; iv.upotreba tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u poduzeću ne dovodi do povećanja potrošnje energije ili povećanja kapaciteta postrojenja u tom poduzeću; v.dostavljeni su dokazi da nijedno alternativno, održivo rješenje za nefosilno gorivo nije tehnički izvedivo; vi.upotreba tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva dovodi do provjerljive i mjerljive ili procjenjive uštede energije u krajnjoj potrošnji izračunane u skladu s ovim Prilogom; vii.dokazi su objavljeni na internetskim stranicama ili su javno dostupni svim zainteresiranim građanima; (k)mjere kojima se promiče ugradnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora malog opsega na zgrade ili u njih mogu biti prihvatljive da se uzmu u obzir za ostvarenje uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1.			
---	--	--	--

pod uvjetom da imaju za posljedicu provjerljivu i mjerljivu ili procenjivu uštedu energije u krajnjoj potrošnji. Izračun uštede energije mora biti u skladu s ovim Prilogom; (l) mjere kojima se promiče ugradnja solarnih toplinskih tehnologija mogu biti prihvatljive da se uzmu u obzir za ostvarenje uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. pod uvjetom da imaju za posljedicu provjerljivu i mjerljivu ili procenjivu uštedu energije u krajnjoj potrošnji. Toplina nastala iz solarnih toplinskih energija iz zračenja sunca može se isključiti iz njihove krajnje potrošnje energije; (m) kad je riječ o politikama kojima se ubrzava uvođenje učinkovitijih proizvoda i vozila, osim novih mjera koje se provode od 1. siječnja 2024. u pogledu korištenja izravnog izgaranja fosilnih goriva, one se mogu u potpunosti uzeti u obzir pod uvjetom da se dokaže da se takvo uvođenje odvija prije isteka prosječnog očekivanog vijeka trajanja proizvoda ili vozila ili prije nego što je uobičajeno zamijeniti proizvod ili vozilo, a ušteda se iskazuje samo za razdoblje do isteka prosječnog očekivanog vijeka trajanja proizvoda ili vozila koje se zamjenjuje; (n) pri poticanju uvođenja mjera energetske učinkovitosti države članice prema potrebi osiguravaju održavanje normi kvalitete proizvoda, usluga i provedbe mjera, ili uvođenje tih normi ako ne postoje; (o) da bi se uzele u obzir klimatske razlike među regijama, države članice mogu odlučiti prilagoditi uštede standardnoj vrijednosti ili uskladiti			
--	--	--	--

različite uštede energije u skladu s temperaturnim razlikama među regijama; (p)u izračunu uštede energije uzimaju se u obzir trajanje mjera i stupanj smanjenja uštede tijekom vremena. Taj se izračun provodi zbrajanjem uštede koja će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom tijekom razdoblja od datuma početka njezine provedbe do kraja razdoblja obveze. Države članice mogu također primijeniti drugu metodu ako procijene da se njome može ostvariti barem jednaka ukupna količina uštede. Ako upotrebljavaju drugu metodu, države članice osiguravaju da ukupan iznos uštede energije izračunan primjenom tih drugih metoda ne premašuje iznos uštede energije koji bi dobile kad bi uštedu izračunale kao zbroj uštede koja će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom tijekom razdoblja od datuma početka njezine provedbe do 2030. Države članice u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima priopćenima na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999 detaljno opisuju tu drugu metodu i sve što je poduzeto kako bi osigurale ispunjavanje tog obvezujućeg zahtjeva u vezi s izračunom. 3. Države članice osiguravaju da su ispunjeni sljedeći zahtjevi za mjere politike poduzete na temelju članka 10. i članka 30. stavka 14.: (a)mjerama politika i pojedinačnim mjerama ostvaruje se ušteda energije u krajnjoj potrošnji koju je moguće provjeriti; (b)odgovornosti svake stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti, ovisno o tome što je relevantno, jasno su utvrđene;			
---	--	--	--

(c)ušteta energije koja se ostvaruje ili se treba ostvariti utvrđuje se na transparentan način; (d)iznos uštede energije koji se zahtijeva ili koji treba ostvariti mjerom politike izražen je ili kao potrošnja primarne energije ili kao krajnja potrošnja energije, na temelju neto kaloričnih vrijednosti ili faktora primarne energije iz članka 31.; (e)sastavlja se i objavljuje godišnje izvješće o uštedi energije koju su ostvarile ovlaštene stranke, stranke sudionice i provedbena tijela javne vlasti, kao i podaci o godišnjim kretanjima uštede energije; (f)provodi se praćenje rezultata te se poduzimaju odgovarajuće mjere u slučaju nezadovoljavajućeg napretka; (g)uštedu energije ostvarenu u okviru pojedinačne mjere pripisala si je samo jedna stranka; (h)dokazano je da su aktivnosti stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti značajni za ostvarenje iskazane uštede energije; (i)aktivnosti stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti nemaju negativne učinke na osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju. 4. U utvrđivanju uštede energije nastale zbog mjera politika u području oporezivanja uvedenih na temelju članka 10., primjenjuju se sljedeća načela: (a)u obzir se uzima samo ušteta energije na temelju mjera oporezivanja koje premašuju minimalne razine oporezivanja primjenjive na goriva u skladu			
--	--	--	--

s direktivama Vijeća 2003/96/EZ (2) ili 2006/112/EZ (3); (b) kratkoročna cjenovna elastičnost za izračun učinka mjera oporezivanja u području energetike mora odražavati odgovor potražnje za energijom u odnosu na promjene cijena te se procjenjuje na temelju najnovijih i reprezentativnih službenih izvora podataka, koji su primjenjivi za državu članicu, i, ako je primjenjivo, na temelju pratećih istraživanja koja je proveo neovisni institut. Ako se ne koristi kratkoročna elastičnost nego neka druga cjenovna elastičnost, države članice objašnjavaju kako su poboljšanja energetske učinkovitosti zbog provedbe drugog zakonodavstva Unije uključene u osnovni scenarij na temelju kojeg se procjenjuje ušteda energije, ili kako je izbjegnuto dvostruko uračunavanje uštede energije iz drugog zakonodavstva Unije; (c) ušteda energije iz pratećih instrumenata politike oporezivanja, uključujući fiskalne poticaje ili plaćanje fondu, obračunava se zasebno; (d) procjene kratkoročne elastičnosti trebale bi se upotrebljavati za procjenu uštede energije ostvarene mjerama oporezivanja kako bi se izbjeglo preklapanje sa zakonodavstvom Unije i drugim mjerama politike; (e) države članice određuju distribucijske učinke mjera oporezivanja i jednakovrijednih mjera na osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju te pokazuju učinke mjera ublažavanja provedenih u skladu s člankom 24. stavcima 1., 2. i 3.;			
---	--	--	--

(f) države članice dostavljaju dokaze, uključujući metodologije izračuna, da se, ako postoji preklapanje učinka mjera oporezivanja energije ili ugljika ili trgovanja emisija u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, ušteda energija ne uračunava dvaput. 5. Obavijest o metodologiji Države članice u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 obavješćuju Komisiju o predloženoj detaljnoj metodologiji za rad sustavâ obveze energetske učinkovitosti i o alternativnim mjerama iz članaka 9. i 10. te članka 30. stavka 14. ove Direktive. Osim u slučaju oporezivanja, takva obavijest uključuje informacije o: (a) razini uštede energije koja se zahtijeva na temelju članka 8. stavka 1. prvog podstavka ili uštede za koju se očekuje da će biti ostvarena tijekom cijelog razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.; (b) tome kako se izračunana količina nove uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. prvim podstavkom ili ušteda energije čije se postizanje očekuje raspoređuje tijekom razdoblja obveze; (c) strankama obveznicama, strankama sudionicama, ovlaštenim strankama ili provedbenim tijelima javne vlasti; (d) ciljnim sektorima; (e) mjerama politike i pojedinačnim mjerama, uključujući očekivani ukupni iznos kumulativne uštede energije za svaku mjeru;			
---	--	--	--

(f) mjerama politike ili programima ili mjerama financiranim iz nacionalnog fonda za energetske učinkovitost provedenima prioritetno kod osoba pogođenih energetske siromašću, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju; (g) udjelu i količini uštede energije koju treba postići kod osoba pogođenih energetske siromašću, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju; (h) ako je primjenjivo, primijenjenim pokazateljima, aritmetičkom prosjeku udjela i rezultatima mjera politike uspostavljenima na temelju članka 8. stavka 3.; (i) ako je primjenjivo, učinku i negativnim učincima mjera politike provedenih u skladu s člankom 8. stavkom 3. na osobe pogođene energetske siromašću, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju; (j) trajanju razdoblja obveze u vezi sa sustavom obveze energetske učinkovitosti; (k) ako je primjenjivo, količini uštede energije ili ciljevima smanjenja troškova koje stranke obveznice trebaju postići kod osoba pogođenih energetske siromašću, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju; (l) aktivnostima predviđenima mjerom politike; (m) metodologiji izračuna, uključujući kako se utvrđuje dodatnost i značajnost te koje se metodologije i referentne vrijednosti upotrebljavaju za predviđene i procijenjene uštede i, ako je primjenjivo, korištenim neto kaloričnim vrijednostima i faktorima konverzije;			
---	--	--	--

(n) vijeku trajanja mjera i načinu na koji se izračunavaju ili na čemu se temelje; (o) pristupu primijenjenom za rješavanje pitanja klimatskih razlika unutar države članice; (p) sustavima za praćenje i provjeru mjera na temelju članaka 9. i 10. te pojedinosti o načinu osiguravanja njihove neovisnosti o strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama; (q) u slučaju oporezivanja: i. ciljnim sektorima i segmentu poreznih obveznika; ii. provedbenom tijelu javne vlasti; iii. uštedi za koju se očekuje da će biti ostvarena; iv. trajanju mjere oporezivanja; v. metodologiji izračuna, uključujući pojedinosti o tome koja se cjenovna elastičnost upotrebljava i o načinu na koji je utvrđena; i vi. o tome kako se izbjegavaju preklapanja s EU sustavom trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ i kako je uklonjen rizik od dvostrukog uračunavanja. (1) Uredba (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija CO₂ za nove osobne automobile i za nova laka gospodarska vozila te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 443/2009 i (EU) br. 510/2011 (SL L 111, 25.4.2019., str. 13.). (2) Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za			
---	--	--	--

oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.). (3) Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).			
PRILOG VI. MINIMALNI KRITERIJI ZA ENERGETSKE PREGLEDE UKLJUČUJUĆI ENERGETSKE PREGLEDE KOJI SE PROVODE U SKLOPU SUSTAVÂ GOSPODARENJA ENERGIJOM Energetski pregledi iz članka 11.: (a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim radnim podacima o potrošnji energije i (za električnu energiju) profilima opterećenja; (b) obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz; (c) utvrđuju mjere energetske učinkovitosti za smanjivanje potrošnje energije; (d) utvrđuju potencijal za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora; (e) kada je to moguće, proizlaze iz analize troškova ciklusa trajanja umjesto iz jednostavnih razdoblja povrata kako bi se u obzir uzela dugoročna ušteda, preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope;	Prilog VI. točke a. do f. se preuzimaju člankom 31. stavak 1. koji glasi: Članak 31. (1) Energetski pregledi poduzeća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona moraju udovoljavati sljedećim transparentnim i ne diskriminirajućim minimalnim kriterijima: a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim podacima o potrošnji vode, energije i profilima opterećenja b) obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz c) utvrđuju mjere energetske učinkovitosti za smanjenje potrošnje energije	U potpunosti preuzeto	

(f)razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetskeim svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje. Na temelju energetskeih pregleda moraju biti mogući detaljni i potvrđeni izračuni za predložene mjere s ciljem pružanja jasnih informacija o mogućoj uštedi. Mora biti omogućena pohrana podataka koji se upotrebljavaju u energetskeim pregledima za povijesnu analizu i praćenje učinaka.	d) utvrđuju potencijal za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora e) procjenjuju tehničku i ekonomsku izvedivost priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja f) kada je to moguće, provode analizu cjeloživotnih troškova, a ne samo jednostavno razdoblje povrata investicije, s ciljem uzimanja u obzir dugoročnih ušteda, preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope i g) razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetskeim svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje energetske učinkovitosti. Prilog VI. zadnja dva odlomka se prenose člankom 31. stavcima 2. i 3. koji glase: Članak 31.		
--	--	--	--

	(2) Energetski pregled poduzeća mora sadržavati detaljne i potvrđene izračune ušteda energije za predložene mjere, u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga zakona, s ciljem pružanja jasnih informacija o mogućoj uštedi energije i povezanih troškova. (3) Podaci koji se upotrebljavaju u energetskim pregledima moraju biti trajno pohranjeni kod obveznika provedbe energetskog pregleda i prikladni za povijesnu analizu i praćenje učinaka.		
PRILOG VII. MINIMALNI ZAHTJEVI ZA PRAĆENJE I OBJAVLJIVANJE ENERGETSKIH SVOJSTAVA PODATKOVNIH CENTARA Kad je riječ o energetskim svojstvima podatkovnih centara iz članka 12., prate se i objavljuju sljedeće minimalne informacije: (a) ime podatkovnog centra, ime vlasnika i operatera podatkovnog centra, datum kojeg je podatkovni centar započeo s radom i općina u kojoj se podatkovni centar nalazi; (b) ukupna korisna površina poda podatkovnog centra, instalirana snaga, godišnji ulazni i izlazni	Prilog VII. je preuzet Člankom 38. stavak 1. i glasi: 1. naziv podatkovnog centra 2. naziv vlasnika i operatera podatkovnog centra 3. datum kada je podatkovni centar započeo s radom 4. lokaciju podatkovnog centra 5. ukupnu korisnu površinu poda podatkovnog centra 6. instaliranu snagu IT opreme u podatkovnom centru 7. godišnji ulazni i izlazni podatkovni promet	U potpunosti preuzeto	

podatkovni promet i količina podataka pohranjenih i obrađenih u podatkovnom centru; (c) svojstva podatkovnog centra tijekom zadnje pune kalendarske godine u skladu s ključnim pokazateljima uspješnosti za, među ostalim, potrošnju energije, iskorištavanje snage, zadane točke temperature, iskorištavanje otpadne topline, korištenje vode i korištenje energije iz obnovljivih izvora, koristeći kao osnovu, ako je primjenjivo, CEN/CENELEC EN 50600 – 4 „Informacijska tehnologija – objekti i infrastrukture podatkovnih centara”, do stupanja na snagu delegiranog akta donesenog na temelju članka 33. stavka 3.	8. količinu podataka pohranjenih i obrađenih u podatkovnom centru i 9. karakteristike podatkovnog centra tijekom zadnje pune kalendarske godine sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2024/1364 od 14. ožujka 2024. o prvoj fazi uspostave zajedničkog programa Unije za ocjenjivanje podatkovnih centara (SL L, 2024/1364, 17.5.2024).		
PRILOG VIII. MINIMALNI ZAHTJEVI ZA OBRAČUN I INFORMACIJE O OBRAČUNU NA TEMELJU STVARNE POTROŠNJE PRIRODNOG PLINA 1. Minimalni zahtjevi za obračun 1.1. Obračun na temelju stvarne potrošnje Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun bi se trebao provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje, a informacije o obračunu trebale bi se staviti na raspolaganje najmanje svaka tri mjeseca na zahtjev ili ako su se potrošači odlučili za primanje obračuna u elektroničkom obliku, u suprotnom dvaput godišnje. Plin koji se koristi samo za kuhanje može se izuzeti iz ovog zahtjeva.		Nije potrebno preuzimanje	Izbrisano Direktivom EU 2024/1788

1.2. Minimalne informacije navedene na računu Države članice osiguravaju da su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanima na distribucijskim stanicama krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stavljene sljedeće informacije: (a)sadašnje stvarne cijene i stvarna potrošnja energije; (b)usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku; (c)kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju. Pored toga, kad je to moguće i korisno, države članice osiguravaju da se u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanima na distribucijskim stanicama krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stave usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije korisnika ili da se krajnjeg kupca uputi na navedene informacije.			
--	--	--	--

1.3. Savjeti u vezi s energetsom učinkovitošću koji su priloženi računima i druge povratne informacije za krajnje kupce U ugovorima, prilikom izmjena ugovora, u računima koje kupci primaju ili na internetskim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije obavješćuju svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetskih agencija ili sličnih institucija, uključujući njihove internetske adrese, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.			
PRILOG IX. MINIMALNI ZAHTJEVI ZA INFORMACIJE O OBRAČUNU I POTROŠNJI GRIJANJA, HLAĐENJA I TOPLE VODE U KUĆANSTVU 1. Obračun koji se temelji na stvarnoj potrošnji ili na rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja Kako bi se krajnjim korisnicima omogućilo reguliranje vlastite potrošnje energije, obračun se najmanje jednom godišnje provodi na temelju		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci članci 11.a i 33. stavak 15

stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja. 2. Minimalna učestalost informacija o obračunu ili potrošnji Do 31. prosinca 2021., ako su ugrađeni brojila ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja pružaju se krajnjim korisnicima najmanje jednom tromjesečno na zahtjev ili ako su se krajnji kupci opredijelili za primanje elektroničkog obračuna, a u ostalim se slučajevima pružaju dvaput godišnje. Od 1. siječnja 2022., ako su ugrađeni brojila ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja pružaju se krajnjim korisnicima najmanje jednom mjesečno. Te informacije također mogu biti dostupne putem interneta i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje. Grijanje i hlađenje mogu se izuzeti od tih zahtjeva izvan sezone grijanja ili hlađenja. 3. Minimalne informacije navedene na računu Države članice osiguravaju da se krajnjim korisnicima na računima ili zajedno s računima u jasnom i razumljivom obliku na raspolaganje stave sljedeće informacije ako se one temelje na stvarnoj			
---	--	--	--

potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja: (a) važeće stvarne cijene i stvarna potrošnja energije ili ukupni troškovi grijanja i rezultati očitavanja razdjelnika troškova grijanja; (b) upotrijebljena mješavina goriva i povezane godišnje emisije stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje korisnike koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centraliziranih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju; (c) usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg korisnika i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu na klimatske uvjete; (d) kontaktni podaci organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja upotrebljava energiju; (e) informacije o povezanim postupcima podnošenja pritužbe, uslugama pučkog pravobranitelja ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova, kako je primjenjivo u državama članicama; (f) usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim korisnikom iz iste kategorije korisnika. U slučaju elektroničkih računa takve usporedbe umjesto toga mogu biti dostupne na			
---	--	--	--

internetu, pri čemu adresa mora biti navedena na računima. Države članice mogu ograničiti područje primjene zahtjeva o pružanju informacija o emisijama stakleničkih plinova na temelju prvog podstavka točke (b) uključivanjem samo opskrbljivanja iz sustava centraliziranoga grijanja s ukupnom nazivnom ulaznom toplinskom snagom većom od 20 MW. Računi koji se ne temelje na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja sadržavaju jasno i razumljivo objašnjenje toga kako je izračunan iznos naveden na računu i barem informacije navedene u točkama (d) i (e).			
PRILOG X. POTENCIJAL ZA UČINKOVITOST U GRIJANJU I HLAĐENJU Sveobuhvatna procjena nacionalnih potencijala za grijanje i hlađenje iz članka 25. stavka 1. uključuje sljedeće i temelji se na sljedećem: Dio I. PREGLED GRIJANJA I HLAĐENJA 1.potražnja za grijanjem i hlađenjem u smislu procijenjene korisne energije (1) i kvantificirane krajnje potrošnje energije u GWh godišnje (2) po sektoru:		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 129/2025) članak/članci Prilog I.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci Članak 15.

(a) domaćinstva; (b) usluge; (c) industrija; (d)svaki drugi sektor koji pojedinačno troši više od 5 % ukupne nacionalne potražnje za korisnim grijanjem ili hlađenjem; 2.utvrđivanje postojanja, odnosno, u slučaju iz podtočke (a) i., utvrđivanje postojanja ili procjena, trenutčne opskrbe grijanjem i hlađenjem: (a)po tehnologiji, u GWh godišnje (3), u sektorima iz točke 1., ako je to moguće, pri čemu se razlikuje energija dobivena iz fosilnih goriva i energija dobivena iz obnovljivih izvora: i.opskrba na lokaciji u poslovnim i stambenim zgradama, putem: — kotlova koji služe samo za grijanje, —visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije, — dizalica topline; — drugih tehnologija i izvora na lokaciji; ii.opskrba na lokaciji u zgradama koje nisu poslovne ni stambene, putem: — kotlova koji služe samo za grijanje, —visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije, — dizalica topline; — drugih tehnologija i izvora na lokaciji; iii.opskrba energijom generiranom izvan lokacije, putem:			
---	--	--	--

—visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije, — otpadne topline, —drugih tehnologija i izvora izvan lokacije; (b)utvrđivanje postojanja postrojenja koja proizvode otpadnu toplinu ili hladnoću i njihova potencijala za opskrbu grijanjem ili hlađenjem, u GWh godišnje: i.termoelektarne koje mogu proizvoditi otpadnu toplinu ili se mogu podvrgnuti naknadnoj ugradnji tako da mogu proizvoditi otpadnu toplinu s ukupnom toplinskom snagom većom od 50 MW; ii.kogeneracijska postrojenja za proizvodnju toplinske i električne energije u kojima se upotrebljavaju tehnologije iz dijela II. Priloga II. s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW; iii. postrojenja za spaljivanje otpada; iv.pogoni za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW, osim postrojenja iz podtočaka i. i ii., za opskrbu grijanjem ili hlađenjem uporabom energije iz obnovljivih izvora; v.industrijska postrojenja s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW iz kojih se može dobivati otpadna toplina; (c)prijavljeni udio energije iz obnovljivih izvora i iz otpadne topline ili hladnoće u krajnjoj potrošnji energije u sektoru centraliziranog grijanja i hlađenja (4) u proteklih pet godina, u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001;			
---	--	--	--

3.objedinjeni podaci o kogeneracijskim jedinicama u postojećim mrežama centraliziranoga grijanja i hlađenja u pet raspona kapaciteta koji obuhvaćaju: (a) potrošnju primarne energije; (b) ukupnu učinkovitost; (c) uštedu primarne energije; (d) faktore emisije CO₂; 4.objedinjeni podaci o postojećim mrežama centraliziranoga grijanja i hlađenja koje se opskrbljuju iz kogeneracije u pet raspona kapaciteta koji obuhvaćaju: (a) sveukupnu potrošnju primarne energije; (b) potrošnju primarne energije kogeneracijskih jedinica; (c) udio kogeneracije u opskrbi centraliziranoga grijanja i hlađenja; (d) gubitke sustava centraliziranoga grijanja; (e) gubitke sustava centraliziranog hlađenja; (f) gustoću priključenja; (g) udjele sustava po različitim skupinama radne temperature; 5.karta čitavog državnog područja na kojoj je, uz istodobno očuvanje poslovno osjetljivih informacija, utvrđeno sljedeće: (a) područja potražnje za grijanjem i hlađenjem utvrđena na temelju analize iz točke 1., pri čemu se upotrebljavaju dosljedna mjerila za usredotočavanje na energetske bogata područja u općinama i konurbacijama; (b) postojeće opskrbe točke za grijanje i hlađenje utvrđene u točki 2. podtočki (b) i postrojenja za prijenos centraliziranog grijanja; (c) planirane opskrbe točke za grijanje i hlađenje čiji je tip utvrđen u točki 2. podtočki (b) i			
--	--	--	--

utvrđena nova područja za centralizirano grijanje i hlađenje; 6.predviđanje kretanja potražnje za grijanjem i hlađenjem kako bi se u vidu imao razvoj situacije u sljedećih 30 godina, u GWh, posebice uzimajući u obzir predviđanja za sljedećih 10 godina, promjene u potražnji povezanoj sa zgradama i različitim sektorima industrije te učinke politika i strategija povezanih s upravljanjem potražnjom, poput dugoročnih strategija obnova zgrada u skladu s Direktivom (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća (5); Dio II. CILJEVI, STRATEGIJE I MJERE POLITIKE 7.planirani doprinos države članice svojim nacionalnim ciljevima i doprinosima koji se odnose na pet dimenzija energetske unije, kako je navedeno u članku 3. stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) 2018/1999, putem učinkovitosti u grijanju i hlađenju, posebice u vezi s člankom 4. točkom (b) podtočkama od 1. do 4. i člankom 15. stavkom 4. točkom (b) te uredbe, pri čemu se utvrđuje kojim se od tih elemenata dopunjuju integrirani nacionalni energetski i klimatski plan priopćen na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe; 8.opći pregled postojećih politika i mjera opisanih u najnovijem izvješću koje se dostavlja u skladu s člancima 3., 20., i 21. te člankom 27. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1999;			
--	--	--	--

Dio III.

ANALIZA GOSPODARSKOG POTENCIJALA
UČINKOVITOG GRIJANJA I HLAĐENJA

9.analiza gospodarskog potencijala (6) različitih tehnologija za grijanje i hlađenje provodi se za cijelo državno područje putem analize troškova i koristi iz članka 25. stavka 3. te se njome utvrđuju alternativni scenariji za učinkovitije tehnologije za grijanje i hlađenje uporabom energije iz obnovljivih izvora, pri čemu se, ako je primjenjivo, razlikuje energija dobivena iz fosilnih goriva i energija dobivena iz obnovljivih izvora.

U obzir bi trebalo uzeti sljedeće tehnologije:

- (a) industrijska otpadna toplina i hladnoća;
 - (b) spaljivanje otpada;
 - (c) visokoučinkovita kogeneracija;
 - (d) obnovljivi izvori energije, poput geotermalne energije, solarne toplinske energije i energije iz biomase, osim onih koji se upotrebljavaju za visokoučinkovitu kogeneraciju;
 - (e) dizalice topline;
 - (f) smanjivanje gubitka topline i hladnoće iz postojećih centraliziranih mreža;
 - (g) centralizirano grijanje i hlađenje;
- 10.analiza gospodarskog potencijala uključuje sljedeće korake i razmatranja:
- (a) razmatranja:

i.analiza troškova i koristi za potrebe članka 25. stavka 3. uključuje gospodarsku analizu u

kojoj se uzimaju u obzir socioekonomski i okolišni čimbenici (7) te financijsku analizu provedenu radi procjene projekata iz stajališta ulagatelja, pri čemu se i u gospodarskoj i financijskoj analizi kao kriterij za procjenu upotrebljava neto sadašnja vrijednost; ii.osnovni scenarij trebao bi služiti kao referentna točka i u njemu bi se trebale uzeti u obzir postojeće politike u trenutku pripremanja ove sveobuhvatne procjene (8) te bi trebao biti povezan s podacima prikupljenima u skladu s dijelom I. i dijelom II. točkom 6. ovog Priloga; iii.u alternativnim scenarijima u odnosu na osnovni scenarij uzimaju se u obzir ciljevi u pogledu energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije iz Uredbe (EU) 2018/1999., pri čemu se u svakom scenariju navode sljedeći elementi u odnosu na osnovni scenarij: —gospodarski potencijal analiziranih tehnologija, pri čemu se kao mjerilo uzima neto sadašnja vrijednost, —smanjivanje emisija stakleničkih plinova, —ušteta primarne energije u GWh godišnje, —utjecaj na udio obnovljivih izvora energije u nacionalnoj kombinaciji izvora energije. Scenariji koji nisu izvedivi zbog tehničkih razloga, financijskih razloga ili nacionalnih propisa mogu se isključiti u ranoj fazi analize troškova i koristi ako je to opravdano na			
---	--	--	--

temelju pažljivih, jasnih i dobro dokumentiranih razmatranja. Prilikom procjene i donošenja odluka trebalo bi uzeti u obzir troškove i uštedu energije proizišle iz povećanja fleksibilnosti u opskrbi energijom te iz optimalnijeg rada elektroenergetskih mreža, uključujući izbjegnute troškove i uštedu proizišle iz smanjenja ulaganja u infrastrukturu, u analiziranim scenarijima; (b)troškovi i koristi Troškovi i koristi iz podtočke (a) uključuju barem sljedeće troškove i koristi: i.troškovi: — kapitalni troškovi postrojenja i opreme, — kapitalni troškovi povezanih energetske mreža, — varijabilni i fiksni operativni troškovi, — troškovi energije, — troškovi povezani s okolišem, zdravljem i sigurnošću, u mjeri u kojoj je to moguće, — troškovi povezani s tržištem rada, energetske sigurnošću i konkurentnošću, u mjeri u kojoj je to moguće; ii koristi: — vrijednost proizvodnje za potrošača (grijanje, hlađenje i električna energija), — vanjske koristi kao što su koristi za okoliš, koristi u pogledu emisija stakleničkih			
--	--	--	--

plinova te koristi za zdravlje i sigurnost, u mjeri u kojoj je to moguće, —učinci na tržište rada, energetska sigurnost i konkurentnost, u mjeri u kojoj je to moguće; (c)relevantni scenariji u odnosu na osnovni scenarij: Razmatraju se svi relevantni scenariji u odnosu na osnovni scenarij, uključujući ulogu učinkovitog individualnog grijanja i hlađenja. Analiza troškova i koristi može obuhvaćati procjenu projekta ili skupine projekata u pogledu šire lokalne, regionalne ili nacionalne procjene s ciljem utvrđivanja troškovno najučinkovitije i najkorisnije opcije grijanja ili hlađenja u odnosu na osnovni scenarij na određenom zemljopisnom području za potrebe planiranja. (d)granice i integrirani pristup: i.geografska granica obuhvaća odgovarajuće jasno definirano zemljopisno područje; ii.u analizama troškova i koristi uzimaju se u obzir svi relevantni centralizirani ili decentralizirani izvori opskrbe koji su dostupni u okviru sustava i zemljopisnih granica, uključujući tehnologije iz dijela III. točke 9. ovog Priloga te kretanja i značajke potražnje za grijanjem i hlađenjem; (e)pretpostavke: i.za potrebe analiza troškova i koristi države članice pružaju pretpostavke o cijenama			
--	--	--	--

glavnih ulaznih i izlaznih čimbenika i diskontnoj stopi; ii. diskontna stopa koja se u gospodarskoj analizi upotrebljava za izračun neto sadašnje vrijednosti odabire se u skladu s europskim ili nacionalnim smjernicama; iii. države članice upotrebljavaju predviđanja u vezi s kretanjem nacionalnih, europskih ili međunarodnih cijena energije ako je to potrebno u njihovu nacionalnom, regionalnom ili lokalnom kontekstu; iv. cijene koje se upotrebljavaju u gospodarskoj analizi odražavaju socioekonomske troškove i koristi. Vanjski troškovi, kao što su učinci na zdravlje i okoliš, trebalo bi se uključiti u mjeru u kojoj je to moguće, odnosno ako tržišna cijena već postoji ili ako je uključena u europske ili nacionalne propise; (f) analiza osjetljivosti: uključuje se analiza osjetljivosti radi procjene troškova i koristi projekta ili skupine projekata, a temelji se na varijabilnim čimbenicima koji imaju značajan učinak na ishod izračuna, poput različitih cijena energije, potražnje, diskontnih stopa i drugih; Dio IV. POTENCIJALNE NOVE STRATEGIJE I MJERE POLITIKE 11. pregled novih zakonodavnih i nezakonodavnih mjera politike (9) kako bi se ostvario gospodarski potencijal utvrđen u skladu s točkama 9. i 10., zajedno s predviđanjem:			
---	--	--	--

(a) smanjivanja emisija stakleničkih plinova; (b) uštede primarne energije u GWh godišnje; (c) utjecaja na udio visokoučinkovite kogeneracije; (d) utjecaja na udio obnovljivih izvora energije u nacionalnoj kombinaciji izvora energije te u sektoru grijanja i hlađenja; (e) veza s nacionalnim financijskim programiranjem i uštede troškova za državni proračun i sudionike na tržištu; (f) procijenjenih mjera javne potpore, ako postoje, uz godišnji proračun i utvrđivanje mogućeg elementa potpore. (1) Količina toplinske energije koja je potrebna da bi se zadovoljila potražnja krajnjih korisnika za grijanjem i hlađenjem. (2) Trebalo bi se koristiti najnovijim dostupnim podacima. (3) Trebalo bi se koristiti najnovijim dostupnim podacima. (4) Nakon utvrđivanja metodologije za izračun količine energije iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava za hlađenje i centralizirano hlađenje u skladu s člankom 35. Direktive (EU) 2018/2001, postojanje „hlađenja uporabom energije iz obnovljivih izvora” utvrđuje se u skladu s tom direktivom. Do tada se izvodi u skladu s odgovarajućom nacionalnom metodologijom.			
---	--	--	--

(5) Direktiva (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada i Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (SL L 156, 19.6.2018., str. 75.). (6) Analizom gospodarskog potencijala trebala bi se utvrditi količina energije (u GWh) koja se može proizvesti u jednoj godini uporabom svake analizirane tehnologije. Ograničenja i međusobna povezanost unutar energetske sustava također bi se trebali uzeti u obzir. U analizi se mogu upotrebljavati modeli koji se temelje na predviđanjima reprezentativnima za funkcioniranje uobičajenih vrsta tehnologija ili sustava. (7) Uključujući procjenu iz članka 15. stavka 7. Direktive (EU) 2018/2001. (8) Krajnji datum za uzimanje u obzir politika za osnovni scenarij jest kraj godine koja prethodi godini do kraja koje treba završiti sveobuhvatnu procjenu. Dakle, politike donesene unutar godinu dana prije roka za predaju sveobuhvatnih procjena i kasnije ne trebaju se uzeti u obzir. (9) Taj pregled uključuje mjere i programe financiranja koji se mogu donijeti tijekom razdoblja sveobuhvatne procjene, ne dovodeći u pitanje zasebnu obavijest o programima javne potpore za procjenu državnih potpora.			
--	--	--	--

PRILOG XI. ANALIZE TROŠKOVA I KORISTI Analizama troškova i koristi osiguravaju se informacije za potrebe mjera iz članka 25. stavka 3. i članka 26. stavka 7.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 129/2025) članak/članci Članak 18. stavci 1.- 8., članak 2. točka 9., članak 16. stavci 7. i 8. , članak 9. stavak 2.
Ako se planira postrojenje namijenjeno samo proizvodnji električne energije ili postrojenje u kojem se neće iskoristavati otpadna toplina, izrađuje se usporedba između planiranog postrojenja ili planiranog preuređenja i istovjetnog postrojenja u kojem se proizvodi jednaka količina električne energije ili procesne topline, ali i iskorištava otpadna toplina i isporučuje toplinska energija putem visokoučinkovite kogeneracije ili mreža za centralizirano grijanje ili hlađenje, ili putem oba načina. U procjeni se u okviru zadane zemljopisne granice uzima u obzir planirano postrojenje i sva odgovarajuća postojeća ili potencijalna mjesta potražnje za toplinskom energijom ili hlađenjem koja se iz njega mogu opskrbljivati, uzimajući u obzir racionalne mogućnosti, na primjer tehničku izvedivost i udaljenost. Granica sustava određuje se tako da uključuje planirano postrojenje i toplinska opterećenja i opterećenja zbog hlađenja, kao što su zgrade i tehnološki procesi. U okviru granica sustava za oba se slučaja određuju i uspoređuju ukupni troškovi pružanja toplinske i električne energije.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19, 67/25) članak/članci Članak 15. stavak 12.

Toplinska opterećenja ili opterećenja zbog hlađenja uključuju postojeća toplinska opterećenja ili opterećenja zbog hlađenja, kao što je industrijsko postrojenje ili postojeći sustav za centralizirano grijanje ili hlađenje, a u gradskim područjima također toplinsko opterećenje ili opterećenje zbog hlađenja i troškove koji bi nastali ako bi se skupini zgrada ili dijelu grada osigurala nova mreža za centralizirano grijanje ili hlađenje ili ako bi se skupina zgrada ili dio grada priključili na takvu mrežu, ili oboje. Analize troškova i koristi temelje se na opisu planiranog postrojenja i usporednog postrojenja, uključujući prema potrebi električne i toplinske kapacitete, vrstu goriva, planiranu uporabu i broj planiranih radnih sati svake godine, lokaciju i potražnju za električnom i toplinskom energijom. U procjeni iskorištavanja otpadne topline uzimaju se u obzir postojeće tehnologije. U procjeni se uzima u obzir izravno korištenje otpadne topline ili podizanje njezine temperature ili oboje. Ako se otpadna toplina iskorištava na lokaciji, razmatra se barem uporaba izmjenjivača topline, dizalica topline i tehnologija za pretvaranje topline u električnu energiju. Ako se otpadna toplina iskorištava izvan lokacije, kao potencijalne točke potražnje razmatraju se barem industrijska postrojenja, poljoprivredne lokacije i mreže centraliziranog grijanja. Za potrebe usporedbe u obzir se uzimaju potražnja za toplinskom energijom i vrste grijanja i hlađenja koja upotrebljavaju susjedna mjesta potražnje za toplinskom energijom ili hlađenjem. Usporedba			
---	--	--	--

obuhvaća infrastrukturne troškove planiranog i usporednog postrojenja. Analiza troškova i koristi za potrebe članka 26. stavka 7. uključuje gospodarsku analizu koja obuhvaća financijsku analizu koja odražava stvarne transakcije u novčanom toku iz ulaganja u pojedinačna postrojenja i iz njihova rada. Projekti s pozitivnim rezultatima analize troškova i koristi su projekti kod kojih zbroj diskontiranih koristi u gospodarskoj i financijskoj analizi prelazi zbroj diskontiranih troškova (veća korist od troškova). Države članice utvrđuju opća načela za metodologiju, pretpostavke i vremenski okvir za gospodarsku analizu. Države članice mogu od poduzeća odgovornih za rad toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih poduzeća, mreža za centralizirano grijanje i hlađenje ili drugih stranaka na koje utječe definirana granica sustava ili zemljopisna granica zahtijevati da dostave podatke koji će se upotrijebiti u procjeni troškova i koristi pojedinačnog postrojenja.			
--	--	--	--

PRILOG XII. JAMSTVO O PODRIJETLU ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU PROIZVEDENU IZ VISOKOUČINKOVITE KOGENERACIJE 1.Države članice poduzimaju mjere kojima osiguravaju: (a)da jamstvo o podrijetlu električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije: —proizvođačima omogućuje da dokažu da je električna energija koju prodaju proizvedena iz visokoučinkovite kogeneracije i u tu se svrhu izdaje kao odgovor na zahtjev proizvođača, —bude točno, pouzdano i zaštićeno od prevara, —bude izdano, prenošeno i ukinuto u elektroničkom obliku; (b)da se ista jedinica energije iz visokoučinkovite kogeneracije uzima u obzir samo jedanput. 2.Jamstvo o podrijetlu iz članka 26. stavka 13. sadržava najmanje sljedeće informacije: (a)identitet, lokaciju, vrstu i kapacitet (za toplinsku i električnu energiju) postrojenja u kojem se proizvela energija; (b) datume i mjesta proizvodnje; (c)donju kalorijsku vrijednost izvora goriva iz kojeg je proizvedena električna energija; (d)količinu i uporabu toplinske energije proizvedene zajedno s električnom energijom;		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o sustavu jamstva podrijetla energije (NN 28/2023) članak/članci Članci 1. - 20. cjelokupna Uredba
--	--	---------------	---

(e)količinu električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u skladu s Prilogom III. na koju se jamstvo o podrijetlu odnosi; (f)uštedu primarne energije izračunanu u skladu s Prilogom III. na temelju usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti navedenih u Prilogu III. točki (d); (g)nazivnu električnu i toplinsku učinkovitost pogona; (h)je li i u kojoj mjeri postrojenje imalo koristi od potpore ulaganju; (i)je li i u kojoj mjeri jedinica energije imala koristi na bilo koji drugi način od nacionalnog programa potpore i vrstu programa potpore; (j) datum od kojeg je postrojenje operativno; i (k)datum i zemlju izdavanja jedinstvenog identifikacijskog broja. Jamstvo o podrijetlu standardno vrijedi za 1 MWh. Odnosi se na neto proizvedenu električnu energiju koja se mjeri na granici stanice i isporučuje u mrežu.			
PRILOG XIII. KRITERIJI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA REGULACIJU ENERGETSKE MREŽE I ZA TARIFE ELEKTROENERGETSKE MREŽE 1. Mrežne tarife moraju biti transparentne i nediskriminirajuće te moraju biti u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 i odražavati uštede troškova u mrežama ostvarene mjerama na strani potražnje i mjerama odgovora na potražnju te distribuiranom proizvodnjom energije, uključujući	Stavak 1. priloga XIII se prenosi člankom 50 stavkom 4. Zakona i glasi: Članak 50. (4) Metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije koje donosi Agencija moraju biti transparentne i nediskriminirajuće te moraju biti u skladu s člankom 18.	U potpunosti preuzeto	

uštete od smanjenja troškova isporuke ili ulaganja u mrežu te optimalnijeg rada mreže. 2. Regulacijom mreže i mrežnim tarifama mrežni operatori ili poduzeća za maloprodaju energije ne sprečavaju se da na raspolaganje stave usluge sustava za mjere odgovora na potražnju, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju energije na organiziranim tržištima električne energije, uključujući izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom energijom, kapacitete, usluge uravnoteženja i pomoćne usluge u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i tržišta za isti dan, a posebno: (a) preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije; (b) uštedu energije na temelju odgovora na potražnju distribuiranih potrošača od strane neovisnih agregatora; (c) smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetskih usluga, uključujući ESCO-e; (d) priključivanje i dispečiranje izvora proizvodnje energije na donjim naponskim razinama; (e) priključivanje izvora proizvodnje energije koji su bliže mjestu potrošnje; i (f) skladištenje energije. 3. Mrežnim ili maloprodajnim tarifama može se poduprijeti dinamično određivanje cijena za mjere odgovora na potražnju krajnjih kupaca, kao što su: (a) tarife s obzirom na vrijeme uporabe;	Uredbe (EU) 2019/943 i odražavati uštete troškova u elektroenergetskim mrežama ostvarene mjerama na strani potražnje i mjerama odgovora potražnje te distribuiranom proizvodnjom energije, uključujući uštete nastale smanjenjem troškova isporuke ili ulaganjem u mrežu i optimiranjem rada mreže. Stavak 2. priloga XIII se prenosi člankom 50 stavcima 5. i 6. i glasi: (5) Propisi kojima se uređuje korištenje elektroenergetske mreže i metodologije za utvrđivanje tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije ne smiju sprječavati opskrbljivače električne energije i agregatore da stave na raspolaganje usluge sustava za mjere odgovora potražnje, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju električne energije na organiziranim tržištima električne energije, uključujući izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom		
--	--	--	--

(b) određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja; (c) određivanje cijena u realnom vremenu; i (d) popusti u vrijeme vršnog opterećenja.	energijom, kapacitetima, uslugama uravnoteženja i pomoćnim uslugama u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta, a posebno: a) preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije b) uštedu energije na temelju odgovora potražnje distribuiranih potrošača od strane neovisnih agregatora c) smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetske usluga, uključujući ESCO-e d) priključivanje i dispečiranje proizvodnih postrojenja na nižim naponskim razinama e) priključivanje proizvodnih postrojenja bliže mjestu potrošnje i f) skladištenje energije.		
--	--	--	--

	Stavak 3. se prenosi Člankom 50. stavak 6. Zakona i glasi: (6) Agencija svojim metodologijama za utvrđivanje tarifnih stavki i drugih naknada koje se primjenjuju za električnu energiju može poduprijeti dinamično određivanje cijena za mjere odgovora potražnje krajnjih kupaca, kao što su: a) tarife s obzirom na vrijeme uporabe b) određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja c) određivanje cijena u realnom vremenu i d) popusti u vrijeme vršnog opterećenja.		
PRILOG XIV. ZAHTJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA OPERATORE PRIJENOSNIH SUSTAVA I OPERATORE DISTRIBUCIJSKIH SUSTAVA Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava: (a) utvrđuju i objavljuju standardna pravila u pogledu pokrivanja i podjele troškova tehničkih prilagodbi, poput priključaka na mrežu, jačanja mreže i uvođenja novih mreža, poboljšanja rada mreže i		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (01.12.2025)

pravila u pogledu nediskriminirajuće primjene kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije; (b)svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružaju sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući: i.sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu; ii.razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu; iii.razumni okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu. Cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji; (c)osiguravaju standardizirane i pojednostavljene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu. Standardna pravila iz prvog odlomka točke (a) temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključivanja.			
---	--	--	--

PRILOG XV. MINIMALNE STAVKE KOJE TREBA UKLJUČITI U UGOVORE O ENERGETSKOM UČINKU ILI U POVEZANE SPECIFIKACIJE JAVNOG NATJEČAJA —Nalazi i preporuke navedeni u analizama i energetske pregledima provedenima prije sklapanja ugovora koji obuhvaćaju korištenje energije u zgradi s obzirom na uvođenje mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti. —Jasan i transparentan popis mjera za poboljšanje učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti. —Zajamčena ušteda koju treba ostvariti provedbom mjera iz ugovora. —Trajanje i ključne točke ugovora, uvjeti i otkazni rok. —Jasan i transparentan popis obveza svake ugovorne stranke. —Referentni datum(i) za utvrđivanje ostvarene uštede. —Jasan i transparentan popis koraka u provedbi mjere ili paketa mjera i prema potrebi povezanih troškova.	Prilog XV. se prenosi člankom 27. stavcima 1.5 koji glase: Ugovor o energetske učinku Članak 27. (1) Ugovor o energetske učinku za javna tijela sklapa se u pisanom obliku i mora sadržavati sljedeće podatke i odredbe: podatke o referentnom stanju i referentnim vrijednostima prije sklapanja ugovora o energetske učinku u odnosu na koje će se određivati učinak provedenih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti jasan i transparentan popis mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u	U potpunosti preuzeto	

—Obveza potpune provedbe mjera iz ugovora i dokumentiranje svih promjena napravljenih tijekom provedbe projekta. —Propisi o uključivanju istovjetnih zahtjeva u sve podugovore s trećim osobama. —Jasan i transparentan prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju stranaka u ostvarenoj novčanoj uštedi, odnosno naknada pružatelju usluga. —Jasne i transparentne odredbe o mjerenju i provjeri ostvarene zajamčene uštede, provjeri kakvoće i jamstvima. —Odredbe u kojima se objašnjava postupak u slučaju promjene okvirnih uvjeta koji utječu na sadržaj i ishod ugovora, odnosno promjene cijene energije i intenziteta uporabe postrojenja. —Detaljne informacije o obvezama svake ugovorne stranke i o sankcijama za njihovo kršenje.	vezi s energetsom učinkovitošću koje treba ostvariti te ostalih mjera koje će se provesti zajamčene uštede koje treba ostvariti provedbom ugovorenih mjera i novčanu vrijednost ostvarenih energetskih ušteda ključne faze ispunjenja ugovora i njihovo trajanje jasan i transparentan popis koraka u provedbi mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti trajanje ugovora i otkazni rok jasan i transparentan popis obveza svake ugovorne strane odredbe o preuzimanju rizika i o sankcijama za kršenje obveza referentni datum za utvrđivanje ostvarene uštede		
--	---	--	--

	. obvezu potpune provedbe mjera iz ugovora i dokumentiranje svih promjena napravljenih tijekom provedbe projekta . odredbe o mjerenju i verifikaciji ušteda energije, razdobljima za koja se moraju raditi verifikacije ili praćenja potrošnje, metode i dokaze kojima se ugovorne strane mogu služiti . jasan i transparentan prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju ugovornih strana u ostvarenim novčanim uštedama, odnosno naknadu pružatelju energetske usluge . provjere kvalitete izvedbe mjera 14. jamstva pružatelja energetske usluge za ispunjenje ugovora o energetskom učinku		
--	---	--	--

	. odredbe koje uređuju podugovaranje energetske usluge . odredbe u svezi s raspolaganjem viškova energije proizvedenim korištenjem ulaganja pružatelja energetske usluge . odredbe koje reguliraju normalizaciju referentne potrošnje energije i/ili prilagodbe ugovorene novčane vrijednosti energetske ušteda . odredbe u kojima se objašnjava postupak u slučaju promjene okvirnih uvjeta koji utječu na sadržaj i ishod ugovora, odnosno promjene cijene energije i intenziteta uporabe postrojenja i . detaljne informacije o obvezama svake ugovorne stranke i sankcijama za njihovo kršenje. (2) Za ugovorenu odgovornost pružatelja energetske usluge		
--	--	--	--

	za ostvarenje ušteda verifikacija ušteda koje se utvrđuju procjenom izračunavaju se na temelju verificiranog projekta pružatelja energetske usluge, verifikacija ušteda koje se utvrđuju mjerenjem izračunavaju se na temelju mjerenja, a ništetna je ugovorna odredba koja obvezuje na plaćanje naknade za uštede koje nisu verificirane. (3) Ugovorom o energetske učinku pružatelj energetske usluge obvezuje se korisniku energetske usluge provesti ulaganja, odnosno radove i/ili usluge, u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kojima se postiže zajamčeno poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade odnosno zajamčena ušteda energije i/ili ušteda vode u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili vode korisnika energetske usluge, na način da većinske rizike takvog ugovaranja preuzme pružatelj energetske usluge, a korisnik se pružatelju energetske usluge obvezuje za		
--	---	--	--

	trajanja ugovora plaćati naknadu temeljenu na ugovorenoj novčanoj vrijednosti ostvarene i utvrđene razine energetske učinkovitosti odnosno energetske uštede. (4) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se ili mjerenjem u skladu s pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona ili procjenom sukladno stavku 5. ovoga članka. (5) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede energije utvrđuje se glavnim projektom koji izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu iz područja gradnje ili se za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, za koje nije potrebna izrada projekta, zajamčene uštede energije utvrđuju elaboratom, koji se izrađuje na način propisan pravilnikom iz članka 45. ovoga Zakona.		
--	---	--	--

PRILOG XVI. Dio A Direktiva stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena (iz članka 39.) Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.) Direktiva Vijeća 2013/12/EU (SL L 141, 28.5.2013., str. 28.) Direktiva (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 2. (SL L 156, 19.6.2018., str. 75.) Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 210.) Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 54. (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.) Odluka (EU) 2019/504 Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 1. (SL L 85 I, 27.3.2019., str. 66.) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/826 (SL L 137, 23.5.2019., str. 3.)		Nije potrebno preuzimanje	Ne prenosi se.
---	--	---------------------------	----------------

Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća	samo članak 70.		
(SL L 158, 14.6.2019., str. 125.)			
Dio B			
Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo (iz članka 39.)			
Direktiva 2012/27/EU (EU) 2018/844 (EU) 2018/2002	Rok za prenošenje 5. lipnja 2014. 10. ožujka 2020. 25. lipnja 2020., uz iznimku članka 1. točaka od 5. do 10. i točaka 3. i 4. Priloga		
(EU) 2019/944	25. listopada 2020., u pogledu članka 1. točaka od 5. do 10. i točaka 3. i 4. Priloga 31. prosinca 2019., u pogledu članka 70. točke 5. podtočke (a) 25. listopada 2020., u pogledu članka 70. točke 4. 31. prosinca 2020., u pogledu članka 70. točaka od 1. do 3., točke 5. podtočke (b) i točke 6.		

PRILOG XVII.				
Korelacijska tablica				
Direktiva 2012/27/EU	Ova Direktiva			
Članak 1.	Članak 1.			
Članak 2. uvodni tekst	Članak 2. uvodni tekst			
Članak 2. točka 1.	Članak 2. točka 1.			
–	Članak 2. točke 2., 3. i 4.			
Članak 2. točka 2.	Članak 2. točka 5.			
Članak 2. točka 3.	Članak 2. točka 6.			
–	Članak 2. točka 7.			
Članak 2. točka 4.	Članak 2. točka 8.			
Članak 2. točka 5.	Članak 2. točka 9.			
Članak 2. točka 6.	Članak 2. točka 10.			
Članak 2. točka 7.	Članak 2. točka 11.			
Članak 2. točka 8.	Članak 2. točka 12.			
Članak 2. točka 9.	–			
Članak 2. točka 10.	Članak 2. točka 13.			
–	Članak 2. točke 14. i 15.			
Članak 2. točka 11.	Članak 2. točka 16.			
Članak 2. točka 12.	Članak 2. točka 17.			
Članak 2. točka 13.	Članak 2. točka 18.			
Članak 2. točka 14.	Članak 2. točka 19.			
Članak 2. točka 15.	Članak 2. točka 20.			
Članak 2. točka 16.	Članak 2. točka 21.			
Članak 2. točka 17.	Članak 2. točka 22.			
Članak 2. točka 18.	Članak 2. točka 23.			
Članak 2. točka 19.	Članak 2. točka 24.			
Članak 2. točka 20.	Članak 2. točka 25.			
Članak 2. točka 21.	Članak 2. točka 26.			
Članak 2. točka 22.	Članak 2. točka 27.			
Članak 2. točka 23.	Članak 2. točka 28.			
Članak 2. točka 24.	Članak 2. točka 29.			

-	Članak 2. točka 30.			
-	Članak 2. točka 31.			
Članak 2. točka 25.	Članak 2. točka 32.			
Članak 2. točka 26.	-			
Članak 2. točka 27.	Članak 2. točka 33.			
Članak 2. točka 28.	Članak 2. točka 34.			
Članak 2. točka 29.	Članak 2. točka 35.			
Članak 2. točka 30.	Članak 2. točka 36.			
Članak 2. točka 31.	Članak 2. točka 37.			
Članak 2. točka 32.	Članak 2. točka 38.			
Članak 2. točka 33.	Članak 2. točka 39.			
Članak 2. točka 34.	Članak 2. točka 40.			
Članak 2. točka 35.	Članak 2. točka 41.			
Članak 2. točka 36.	Članak 2. točka 42.			
Članak 2. točka 37.	Članak 2. točka 43.			
Članak 2. točka 38.	Članak 2. točka 44.			
Članak 2. točka 39.	Članak 2. točka 45.			
Članak 2. točka 40.	-			
Članak 2. točka 41.	Članak 2. točka 46.			
Članak 2. točka 42.	Članak 2. točka 47.			
Članak 2. točka 43.	Članak 2. točka 48.			
-	Članak 2. točka 49.			
Članak 2. točka 44.	Članak 2. točka 50.			
Članak 2. točka 45.	Članak 2. točka 51.			
-	Članak 2. točke 52., 53., 54., 55. i 56.			
-	Članak 3.			
-	Članak 4. stavak 1.			
Članak 3. stavak 1. prvi podstavak	Članak 4. stavak 2. prvi podstavak			
	Članak 4. stavak 2. drugi podstavak			

Članak 3. stavak 1. drugi podstavak uvodni tekst	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak uvodni tekst			
Članak 3. stavak 1. drugi podstavak točke (a) i (b)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točke (a) i (b)			
Članak 3. stavak 1. drugi podstavak točka (c)	–			
Članak 3. stavak 1. drugi podstavak točka (d)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (c)			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak uvodni tekst	–			
–	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (d) uvodni tekst			
–	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (d) podtočke i., ii. i iii.			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (a)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (d) podtočka iv.			
–	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) uvodni tekst			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (b)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) podtočka i.			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (c)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) podtočka ii.			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (d)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) podtočka iii.			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (e)	–			

–	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) podtočka iv.			
Članak 3. stavci 2. i 3.	–			
Članak 3. stavak 4.	Članak 35. stavak 6.			
Članak 3. stavci 5. i 6.	–			
–	Članak 4. stavak 4.			
–	Članak 4. stavak 5.			
–	Članak 4. stavak 6.			
–	Članak 4. stavak 7.			
–	Članak 5.			
Članak 5. stavak 1. prvi podstavak	Članak 6. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 5. stavak 1. drugi podstavak	Članak 6. stavak 1. peti podstavak			
–	Članak 6. stavak 1. drugi i treći podstavak			
Članak 5. stavak 1. treći podstavak	Članak 6. stavak 1. četvrti podstavak			
Članak 5. stavak 1. četvrti i – peti podstavak	–			
Članak 5. stavak 2.	–			
Članak 6. stavak 2.	Članak 6. stavak 2. drugi podstavak			
Članak 5. stavak 3.	Članak 6. stavak 3.			
Članak 5. stavak 4.	Članak 6. stavak 4.			
Članak 5. stavak 5.	Članak 6. stavak 5.			
Članak 5. stavak 5. prvi podstavak točka (b)	Članak 6. stavak 5. drugi podstavak točka (c)			
–	Članak 6. stavak 5. drugi podstavak točka (b)			
Članak 5. stavak 6.	Članak 6. stavak 6.			

–	Članak 6. stavak 6. drugi podstavak točka (a)			
Članak 5. stavak 6. drugi podstavak	Članak 6. stavak 6. drugi podstavak točka (b)			
Članak 5. stavak 6. treći podstavak	Članak 6. stavak 6. treći podstavak			
Članak 5. stavak 7.	–			
Članak 6. stavak 1. prvi podstavak	Članak 7. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 6. stavak 1. drugi podstavak	Članak 7. stavak 1. prvi podstavak			
–	Članak 7. stavak 1. drugi podstavak			
	–			
Članak 6. stavci 2., 3. i 4.	Članak 7. stavci 2., 3. i 4.			
–	Članak 7. stavci 5., 6., 7. i 8.			
–				
Članak 7. stavak 1. uvodni tekst i točke (a) i (b)	Članak 8. stavak 1. uvodni tekst i točke (a) i (b)			
–	Članak 8. stavak 1. točka (c)			
Članak 7. stavak 1. drugi podstavak	Članak 8. stavak 5.			
Članak 7. stavak 1. treći podstavak	Članak 8. stavak 1. peti podstavak			
Članak 7. stavak 1. četvrti podstavak	Članak 8. stavak 1. četvrti podstavak			
–	Članak 8. stavci 3. i 4.			
Članak 7. stavak 2.	Članak 8. stavak 6.			
Članak 7. stavak 3.	Članak 8. stavak 7.			
Članak 7. stavak 4.	Članak 8. stavak 8.			
Članak 7. stavak 5.	Članak 8. stavak 9.			
Članak 7. stavak 6.	Članak 8. stavak 10.			

Članak 7. stavak 7.	–			
Članak 7. stavak 8.	–			
Članak 7. stavak 9.	–			
Članak 7. stavak 10.	Članak 8. stavak 2.			
Članak 7. stavak 11.	–			
	Članak 8. stavci 11., 12. i 13.			
Članak 7. stavak 12.	Članak 8. stavak 14.			
Članak 7.a stavak 1.	Članak 9. stavak 1.			
Članak 7.a stavak 2.	Članak 9. stavak 3.			
Članak 7.a stavak 3.	Članak 9. stavak 4.			
–	Članak 9. stavak 2.			
–	Članak 9. stavci 5., 6. i 7.			
Članak 7.a stavci 4. i 5.	Članak 9. stavci 8. i 9.			
–	Članak 9. stavak 10.			
Članak 7.a stavci 6. i 7.	Članak 9. stavci 11. i 12.			
Članak 7.b stavci 1. i 2.	Članak 10. stavci 1. i 2.			
–	Članak 10. stavci 3. i 4.			
–	Članak 11. stavci 1. i 2.			
–	Članak 11. stavci 3. i 4.			
Članak 8. stavci 1. i 2.	Članak 11. stavci 5., 6. i 7.			
Članak 8. stavci 3. i 4.	–			
–	Članak 11. stavak 8.			
Članak 8. stavak 5.	Članak 11. stavak 9.			
–	Članak 11. stavak 10.			
Članak 8. stavak 6.	Članak 11. stavak 11.			
Članak 8. stavak 7.	Članak 11. stavak 12.			
–	Članak 12.			
Članak 9.	Članak 13.			
Članak 9.a	Članak 14.			
Članak 9.b	Članak 15.			
Članak 9.c	Članak 16.			
Članak 10.	Članak 17.			
Članak 10.a	Članak 18.			

Članak 11.	Članak 19.			
Članak 12.	Članak 20.			
–	Članak 21.			
–	Članak 22. stavak 1.			
Članak 12. stavak 1.	Članak 22. stavak 2.			
Članak 12. stavak 2. uvodni tekst i točka (a) podtočke od i. do v.	Članak 22. stavak 2. drugi podstavak točke od (a) do (g)			
	Članak 22. stavak 2. drugi podstavak točka (h)			
Članak 12. stavak 2. točka (b)	Članak 22. stavak 3. treći podstavak			
–	Članak 22. stavak 3. treći podstavak točke (a) i (b)			
Članak 12. stavak 2. točka (b) podtočke i. i ii.	Članak 22. stavak 3. treći podstavak točke (c) i (d)			
–	Članak 22. stavak 3. treći podstavak točka (e)			
–	Članak 22. stavci od 4. do 9.			
–	Članak 23.			
–	Članak 24.			
Članak 13.	Članak 32.			
Članak 14. stavak 1.	Članak 25. stavak 1.			
–	Članak 25. stavak 2.			
Članak 14. stavak 2.	Članak 25. stavak 5.			
Članak 14. stavak 3.	Članak 25. stavak 3. prvi podstavak			
–	Članak 25. stavak 3. drugi podstavak			
Članak 14. stavak 4.	Članak 25. stavak 4.			
–	Članak 25. stavak 6.			

–	Članak 26. stavci 1., 2., 3., 4., 5. i 6.			
Članak 14. stavak 5. uvodni tekst i točka (a)	Članak 26. stavak 7. uvodni tekst i točka (a)			
Članak 14. stavak 5. točke (b), (c) i (d)	–			
–	Članak 26. stavak 7. točke (b), (c) i (d) i drugi podstavak			
Članak 14. stavak 5. drugi i treći podstavak	Članak 26. stavak 7. treći i četvrti podstavak			
Članak 14. stavak 6. točka (a)	Članak 26. stavak 8. točka (a)			
Članak 14. stavak 6. točka (b)	–			
Članak 14. stavak 6. točka (c)	Članak 26. stavak 8. točka (b)			
–	Članak 26. stavak 8. točka (c)			
Članak 14. stavak 6. drugi i treći podstavak	Članak 26. stavak 8. drugi i treći podstavak			
Članak 14. stavci 7., 8. i 9.	Članak 26. stavci 9., 10. i 11.			
–	Članak 26. stavak 12.			
Članak 14. stavci 10. i 11.	Članak 26. stavci 13. i 14.			
Članak 15. stavak 1. prvi podstavak	Članak 27. stavak 1.			
Članak 15. stavak 1. drugi i treći podstavak	–			
–	Članak 27. stavci 2., 3. i 4.			
Članak 15. stavak 1. četvrti podstavak	Članak 27. stavak 5.			
Članak 15. stavci 2. i 2.a	–			

Članak 15. stavci 3. i 4. i stavak 5. prvi podstavak Članak 15. stavak 5. drugi – podstavak Članak 15. stavak 6. prvi – podstavak Članak 15. stavak 6. drugi podstavak Članak 15. stavak 7. Članak 15. stavak 9. prvi podstavak Članak 15. stavak 9. drugi – podstavak Članak 16. stavci 1. i 2. – Članak 16. stavak 3. Članak 17. stavak 1. prvi podstavak Članak 17. stavak 1. drugi podstavak Članak 17. stavak 2. Članak 17. stavak 3. Članak 17. stavak 4. Članak 17. stavak 5. Članak 18. stavak 1. uvodni tekst Članak 18. stavak 1. točka (a) podtočke i. i ii. – Članak 18. stavak 1. točka (b)	Članak 27. stavci 6., 7. i 8. – Članak 27. stavak 9. Članak 27. stavak 10. Članak 27. stavak 11. – Članak 28. stavci 1., 2., 3. i 5. Članak 28. stavak 4. – Članak 30. stavak 3. Članak 22. stavak 7. – – Članak 22. stavak 10. Članak 29. stavak 1. uvodni tekst Članak 29. stavak 1. točke (a) i (b) Članak 29. stavak 1. točke (c) i (d) Članak 29. stavak 2.			
---	--	--	--	--

Članak 18. stavak 1. točka (c)	Članak 29. stavak 3.			
–	Članak 29. stavak 4.			
Članak 18. stavak 1. točka (d) podtočke i. i ii.	Članak 29. stavak 5. točke (a) i (b)			
–	Članak 29. stavak 5. točka (c)			
Članak 18. stavak 2. točke (a) i (b)	Članak 29. stavak 6. točke (a) i (b)			
Članak 18. stavak 2. točke (c) i (d)	–			
–	Članak 29. stavak 6. točka (c)			
–	Članak 29. stavak 7.			
Članak 18. stavak 3.	Članak 29. stavak 8.			
Članak 19. stavak 1. točka (a)	Članak 29. stavak 5. prvi podstavak			
Članak 19. stavak 1. točka (b)	Članak 7. stavak 7. prvi podstavak			
Članak 19. stavak 1. drugi podstavak	Članak 22. stavak 9. drugi podstavak			
Članak 19. stavak 2.	–			
Članak 20. stavci 1. i 2.	Članak 30. stavci 1. i 2.			
–	Članak 30. stavci 3., 4. i 5.			
Članak 20. stavci 3., 3.a, 3.b i 3.c	Članak 30. stavci 6., 7., 8. i 9.			
Članak 20. stavak 3.d	Članak 30. stavak 10. prvi podstavak			
–	Članak 30. stavak 10. drugi podstavak			
Članak 20. stavci 4., 5., 6. i 7.	Članak 30. stavci 11., 13., 14. i 15.			
–	Članak 30. stavak 12.			
–	Članak 30. stavak 16.			

–	Članak 30. stavci 17. i 18.			
Članak 21.	Članak 31. stavak 1.			
Prilog IV. bilješka 3.	Članak 31. stavci 2., 3. i 4.			
–	Članak 31. stavak 5.			
Prilog IV. bilješka 3.	Članak 31. stavci 6. i 7.			
Članak 22. stavci 1. i 2.	Članak 33. stavci 1. i 2.			
–	Članak 33. stavak 3.			
Članak 23.	Članak 34.			
Članak 24. stavci 4.a, 5. i 6.	Članak 35. stavci 1., 2. i 3.			
Članak 24. stavci 7., 8., 9., –				
10. i 12.				
Članak 24. stavci 13. i 14.	Članak 35. stavci 4. i 5.			
Članak 24. stavak 15.	Članak 35. stavak 7.			
uvodni tekst	uvodni tekst			
Članak 24. stavak 15. točka –				
(a)				
Članak 24. stavak 15. točka	Članak 35. stavak 7. točka			
(b)	(a)			
–	Članak 35. stavak 7. točke			
	(b), (c), (d), (e), (f), (g) i			
	(h)			
–	Članak 35. stavak 7. drugi			
	podstavak			
Članak 24. stavak 8.	Članak 35. stavak 7. treći			
	podstavak			
Članak 25.	–			
Članak 26.	–			
Članak 28.	Članak 36.			
–	Članak 37.			
Članak 27. prvi stavak	Članak 38. prvi stavak			
Članak 27. drugi stavak	–			
Članak 27. treći stavak	Članak 38. drugi stavak			
	–			

Članak 28. stavak 1. prvi podstavak	Članak 36. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 28. stavak 1. drugi podstavak	–			
Članak 28. stavak 1. treći i četvrti podstavak	Članak 36. stavak 1. drugi podstavak			
Članak 28. stavak 2.	Članak 36. stavak 2.			
Članak 29.	Članak 39.			
–	Članak 39. drugi stavak			
–	Članak 39. treći stavak			
Članak 30.	Članak 40.			
–	Prilog I.			
Prilog I.	Prilog II.			
Prilog II.	Prilog III.			
Prilog III.	Prilog IV.			
Prilog IV.	–			
Prilog V.	Prilog V.			
Prilog VI.	Prilog VI.			
–	Prilog VII.			
Prilog VII.	Prilog VIII.			
Prilog VII.a	Prilog IX.			
Prilog VIII.	Prilog X.			
Prilog IX.	Prilog XI.			
Prilog X.	Prilog XII.			
Prilog XI.	Prilog XIII.			
Prilog XII.	Prilog XIV.			
Prilog XIII.	Prilog XV.			
Prilog XV.	–			
–	Prilog XVI.			
–	Prilog XVII.			